

Szerkesztőség:

Fő-író: Ollopfő úr.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bé-mentetlen levelek csak ismert embereknek.

Bél fogadtatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letényei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőzde r. t.” hivatalos közlönye.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischer Fülöp könyvtárhelyén.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetések jutányosan megítéltetnek.

Nyilvántartott száma 10 kr.

Előfizetők, valamint a hirdetőknél: vonatközli Fischer Fülöp könyvtárhelyén intézendő.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetente kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Meggyőződés a politikában.

(—n.) Politizáló társaságokban gyakran vita tárgyát képezi, hogy lehet-e bizonyos körülmények között politikai irányt változtatni, vagy bármily körülmények között kell-e megmaradni ugyanazon elv mellett, amelyet egyszer vallottunk?

Mert nem lehetetlen, hogy a mi ma a legéletrevalóbb, legtöbb előnyt és eredményt ígérő politikai iránynak bizonyul, a helyzet és körülmények változásának beálltával olyanná lehet, mit tovább követni a haza és nemzet érdekének szem előtt tartásával nem lehet, nem szabad.

Igen természetes, hogy azt a mélyebb politikai belátást és ítélőképességet, mely az egyes politikai irányelvek helyességének szükségességének, jobb vagy rosszabb voltának bírálatát egyesek részéről lehetővé teszi, nem minden politikus hordozza fejében mint csalahatalmat szert. Ebből azután az következik, hogy alig van tér, hol oly erős mértékben jutna érvényre a kiváló elmék vezérszereplése, mint éppen a politikai téren.

Igen sok egyénnél, ki a politikával hivatalosszerűleg foglalkozik, rendszeren hiányoznak ama kellékek, mik a politikai téren való magasabb állástoglaláshoz okvetlenül szük-

ségesek. Ha egyik, másik kellék meg van is, külön-külön ama kellékek egyike sem terem, egyike sem ad a nyilvánosságának kiváló politikust. A kiváló politikusból, több kelléknek kell összepontosulni. Mert hiába van meg valamely politikusból a magasabb képzettség a szélesebb látókör, ha hiányzik egyes jelenségekhez, közéleti mozzanatok megbírálatához a mély ítélőképesség.

Hiába van meg valakiben az irányelvekhez való szigorú ragaszkodás, hiába van meg az elvekért folytatott küzdelemben a kitarítás, az erély, ha hiányzik az előrelátó, a helyes alapon számító, rideg ész, mely matematikailag számol a körülményekkel az eshetőségekkel.

Szóval, ahhoz, hogy valaki kiváló politikus, a politikai téren vezérszerepet vívó egyéniség lehessen, oly ritka ész és jellembeli tulajdonokkal kell felruházva, hogy úgy mondjuk megáldva lenni, amik összeségükben csak ritkán szoktak jelentkezni egy emberben. Ennek az igazságát nem dönti meg az, hogy akár másutt, akár nálunk ideig óráig a politikai életben olyanok is játszanak vendégszerepet, a kiknek ehhez sem tudásuk, sem jellemük, sem többségük nincs, hamarabb lejárják magukat az ilyenek, mint maguk is hinnék, míg végre kénytelenek belátni tudatlanságukat és törpességüket bár-

milyen nagyok is voltak egy ideig az ordító tömeg szemében.

Mi természetesebb, mint hogy a valóban politikai vezérszerepre hivatott egyének akár akarják, akár nem, az általuk hirdetett és követett irányelvek előharcosaivá, mintegy megszemélyesítőivé lesznek. Kifejtik, kommentálják nézeteiket, meggyőződésüket, elfoglalják álláspontjukat s egyszer csak azt veszik észre, hogy központokká lettek, mint valami politikai napok, s körülük látják elmaradhatatlan bolygókként a kisebb csillagokat.

Igy tömörülnek azután pártokká az ugyanegy politikai meggyőződést valló egyének. Így tömörülnek külön-külön politikai táborba a más más politikai meggyőződésen alapult elveket követők, hogy az egymás ellen folytatott küzdelem által mindegyik a saját álláspontjának igyekezzék érvényt szerezni.

A politikai élet erős küzdelemben, kisebb nagyobb mértékben heves elvi harcok között szokott azután megtörténni, hogy nem egyszer az egyik vagy másik párt hívei közül az egyik vagy másik belátja, hogy az ő pártja által követett irányelv még sem oly helyes, mint a másik párté, ennél fogva ott hagyja pártját s oda megy, a hol célirányosabb politikát vél követhetni. — Ez a dolgot így felfogva s az illetőnek szempontjából megítélve, alig lehet mondani,

A „ZALA” tárcája.

Az Édenből.

— A „ZALA” eredeti tárcája. —

Megigertem, hogy legközelebbi tárcámban — ha a hajdu-böszörményi, melyen tisztelt Uristen akarandja és élék — írni fogok valamit De Pauliról, Maria Terézia királyné temetéséről, illetőleg annak birtokáról is.

Megteszem.

Aki még Alföldünkön nem tartózkodott, többnyire azt hiszi, hogy itt megáll az ember egy ponton s onnan szeltekintve, mindent szépen megláthat, mi csak közelben távolban szemfárasztó messzeségben körülötte fekszik.

Nem úgy van.

A néző szemek sugarának ilyen szabad útja csak egyes részeken, például Kunságban és Hortobágyon van. Csak is a kunsági és hortobágyi legelőknél jut eszébe a nézőnek, hogy;

„Sik a pusztá, se halma, se erdője;
Kilátásuk a sugár torony-teteje.”

Alföld legnagyobb részén a talaj annyira hullámos, a szántóterületeket körítő, magasra nőt akácok a nagyon sűrűn befásított szőlőskertek, egy-egy nagyobb területű akacserdő annyira megszőkítik a szemhatárt, hogy még a helység határát se láthatjuk át szabadon. Van akárhány olyan pontja is a határnak, honnan még a böszörményi sugár tornyok teteje sem látszik ki.

Hanem azután vannak elszórtan, még a régi világból, a harci időkbeli megmaradt, ugynevezett őrhalmok, amikről pompás kilátás nyílik az előttünk elterülő rónára.

Nagyon természetes, hogy ezeket a mesterségesen csinált halmokat olyan pontokra jelölték ki már annak idején, hol különben is legesemkedtebb volt a talaj. Ezeknek a halmokon éjjel, nappal örök állottak és innen adtak jelet, ha valaki ellenséges indulattal közeledett a hajdu területre felé. Ma már többnyire kopár területek. Egyiket, másikat befásította tulajdonosa, akinek földtagosítás alkalmával osztályrészül jutott. Nemelyiken szőlőt-tenyésztettek. De már ezeket is jobbra meglepte a „szőlőlérege.”

Hajdu-Böszörménytől délre, Debrecen felé szintén van egy ilyen őrhalm, mely a vidéknek legmagasabb pontján fekszik. — A hajdukegyelet Széchenyihalomok nevezte el, így akárhány megörökíteni a „legnagyobb magyar” emlékét.

Böszörménytől vagy hat kilométernyire fekszik.

A „honi” a „belföldi” ember ide már nem igen szokott gyalgószeren járni, de unagunkatja, hegy-mászóshoz szokott „külföldi” gyalogosan is könnyűszerrel teszi meg oda-vissza a tizenkét kilométernyi utat, mert a laukasan emelkedő talajon nem igen fárad el.

Egyik nap delutánján mi is elhatároztuk, hogy kigyalogolunk Széchenyihalomra, hogy szőtnéznünk Hajdu-orozágon.

Előbb egy kicsit Édenben a (szőlőskertben) a „pajta” (hajlék) előtti lugas alatt pár óraig

„tanyáztunk” (a mi nyelvünkön: kvaterkástunk) s csak négy óra után indultunk utnak.

Itt is, ott is nézegetve körül-belül 6 óra után értünk Szécheny-dombra.

Nem fáradtunk el, de a vöröses barna portól, ami csodálatos delejes vonzódással tapad a gyalogló emberre, olyan formák voltak, hogy a nagykanizsai korzón, este, villamvilágítás mellett okvetlenül részvörös indiánoknak néztek volna bennünket.

Azt hiszem: belül légző szerveink is ilyen formán lehettek preparátva.

De a rajtnak tapadt és elnyelt portömeget szívesen elviseltük azért a remek-szép panorámáért, ami ott élénk tarult.

Hajdu-Böszörményen kívül (mert ez is csak innen látható egész nagyságában) Debrecen, Jozsa, Balmazújváros; Nánás, Dorog, Hadháza területét el előttük gyönyörű határaitkal. Messziről, kissé ködbevező távolból a tokaji és miskolci hegyek kékeltek telék.

Néhány pillanatra megállott lelkemben minden gondolat: egész valómat valami csodás, névvel nem nevezhető gyönyörűség ragadta meg; szerettem volna egy-egy szakadni azzal a szépséges szép földdel, melynek minden kis vérrrel szentelt röge egy mindenség nekem, melynek egy-egy kis röge drágább nekem az egész mindenségem.

Előttöm fektűt egy részlet a honfoglalás harctérből, az igéret szentföldjéből, mely hőskéket termett és vértanukat takar.

Könyv-szőkötő szemembe; lelkemet megragad a

hogy tisztességtelen. Mert úgy hisszük, hogy kevesebb jellemerőre mutat: valamely politikai irányelv mellett meggyőződés nélkül állást foglalni, mint ezt a pártot, melyet tiszta meggyőződésből valaki már nem haladhat, elhagyva, egy másik politikai elvtáborába menni meggyőződés szerint, mikor az már elvi kötelesség is.

Távolról sem azt akarjuk mondani, hogy a politikai álláspontot úgy lehet cserélni, mint a kabátot. Mindenesetre fontos indítók kellene oda, melyek az ember politikai meggyőződésére kényszerítő hatással vannak. Hogy a politikai meggyőződés és álláspont megváltoztatására tisztesség, és jellem rovására ne essék, oda mindenesetre meggyőző okok szükségesek. Ha valaki ezt minden egyéni érdek nélkül, kizárólag hazája javát, nemzete édekét tartva szemé előtt megteszi; ez embert még nem lehet elvtelen, jellemtelen embernek mondani.

Tanulni oklani, más-más és jobb meggyőződésre vergődni a közönséges életeltekben is lehet, sőt kell is; annál inkább áll az a politikai téren, hol a haza érdekében való nézetváltozás, a váratlanul alakult politikai viszonyok, előre nem látott alakulások nemcsak észszerű, de elkerülhetetlen kötelességszerű dologgá teszik nem egy alkalommal. De itt sem a határozottan kitűzött politikai elvnek mással való azaz időszzerű megzavarását értjük.

Különb, oly hívekkel küzdeni, kik nem tiszta meggyőződésből küzdenek, egyik pártnak sem lehet érdeke. Mégis gyakran látjuk azt, hogy éppen azok, kik a szigorú politikai erkölcs leghangosabb prédikátorai, kik a leghevesebb dialektikával követelik a politikai őszinteséget, a haza érdekének előbbre helyezését, éppen azok használják parlamentben és parlamenten kívül a »hitehagyott« a »renegat« s. a. t. efféle kifejezéseket.

Ez nem tekinthető egyébnek, mint meg-

félemlítésre való törekvésnek, melynek célja csak az lehet, hogy egyesek az elvi ingatlanság vádjától való félelmökben, még akkor se váljanak meg a párttól, akkor se lépjenek ki a párt kötelekéből, mikor jobb politikai meggyőződésük szerint az ott folytatott küzdelem csak szélmalomharc.

Szerintünk éppen ez támadhatja meg

a politikai erkölcsöt, melynek eddig is minden józan politikus belátása szerint a politikai meggyőződésben és hitvallásban való őszinteség volt és lesz is mind nkor legszilárdabb alapja, talpköve. Más fejtegetés alá tartozik az, vajjon ez a követett pártállás helyes is.

Az anyakönyvi felügyelők és közigazgatási bizottságok. A belügyminiszter szükségesnek találván, hogy az anyakönyvi felügyelők és közigazgatási bizottságok érintkezése minél közvetlenebb legyen, a következő körrendeletet intézte a közigazgatási bizottságokhoz.

Valamennyi törvényhatóság közigazgatási bizottságának 1895. évi október hónap 12. 88.250 sz. a. kelt rendeletem utolsó pontjában felhívtam a közigazgatási bizottságot, hogy igyekezze az anyakönyvi felügyelővel a közvetlen érintkezést minél sürűbben keresni és hozzá az anyakönyvvezetőkhöz vagy anyakönyvvezető helyettesek személyi kérdéseiben, valamint általában egyéb az anyakönyvvezetésre vonatkozó lényegesebb kérdésekben teendő előterjesztések megküldése előtt, amennyiben a rendelkezésre álló idő azt megengedi, az anyakönyvi felügyelőnek saját szempontjából való nyilatkozásra módot nyújtani. **Avégből, hogy a közigazgatási bizottság és az állami anyakönyvi felügyelő összeműködése minél inkább biztosított legyen, 1895. évi december 30-án 96.019. szám alatt kelt rendelettemmel azt a további intézkedést tettem, hogy a közigazgatási bizottság anyakönyvi, az anyakönyvvezető személyi viszonyait érintő ügyben hozott minden határozatát (konkrét ügy elintézése, alsóbb hatóságok intézett rendelet, tárhatalóság megkérése, a felsőbb hatóságokhoz tett javaslat vagy előterjesztés stb.) ugyanakkor, amikor az kiadandózatik, hiteles másolatban az állami anyakönyvi felügyelővel is közölje. Az időközben szerzett tapasztalatok alapján az anyakönyvvezető és ügyének minél behatóbb fejlesztése érdekében szükséges látom annak, hogy a közigazgatási bizottságok és az anyakönyvi felügyelők között az érintkezés még közvetlenebb legyen. Ezt gyakorlatilag megoldani csak úgy lehetséges, ha az anyakönyvi felügyelők a közigazgatási bizottsági üléseken részt vesznek és ott szóval teszik meg**

nyilatkozataikat és észrevételeiket. Tekintettel azonban arra, hogy az anyakönyvi felügyelők nagyobb részének hatáskörük különböző székhellyel bíró több törvényhatóság területére terjed ki és hogy, ha mindezen törvényhatóságok közigazgatási bizottságainak ülésében részt vennének, az könnyen egyfajta teendőik sérelmével járhatna. **Ideig pedig helyszíni vizsgálatok pontos megtartásának lehetne esetleg akadályos: a jelen alkalommal egyelőre csupán annak elrendelésére szorítkozom, hogy azon törvényhatósági közigazgatási bizottságok amelyek székhelye egyetemen az anyakönyvi felügyelő székhelye, az anyakönyvi felügyelő minden egyelőre, amelyre az anyakönyvi ügyek tárgyalására kitérnek, hívják meg. Az anyakönyvi felügyelő a közigazgatási bizottság ülésén az anyakönyvi ügyek tárgyalásában részt vesz, azonban mint hogy a közigazgatási bizottságnak nem tagja szavazattal nem bír. Multi évi 88.250. és 96.019. szám alatt kelt rendeletemben foglaltak továbbra is kötelezők maradnak azon közigazgatási bizottságokra, a melyeknek ülésén az anyakönyvi felügyelő jelen rendeletemhez képest ezután részt fognak venni. Budapest, 1896. július hó 2-án.**

Percec s. k.

Fejedelmi látogatások.

Még esen hónap folyamán Bécsbe érkezik a cár királyunk látogatására. Ferenc József király a fejedelmi látogatást az alkalomhoz illő módon fogja fogadni és megtesz minden előkészületet, amint az a rendkívül fontos látogatásnak a legjobban megfelel. A monarchia népei, különösen Magyarország, nagy meglepetéssel és érdeklődéssel tekintenek az orosz uralkodó látogatására. A cári koronázás óta ez az első látogatás, melyet az orosz birodalom ura egy szomszédos állam uralkodójánál tesz és Magyarország büszkesége a egyszerű eseménynél onnan ered, hogy a cár legelső és legfontosabb cselménye, Ferenc József királyt megüdvözölni látogatással. Magyarország egy nagy békemunkával van elfoglalva s elfeledt minden, a mi kellemtelen utjába vezetett a történelem. Elismeri, hogy utazásával a cár szinten egy jókora darab békemunkát végez és hogy a két uralkodó személyes érintkezése a békégek hasznos lesz, a világbéket biztosítani fogja. A minden oroszok cárja azt a biztosítást hozza Bécsbe és ez zalogát képezi Európa nyugalmanak és békejének, az osztrák-magyar monarchia békés haladásának és fejlődésének, amely monarchia gazdasági fejlődését külső bonyodalmak nem fenyegetik. Ezen értelemben üdvözlő Magyarország a békés érzelmi cár látogatását a legzívelésebben és csak azt az egyet sajnálja, hogy nincs módjában a teljes látogatást magánál, saját fővárosában tisztelni.

Ehhez a jelentőséges fejedelmi találkozáshoz

a hazaszeretet exaltációja és lázasan verő szívem minden dobbanásában a nemzeti öntudat megdicsőülését érzem.

Azt hiszem: ilyen kimondhatatlan, egygyé szakadó gyönyör és fájdalom-érzetel halhat meg az, aki hazajáért hal meg.....

Némán néztek egyidejűleg a tájat. Aztán megszólalt cicerónóm:

— Az ott, Debrecen felé a De Pauli birtokon fekvő csonka-torony.

A Debrecen felé kanyarogva menő vasuti vonal mellett erdőszélen, valami régi őrhalm 10-15 tejjén áll az épület-rom. Azt mondják róla, hogy Mária Terezia idejében barátok kolostora és temploma volt.

A körülötte fekvő földterületet Mária Terezia annak a derék olasz származású ezredtribúnának (De Paulinak) ajándékozta, akiről kissé pikáns természetű udvari históriát őriztek meg a szohagyomány.

Hogy volt, mint volt: azt mi ne firtassuk! Tény az, hogy az egyszerű ezredtribúnából végre ezredes lett. Mint ilyen, jó kiérdemelt magasabb elismerés folytán nyugdíjra kapta ezt a birtokot.

A barátok kolostora már akkor ott állott a birtokterületen és De Pauli, mint jóra való, jámbor, vallásos talian, a kolostort és lakóit különös kegyben részesítette.

De halála után (valószínűleg II. József idejében) mikor a barát-kolostorokba nem a legkedvezőbb szelek jártak: a bősörményi kálviniásta

hajduk ezavarták a szerzeteseket és az örökös nélkül elhált De Pauli birtokát elfoglalták.

Jóval később a birtokrendezések alkalmával bizonyos váltásig összegért ez a birtok-terület a hajduké maradt.

Ezért a területért még szép szerével befizették a megváltási összeget az államkincstárba, hanem a vele szomszédos hajdu-szenyörgyri birtoknak, melyet zalogban bírtak, megváltásáról tudni sem akartak. Pedig egyik országgyűlési képviselőjük: Erossey Lajos, nagyon kedvező árat eszközölt ki, de a hajduk még ezt a váltásdíjat sem fogadván el, a birtok-területet Wahrmana Mórnak vette meg s ma is ennek örökösai bírlák.

Mikor a hajdu-szenyörgyri birtokterületet a De Pauli féle birtokterülettel elválasztották, igazán eredeti módon ment végbe a határjelölés.

Előbb mérnöki uton megcsinálták a határjelölést, aztán kivitték oda Hajdu-Bősörményből Világyútvő Tóth Mihály urat (akit azért neveztek el világyútvőnek, mert a két hatalmas labával egy tudott vagyoloni, hogy szinte nyúlta a világot) vele aztán megjárták a kijelölt határ szélét és végül a hadnagy (most polgar-mester) a csendkatoná-jával kemény huszonötöt vágattak rák emiékent okáért, hogy holta napjáig el ne felejtse: hol végződik a hajdu-szenyörgyri határ.

Ezt a különös határjelölési szerződést Világyútvő Tóth Mihály uram ma is emlegeti, mert még él, habár most már e agzott labáival legfőbb csak a bősörményi határ nyúvi.

A hajdu-szenyörgyri Wahrmana-birtokkal ha-

táros Zelemér, vasuti megálló hely, hol valamikor, mint fátalember: Gönczy Pál apostolkodott a népnevelés terén. Egyik hajdubősörményi gazdag Karap segít-évevel itt javító intézetet is állított, ahova az elzülött gyermekeket összeszedte és hasznos embereket nevelt belőlük. Többen ének még közülök.

Mialatt cicerónóm a vidék egyes pontjait meggyarazta, Hortobágy felé lassan ereszkedett le az ég peremén a nap és ragyogó aranyásvokat vont a ködösülő határra, mintha meleg karokkal még egyszer meg akarta volna ölelni a méltóságosan csendes rónt, mielőtt lehanyatlának.

Bucsuó sugarai reszketve játszottak a bősörményi templom-tornyok ércén. A távolból úgy látszott, mintha a reformátusok, a római és görög katolikusok külön-külön álló templomának tornyait a nap aranyos, meleg szalaggal fúvta volna össze: a szerzetel ragyogó színjelmével.

Ezek a kuruc, de talpig becsületes jó emberek meg is érik az eléle színholomot, mert itt híres a telekezeti villongásnak.

A bősörményi hajdu sohasem firtatja senki-nek vallását. Ha valaki vallási dolgot hoz is elő, nyugalmassan azt mondja rá:

— Dicsérek kend az Uristent a maga módjával. Én is dicsérem a magam módjával.

Béke van köztük, de ennek a békének áldása meg is látszik rajtuk. Többnyire mind jómóduak, a szegény nagyon kevés.

Az elaggott, „elcsétt“ (a mi nyelvűnkön: munkakeptelen) iparos-családok részére Fazekas Gábor uram a saját költségén menedékházat

sem sokára egy másik, ha lehet még jelentősebb találkozás fog minden valószínűség szerint oszlatkosni: Ferenc József király látogatása Károly román királynál. Nem az a körülmény teszi a látogatást jelentősebbé, hogy a hatalmas meglátogatja a kevésbé hatalmasat és nem békés érdelem és barátságos szomszédosság megállapítása a cél. E két előkészítő állapotot a két uralkodó már évek óta óta tültsék. De nyughatalankodik a Balkán. Folyton pöfög, bugyborékol, mint ho'mi bosszorkány üst és venki sem tudhatja, hol lazad fel a legközelebbi pillanatban a fék tartott szenvedély és okoz leküzdhetlen bonyodalmakat. A balkán államok integritását mindig védjük és jókaratunkat mindenki szemben ismételtelen bebizonyítottuk, de a kiszámíthatatlan elemek savorják a nemzetek megbizhatóságát és az uralkodók személyes barátsága kezd teljesen biztos szolgaként szolgálni. Román szomszédainktól éppen nem irigyeljük e megtisztelő fejedelmi látogatást, sőt örülünk neki és reméljük, hogy az odaváló fejtelen elemek azt az egyedül lehetséges tanulást fogják abból meríteni, hogy Romániának a legjobb, legbékésebb és legbarátságosabb lábou kell állnia Ausztria-Magyarországgal, ha királyának akaratával párhuzamos reményeket istapol.

Sándor Szerbia új királyának budapesti látogatása is immár biztosabb kilátásba jutott. A két ország, Magyarország és Szerbia közeleményét lassan, de biztosan készítik elő az eshetőségre és tudni óhajtnak, mint fognak fel innen is, tudni s a látogatást. Ami Szerbiát illeti, ott az egész közelemény, egyetért a látogatással. A Duna partjain óhajtnak e látogatást és opportunusnak, magától értendőnek tartják azt. Itt Magyarországon pedig azonnal az örömmel és lelkesedéssel fogadják Sándor szerb királyt, melyre a a bekeszerető Magyarország csak képes és rajtuk nem fog mulni, hogy e látogatást a királyra és népére nézve feleltetelenné tegyék.

Szeptemberben királyunk hó barátja és szövetségese, a német császár is elhatogtat hazánkba. A két jobarat, ha lehet, még szorosabban fűzi a baráti köteléket és a magyar nemzet vágya várja a pillanatot, — melyben leike mélyében örvendő üdvözölheti a rokonszenves német császárt.

Világbéke!

(R. J.) Jogosan mondhatjuk, hogy ez korunk jelzava! Egy újabb, nagyszerű bizonyítékot szolgáltatott Európa arra nézve, hogy a békés, kulturális, ipari s kereskedelmi előrehaladást kívánja, hogy mint jó barátok, nem pedig mint ellenségek akarnak Európa népei egymás mellett élni.

A tőzsde, ezen kiváló gazdasági factor, mely a politikai helyzet legjobb és legpontosabb hőmérője, megmutatta nekünk, hogy világárszünk pénzbeli nagyhatalmai derült eget látván a politikai láthatáron, tőkéjüket nem féltek a háboru sivataráról.

építeteti. Aug. 1-én adják át a nyilvánosságnak. Itt háziipari cikkeket készítenek majd a menedékházi lakók s ennek fejében ruházatot, teljes ellátást, tisztességes lakást kapnak Fszekes Gábor uramtól, aki az ott készült cikkeket értékesíteni fogja, hogy így a fenntartás költségei némi részben fedezve legyenek.

Az udvaron a koldusok részére külön hajlékot emeltetett.

A menedékház élén egy igazgató fog állani, aki állandóan ott lakik.

Ilyen szép humanitarius intézményt létesített itt egy jóskaratú, csendes ember. Mert itt az emberek — amint már megirtam — nagyon csendesek. Nem lármáznak, de tesszek.

Most körül-belül olyan korteskedés foly náluk, mint nálunk márciusban. A napokban lesz a városi tisztújítás. Itt is a conservatív és haladó párt fognak egymással szemben állani. A conservatív párt itt is a „belvidi” jelenlegi polgármestert akarja megtartani, a reformpárt pedig egy ide költözött dunánúti, tehát „kalföldi” akar megválasztani, aki (modorlato-an analog eset a miénkkel) most rendőrfőkapitánya a városnak.

De itt jóval kevesebb lázzal várják a választást. Erről majd a jövő cikkemben.

Oroszország valutarendezéséhez 400 millió frankot kért az európai pénzpiactól s ma, midőn erre az előjegyzés befejezteteti, bámullattal tölt el bennünket azon eredmény, hogy a szükségelt 400 millió helyett 30 milliárdot (tehát csak 70-szeresét) ajánlja fel Oroszországnak földrészünk tőkepenés világa.

Kiváló politikai s gazdasági jelentőség tanúsítandó ezen ténynek, mert Szt. Pétervár, Paris, Brüsszel, Amsterdam, Antwerpen, Berlin, Frankfurt stb. pénzümberei 3%-ra (illetőleg 92-es kibocsátási árfolyammal 3¹/₂%-ra) elvinnék e az orosz Wertheim kasszába tőkéjüket, ha sem bíznának Oroszország gazdasági és pénzügyi viszonyában, ha Witté orosz pénzügyminiszter kiváló energiájába s szakértelmébe nem helyezhetnének teljes bizalmat s ha a béke s szabadság napja nem sütné le Eur pa népeire!?

Ausztria-Magyarország ezen subscritiótól elmaradt ugyan, de nem azért mert talán ellenséges indulattal viselték iránta, hanem azért mert a mi maccenásunk Rothschild báró, a Rothschild-csoport berlini a különösen párisi tagjai révén ugy is jelentékenyen hozzájárult Oroszország e dicső gazdasági győzelméhez.

De különben is Ausztria-Magyarországot s Olaszországot azon tény is közelebb hozza egymáshoz, hogy az orosz cár ez öszön meglátogajta királyunkat s az osztr.-magyar hadsereg a megtartandó hadgyakorlatok után tisztelettel fog defilírozni legfelsőbb Urának barátja előtt, — Miklós orosz cár előtt.

A vasapu ünnepélyes megnyitása is nem egy koronás hó hoz majd királyunk vendégül s ezen bekevezíték (nevezük őket így) mind nem jelentéktelen befolyásunk az európai, — a világ-békére nézve.

S ime csak a kis Kréta rakoncátlankodik ezen béke időben. De hezzeg, ha jobban nem viseli magát ez a kis Kréta, s ha a hivatott hatalmak vetője sem talál nyílt tülekre, akkor a nagyhatalmak majd együtt fogják büntetését kiszabni ezen rakoncátlan kis Krétának.

Igy atán csend s béke lesz! Világbéke!

H I R E K.

— **Az új főkapitány.** Dedk Péter városunk rendőrfőkapitánya ma szombaton megérkezett új állása elfoglalására. Személyét illetőleg a következő életrajzi adatokat közölhetjük, a mult számunkban közölték kiegészítésül. Dedk Péter született 1864-ben Zala-Tarnokon; atyja Dedk Lajos ottani földbirtokos, 1848-ik honvédszázados és a haza hőléseinek Dedk Ferencnek első unokabátyja volt. Középkiskolai és műgyegetemi tanulmányait Sopronban, illetve Budapesten végeztén, 1883-ban a Maria Terézia cs. és kir. 32-ik gyalogezredhez mint önkényes besoroztatott; az önkényesi év letelével kitűnő sikerrel letette a tartalékos tiszt vizsgát és mindegyesek hadnagya a Hoch und Deutschmeister cs. és kir. 4-ik gyalogezredhez osztottat be, honnét 1893-ban főhadnaggyá lértént előléptetésekor házi ezredünkhöz, a cs. és kir. 48-ik gyalogezredhez helyeztetett át. — Egyebekről már megemlékeztünk, annak kijelentésével, hogy a katonai pályára elhagyásának szivbeli oka van, mely — mint irtuk — „ugy hisszük nem fog soká titok maradni.” Előbb minsem gondoljuk megszűnt a titok titok lenni és most már jelenthetjük, hogy Dedk Péter rendőrségünk új főnöke eljegyezte szive választottját dr. Asztalos János városi orvos bájos leánykáját: Irma kirasszonyt Nagy-Szombaton.

— **A Ferencendiek nagygyűlése.** Szt. Ferenc rendjének, sz. László magyar királyról nevezett tartománya, július hó 29-én Nagy-Kanizsán tartotta harmadát szokásos káptalani nagygyűlést, előtiszteendő Rengye Ferenc ur, mint római kiküldött elnöksége alatt. E káptalani nagy gyűlésen rendtartományi főnökké, városunk általánosan ismert, minden felekezésnél nagy tiszteletben álló lelkes: főbíró. Nith Norbert választottat ki is — mint örömmel értesülünk — szék helyéül Nagy-Kanizsát választotta és így meg-

marad továbbra is körünkben. Ez alkalommal lett megválasztva a rendtartomány főnöke is: Horodth Lajos ur, a tartomány volt főnöke. A rendi kormánytanács tagjai lettek: Eger Zsigmond pécsei, Varga Vid aklóni, Totta Tódor aspronci és Vornják Vendel zágrabi háziúrókók. A személyi változásokat a jövő számunkban fogjuk regisztrálni.

— **Változások a déli vasútnál.** A déli vasut pályafentartási osztályának a legutóbbi időben nagyobb változások történtek. Az osztály-mérnökök új beosztást nyertek és ezen új beosztás folytán Nagy-Kanizsán az eddigi három mérnök-szakasz helyett essental csak egy mérnök-szakasz lesz Koch Ede osztálymérnök vezetés alatt, kinek vonala betudva a kanizsai pályaudvart Pragerhoftól egész Balaton-Szt.-Györggyig fog terjedni. A felosztalt két mérnök-szakasz vezetői Goldsmied Jákó és Schubert Gusztáv osztálymérnökök ennek folytán áthelyeztetek, előbbi a székesfehérvári mérnökszakaszra kapta meg, utóbbi pediglen Budapestre az igazgatósághoz hivattott be. A két osztály-mérnök felosztása társaságunkra is kihat, mert Goldsmied osztály-mérnök és ennek aranyos kedélyű, cinos neje, nemkülönben Schubert osztálymérnök, mindenütt hol megjelennek, élénkítették a társaságot és hasznára voltak a társadalomnak, mely sajnálattal látja őket távozni.

— **32 évig a kincstár szolgálatában.** Ki ne ismerne városunkban „Gstettner néni”-t, ki több mint 3 évtizeden át adogatta el a kincstár cikkeket: szivari, dohányt, bélyeget a t. Nála lehetett mindig a „legelőgatosabb” szivarokat kapni, mert az előkezeny trafikokban minden „kuncsaftja” részére külön külön megválogatta a szivarokat és amellet a skatulyák mindig ugy tele voltak, mintha még senki a szivarokhoz nem nyúlt volna. — A Babochay-házban levő tőzsde helyiség igen gyakran valóságos kis casino volt, mert itt nemcsak újságokat árultak, hanem mindennemű politikai, társadalmi és egyéb hírek, melyek még nem laktak hírlapok útján napvilágot, vagy egyáltalában nem lérik meg a nyomdászetek, itt voltak először meg tudhatók és itt tárgyalattak legelőbb. Politikai és társadalmi előkezők szivesen diskurálattak el egy-egy ügyed órát a Gstettner-fele trafikban; sőt ismerünk egy előkelő urat, kinek valódi élet-szükséglet látzott lenni, naponként néhány órát a lakásához rendkívül közel eső tőzsdeben ültetpi. — Gstettner né jómódban levő gyermekei már évek óta unszolták, hogy adják fel az üzletet, de a még rendkívül ügyes asszony nem akart megválni azon üzlettel, mely nem csak jövedelmet hozott, hanem folytonos szórakozást is nyújtott neki. Végre engedett gyermekei kérésének és mire e sorok napvilágot látnak az általános tiszteletnek örvendő „Gstettner-néni” nem lesz régi feászkében található, nem fogja a szivarokat kedves kuncsaftjainak megválogatni, az újságokat rezerválni, hanem vissza vonulva a családi körbe, jól megérdemelt nyugdíjában, környezve szerető gyermekei és unokái által fogja élete hátralévő részét töltöni. — A tőzsdét öz. Klugor Mártonné, Schwarz Jakab a nagykanizsai fogyasztási hivatal tiszviselőjének leánya vette át, tehát ismét jó kezekbe került.

— **Tartalékosok figyelembe.** A folyó évben megtartandó legyvergyakorlatok a cs. és kir. 48. számú gyalogezred tartalékosai számára mindenkor Nagy Kanizsán kezdődnek és tartoznak a már behívott tartalékosok ezekhez következőképen bevonulni: augusztus 15-én (üzénő) az első időszakra behívottak, augusztus hó 28-án (huszonnyolc) a második időszakra behívottak. A cs. és kir. 48. számú hadkiegészítő kerületi parancsnokságtól.

— **Névmagyarosítások.** Kiskoru Politzer Jenő, Gyula és Árpád boglári illetőségű nagykanizsai lakosok vezetéknevüket „Pisztor”-ra és kiskoru Augenföld Zsigmond nagykanizsai illetőségű ugyanottani lakos vezetéknevüket „Szemő”-re két átváltoztatást a belügyminiszter megengedte.

— **Figyelemztetés!** A helyben álmómaszó m. kir. 20-ik honvéd gyalogezred folyó évi augusztus hó 4. és 5-én Kis-Kanizsa, Szepetnek, Bajcsa és a Principális kanális által határolt szokott löterületen harcosztó célőléveszetet tart. Erről a közönség minden szerencsétlenség kiküldése végett oly figyelemztetéssel értesítették, hogy a jelzett löterülettel 6000 lépésnél közelebb ne tartózkodjék és ne közeledjék. Nagy-Kanizsán, 1896. július 30-án. A rendőrkapitányság.

Alapszabályok megerősítése. A csáktornyai tekéző egyesület és az alsó-lendvai társaság alapszabályait a kormány jóváhagyta.

Ingatlanok forgalma. Pollák József palotaszéri új bérháza mellett levő, Wellisch-léle háza az abban levő bolthelyiség jelenlegi bérője Rosenthal Jakab fűszerkereskedő megvette mint halljuk 11.000 forint áron. Az ezen épület szomszédságában levő „Róza” vendéglőt árverés útján Bogenrieder József szállodás vette meg 18.000 forintért.

Salmészeti. Dobó Sándor szinigazgatónak a rendőrváptányi hivatal megadta az engedélyt, hogy társulattal 6 héten át Nagy-Kanizsán működhessek. Most már tehát biztos az, hogy Dobó szinársulata bejő Nagy-Kanizsára. Értesülésünk szerint a bemutató előadás augusztus 23-án lesz és a szíri idény szeptember végeig fog tartani.

Bohrányos falragas. Általános meboránykosztás kellett városunkban egy „Világá szelő hirdetés” című falragas, melyben a rendezőség nyilvános bírára hívja meg „Ádám és Éva iyadekai” a gősfürdő kerti helyiségebe. A nyomtatvány gunyt úz a polgári házasságból és egészen véve, durván sérti a közmorált. Közbenjárásunk folytán, Farkas Ferenc v. alkápitány nyomban kiadta az utasítást ezen gyalázatos nyomtatvány elkorbaszása és a már kiragasztottakat leszedése. Ilyen előmenyek után ajánljuk ezen világrészoló mulatságot rendőregünk különös figyelmébe.

A pécsi robbanás híre, mely csütörtökön délelőtt ide is eljutott nagy igulttságot kelteit városunkban. Az első szárnyaló hírt szerint a városháza röpítette volna legbe bűnös mandékból; ezen hír a holtak és sebesültek számát 80-90-re tette. Rokoni, baráti, üzleti- és egyéb összeköttetések folytán általános volt az érdeklődés meg tudni a valót és Nagy-Kanizsáról több mint 150 sürgöny ment Pécsre. Az ezekre érkező válaszok azonban legtöbnyire csak a tudakozódók megnyugtatására szolgáltak, részleteket a közönség csak a lapunk szerkesztőségéhez érkezett bő táviratból tudott meg.

A Drávába fult. Halász Zsigmond pályáról a legrádi úton július hó 29-én (fűrés közben a Drávába fult. Hulláját az ár elsodorja és eddig felmálháható nem volt. Halász, ki csak 34 éves volt, özvegyet és két árva hagyott hátra.

Sürgős értesítés a vadászoknak. A tulajdonképeni vadász-évad aug. 1-jével veszi kezdetét s ez alkalommal néelünk tudatni a vadászokkal, hogy az egyetlen magyar politikai napilap, melynek külön „Vadászat” rovat van s melynek szerkesztésében a hírlapi kacsák vadászait kívül is értenek a vadászathoz, a Porzsoló Kálmán által szerkesztett „Fővárosi Lapok”, mely Szent-Hubertus biveink kényelmére külön vadász-előzetési nyílt az augusztus-januári sport évszámra 7 frittal s erdekeseknek 6 frittal (egy havonként 1 firt 20 krral) Ez a lap közli az összes vadászati tudnivalókat, a megüresedő vadászterületek pályázatait, a vadászatok leírását, magánosok és uradalmak lögyezéseit, a szarvas-bőgés, szalonka húzás megkezdését az ország minden részéből veit távirati értesítések alapján, szóval nélkülözhetetlen minden igazi vadásznak.

Új cég. Kasztl testvérek a városbázisban rövid-, norinbergi és szövött-áru üzletet nyitottak.

Ragadós száj és körömfájás. A nagykanizsai követező közegyeiben lépett fel újabban járványszerűleg a ragadós száj és körömfájás: Csapi, Gelse, Szent-Balázs, Káczorlak, Pölöskefő, Homok-Komárom és Gelse-Sziget. Nevezett községek már alá helyeztetek. Nagy-Kanizsán a Teleyk-utcai és kis-kanizsai gulánál a körömfájás szinten konstataitván, a városi állatorvos utasított az összes gulák megvizsgálására és hivatalos jelentéstételre, ennek beérkezével városunk zár alá helyezését biztosan várhatjuk.

Az országos turista kongresszus. A hazai turistaegyesületek közös céljait érdekében f. évi augusztus hó 19-én Budapesten országos turista kongresszust tartanak. A védnökséget Daniel Ernő kereskedelemügyi és dr. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszterek vállalták el. Az Erdélyrezi Kárpát-Egyesület, mint a kongresszust előkészítő egyesület, kongresszus előkészítésére gróf Bethlen Bálfini és dr. Téry Ödön elnöke alatt végrehajtó bizottságot küldött ki, a melynek tisztikara a következőleg alakult meg:

Alelnökök: dr. Staub Móricz és dr. Hoitsy Pál; titkárok: Radnóti Dezső és dr. Marinovich Imre; jegyzők: dr. Posewitz Tivadar és dr. Erdélyi Károly; pénztáros: Moussong Géza; ellenőr: Borszék Soma; bizottsági tagok: Déry József, dr. Hánk Vilmos, dr. Herman Antal, dr. Jancsó Benedek, dr. Papp Samu, Peitrik Lajos és dr. Thirring Gusztáv. Az országos turista kongresszuson az alábbi kérdések fognak megvitatásra kerülni: I. Mily módon lehetne a turistáságot hazánkban terjeszteni, a turista-forgalmat és fűrdők látogatását emelni? Előadó: dr. Posewitz Tivadar. II. Miként volna lehetséges egy turista-organumot létesíteni, melynek a külföldet is érdeklődő anyagából, esetleg évnegyedenként, idegen nyelvű kivonat is bocsátatnék közzé? Esetleg mily módon lehetne a hazai turista-szerveket megalkotni? Előadó dr. Thirring Gusztáv. III. Miként volna a tanuló ifjúság kirándulásai szervezendők és rendszeresítendők és miként volna a kirándulási kedv a iskolai tanuló ifjúságban felébreszthető? Előadó: Hungai Okáv. IV. A külföldön létező népviselet védő szervezetek céljainak megfelelőleg, különösen a nép körében élő intelligens elemek (u. m. lelkészek, népánitók továbbá községi jegyzők, falusi bírák, anyakönyvesek, körjegyzők, járási- és körorvosok stb.) segítségével hogyan lehetne odahatni, hogy a falusi nép között az egyre jobban térő hódító városi divatnak, illetve az annyira festői és néprajzi szempontból is fenntartandó népviseletek káros alakulásának gátat lehessen vetni. Előadó: dr. Hermann Antal. V. Miként lehetne a külföldi turista-egyesületekkel állandó összeköttetést létesíteni és azt fenntartani? Előadó: Benedek János. VI. Minő közforgalmi és társadalmi kedvezmények volnaának kieszközölendők a turistaegyesületek számára? Előadó: Moussong Géza. VII. Az eddig elrejtett, alig ismert vagy nem közlithető kirándulohelyek feltárása. Előadó: Merza Gy. Minden a kongresszusra vonatkozó tejelentés, tudakozódás stb. az Erdélyrezi Kárpát-Egyesület elnökséghez Kolozsvárra, vagy az Országos Turista Kongresszus végrehajtó-bizottságának hivatalos helyiségébe (Budapest, IV., rózsater 5. sz. II. emelet) intézendő. A kongresszus tagsági díj 1 firt 50 kr., a mely összeg vagy az E. K. E. nek Kolozsvárra, vagy Moussong Géza urnak, az Országos Turista-Kongresszus végrehajtó-bizottság pénztárosának címére Budapest, IV. rózsater 5. szám alá küldendő. A kongresszus tagjai augusztus hó 18-án, kedden este 8 órakor, később meghatározandó helyen, ismerkedőestélyen találkoznak. Az Országos Turista-Kongresszusban résztvevők tiszteletére a Magyar Turista Egyesület budapesti osztálya, a budapesti hegyvidék legszebb kilátást nyújtó pontjára, a Pilis-hegységben tekvő Dobozókőre, augusztus 21-én kirándulást rendez. Indulás: a M. Á. V. nyuzati pályaudvarból reggel 5 óra 40 perckor induló vonatával Dömös-átelek megállóhelyre. Atelek-Dömösre, Utirány: Körtvélyesi puszta, Mexikó (ehé részvételi jegy 2 firt; mely összeg a jelentkezés alkalmával lefizetendő), Miklósai Szókefőrrés-völgye, Dömös és innen csolnokon le Nagy-Marosra. Gyaloglás: 6 óra. Vasuti jegy oda-vissza 1 firt. A részvétel augusztus hó 18-ig legkésőbb — az ismerkedő estélyen — a kongresszus titkárságának bejelentendő.

Fűrdő-levél.

Zala-Merénye, augusztus hó.

Aki ezen sorokat olvassa, az szentül azt hiszi, hogy megyénk földrajzi ismeretei hiányosak; pedig arról szó sem lehet, csak a tankönyvek azok, amennyiben nemcsak a helybeli, hanem ennél még regebb-fűrdőhelyek sem foglaltatnak azokban, lévén minden új tankönyvnek nagyobbára csak a papirosa új; a z.-merényei „Herkules” fűrdő pedig nem lévén papiros, nem is foglaltathatik a földrajzban, de még *Halás és Hoffmann* urak által gondosan szerkesztett millenniumi „Zala-Merénye”-ben sem.

Pedig érdemes ezen gyógy- és üdítő hatású fűrdőt a nagy közönségnek megismerni; — előbbi tulajdonságát a hegyekben eredő négy különböző forrásból nyeri; u. m. az egyik vas-, a másik méz-, a harmadik nafta és a negyedik kénártalmu; mindezen források vizét *Szabó* János veszprémi káptalani urodalmi erdész helyben összegyűjti egy 110 m.² nagyságu medencében, melyet költséget nem kimélve, valószínűleg izléses tükörfűrdővé varázsolta, miatta a

a helybeli, valamint az ünnepélyes megnyitás alkalmával megjelent vidékiek elismerését méltán kiérdemelte. A tulajdonos, ki nem mai legény ám, járván pedig Chinyorányi Boldizsár baráttal iskolába, 20-22 éves erdészykornok ruganyosságával lejt meg ma is estender fűrdőjéhez, ha farasztó hivatala dolgait elvégente. A falutól csak 5-8 percnyi távolságra fekszik, szállók és erdőségek által szegélyezve, esserint minden zord szél ellen védve; levegője dus szentártalmu, minden bűz és portól ment. Vize üdítő hatásáról is óhajtván megemlékezni, 16-18° Reamur, esserint gyengéknek s idegabajosoknak kiválóan ajánlatos, mert mint a fűrdőben lévő fölirat mondja: „Egyformán használ e hideg víz ifju s öregnek, ifju hevét oltja, aggnak ad élet-erőt!”

Ha valaki figyelmét soraim felkeltették volna, s az bővebb fűvilágosítást óhajt, úgy sziveskedjék a tulajdonoshoz fordulni, ki nem fog késni a kérdésekre a feleletet megadni.

Rozgonyi Lajos

IRODALOM.

Munkácsy Mihály. Árpád honfoglalás. Kerettel együtt 132 cm. hosszú és 82 cm. magas. Szinarany keretben, szőle-levél díszítéssel. Diófa keretben bronz-betéttel. I. sz. aranykeretben. II. sz. aranykeretben. III. sz. fekete vagy barna fényezett keretben (lakóik számára). **Nándorfehérvár fölmentése** Hunyady János és Kapitány által 1456-ban. Festette **Östibbe J.** Kerettel 1 m. hosszú és 73 cm. magas. Aranyozott antik keretben. **Erinyi Miklós** kirohanása Szigetvárból. Kerettel 1 m. hosszú és 78 cm. magas. Aranyozott antik keretben. **Foent Árpád.** „Árpád és a vénérek” és „Aldona Hündurmak”. A „Magyarok bejövetele” c. körképnek részlete. Kerettel együtt 120 cm. magas. Mindégik kép: Szinarany-keretben, szőle-levél díszítéssel. Diófa keretben, bronz-betéttel. I. sz. aranykeretben. II. sz. aranykeretben. III. sz. aranykeretben. **Cenepte immanuella.** Múrtoló festménye után, készült rézmetszet. Kerettel együtt 120 cm. magas és 93 cm. széles. Arany ellefeltőlott fekete keretben. **Madonna Sixtina.** Rafael festménye után készült rézmetszet. Kerettel együtt 120 cm. magas és 93 cm. széles. Aranyellefeltőlott fekete keretben. **Madonna.** Eberl eredetjű után készült színyomat. Kerettel 116 cm. magas és 94 cm. széles. Aranyozott antik keretben. **A menyasszony álma.** **Márton** eredetjű után készült színyomat aquarellmodorban: I. sz. diaskeretben, 90 cm. széles és 70 cm. magas. II. sz. antik aranykeretben, 85 cm. széles, 74 cm. magas. **A menyasszony ébredése.** **Leifer F.** eredetjű után készült színyomat aquarellmodorban: I. sz. diaskeretben, 90 cm. széles és 79 cm. magas. II. sz. antik aranykeretben, 85 cm. széles és 74 cm. magas. **Ó felébe I. Ferenc József.** Díszes aranykeretben. Egyedüli raktár és képviseletű Nagy-Kanizsa és vidékére Fischel Fülöp könyvt. kereskedésében, hol a képek megtekinthetők és esetleg részletekre is megrendelhetők. Vidékre csomagolási ráj költségeinket számítjuk.

A Millenniumi kiállítás látogató községeinek különös figyelmébe ajánljuk a következő „**Kiállítású Kalauzok**.” **Gelléri, Kiállítású Kalauz** 50 kr. **Kezreves Magyarországi múltjából és jelenéből** számos képpel 1 firt. Ugyanaz német nyelven. 1 firt **Boros** s **Kiállítású képes Utamutató** 50 kr. minden verője 500 koronát kap, ha a kiállításra utazás vagy est tartózkodás alkalmával haleset éri. **Falóczy Budapest és Kredetves kiállítás** Baedeker szerű utamutatója vassonna kötve tervrajz és számos képpel 1 firt 20 kr. **Budapest és az erdeves kiállítás.** Képes utamutató számos képpel és tervrajzjal 50 kr. — **Budapest tervrajza** madártárlatból a főbb épületek rajzaival 1 firt. — **Budapest tervrajza** s kiállítás-térképpel 5 kr.

CSARNOK

Örületes szenvedélyből.

Amerikai bűntény történet.

Németből fordította: **Hugauff Ede.**

(Folytatás.)

Az esküdt egy csiptetővel fellegyverés szemétra pillantott.

Szépsége, kelme, előkelő tartása nem tette rá semmifele benyomást és kívánsói hangon kérdé:

— Nos, akkor azt is megmondhata nekem, kinek hozott-legtöbb hasznot halála?

A durvaság, mely e kérdésben feködt, azonban nem marad boszulatlan.

Leavenworth Mari magásra felegyenesedett s a vakmerő kérdöznek szeme köré nézve méltósággal válaszolt:

— En csak azt tudom, hogy halála által ki-szenvedte a legnagyobb veszteséget. Ama gyermekek, kiket ő, midőn tehetetlenek s elhagyatva voltak, házába vett a szivére szorított; a fiatal leányok, kiket ő atyai jószággal dédelgetett s ápolt; azok midőn gyermekcipőikből kinőve, mégis folytonos védelmére, s vezetésére s tanácsára szorultak. Uram, azok a leányok szenvedik kimalása általa legnagyobb veszteséget; s melyet

szerehasonlítva minden más, csekélynek tűn-
hetik fel.

Az esküdt zavarodtan hallgatott; ilyen fele-
letet nem várt, s aligha volt a terebűben egy is,
ki a nyilvános vereségnek ne örült volna.

Midőn Mari elhallgatott, az urak közül egy
másik emelkedett fel székeről, ki nem csak elő-
kelő külseje által tűnt ki társai közül, hanem
impozáns alaknak is volt tekinthető, és ünnepé-
lyes hangon mondá:

— Leavenworth kisasszony, mi emberek már
egyszer úgy vagyunk alkotva, hogy minden
eseményről, a mely életünkben előtordul, el-
mélkedni szokunk. Valószínű tehát, hogy az ön
lelkében is támadhatott igazolt vagy igazolatlan
gyanú Gondolkodott már arról, ki lehetett nagy-
bátyjának gyilkosa és nincs bizonyos személy
iránt gyanuja?

Kinos pillanat volt.
Engem és egy másik lényt kintádra vont,
ahol bizonyos voltam.

Volt e bátorsága Marinak gondolatait elit-
kolni? Szándékában volt e általában unokatest-
vérét minden aron az igazságszolgáltatás kezei-
től megvédeni és oly valószínűségeket tenni, amely
lekiismeretét nyugtalanítaná, ha az igazság ut-
járól eltérnének?

De különös módon a nyugtalanság semmi
nyomát nem lehetett rajt észre venni. Nem süte
le szemét, hanem érthetően és kellő hangsúly-
lyal mondá:

— Nincs senkire gyanúm, a legcsekélyebb okom
sincs valakit gyanúsítani. Legtávolabbról sem
tudom ki lehet nagybátyam gyilkosa, s erősen
hiszem, hogy a bűnöst nem ismerem s sohasem
láttam.

Egy mázsányi teher esett le szívemről. Mialatt
a jelenlévők körö-körül mélyen leléleztek,
Mari visszalépet s Laura foglalta el helyét.

8. Fejezet.

És most, midőn az általános leszületés legma-
gasabb fokát érte el s tekinthető volt, hogy e szor-
moru eseményről a fiatal leány, elkívánczoltam
innen, hogy semmit se halljak. Talán féltem,
hogy Laura vigyázatlan lesz és elárulja magát?

Nem; az állhatatosság és elzárttság, amely
mozdulatlan vonásaiól kitűzött meggyőztek
arról, hogy minden keletőét gondosan fog ki-
kerülni.

De ha unokatestvérének gyanuja nem a gyű-
lölet, hanem a tények valódi elismeréséből szár-
mazik, hogyan lenne nekem lehetséges itt ma-
radnom és nyugodtan élnem, mint bujik elő
és fehér rózsza kebeléből a nyomorult hazugság
és alávaló hamis-ág csemány kigyója.

Minden még a leghosszabb bizonytalanság is
nagy hatalmat gyakorol.

Habár a jelenlévők arcvonásiban nagyra-
ugyanazon aggodalmat érezte, mégsem volt az
egész gyűlekezetben egy is, ki hajlandó lett
volna menni és én legkevésbébe.

(Folytatása következik.)

Szerkesztői üzenetek.

K. Becses sorait megkaptuk és az illeté-
kes forum figyelmébe ajánlottuk. Az ellenmoz-
galom nyilvánosságra hozatala nézetünk szerint
még inkább sarkalná K-et, hogy célt érjen és
azért jobbnak találtuk így eljárni.

Sz. L. Magánlevelet írtunk.

Periák. Sajnálattunkra, de lehetetlen.

NYILTTÉR.

Hamisított fekete selyem. Egészünk el egy
kis mintát a venni szándékolt selyemből, és a hamisít-
ás rögön kiderül: Mert míg a valódi s jól festett se-
lyem az elégetésnél nyomban összeperdörög és csak
hamar kiállnak, maga után csekély barna hamut
hagyván; addig a hamisított selyem (mely aszros
szint szallónak leme és könnyen törik) lassan tovább
ég (mint hogy rostszálai a festanyagtól telítetlen
tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga
után, mely valódi selyem módjára soha össze nem
perdörög, csak megörög. Ha valódi selyem hamu-
ját összenyomjuk elporra, a hamisítványé nem. —
Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyem-
gyára Zürichben, hűsös szállítva, postabér és
vámmentesen szívesen küld bárkinek is mintákat
akár egyes öltönyök való egész végeket valódi
selyem szövetekből Svájcba címzett levelekre
10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztan-
dó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan el-
látottak. (5)

Krondorf savanyúviz.
Stefánia trónörökösne forrás,
kitűnő gyógyviz,
kedvelt asztali viz.
Nagy Kanizsán mindenütt kapható.

Felelős szerkesztő:
Dr. LÓKE EMIL.
Laphiladonos és kiadó:
FISCHEL FÜLÖP.

Hirdetések.

2467/1kv. 1896. 171 1-1

Arverési hirdetmény.

A nagy-kanizsai kir. törvényszék tkvi osztálya
részerül közhírre tétetik, hogy Nagy József p.
Szt. László lakos végrehajlatonak Láránt László
végrehajtást szenvedő volt szent-lászlói lakos
ell-ni 1382 forint 90 kr. tőke, ebből 1050 forintnak
1863. nov. 17-től járó 6% kamatai 11 frt 36 kr.
végrehajtás kerelmi, 15 frt 95 kr. jelenlegi s a
még telmerülődő költségek iranti végrehajtás
ügyében a tennevezett kir. törvényszék területé-
hez tartozó a szentlászói 90. sz. tjkvben + 162
hrsz. a. felvett s 43 frtra becsült u. a. tjkvben +
331 hrsz. a. felvett s 23 frtra becsült ingatlanok
az 1881. 60. t. cz. 156. §. a. pontja értelmében
egészben, továbbá a szentlászói 139. sz. tjkvben
+ 404 hrsz. alati felvett s jelenleg 1/12 részben
Lárant Klára, F. Czigány Péterné, 1/12 részben
Czigány Peter, 1/12 részben kiskoru Domonkos
Rozália, Mari és T. rez, 9/12 részben Breyer Ber-
na n-vén álló ingatlanok Lárant Lászlót illeteti
s 735 frtra becsült 1/3 részére

**1896. évi augusztus hó 17. napján
d. e. 10 órákor**

szentlászói községhezánál Szigely Antal felperesi
ügyvéd vagy helyettese közjegyzővel megtar-
tandó nyilvános arverés-n eladati fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitétt becsár.

Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10% -at
készpénzben vagy óvadékképes papírban a ki-
küldött kezéhez letenni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. tvszék mint telek-
köbvi hatóságánál 1896. évi máj. hó 20-án.

GÓZONY,
kir. járásbíró

1508-1643 tk. 896 172 1-1

Arverési hirdetmény.

A letenyei kir. járásbíró, mint telekkönyvi
hatóság közhírre teszi, hogy a letenyei takaré-
penzárnak Tóth Lajos letenyei lakos e leni 82
frt váltó tőke ennek 1895. augusztus 17-től járó
5% kamatai 2 frt 58 kr. ovast 1/3% váltó díj
9 frt 25 kr. per, 8 95 kr. végrehajtás kerelmi
9 frt 50 kr. ezutali költségek iranti végrehajtási
ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszék (a le-
tenyei kir. járásbíró, ság területén tekvő a letenyei
679 sz. tjkvben A + 46. hrsz. ingatlan a rajta-
levő 104 népsorszámu háznak Tóth Lajost illető
222 frtra becsült fele része, ugyanott 353 hrsz.
a. ugyan Tóth Lajost illető válságkötéses ingat-
lannak 114 forintra becsült fele része, a letenyei
678 sz. tjkvben A + 842 hrsz. ingatlanok
Tóth Lajost illető 61 forint 50 kr-ra becsült egy
negyed része ugyanott + 1321 hrsz. ingatlanok
ugyanazt illető 27 frt 45 kr-ra becsült egy negyed
része, a letenyei 767 sz. tjkvben A + 1155
hrsz. Tóth Lajos tulajdonai be egyzett 174 frtra
becsült egész ingatlan a beei 71 sz. tjkvben A +
211 hrsz. ingatlanok ugyan Tóth Lajost illető
98 frtra becsült válságkötéses fele része ugyan-
ott + 212 hrsz. válságkötéses szőlőnek ugyan-
azt illető 96 frtra becsült fele része az egyedetul
292. sz. tjkvben A + 139 b. hrsz. ingatlanok
Tóth Lajost illető 84 frt 50 kr-ra becsült fele
része ugyanott A + 687. hrsz. ingatlanok
ugyanazt illető 64 frt 50 kr-ra becsült fele része
és az egyedetul 397. sz. tjkvben A + 686/b.
hrz. a. Tóth Lajos tulajdonai felvett; 81 frtra
becsült egész ingatlan és pedig a letenyei in-
gatlanok a letenyei kir. bíróság telekkönyvi osz-
talyának hivatalos helyiségébe

**1896. október hó 19. napján d. e.
10 órákor**

a bécsi ingatlanok

**1896. október hó 19-én d. u.
3 órákor**

a bécsi községbíró házána és az egyedetul in-
gatlanok

**1896. október hó 20-ik napján d. e.
10 órákor**

az egyedetul községbíró házána dr. Csompezz
Kulmán telperei ügyvéd vagy helyettese közbe-
jöttével megtartandó nyilvános arverésen el-
adati fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitétt becsár.

Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10% -at
készpénzben vagy óvadékképes papírban a ki-
küldött kezéhez letenni.

Kelt Letenyén, a kir. bíróság mint tkvi ha-
tóságnál 1896. évi július hó 4. napján.

NUNKOVICS
kir. tszéki albiró.

A világhírű STEYRI fegyvergyár
SWIFT
KERÉKPÁRAINAK
kizárólagos főraktára és kép-
viselősege
Nagy-Kanizsa és Zalamegye részére:

Unger Ullmann Eleknél
Nagy-Kanizsán.

Ezen kerékpárok, ugy tartósságra, szerke-
zetre mint könyű járásra az első helyen ál-
lanak az összes Europai gyártmányok között.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Minden verseny kizárva!

Nagybani
butorgyári képviselőség,
dus raktárral.

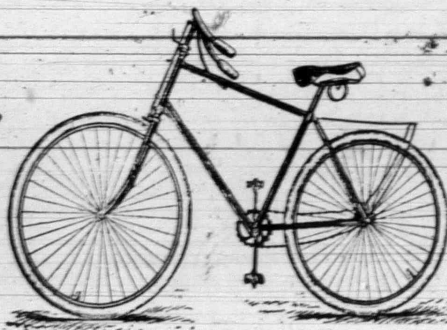
Ujonnán berendezett asztalos műhelyemben
mindennemű butort gyártok és külön megren-
delés szerint is készítek.

Hálószoba berendezés 92 trttól kezdve.
Teljes ebédlő berendezés 135 trttól kezdve.

Eredeti angol

kerékpár

kizárólagos
képviseletége
és

raktára

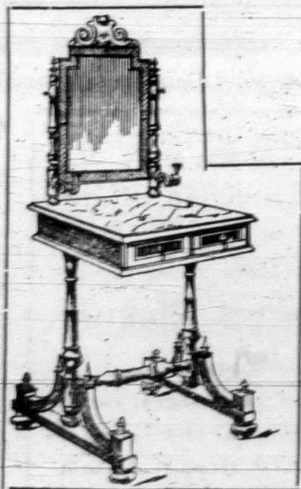
3 évi

jótállás

mellett.

Diszfaragványok asztalosok részére szintén készíttetnek.

Kedvező fizetési feltételek.

Friedmann Károlynál

Nagy-Kanizsán

Német-utca, Zerkovitz-féle házban.

Borokszűrés:

F. S. - n t c x a Ojlap-féle hán.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bé mentetlen levelek csak ismeri kesek.

hol fogadtatnak st.

Készítők nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-Kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malatagyár és serfőződe r. t. a.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel PálóP
könyvkereskedés.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetések jutányosan számítottak

Nyitlittér petitsora 10 kr.

Hirdetések, valamint a hirdetésnek
vonatkozó Fischel PálóP könyv-
kereskedésbe intézendők.

Vivisectio.

Nagy Kanizsa, aug. 4-én.

(—n.) Amint olvasóink tudják, legközelebb az állatvédők is megtartották kongresszusukat Budapesten. — A tárgysorozatba a vivisectiót is felvették s a berlini Försternek az indítványára óriási többséggel a vivisectio ellen nyilatkoztak; csak kevés józan ember volt közöttük aki ezen a tudomány elleni merényletet hátróztottan elítélte volna, az angol missek, a német guvernansok s egy pár sentimentalis német tanár, aki mindenütt ott van, ahol üres, semmitmondó frázisokat kell puffogatni a szegény állatok védelmére kellett semmitsem törődve azzal, hogy a tudomány, s különösen az orvosi tudomány mai előrehaladott állapot mellett nélkülözhet-e az élő állatokon tett kísérletek eredményeit — az embervédelem szempontjából.

Hermann Ottó, ez a mi kiváló tudósunk aki ott állott a magyarországi állatvédő egyesület bölcsőjénél, távol tartotta magát a kongresszustól s távolmaradását meg is magyarázta az Egy-tértés egy minapi számában, a melyben az állatvédelem barátjának mondja magát, addig, a meddig ez a józan uton megmarad, de nem akar róla semmitsem tudni, mihelyest ez játékká fa-

jul, s tullepi azon határt, melyet neki a dolog természete szab

Az állatvédelemmel úgy vagyunk, mint minden jó és célszerű dologgal, míg azoknak vezetése alatt van, kik feladatuk tulajképeni lényegét sohasem tévesztik szem elől. De mindenütt vannak lármázók, kiabálók, kik agylágyulási állapotukban találnak okot, hogy a tudományos haladás elé, gátat vessenek. Azt hinné az ember, hogy a természettudományok 'nagyszerű, sőt bámulatos sikerei a gyatra gondolkozásnak s speciesét kipusztították; de ellenkezőleg, még vannak, sőt mint látjuk, tömegesen lépnek fel e tudomány ellen. Most a gyogytudomány ellen szövetkeznek Jelszavuk: az antivivisectio.

Történet és napiesemények eléggé mutatják, hogy ott, ahol valami együgyű fráter ordít, száz kollegája is akad, aki vele együtt kiabál; s hiva lesz a legnagyobb ostobaságnak, mely veszedelem a tudományos továbbfejlődésre nézve, oly időben, mikor látjuk és napról-napra tapasztaljuk, hogy az orvosi tudomány évtizedek alatt a legbámulatosabb sikereket jegyezheti fel. E sikerek sokkal biztatóbbak a tudomány további fejlődésére nézve, mintsem hogy közönyösen nézhetnék nemcsak az orvosi tudomány művelői, hanem a józan érzelmű, művelt laikus közönség ezrei, a tudományos hala-

dás ellenségeinek mozgalmát, mely mindig jobban s jobban terjed az együgyűek és érdekeltek azon nagy tömege között, mely szükkebltségénél fogva, de még inkább szük-elmeiségénél fogva önnálló ítéletre képtelen.

A vivisectio elleneinek — habár ezek legellentétebb elemeket foglalják magukban — legnagyobb kategóriáját a természetes gyogyimód képviselői és barátai teszik. Szó sincs róla, hogy ezek csakis abból a célból ellenei a vivisectionnak, mert sajnálják a szegény állatokat, melyeket hamis nézetük szerint az orvosok cél nélkül megölnek s kínoznak, hanem gyűlölik a reális tudományt, mely az ő nem mindig tiszta manipulációkat egyszerűen kuruzsolásnak mondják. Ennek néhány év előtt egy érdekes példáját szolgáltatta Zürichben egy ilyen agitátor, a ki nagy tüzzel agitált a vivisectio ellen, de cudarul felsült, mert a svájci mozgalom kudarcot vallott. Ez az úri ember előbb gyáros volt, azután csődött mondott, ezután szociáldemokrata lett, később természetgyógyász, és a vivisectio ellensége.

De van ezek között egy kis rész művelt ember is, a kik becsületes meggyőződésből csatlakoztak a mozgalomhoz, mert elhiszik és elhitték azokat a hazugságokat, melyeket neki az orvosok által állítólag elkövetett

A „ZALA” tárcája.

Hajdu restauráció.

— A „ZALA” eredeti tárcája. —

Megirtam már, hogy Hajdu-Böszörményben most volt a gyűrközés a városi tisztújításhoz.

A kortekedés — amint már jeleztem — szinte érthetetlen csendben folyt.

Itt is két párt állott egymással szemben, éppen mint nálunk: konzervatív és reformpárt.

Amde a kuruc hajduk nem birják a közigazgatási érdekeket a politikai pártérdekektől elkülöníteni. Itt a reformpárt a szabadelvűekből, a konzervatív párt pedig a negyvennyolcasokból szerveződött.

A konzervatívok az eddigi polgármester: Somogy Béla mellett tömörültek, mert ez (ahogy nálunk mondanák: „az ő gyerekek”) „beföldi” ember; a reformpártiak pedig a Dunántúlról ide származott, tehát „gyött-meni” Paksay Károlyt, a város rendőrfőkapitányát akarták. Még egy kis töredék Kálmán Lajos kir. aljárásbíró mellett sorakozott; de az ő jelöltjük a tizenkedvetedik órában viszalépett.

Julius 29-iken volt a restauráció.

Jókor reggel mi is beálltunk nyaraló helyünkről: az Édenből, hogy végig nézzük a hajduk restaurációját.

A városház udvara és nyitott folyosója már akkor elég élénk volt. De az alatt az élénkség alatt — ne képzeljen senki afféle lázas nyüzgést,

csoporthoz verődést, zajos kapacitást, mint ahogy nálunk a Nyuzathoz közelebb fekvő dunántúli városokban szokott történni. Itt a városi képviselő urak (legnagyobb részt labraválóban) tisztelettel parancsoló botokkal járják-keltek nagy csendben; ritkán lehetett csak egy-egy felütődő hangosabb szót hallani.

Kiváncsi voltam a gyűlésterembe. Bementem. Bámulatosan jámbor kinézésű helyiség az. A hosszúsága talán 20, a szélessége: 8 és magassága: 5 méternyi lehet. Középen húzódik a zöld-asztal. Ez és a falon lüggő képek mutatják csupán, hogy gyűlésterem akar lenni.

A zöld-asztal felső részén áll egy (valószínűleg még Bocskay idejéből maradt) színezett bőr-karosszék. E fölött függenek: a király, Bocskay és Báthory életnagyságu képei: eleg oszonosan kidolgozott festmények. Balra, egészen elkülönítetten lügg Kossuth Lajos életnagyságu kepe, szónoki pozban, egyik kezével a előtte fekvő lapra mutatva, melyen ez a felirat van: „A negyvennyolcadiki törvények.”

Ezek az impozáns képek azembántó disszonanciába vannak a teremnek nagy mézsiakarakodástól tanuskodó Iszlav, feketélő padlózatával és azokkal a barnára mázolt iskolai padokkal, melyek a mélyen tisztelt és érdemes városatyák részére vannak ott elhelyezve bícsi alkalmaságai s amik valószínűleg csak egy-egy képviselőtestületi ülés alkalmával és akkor is csak a városatyák ködmeneitől élvezik az úgy nevezett „magytakarítás” gyönyörűségét.

Mikor a terembe léptem, már néhány patri-

archais hajdu városatyá mértőnyos nyugalmal állt a padokban, mormoló hangon beszélgetve. Jóízű, tömörültséget magyar alakok, alacsony, közepes, szőkök terméttel, erősen markirozott arccal, mint minőket a Feszty-körképben lát az ember. A jól kiszögellő, hatalmas orr megadja mindegyiknek a keleti jellegét.

Egyik kiváló patriarchai alakkal: Kövér Gábor urammal meg is ismerkedtem.

Nyolcvanhat éves agg, értelmes, nyílt arccal, sarkatintettel. Hosszu haja majdnem vállára csúng. Még csak szürkülőben van. Déleog tartásáról, ruganyos lépéséről itélve, még lesz alkalmuk és idejük a szókülö hajfürőknek galamb-összessé válni. Azt mondják, hogy Kövér Gábor uram még mindig első vadász-sportmanja Hajdúságnak. Nyolcvan, azaz lépésnyíró biztos lövéssel leteríti a nyulat.

Vagy időlőráig jártam már, itt-ott percekig gyönyörködve az eredeti hajdu typosokban, de még mindig nem láttam egyetlen jelet sem, ami legalább némileg mutatta volna, hogy restauráció napja van.

Egyszer csak azonban látom, hogy a városház udvarán át lorgocán tolnak egy hordó sört, Aha!

— Hova szállítják azt a hordó sört? — kérdeztem a körülöttem álló új ismerősöktől.

— Kortessör. Viszik az uca-hadnagy szobájába, — mondta egyik és mosolyogva bólintottak rá a többiek.

Csakugyan úgy volt.

Később tudtam meg, hogy ott vagy husz hordó

Saison-Mort.

(Csavogás.)

Tikkasztó lég nehezedik fölmszerűen a városra, s három-négy emeleti házak bordái látát izdának és samumot lehelnek a szük sikátorok. A gyári füst szürke fátyola mintegy fődöt képezvén a természet alkotta kohó fölött, a déi nap-sugár tűzkéveit csak rezegve bocsátja át magán. Tereket, utcákat elhagyatva, csak néha látni egy-egy alakot tovasurranni, melynek nyomán a járdából szikra kel.

Az exellentiasok, méltóságosok, és nagyságosok családostul már mind elszálltak a szerőzsa minden irányában üdülni, a nagyságok pedig t. i. tekintetes, tens, stb. hű bordái is biztonságba helyezték drága hüvelyüket e kegyetlen elem elől, mely különös előszeretettel viseltek a nagyobb városok iránt.

Kit tehát hivatala akár az irodához, akár az utcaszarokhoz nem köt, az mind „üdülni.”

Csak pár lakáj és szoba-cicus maradt mint házórozó hátra, kik most átvetik a korzó uralmát, otthon pedig a kegyelmesekek diszruháit felőlvé excellentiáidat játszanak. A cicus az ő obligát bakája társaságában ott ringatja magát a szalonban, az inas pedig a budoiért szemelle ki-magának.

Színházak, vendéglők szinte kongnak az ürességtől, csak az újságok vannak tele — ürességgel.

Holmi politikai lében föleresztett furdói elmédekéek foglalják el a vezérszékkel; a „Beljöldön” főkölkerleik üdülésére a néppárt járja borsorkánytancát; a „f. ház.” pedig teljesen zárva van. A tudósító argus szemre hiába kutat anyag után, mivel az öngyilkosok is, úgy látszik: „üdülnék.”

Igy tehát az „Egyveleg” patkányai neki bátorodva, odahagyják oduikat és hazát keresve, a „Törvényszék csarnokán,” a „Napi Hírek” ebédelőjén keresztül egész az első oldal határáig nyomulnak, melynek szelén át félnék óvatossággal recognoskálják a terepet és végre elfoglalván a „Törzsa” szalonját, fejezik be honfoglalásukat.

A t. olvasó közönség azonban — ez a nőloék, mely szellemi tápra éheznek — egészenes gyomrával bár képes mindent megemészteni, de a lelkiismeretes segédszerkesztő, kire a lap ideiglenes vezetése bízva van, szorult helyzetében mégis befutja mindazán otthon maradt magam-fajtájú „jeles tollakat.” — kiknek oikkei legfeljebb csak tollteklül használtattak, többnyire azonban a papirkosárba vándoroltak — biztatván őket, hogy ne hagyják tehetségeiket parlagon heverni. — De ez is csak arasznyi időre szóló palliatiu-szerű bizonyul.

Valamint tehát a nagy eszmék gyakran korszakot alkotnak, úgy a korszak kényszere megszüli az eszméket.

Hasonló kényszer behatása alatt fogamzott meg a mi segédszerkesztőnk leleményes agyában is egy nagy gondolat.

Hogy tehát az ige testlé váljek felvet lapjában egy társadalmi kérdést, melynek megoldására a szép nemet hívja fel, mint olyat, amely gyengédségénél, tapintatosságánál és a jó és szép iránti helyes érzékénél fogva a leghivatottabb ebben a kérdésben dönteni.

Ezt azonban a viláért el nem árultam volna senkinek. Már csak azért se, mert a mi városunk Hajdu-Böszörményben nagyon jó hírnevnek örvend. Erre nézve kétségtelenül nagyon sokat tesz az, hogy csupán hírből ismerik. De a híre után a 24 ezer lakosságú Böszörményben úgy beszélnek róla, mint egy kis metropolisról, ahol lüktető élet van minden téren; ahol a haladás szelleme a körüllet minden terén önzetlen munkára, együttműködésre sarkalja a hivatott erőket.

Meghagytam őket hitőkben. Sőt (innen a messzeségből) gyómon: Nih Norbert lelkiatyámnak) olykor slaposokat lóditottam is, hogy ezekkel a szent állentésekkel a mi új városatyáink előtt majdnem teljesen elszedtem a babért, valónak festve sok mindent, a mi még csak szépen kiszinezett álom.

De Istenem! mikor olyan jól esett lelkesnek, hogy akadám végre olyan helyre Magyarországon, ahol a mi Nagy-Kanizsánkat is igazán nagyra tartják. Miért ne bocsáthatnátok meg nekem, hogy elragadtatásban én is olyan nagyra voltam veie?!

Es így egy csapással segítve volt minden bajon. — Hiába ennek a nyomdafiéséknek meg van az ő varázsa! Mint villám-áram parancs-zavára, mely alul-fölül, közel-távol egyaránt hat, a szép nem minden rétege fölszigazott ambícióval nekikönyökölt, a körmöl, csapot-papot elfelejtve, t. i. itt a baka, ott a kezelőorvos-hiába várnak bebocsátásra.

Mintha a világrend zökkenet volna ki kerékvágásából, itt a molypille serege lepi el a butorokat, amott az orvos-szabta séták, furdők stb. elmaradnak.

E megmagyarázhatatlan sajátos magyiselet lidérce a ferjet és udvarlót egyaránt szállja meg: aggodás és bizonyos gyanu töli el lelküket, hiába keresvén ama tükös ragút, mely e metamorfozist előidézte, nem sejtven, hogy a teremő ott pihen a szerkesztőség egyik mélyen leredőzött fülkéjében mint olyan, ki dolgát jól végezte.

Ők pedig t. i. az írónak felső pótt hőlygecskéek sóvárgva várják ama számot, mely őket a helikonba bevezeti, míg végre a méltóságos férj — újságlappal a kezében — nagy hahotával rohan be és gratulálja feleségét ama „nagyserű diassertációhoz, melyet az utolsó számban — komornája közetet.....

A méltóságos asszony pedig — kinek e közben szeremes pir borítja arcát — az utolsó szárvaknál egy sikoltással összereszkedett és ez-zel..... a világrend ismét helyre állt.

D.....

H I R E K.

— **A király Csáktornya.** Ő Felsege az eddigi megállapodás szerint szept. 19-én érkezik Csáktornyára s a város atkoo-ikázva Festeich Jenő gróf kastélyába száll, a hol lakni fog. A kastélyt e céből már teljesen újból berendezték a kényelem minden kelékével elláták. Ő felségen kívül csak br. Beck, a táborkar főnöke fog a kastélyban lakni. — A királylal Ottó kir. herceg, továbbá Rajner kir. herceg és talán még több kir. herceg is lejön Csáktornyára. Mig Ő Felsege Zala-Ujváron fog lakni, addig a fent említett kir. hercegek valószínűleg Csáktornyan lesznek elszállásolva. Maga az udvari tisztség legnagyobb része is itt fog lakni, különösen az ó-várban, melynek berendezésére 21 vagon butort küldenek le Bécsből. Csáktornyan lesznek elszállásolva is ezen alkalomra lejövo notabilitások is, úgy hogy magában a városban katonaság nem is igen fog tartózkodni, hanem annak zöme a környékbeli falvakban lesz elhelyezve.

— Mig a király ott tartózkodik, arra az időre táviró összeköttetést létesítenek Csáktornya és Zala-Ujvár között. Ennek felállítására véget e héten Csáktornyan járt Opris Péter, a pécsi m. kir. posta- és táviró kerület igazgatója, hogy a kellő intézkedéseket a posta- és táviró hivatal főnökével egyetértőleg megtegye. Zala-Ujváron a posta- és táviró hivatal egy külön ezen célra emelendő épületben lesz elhelyezve. Mint értesülünk az igazgató arra az időre is lejön Csáktornyára, mikor Ő felsege Zala-Ujvárott tartózkodik, hogy személyesen ellenőrizze a posta- és táviró-kezelését. Hogy a nagy forgalommal járó munkát pontosan és gyorsan teljesíthessék, az ottani postahivatal személyzete legalább 5 postatisztel lesz növelve. — A vasuton is már nagyban folynak az előmunkálatok Ő Felsege méltó fogadtatására. Az alkalom ezen alkalommal villamosan lesz kivilágítva. Már folynak is a tárgyalások erre nézve a déli vasuti társaság vezérfőnöksége és a csáktornyai gőzmalom részvénytársaság igazgatósága között, de ha ezek a tárgyalások eredményre nem vezetnek, akkor a déli vasut igazgatósága egy külön dynamo-répet fog erre a célra megszerezni s ezzel kivilágítani az állomást. — A csáktornyai postahivatalban egy külön szobát rendeznek be erre az alkalomra a fővárosi s a vidéki sajtó képviselői részére, a hol a lapjaikhoz intézendő táviratokat s tudósításokat megfogalmazhassák.

— **Személyi hírek.** Mikoss Géza kir. táblabíró, helyettes törvényszéki elnök szabadságáról megérkezvén, átvette dr. Szűts Miklós kir. törvényszéki bírótól az elnöki teendőket. — **Nábrácsky** Lajos kir. táblabíró és neje vasárnap delutáni vonattal hagyták el városunkat. A hucsvétele a pályaudvaron társadalmunk számos jelese megjelent és a sok baráti meleg kézszorítás, nemkülönben a gyönyörű uti csokrok újabb meg újabb kifejezői voltak azon rendkívüli szeretet- és tisz-

teletnek, melynek a Nábrácsky pár városunkban örvendett.

— **Eljegyzés.** Révai Miksa a „Keszthely” volt szerkesztő tulajdonosa leányát: *Olga* kisasszonyt, Keszthely város egyik szépét, vasárnap eljegyezte *Budits* József okleveles gazdász, máv. hivatalnok Pécsről. A vőlegény 3 év előtt végezte a keszthelyi gazdasági intézetet és innét datáldok azon ismeretsé, melynél fogva a szép Olga ma boldog menyasszony. Az eljegyzési ünnepélyen *Bonz* József káplán a Révai család meghiit jó barátja, ékes szavakban köszöntötte fel a jegyzesket. Az elhangzott jó kívánatokhoz mi is geszintek csatlakozunk.

— **Anyakönyvvezetők kinevezése.** A m. kir. belügyminiszter Zalavármegyében a *Felső-orsi* anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezetővé *Janko* György körjegyzőt, a lenti kerületbe pedig anyakönyvvezető helyettesé *Mayfort* József jegyzőt irnokot nevezte és őket a házassági anyakönyv vezetésével és a házasság kötésével való közreműködéssel is megbízta.

— **Gyászír.** Nagy megdöbbenést és általános részvelet kellett városunkban azon gyászír, hogy *Feyertag* Manóné szül. Weiss Gizella urnő rövid szenvedés után Budapesten július 31-én elhunyt. A szellem és bájos nő, ki leánykorában dédelgetett kedvence volt közönségünknek, 30 éves korában ragadt ki a körlelhetlen halál szerető övei köréből. Temetése vasárnap nagy részvét melletti menet vége Budapesten. A családi gyászjelentést a következők írták alá: *Feyertag* Manó mint férj, *Feyertag* Imre mint fia, *Weiss* Adoll és neje mint szülők, *Iren* férj. *Prager*, *Tivadar*, *Bódog*, *Riza* férj, *Schwarzne*, *Clementin* férj *Engel* és *Melani* mint testvérek; *Goldfeld* Dániel és neje szül. *Feyertag*, *Prager* Adoll, dr. *Schwarz* Adoll és dr. *Engel* Sándor mint sógorok, illetve sógornő.

— **Az ipartestület mulatsága.** A nagykanizsai ipartestület által vasárnap este a Polgári Egylet kerthelyiségében rendezett vígalom pompásan sikerült, noha igen sokan nem voltak ott, kiknek ott lett volna a helye: ahol az elagott iparosok javára mulainak. De az ott nem levők hiányát nem érezte senki, csakis a jövedelem lett volna nagyobb, ha előbbek mindazok kiknek kenyérkeresetét, leginkább az iparos osztály adja meg. Az estély fénypontját a dalárdisták előadása képezte. A dalőr csak ezen célra alakult és néhány hét alatt igazán sokat tanult. Midőn a dalárdisták a podiumon sorakozva voltak és *Csosz* Jenő karnagy üttempalcáját felemelte, a különben rendkívül figyelmes dalárdisták azt e pillanatban teljesen figyelmen kívül hagyták; egy hang sem jött ajknkról. Ellenben előlépett *Halecz* Frigyes bizottsági elnök és a következő beszédet intézte *Csosz* Jenő karnagy urhoz:

„Tekintetes jegyző ur! Kedves mestereink!

Engedje meg, hogy a rendező bizottság meghagyásából a nagykanizsai Ipartestület nevében néhány szót mondjak. A mai mulatságunk fénypontját és legnagyobb vonzerjét kétségtelenül a dalárda képezi. Igen jól tudjuk, mily kitartó türelemmel és fáradsággal működött Tekintetességéd közre, hogy dalárdánk megteleheszen a várakozásnak. Fogadjá ezen önzetlen fáradozásáért leghálásabb köszönetünket, melylyel egyuttal azon t. dalárdistáknak is adózunk, kik nem tagjai, hanem jó akaráo barátai Testületünknek, mit szives közreműködésükkel fényesen bebizonyítottak. A főérdem azonban Tekintetességédet illeti. Fogadjá ennek elismerésül és testületünk igaz tiszteletének bizonyítékául az Ipartestület ezen szerény emléket,”

és ezzel átnyújtotta telkes eljenzések kíséretében az Ipartestület által készített gyönyörű, értékes üttempalcát, melybe a következők vannak bevéve: „*Csosz* Jenő urnak emlékül a nagykanizsai Ipartestület 1896.” *Csosz* a nemvárt kitüntető figyelem által láthatólag teljesen megbuzta, egyszerű kerestelen szavakban kifejezvé köszönetét, felemelte a disz-üttempalcát és n ost felzengett a dal, mely meghozta *Csosz*nak, valamint a közreműködőknek a közönség újból meg újból nyilvánuló zajos tetszés üyilvánításait. A sikerült énekproductiókban az egész közönség gyönyörködött, de a fiatalok még nagyobb örömet lelt a táncban, mely vidám hangulatban reggelig tartott. A négyeseket 60—70 pár táncolta.

— **Csónak verseny Keszthelyen.** A *Nyers* Ferenc-féle csónakdában vasárnap delutáni csónak és szandóin verseny rendeztetett Keszthelyen. A VII. csoportba felosztott versenynek

Nyílt levél

Nagyságos Skublics Jenő földbirtokos urhoz a zalameyei „Agrár-párt” elnökéhez

Zala-Egyszeresen.

Ma vettem kézhez a Zalameyei „Agrár” ujságban „Nemzeti Agrár” partnak 1896. év június 5-én tartott gyűléséről felvett jegyzőkönyv nyomtatott példányát, melyben többek között nagy megelégedéssel ezeket olvastam: „Végül Remete Geza országgyűlési képviselő ur kijelenti, hogy miután az Agrár-párt elvei az ő nézeteivel homlokegyenest ellenkeznek, azért tehát az egyesületből kilép.”

Bátor vagyok ezzel szemben — és a jelen-voltakra való hivatkozás mellett — kijelentem, hogy a jegyzőkönyv ezen része ékként lélekreteremtésül véletemen véletlen fel: mert én azt nem mondtam, hogy az agrárpart elvei az én nézeteimmel homlokegyenest ellenkeznek, de nem is mondhattam ily vadat — mert az agrárpart pánszavait a nemzeti párt nagyrészenben jogosultaknak ismeri el s annak fő elvei a nemzeti párt programjában feltalálhatók, de meg, tartoznék bármely politikai párthoz nem zárkozhattam el azon mindennapi szomorú tapasztalattól, hogy a gazdaságunknak a nagy átlami s községi adó terhek, szállók pusztulása, olcsó gabnarak és mérégrágra hitel mellett, — mindinkább eladósodik s gyors lépésekkel közeleg az anyagi végromlás-hoz.

Hanem igenis kijelenttem, hogy alkotmányos életünk egészséges alakulását a gomba modra keletkező politikai pártok megnehezítik sőt lehetetlenné teszik *így országos csapásnak tekintem* ha már ugyis teles számban létező politikai pártok most még egygyel az „Agrárparttal” is szereplőnek: ehhez azonban nyomban hozzá tettem, hogy az Agrárpart pánszavait s törekvéseit nagyban és egészen helyeslem, de a politikai agrárpart megalakítása nélkül is módjában állandó Zalameyei tekintélyes földbirtokos osztályának az illető képviselő jelöltől követelni, hogy a gazdaságunk jogos érdekei előmozdítására szolgáló elveket programjába vegye fel és mennyiben azt tenni nem akarna, hatalmában állandóan mevbuktatni.

Ezek szerint tehát én nem azért léptem ki az agrár pártból, mert elveit nem helyeslem s törekvéseivel nem rokonszenvezek: hanem a nyilvános gyűlésen kijelenttem — egyedül azért, mert *egy időben két politikai pártnak tagja* — gyarló fellogasom szerint — nem lehetek: arról pedig nem kaptam értesítést, hogy a nemzeti párt — nemzeti agrárpartát alakult volna át s ezt a nevet vette volna fel.

A miért is nagyon kérem nagyságos Elnök urat — legyen szives a legközelebbi gyűlésen a jegyzőkönyvet a június 5-én tett s fent ismételt és bővebben kifejtett intenciómnak megfelelőleg kiigazítani, illetve helyesbíteni.

Nagyságodnak mely tisztelettel alázasatos szolgálja Nagy-Kanizsán, 1896. aug. 4-én.

Remete Géza

borzasztó kínzásokról mondtak. Ezek az ugynevezett szentimentalisták, kiket azonban könnyen meglehet győzni arról, hogy a mit neki az állítólag borzasztó kínzásokról mondtak, egyszerű hazugság. Meglehet győzni arról, hogy a viviseccio nemcsak a tudomány, hanem az ember érdekében s az orvostudományban való haladás nélkülözhetetlen feltétele, s hogy a kutatás e módszer szerint márfélig is nagyszerű sikereket ért el s ezután még nagyobbakat fognak elérni.

Az állatvédelem fanatikusait meggyőzni hasztalan kezdeményezés volna, de mivel ezek csak haszontalan frázisokat tudnak felhozni ellene, nem kell kedvetelésükben háborgatni; egy állam sem lesz oly rövidlátó, hogy a tudomány kárára reájok hallgasson.

A Városházából.

Az új főkapitány eskületétele.

Nagy-Kanizsa rendezett tanácsa város e hó 4-én délután Vécsey Zsigmond polgármester előktele alatt rendkívüli közgyűlést tartott, melynek egyedüli tárgyat Deák Péter: az újonnan kinevezett rendőr-főkapitány eskületétele képezte. A közgyűlésen a város atyák igen szép számban jelentek meg.

Poniban 3 órakor a terembe léptek Vécsey Zsigmond polgármester, a városi tanács és Deák Péter főkapitány, a jelenlevők lelkes éljenel által fogadva.

Vécsey Zsigmond üdvözlővén a megjelenteket a közgyűlést megnyitja annak kijelentésével, hogy a közgyűlés egyedüli tárgyát a főispán ő méltósága által kinevezett Deák Péter rendőr-főkapitány eskületétele képezi. A jegyzőkönyv hitelesítésére Remete Géza és Hertelendy Béla városi képviselőket jelölve ki, *Acz József jegyző felolvasta az alispán átiratát, melylyel a polgármestert tudatja, hogy főispán ő méltósága a Nagy-Kanizsán ürededésben levő rendőr-főkapitányi állásra június hó 19-én kelt 199 sz. intézkedésével Deák Péter es. és kir. főhadnagyot nevezte ki. Acz jegyző ezután felolvasta az eskümintát, melyet Deák Péter főkapitány érces hangon ismételt.*

Az eskületétel után szót emelt Vécsey Zsigmond polgármester és általános figyelemmel kísért beszédjében előadta, hogy még csak rövid, idő mult elazotta, mióta dr. gróf Jankovich László

ő méltósága, mint vármegyénk új főispánja a város közönsége és képviselőtestülete által nagy örömmel fogadott azon ígéretet tette, hogy városunk érdekének előmozdítását mindenkor kedves kötelességének fogja tekinteni. A polgármester ezen kinevezésben a tett ígéretnek immár tenyegesen megnyilatkozását látja, mert azon reményt táplálja, hogy az új főkapitány a közrendészet lelkes és buzgó művelője, a lakosság vagyoni- és életbiztonságának hű őre lesz, oda irányítva tevékenységét, hogy a vezetése alatt álló intézmény a mai kor színvonalára emelkedjék. A saját, valamint a képviselőtestület nevében melegen üdvözölte a főkapitányt.

Az elénk éljenekkel kísért beszéd után Deák Péter rendőr-főkapitány halás köszönetet mondván a szives fogadtatásáért kijelenti, hogy 12 évi katonáskodása alatt mindenkor felebbvalói és előjárói teljes megelégedésére tette meg szolgálatát. Új állását, midőn elfogalta, igéri, hogy a legodandóbb buzgósággal és legnagyobb lelkiismeretességgel mindenkor oda fog hatni, hogy a benne helyezett várakozásnak és reményeknek megteelhesen. Kéri a városi tanács- és a képviselőtestület tagjait, hogy azon jóakarattal, melylyel fogadták, a jövőben is tartásák meg, mely jóakaratu támogatásra főleg szüksége van, míg a gyakorlat nehézségeit le nem küzdte.

Az új főkapitány, ki nem a szó, hanem a tett emberének valja magát, minden frázistól ment bemutató beszédjével igen jó benyomást tett. A képviselőtestület, mely a főkapitány beszédjét általános helyesléssel és lelkes eljenzéssel kíséerte, azon meggyőződéssel oszlott szét, hogy Deák Péterben olyan tisztviselőt nyert városunk, ki a benne helyezett bizalmat ki fogja érdemelni. A képviselőtestület végül megfogadta a városi tanácsot, hogy a hivatalos átadási actust eszközölje és ezzel a közgyűlést véget ért.

9754/896.

Hirdetmény!

Nagy-Kanizsa város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy Nagy Kanizsa város 1896. évi ház és földbirtok után járó általános jövedelmi pótdadókivetési lajstroma az 1893. évi 44. tcz. értelmében a mai naptól fogva 8-napon át a városi adóhivatal helyiségében közszemlére kitérített oly celból, hogy a hivatalos órán belül bárki által betekintheő, hogy az ellenérvetéseit az 1883 évi 64. tcz. 16. §. értelmében megtehesse és pedig:

- a) Azon adózók, kik az illető lajstromban megállapított adónemmel már a mult évben is megváltak rova, a közszemlére kitérélnek napját.
- b) azon adózók, kik a kivetési lajstromban megállapított adóval tolyó évben első ízben rovatnak meg adó tartozásuknak az adó könyvecskében történt bejegyzését követő 15 nap alatt írásban a városi tanácsnál benyujthassák.

Nagy-Kanizsa, 1896. aug. hó 3.

CSÁNYI JÁNOS,

h. ellenőr.

VECSEY,

p. polgármester

sört fogyasztottak el olyan jól trenirozott torokkal, mintha csak husz pohárról volt volna szó...

A választó közgyűlés ponthan kilenc órakor kezdődött.

Gaal Bertalan városi főjegyző szives gondoskodása folytán nekem is jutott egy szék az előnköli alispán közelében.

Igazán nem bántam meg, hogy résztvettem ebben a hajdu-városi közgyűlésben.

Mert az azután már egészen hajdu-stylusban folyt.

Nekem, aki hozzá vagyok szokva a mi parlamentarizmusmal folyó ülésekhez, fogalmam se volt arról, hogy így is lehet, pláne alispáni elnöklet mellett.

Mikor Rádó Gyula, kir. tanácsos, alispán, megnyitotta az ülést és nagy sas-szeméit körülbordozva a teremben, utanozhatatlan pózzal bele-süledt a már fentebb is tisztelt, méltóságos borkarosszékebe, — azt hittem, hogy lesz most itt olyan minta-ülés, a aminőt Dunántulon sem pápálunk.

Alig olvasták azonban föl az előző napon tartott képviselőtestületi alakuló ülés jegyzőkönyvét, teállott Uzonyi Péter uram (tetemesen bővített kiadásban ami ifj. Hegedüs Lacink) és kifogásolta a jegyzőkönyvet, mert nem volt benne az ő felszólalása. Pedig ő megkérdezte volt a kir. tanácsos, nagyságos alispán úrtól, hogy garantirozza-e azt, hogy majd a mostani tisztújítást nem semmisítik meg?

Az alispán egyszerre dobálni kezdte magát a

karosszékeben, idegesen izgett-mozgott; szemé villámokat szórtak Uzonyi Péter uramra.

Egyet pattogott, larmázott. A vége azután még is az lett, hogy Uzonyi Péter uramnak rettenetesen abszurd felszólalását jegyzőkönyvbbe vette azzal a záradékkal, hogy a választás eredményének jóváhagyása vagy megsemmisítése iránt csak az Urület vállalhat garanciát.

Ez után következett a kandidáló és szavazatszedő bizottságok megalakítása.

Ez ment még csak cifra parlamentarizmus modorban.

Az alispán kinevezte a maga két emberét; azután jobbra, balra a képviselőkhöz fordult:

— Itt kigyelmezzetek ki akarunk?

Erre éktelen ordítással akart ki-ki egy-egy nevet hallhatóbbá tenni.

Míg ez a dobhartyakat ostromó és a gyöngébb idegzetet katasztrófával fenyegető üvöltés tatott, az alispán, mint valami üvöltő derviseket vezénylő karmester, hol jobbra, hol balra, hol közöpre intett, hadonázott a fölemelt kezével, különböző irányba mozgatva füleit:

— No? No? No?

Mikor azután a padlással megütött hanghullámokból, a tekintetes képviselőtestület wagneri orkesztrumából két név kissé jobban megírta a dobhartyját, elkezdte rázni kegyetlenül az elnöki csengetőt; másik kezével fenyegetőzött és közbeharagozott:

— Jól van no! Elég volt már no! Tudom már no!

Mikor azután a csend ugy, ahogy helyreállott,

kijelentette, hogy a kandidáló bizottságba a képviselőtestület több-éde id. Sóvágó Gábor és Gy. Kovács Marton uramat választotta meg.

Eppen ilyen modorban történt a szavazatszedő bizottság megalakulása is.

A szavazás csupán egy urnánál folyt. Az urna zöld ladácska volt.

Lengyel Imre nyug. törvényeségi bíró volt a szavazatszedő bizottság elnöke.

Oda állott a rendkívüli komikus formája urnaalkotmány elő és felkészültítette a képviselőket, hogy járuljanak a szavazó urnához, de aki leszavazott, az rögtön menjen ki az udvarra és ott várja meg a választás eredményét, mert a teremben meleg van és rossz a levegő. Miután még azt is szigoruan meghagyta, hogy a nevet mindenki (még ha az ő édes testvére volna is) értelmesen megmondja, mikor szavazatát leadja: megkezdődött a szavazási aktus. (Ez után már az igazi, hamisítatlan hajdu rőd és tapintat!)

Itt a konservatív szervezetekben állottak a választási aktással szemben, mint a reformpartiak és így Somogyi Béla, a volt polgármester, maradt meg, hogy a „Quia non movere” elve tovább is ott maradjon Hajdu-Böszörmény haladása fölött.

Délután két óra felé ért véget a választás. Akkorra már a nagyfogadó udvara és terméi tele voltak városatyákkal, kik az alkotmányos jogok élvezete után irriszen csoportosultak sörrel hűtögettek — netán lázadni akaró lelkiismereteket mely a polgári kötelességek szigorú betartására szemben körülbelül itt is olyan tág, mint nálunk

Saison-Mort.

(Csavogás.)

Tikkasztó lég nehezedik ölmyszerűen a városra, s három-négy emeleti házak bordái lávát izzadnak és samumot lehelnek a szűk sikátorok. A gyári üst szürke fátyla mintegy fődöt képezvén a természet alkotja kobó fölött, a déi nap sugar tüzkévéit csak rezegve bocsátja át magán. Terek, utcák elhagyatva, csak néha látni egy-egy alakot tovasurranni, melynek nyomán a járdából szikra kel.

"Az exellentiasok, méltóságosok, es nagyságosok családostul már mind elszálltak a szerzősá minden irányában üdülni, a nagyságok pedig t. i. tekintetes, tenn, stb. hű bordái is biztosságra helyezték drága hüvelyüket e kegyellen elem elől, mely különös előszeretettel viseltetik a nagyobb városok iránt.

Kit tehát hivatala akár az irodához, akár az utcasarokhoz nem köt, az mind "üdül."

Csak pár lakaj és szoba-cicus maradt mint házórdó hátra, kik most átvették a korzó uralmát, otthon pedig a kegyelmek diszruháit felülve excellenciáidit játszanak. A cicus az ő obliigál bakaja társaságában ott ringatja magát a szalonban, az inas pedig a buzdirt szemelte ki-magának.

Színházak, vendéglők szinte kongnak az ürességtől, csak az újságok vannak tele — ürességgel.

Holmi politikai lében föleresztet felüdi elmékedések foglalják el a vezérekkel; a "Baloldon" fókóklerek üdülésére a néppárt járja boszorkánytáncát; a "J. ház" pedig teljesen zárva van. A tudósító argus szeme is hiába kutat anyag után, mivel az öngyilkosok is, ugy látszik "üdülnék."

Igy tehát az "Egyveleg" patkányai neki bátorodva, odahagyják oduikat és hazát keresve, a "Törvényszék csarnokán," a "Napi Hírek" ebédelőjén keresztül egész az első oldal határáig nyomulnak, melynek szélén át félénk óvatossággal recognoscikálják a terepet és végre elfoglalván a "Tárca" szalonját, fejezik be honfoglalásukat.

A t. olvasó közönség azonban — ez a nőloch, mely szellemi lápra éhezik — egészséges gyomrával bár képes mindent megemészteni, de a lelkiismeretes segédszerkesztő, kire a lap ideiglenes vezetése bízva van, szorult helyzetében mégis befutja mindazán otthon maradt magamfajthú "jeles tollakat," — kiknek cikkei legfeljebb csak töltelékül használtattak, többnyire azonban a papirkosárta vándoroltak — biztván őket, hogy ne hagyják tehetéseiket parlagon heverni. — De ez is csak arasznyi időre szóló palliatív-szerű bizonyul.

Valamint tehát a nagy eszmék gyakran korzakot alkotnak, ugy a korzak kényszere megszűnik az eszméket.

Hasonló kényszer behatása alatt fogamzott meg a mi segédszerkesztőnk leleményes agyában is egy nagy gondolat.

Hogy tehát az ige testté váljék felvet lapjában egy társadalmi kérdést, melynek megoldására a szép nemet hívja fel, mint olyat, amely gyengédségénél, tapintatosságánál és a jó és szép iránti helyes érzékénél fogva a leghivatottabb ebben a kérdésben dönteni.

Est azonban a világrt el nem árultam volna senkinek. Már csak azért se, mert a mi városunk Hajdu-Boszörmenyben nagyon jó hírnévként üvönd. Erre nézve kétségtelenül nagyon sokat tesz az, hogy csupán hírből ismerik. De a hire után a 24 ezer lakosságú Boszörmenyben ugy beszélnek róla, mint egy kis metropolisról, ahol lüktető élet van minden téren; ahol a haladás szelleme a körület minden terén önzetlen munkára, együttműködésre sarkalja a hivatott erőket.

Meghagytam őket hitőkben. Sőt (innen a messzeségből gyómon: Nib-Norbert lelkiatyámnak) olyan alaposokat lóditottam is, hogy ezekek a szent hitvitésekkel a mi új városatyáink előtt majdnem teljesen elszedtem a babért, valónak festve sok mindent, a mi még csak szépen kiszinezett álom.

De istenem! mikor olyan jól esett lelkemnek, hogy akadtam végre olyan helyre Magyarországon, ahol a mi Nagy-Kanizsánkat is igazán nagygnak tartják. Miért ne bocsáthatnók meg nekem, hogy elragadtatásomban én is olyan nagyra voltam vele?!

Es így egy csapással segítve volt minden bajon. — Hiába ennek a nyomdafestéknek megvan az ő varázsa! Mint villám-áram parancs-zavára, mely alul-fölül közel-távol egyaránt hat, a szép nem minden rétege fölszágazott ambícióval nekikönyöklő, s körmöl, csapot-papot elfelejtve, t. i. itt a baka, ott a kezelőorvos hiába várnak bebecsátásra.

Mintha a világrnd zökent volna ki kerékvágásából, itt a molypille serege lepi el a butorokat, amott az orvosszabta séták, fürdők stb. elmaradnak.

E megmagyarázhatatlan sajátos magaviselet lidérc a ferjet és udvarlót egyaránt szállja meg; aggdóds és bizonyos gyanu tölti el lelküket, hiába keresvén ama titkos rugót, mely e metamorfózist előidézte, nem sejtven, hogy a teremő ott pihen a szerkesztőség egyik-melyen leredőzött fülkéjében mint olyan, ki dolgát jól végezte.

Ők pedig t. i. az írőknek fels. pott hölgyesek sóvárgva várják ama számot, mely őket a helikonba bevezeti, míg végre a méltóságos férj — ujságlappal a kezében — nagy hatalóval rohan be és gratulálja feleségét ama nagyszerű disszertációhoz, melyet az utolsó számban — komornája közetel!.....

A méltóságos aszony pedig — kinek e közben szemérmes pir borítja arcát — az utolsó szávkával egy sikoltással ósszereskedett és ezzel..... a világrnd ismét helyre állt.

D.....

H I R E K.

— **A király Csáktornya.** Ó Felsége az eddigi megállapodás szerint szept. 19-én érkezik Csáktornyára s a városi atkoc-ikázva Festetich Jenő gróf kastélyába száll, a hol lakni fog. A kastélyt e célból már teljesen újból berendezték s a kényelem minden kelélével ellátták, a felségén kívül csak br. Beck, a táborak főnöke fog a kastélyban lakni. — A királlyal Ottó kir. herceg, továbbá Rajner kir. herceg és talán még több kir. herceg is lejön Csáktornyára. Mig Ó Felsége Zala-Ujváron fog lakni, addig a fent említett kir. hercegek valószínűleg Csáktornyan lesznek elszállásolva. Maga az udvari tisztviség legnagyobb része is itt fog lakni, különböző az ó-várban, melynek berendezése 21-¹ vaggon butori küldenek le Bécsből. Csáktornyan lesznek elszállásolva az ezen alkalomra leendő notabilitások is, ugy hogy magában a városban katonaság nem is igen fog tartózkodni, hanem annak zöme a környékbeli falvakban lesz elhelyezve. — Mig a király ott tartózkodik, arra az időre táviró összeköttetést létesítenek Csáktornya és Zala-Ujvár között. Ennek felállítására véget e héten Csáktornyan járt Opris Péter, a pécsi m. kir. posta- és táviró kerület igazgatója, hogy a kellő intézkedéseket a posta- és táviró hivatal főnökével egyetértőleg megtegye. Zala-Ujváron a posta- és táviró hivatal egy külön ezen célra emelendő épületben lesz elhelyezve. Mint értesülünk az igazgató arra az időre is lejön Csáktornyára, mikor Ó felsége Zala-Ujváron tartózkodik, hogy személyesen ellenőrizze a posta- és táviró kezelését. Hogy a nagy forgalommal járó munkát pontosan és gyorsan teljesíthessék, az ottani postahivatal személyzete legalább 5 postatiszttel lesz növelve. — A vasúton is már nagyban tolynak az előmunkálatok Ó Felsége mellő fogadásására. Az állomás ezen alkalommal villamosan lesz kivilagitva. Már tolynak is a tárgyalások erre nézve a déli vasúti társaság vezérfőnöksége és a csáktornyai gőzmalom részvénytársaság igazgatósága között, de ha ezek a tárgyalások eredményre nem vezetnek, akkor a déli vasut igazgatósága egy külön dynamo-repét fog erre a célra megszerezni s ezzel kivilagítani az állomást. — A csáktornyai postahivatalban egy külön szobát rendeznek be erre az alkalomra a fővárosi s a vidéki sajtó képviselői részére, a hol a lapjaikhoz intézendő táviratokat s tudósításokat megfogalmazhatják.

— **Személyi hírek.** Mikoss Géza kir. táblabíró, helyettes törvényszéki elnök szabadságáról megérkezvén, átvette dr. Szűts Miklós kir. törvényszéki bírótól az elnöki teendőket. — **Nábráczky Lajos** kir. táblabíró és neje vasárnap delutáni vonattal hagyták el városunkat. A bucsuvételre a pályaudvaron társadalmuk számos jelese megjelent és a sok baráti meleg köszörítés, nemkülönben a gyönyörű nti csokrok újabb meg újabb kifejezői voltak azon rendkívüli szeretet- és tiszt-

teletnek, melynek a Nábráczky pár városunkban örvendett.

— **Eljegyzés.** Révai Miksa a "Keszthely" volt szerkesztő tulajdonosa leányát: *Olga* kinaszonyt, Keszthely város egyik szépét, vasárnap eljegyezte *Rudits József* okleveles gazdász, máv. hivatalnok Pécséről. A vőlegény 3 év előtt végezte a keszthelyi gazdasági intézetet és inébt datálódik azon ismeretseg, melynél fogva a szép Olga ma boldog menyasszony. Az eljegyzési ünnepeken *Bonz József* káplán a Révai család meghítt jó barátja, ékes szavakban köszöntötte fel a jegyeseket. Az elhangzott jó kívánatokhoz mi is öszintén csatlakozunk.

— **Anyakönyvezetők kinevezése.** A m. kir. belügyminiszter Zalavármegyében a felső-orsz anyakönyvi kerületbe anyakönyvezetővé *Janko György* körjegyzőt, a lenti kerületbe pedig anyakönyvezető helyettesé *Mayfort József* jegyzőt irnokot nevezte és őket a házassági anyakönyv vezetésével és a házasság kötésénél való közreműködéssel is megbízta.

— **Gyász-hír.** Nagy megdöbbenést és általános részvelet keltett városunkban azon gyász-hír, hogy *Feyertag Manó* né szül. Weiss Gizella urnó rövid szenvedés után Budapesten július 31-én elhunyt. A szellem és bajdus női, ki leánykorában dédelgetett kedvence volt közönségünknek, 30 éves korában ragadtá ki a kérélhetetlen halál szerető övei köréből. Temetése vasárnap nagy részvét mellet ment végbe Budapesten. A családi gyászjelentést a következők írták alá: *Feyertag Manó* mint férj, *Feyertag Imre* mint fia, *Weiss Adolt* és neje mint szülők, *Iren* férj. *Prager, Tivadar*, *Bódog, Riza* férj. *Schwarz*, *Clementin* férj. *Engel* és *Melani* mint testvérek; *Goldfeld Dániel* és neje szül. *Feyertag, Prager Adolt*, dr. *Schwarz Adolt* és dr. *Engel Sándor* mint sógorok, illetve sógornó.

— **Az ipartestület mulatsága.** A nagykanizsai ipartestület által vasárnap este a Polgári-Egyet kerthelyiségében rendezett vígalom pompásan sikerült, noha igen sokan nem voltak ott, kiknek ott lett volna a helye; ahol az elaggott iparosok javára mulatnak. De az ott nem levők hiányát nem érezte senki, csakis a jóredeklem lett volna nagyobb, ha eljönnek mindazok, kiknek kenyérkeresetét leginkább az iparos osztály adja meg. Az estély lénypontját a dalárdista előadás képezte. A dalkör csak ezen célra alakult és néhány hét alatt igazán sokat tanult. Midőn a dalárdisták a podiumon sorakozva voltak és *Csooloz Jenő* karnagy ütőpálcáját felemelte, a különben rendkívül figyelmes dalárdisták azt e pillanatban teljesen figyelmen kívül hagyták; egy hang sem jött ajkukról. Ellenben előlépett *Haltay Frigyes* bizottsági elnök és a következő beszédet intézte *Csooloz Jenő* karnagy urhoz:

"Tekintetes jegyző ur! Kedves mesterünk!

Engedje meg, hogy a rendező bizottság meghagyásából a nagykanizsai Ipartestület nevében néhány szót mondjak. A mai mulatságunk lénypontját és legnagyobb vonzerejét kétségtelenül a dalárda képezte. Igen jól tudjuk, mily kitartó türelemmel és fáradsággal működött Tekintetességed köre, hogy dalárdákkal megfelelhessen a várakozásnak. Fogadj ezen önzetlen fáradozásáért leghátsabb köszönetünket, melylyel egyuttal azon t. dalárdistáknak is adóznak, kik nem tagjai, hanem jó akaró barátai Testületünknek, mit szives közreműködésükkel fényesen bebizonyítottak. A főérdem azonban Tekintetességedet illeti. Fogadj ennek elismerésül és testületünk igaz tisztelőiténél bizonyítottakul az Ipartestület ezen szerény emléket."

és ezzel átnyújtotta lelkes előzések kíséretében az Ipartestület által készített gyönyörű, értékes ütőpálcát, melybe a következők vannak bevéve: "Csooloz Jenő urnak emlékéül a nagykanizsai Ipartestület 1896." Csooloz a nemvárt kitérő figyelem által láthatólag teljesen megragya, egyszerű keresetlen szavakban kifejezvéen köszönetét, felemelte a disz-ütőpálcát és most felzengett a dal, mely meghozta Csooloznak, valamint a közreműködőknek a közönség újbb meg újbb nyilvánuló zajos tetszés üyvilánításait. A sikerült énekproductiókban az egész közönség gyönyörködött, de a fiatalok még nagyobb örömet tart a táncban, mely vidám hangulaiban reggelig tartott. A négyeseket 60—70 pár táncolta.

— **Csónak verseny Keszthelyen.** A *Nyers Ferenc*-féle csónakdában vasárnap delutáni csónak és szandóin verseny rendeztetett Keszthelyen. A VII csoportba felosztott versenynek

egy része: még pediglen a hölgyek szandolin versenyre elmaradt, mert a közbe jött hatalmas eső elvette a nevezett hölgyek kedvét a versenytől. A versenyről állatiában nincs sok mondani való; legfeljebb csak annyi, hogy az egyes csoportokban ketten-hárman indultak és szintén nevelésének tartjuk, hogy ilyen versenyeknél „érmekeket” osztogatnak. Az általános elharsogzó erem osztogatási mániáról általában lenne néhány szavunk. Nézetünk szerint az érem erkölcsi jutalom legyen, mely értékesebb az anyagi díjnál. De vajjon jogosítva van-e valamely magánvállalkozó, vagy esetleg egy alkalmi bizottság érmekeket, melyeket a győztes búszkén szokott a mellén hordani — osztogatni? Mi azon nézetben vagyunk, hogy erre joga nincs. Érmekeket csak fessőbbeségek, erkölcsi testületek s. a. t. osztogathatnak, mert különben az érem erkölcsi értékét veszti. Ha ezen mánia nem korlátoztatik, egy szép napon arra fogunk ebredni, hogy valamelyik csizmadiá bizonyos gyárost a szállított külön minőségű csizmataipakert saját arany vagy ezüst éremével tüntette ki. Tehát distingváljunk. Ne adjon érmet az, kinek csak díjazni van joga.

Személyi változások a ferencrendiekben. Házfőnökek és plébánosok Nagy-Kanizsára helyeztetik Weber Vince Csáktornayáról. Tőlünk távozik Mintsek Melchisedes segédlelkész, ki mint plébánoshelyettes Csáktornyára helyeztetett át, helyébe jön Takács Nyárhéty pécs-szigeti-külvárosi segédlelkész. Gudlin Gellért homok-komáromi plébános helyettes átültetett Pécsre, helyébe jön Derbics Dezső pécsi vikárius. — Ez alkalommal helyreigazítjuk a múlt számunkba becsuszott sajtóhibát, mely szerint Horváth Lajos volt tartományi főnök, nem rendtartományi főnöknek, hanem őrnöknek választott meg.

Porcunkulái búcsu. A ferencrendi szerzetes ezen szép ünnepe vasárnap városunkban is nagy kegyelettel tartott meg. A ferencrendiek templomában ünnepi istentisztelet tartott, melyen Horváth Ilonori tartotta a szent beszédet, Szabó K. István pedig a nagymisét végezte. A templom zsúfolásig megtelt ájtatos hívőkkel. Deiben megtartott számos vendég jelenlétében a szokásos díszbéd, melyen az első leköszöntőt Nith Norbert provinciai tartotta a vendégekre, de különösen az alkalommal először jelen volt dr. Pachinger Alajos kegyes-rendi házfőnök; amire aztán dr. Pachinger szokásos eloquentiájával felköszöntötte Nith Norbertet, az új provinciális és vázolta a szent ferencrend működését, úgy az egyház, mint az édes magyar hazá terén, éllette a rendet és annak tagjait. Több felköszöntő nem tartott. A díszes avatárság csak késő esti órákban oszlott szét.

Posta-segédtségi tanfolyamok. A kereskedelemügyi miniszter rendeletéből szept. 15-én az ország 17 helyen posta- és táviró-segédtségi tanfolyamok nyílnak meg. És pedig: a budapesti posta- és táviró-igazgatóság kerületében: Egerben és Vácztól; a kassai igazgatóság kerületében: Miskolcra és Mármaros-Sziget; a kolozsvári igazgatóság kerületében Brassóban és Maros-Vásárhelyen; a nagyváradai igazgatóság kerületében: Debreczen és Nyíregyházán; a pécsi igazgatóság kerületében: Kaposvártól és Nagy-Kanizsán; a pozsonyi igazgatóság kerületében: Győrött és Szombathelyen; a temesvári igazgatóság kerületében: Pancsován és Szabadkán; a zágrábi igazgatóság kerületében: Eszéken. A tanfolyamokra halgatók felvételnek: első sorban igazolványos katonai alisztek, posta mesteri vagy kiadó minőségben szolgáló oklériusok, kik a gimnázium, real vagy polgári iskola negyedik osztályát, vagy ezekkel egyenrangú más iskolák megfelelő osztályait elvégezték, ugyanilyen iskolai előképzéssel bíró és 18. életévüket meghaladott más jelentkezők, végül ha ily pályázók kellő számmal nem találkoznak, a kellő iskolai előképzéssel bíró 16. évüket betöltött ifjak is. A tanfolyam hallgatói beiratás és iskolapénz fejében tíz forintot kötelesek fizetni s e díj befizetése alól csak a katonai alisztek mentetnek fel. A tanfolyam bevégezése után a hallgatók posta- és táviró-segédtségi állásra nyerne képesítést, illetve a posta- és táviró-segédtséjelöltek létszámába vételnek fel s utóbb kinevezetnek segédtisztokká; 5—700 forint emelkedő fizetéssel és a megfelelő lakáspénzzel. Mindegyik tanfolyam 6 hónapig tart.

Szerencsétlenség a Balatonon. A Balatonon szombat nagy vihar volt, melynek

emberélet is esett áldozatul. Propper János a nagyváradai magánkereskedelmi iskola tulajdonosa, kíl Fűredre a legvakmerőbb vitorlázónak artanak, a közelgő vihar dacára elindult délután három óraker Badacsonybol—Fűredre Alma: nevű yachtján, mely nemrég vásárolt Eszterházy Mihály gróftól. Alig indult szomban el a biztos révől a hajó, midőn kitört a vihar. A nyegető vezérel dacára az egyik matróz Tomanyos Anselmó, ki csak nemrég került ide Abbáziából, a yachtot kapcsolt csónakra ment, hogy arról az ezveket a hajóra hozza; alig lépett azonban a csónakra, azt a hullámok felfordították és a matrózt elnyelték a habok. A yachtot levő két matróz, köztük a szerencsétlenül jártnak testvére, semmit sem tehettek a szerencsétlenül, mert a vihar nagy és a hajón levő emberi erő csekély volt. A szerencsétlenség híre Fűreden csak vasárnap délelőtt terjedt el és mindenütt izgatottságot okozott. Propper az ügyről Székely Emil balatonfüredi szolgabíró és fűredbírósnak jelentést tett és így a hivatalos vizsgálatot megindították.

Halálos szúrás. Zorn Károly eszéki születésű 40 éves főmolnár a Franz-féle gőzmalomban Nagy-Kanizsán vasárnap délután ösze-szóalkozott — az ugyanott alkalmazásban levő Wiplitzhauser János nevű 43 éves molnársegédel. Az ösze-szóalkozásra az adott okot, hogy a molnársegéd más helyre készült és azért 8 nap előtt felmondta a jelenlegi szolgálatot és ezt vasárnap elhagyni akarta. Zorn főmolnár azonban 14 napi felmondáshoz ragaszkodott és nem akarta megengedni, hogy Wiplitzhauser átöltözködjék végett hemehessen szobájába. Egyik szó a másikat hozta és a főmolnár arcul ütötte a molnársegédet, ki látva a főmolnár ingerültségét, távozni akart, de a főmolnár s az ennek segítségére jött Máhold Nandor főmolnár megakadályozták a távozásban és egy fadarabbal ütlegelni kezdtek. Erre Wiplitzhauser kést rántott és beleszurta a főmolnár felső lábszárába. A kés átvágta a combtérét és a főmolnár vért borítva öszerogyott. A néhány perc múlva oda érkezett dr. Stolzer Henrik orvos csak már az erős vérvesztés folytán beállt halált konstataíhatta. A teljes letartóztatott és a kir-törvényesé- nek átadott.

Tűz Gótsán. Levelezőnkől kapjuk a következő tudósítást: f. hó 3-án egész helységünket nagy izgatottsággal tartotta 2 egymásutáni tűz eset. Ugyanis d. e. 10^{1/2} óraker harangkongatás és a tűzoltóság vészjelzése jelenték, hogy tűz van. Kocza József községbíró pajtája gyuladt ki ismeretlen okból, s égett le, a benn felhalmozva lévő 13 szekér takarmánnyal együtt. A pajta fálkál volt körül véve, s ez nagy szerencse volt, mert különben 200 kereszt gabonáját s a közvetlen mellette levő házakat nagyon bajos lett volna pusztító elemelő megmenteni. Így sikerült a tűzet lokalizálni. A bíró pajtája 100 früg biztosítva volt de a pajtában levő takarmány ném, s így kára elég jelentékeny. Alig, hogy sikerült a tűzet eloltani 2^{1/2} óra tájban ismét tűz ütött ki, néhány házzal feljebb, ugyanazon hársorban. Kocza György földmives gabonája gyuladt ki, mely alkalommal 20 kereszt gabonájából vajmi keveset lehetett megmenteni. Elégett ekkor pajtája is, a benne levő 30 kereszt árpaél és takarmány együtt. Neki érzékeny a kára, mert egész évi kenyérét vezette el, s biztosítva semmije sem volt. Hogy az egymásutáni két tűznek, mi volt az oka, azt senki nem tudja, s megindni nincs is remény. Dícsérettel kell ezútal megemlékeznem a helység lakóiról, kik tesset lélekkel iparkodtak minden lehetőt megtenni, hogy a vész terjedését meggátolják. Szeker szekeret ért, bordva a helyszínere lajtokban a vizet. A tűzoltók is megtették ugyan a magukét, mindkét esetben a lehető gyorsan jelentek meg a vész helyén. De egyet nem hagyhatok megemlíteni nélkül A mostani vész alkalmával nagyon tapasztalhatók a felszerelés hiányosságát. Ezen segíteni mielőbbi szükség, mert mi hasznra a jó feckendő, ha egyéb felszerelés (lajtorjak, vizes lajt, bontószekőkök stb.) hiányzanak.

Forró vízbe esett. Hoge István kőmives segéd 2 és fél éves leánykája hétfőn délután az udvaron több gyermekkel játszadozott. Az ugyanott lakó Hoch József mészáros cseléde a fukamra elé állított kihülés végett egy forró vízzel telt nagyobb bádog-edényt. A kis leányka játszás közben beleesett a forró vízbe és noha az egyik gyermek ebből gyorsan ki is emelte a súlyos égési sebek következtében a kis leány másnap déiben meghalt. A vizsgálat megindított.

IRODALOM.

Munkácsy Mihály. Árpád honfoglalása. Kerttel együtt 132 cm. hosszú és 89 cm. magas. Szilványkeretben, szőlő-levél díszítéssel. Díds keretben bronz-betéttel. I. sz. aranykeretben. II. sz. aranykeretben. III. sz. fekete vagy barna fészeset keretben (lakóak számára). **Nándorfehérvár felmentése** Hanyady János és Kapitány által 1456-ban. Festette Góllós J. Keretel I. m. hosszú és 73 cm. magas. Aranyozott antik keretben. **Krispny Mihály** kiróhadása Szigetvártól. Keretel I. m. hosszú és 73 cm. magas. Aranyozott antik keretben. **Festőy Árpád**, „Árpád és a vendégek” és „Áldozat Mándorván”. A „Magyarok bejövetele” c. körképnek rémletel. Keretel együtt 130 cm. magas. Mindegyik kép: Szilványkeretben, szőlő-levél díszítéssel. Díds keretben, bronz-betéttel. I. sz. aranykeretben. II. sz. aranykeretben. III. sz. aranykeretben. **Conopsea** immamóntán. Műrtile festmény után. Készült rémletet. Keretel együtt 130 cm. magas és 90 cm. széles. Arany-ellenfőllötött fűtél keretben. **Mandoman Sztáim** Rafael festménye után készült rémletet. Keretel együtt 120 cm. magas és 98 cm. széles. Aranyellenfőllötött fekete keretben. **Mandoman. Ebert** eredetije után készült szilványom. Keretel 116 cm. magas és 98 cm. széles. Aranyozott antik keretben. **A menyasszony álma.** **Wartens** eredetije után készült szilványom aquarellmodorban: I. sz. díszkeretben, 90 cm. széles és 70 cm. magas. II. sz. antik aranykeretben, 85 cm. széles, 74 cm. magas. **A menyasszony ébredése.** **Leffer F.** eredetije után készült szilványom aquarellmodorban: I. sz. díszkeretben, 90 cm. széles és 79 cm. magas. II. sz. antik aranykeretben, 85 cm. széles és 74 cm. magas. **Góllós J. Ferenc József.** Díszes aranykeretben. Egyedüll raktár és képré-selőség Nagy-Kanizsa és vidékére Pischel Pálp könyvtá-kereskedésében, hol a képek megtekinthetők és esetleg rémletet is megrendelhetők. Vidékre csomagolásti sajtó költségeket számítunk.

A Milleniumi kiállítás látogató közegeinek különös figyelembe ajánljuk a következő **Kiállítás Milleniumok.** Góllós J. Kiállításán halmoz 50 kr. **Enyver Nagyváradon** mutatja be a jelenlébéli számos képpel I. fr. Ugyanaz német nyelvű. I. fr. **Boros** s **Kiállítás** képen Utmutató 50 kr. minden vendő 500 koronát kap, ha a kiállítás után vagy ott tartózkodás alkalmával halasz I. fr. **Pályozó Budapest és Kereskedés kiállítás** Budapest kerületi utmutatója vázlatba köve tervezéssel és számos képpel I. fr. 30 kr. **Budapest** és az országos kiállítás. Képe utmutató számos képpel és tervezéssel 50 kr. — **Budapest tervezése** madártervezés s több képpel I. fr. — **Budapest tervezése** a kiállítás-terképpel 50 kr.

Közgazdaság.

4432/896 szám

Felhívás!

Mintán a város területén a szarvasmarhák között a szájt- és körömfájás járványoszerűleg jellepett, a következők rendelkeznek el:

1. Tilos szarvasmarhákat a határból kibajtani, tilos takarmányfelének és trágyának a határból való kiszállítását.
2. Kötelesek a lakosok a birtokukban levő összes marhaleveleiket a rendőrkapitányi hivatalnak megörzés végett haladéktalanul bezolgáltatni; egyidejűleg a marhalevelek kiszolgáltatása betiltatik.
3. Mészárosoknak és marhakereskedőknek tilos a városbeli marhastállókba bemenni.
4. Beteg vagy gyanus állatokat az istállóból kibajtani tilos; teherhordás és egyéb munkák u. m. szántás, fuvarozás stb. csakis lovakkal és ill'elve teljesen egészséges vagyis olyan szarvasmarhakkal van megengedve, melyek olyan istállóból vagy udvarból valók, amelyek a jelzett betegséggel fertőzve nem voltak, avagy a szárlat alól feloldattak illetve fertőtlenítve lettek.
5. Száj- és körömfájásban szenvedő állatok tejét forgalomba hozni és felhasználni tilos. Ugyancsak tilos az I. fokú hatóság kinyert engedélye nélkül a jelzett betegségben lévő állatoknak fogyasztására való levágása és ezen célból való eladása.
6. Száj- és körömfájásban ezhullott vagy leölt állatokból származó bőrt fertőtlenítendők.
7. Fertőzött udvarokból és majorkából stáns takarmányfele a betegség (járvány) tartama alatt ki nem szállítható, trágya és alomszalma kellő fertőtlenítés után lófogatok a szántóidre kihordható s ott lófogatú ekével azonnal elszántandó, avagy míg ez lehetséges rakásban hagyandó.
8. A városban vesztel utakhoz állandó polgári örök állittattak lő azon célból, hogy állatok (lovak kivételével) a városban át ne bocsájtassanak és a városból ki ne bajtassanak, továbbá hogy száns takarmányfele es kellőleg nem fertőtlenített trágya a városból ki ne szállítsanak.
9. *Ugy a heti mint országos vásárok tartása betiltatik.*

Mintán a szájt- és körömfájás járvány csak akkor nyilvánítható megszűntnek, ha a beteg állatok már mind meggyógyultak, az utolsó el-

hullási vagy meggyógyulási eset óta 8 nap elmult és a fertőzöttség teljesen befejezett, ugyanazért felhívják a város lakosságát, hogy jelen rendelet rendelkezéseit úgy a saját mint a város közönsége érdekében a legteljesebb mértékben és legpontosabban bevégezzék és betartsák, a kirendelt polgári őrsöknek, mint hatósági közegeknek engedelmességek, mert ellenkező esetben kénytelen lesz a hatóság úgy az 1888. évi VII. t. c. mint a büntető törvénykönyv ide vonatkozó szakaszait a legnagyobb szigorral alkalmazásba venni.

Nagy-Kanizsán, 1896. július 31.

A rendőrkapitányság,
mint állategészségügyi I. fokú hatóság

CSARNOK

Örületes szenvedélyből

Amerikai bűntörténet.
Németből fordította: **Hugusf. Eds.**
(Folytatás.)

A vizsgálóbíró, ki az előbbi tanu szépségének hatalma alatt állott még, v. It talán az egész teremben az egyedüli, ki e pillanatban hidegen maradt.

Tiszteletteljes, de mégis szigorú arccal fordult a szegény Laurához és a szavakkal szólította meg:

— Gyermekek kora óta van Leavenworth ur házában?
— Tíz éves koron túl.

Először hallottam a pillanatokban hangját. Felűnt, hogy ez unokatestvéréhez meglepően hasonlít.

A hang minkettől egyforma volt; de Laurában legalább a jelen pillanatban bizonyos hajlékonyság hiányzott. Nagyon üres volt.

Senmi viszhangot nem ébresztve jutott a fülhöz.

— Ezen időben fogva őnt leányának tekintette?
— Igen uram minden tekintetben: nagybátyám mint egy valódi atya gondoskodott mindketőnkről.

— Leavenworth Mari kisasszony önnek unokanővére, ha nem tevédek, mikor lett ő családtag?

— Velem egy időben. Szülői ugyanazon balesetnél vesztek el életüket amelyben az anyémek.

— Ugy?
— Ha nagybátyám nem könyörült volna rajtunk, akkor, akkor mi szegény gyermekek mások jóakarás, idegenekre lettünk volna utalva.

De szivjóságában — (e szavaknál szigorú ajkai egy kicsit remegtek) — magához veti a elfelejtette velünk a bennünket ért szerencsétlenséget.

— Ön azt mondja, hogy ketőjökkel atyákénbánt?

— Igen.
— Azt akarja ezzel jelezni, hogy nemcsak eleve tartama alatt vette önöket körül és szerezte meg mindazon kelemességeket a mikre képes volt, hanem arról is gondoskodott, hogy halála után is hasonló módon biztosítva legyen életük?

— Nem — az első naptól fogva tudtam, hogy egész vagyonát unokanővéremnek fogja használni.

— Unokanővére csak nem volt vele közelebbi rokonságban mint ön. Megmondta-e valaha e mellőzésének okát?

— Nem — azt nem; csak azt mondta, úgy tejszik neki.

Eddig teletelei oly tisztak és kimeritők voltak, hogy az általános előítéletet, amelyet eddig el-lene tápláltak lassankint kiszorítottak. Most midőn nyugodt szenvedélytelen hangon előadta ezen csudálatos és nagyon bízhatatlan felvilágosítást, újra gyanakóvó lett mindenki, én természetesen mindenekelőtt, minthogy nekem több okom volt bárki másnál a gyanura.

A vizsgálóbíró most folytatta a kihallgatást.

— Ha nagybátyja önnek anyai jót tett, mint állítja, akkor bizonyosan nagyon csüngött rajta?

— Ugy van, válaszola és ajkait erősen összenyomá.

— Megjijed, midőn hallotta hogy meghalt?
— Igen, nagyon megijedtem.

— És pedig oly erősen, hogy el is ájult, midőn a szobába lépve, távolról látta a hullát?

— Ez úgy van.
— És még is úgy látszott, hogy ezen eshetőségre ön elő volt készülve?

— Hogyan?
— A családok azt állítják, hogy nagyon izgatott volt, midőn nagybátyja nem jött a reggelizhez.

— Ezt állítják a családok?

Nyelve, úgy látszott, mintha szápadlására ragadt volna alig tudott beszélni.

— Igen — és hogy igen elhává yodott, midőn szobájában hiában kopogtatott.....

Csak most kezdé észre venni, hogy ez ember lelkében, ki kérdéseivel sarokba akarja szorítani, bizonyos gyanu támadt. ellene vagy tisztán bűnösnek tartja őt már? Azon elfelejthetetlen jelenet óta, melyet szobájában megértem, nem láttam még oly izgatottnak, mint most.

De ez is eltűnt hamar — összeszedte magát s lehetleg nyugodtan válaszolt:

— Ez nem oly különös. Nagybátyám rendkívül pontos ember volt. Egészem természetes volt tehát hogy nyugtalanító gondolatokra jöttünk, ha csak egy kicsit késett is, és attól feltűnt, hogy valami baja esett.

— Hm! — Ön tehát ma reggel is agródot?
— Némileg igen.

— Kf gondoskodott arról, hogy nagybátyjának szobája rendben tartassék, Leavenworth kisasszony?

— Én.
— Akkor tudni fogja, hogy hálószobájában egy kis fiókos asztal áll?

— Azt tudom.
— Mikor húzta ki utójára ennek fiókját?

— Tegnap.
E szavaknál leülöndön remegett a hangja.

— Mi y időben?
— Ugy gondolom lehetett már dél.

— A revolver, mely ott feküdni szokott, rendez helyén volt még?
— Erre nem ügyeltem de hiszem,

— A fiókot bezarta nánya?
— Igen.

— Kivette a kulcsot?
— Nem.
— Mar talán észrevette, hogy a revolver, az asztalon fekszik előtte kisasszony? Kérem nézze meg figyelmesen.

Felvette a fegyvert és szeme elé tartotta.....

Ha szándékban volt, a fegyvernek vártalan előmutatása által meg félemlíteni, úgy megtehető elégedve az eredménnyel. Hátra tántorodott és a rettenetes rémületnek egy halk kiáltást hallata.

— Meg kell maradnom azon kívánságomnál, hogy e revolvert megnezzék, kisasszony, folytata a vizsgálóbíró. Midőn most megtaláltuk teljesen meg volt töltve.

A felelem kinyomata rögtön oltűnt arcából.

— Hala Isten, hiszen akkor — Nem fejezd be mondatát, hanem hirtelen kinyujta kinyujtá kezét a fegyvert átveenni.

A bíró folytatosan figyelte és folytata: Mindazonáltal nem régeben löttek vele. A kéz, mely a csövet tisztogatta elfelejtette a hengerrel is ugyanazt tenni, Leavenworth kisasszony.

Most nem kiállott fel, de látam, hogy arca lassankint a teljes reménytelenség kinyomását veszi fel. Ugy látszott mintha esieni akarna, de nem sokára, minden erejét összeszedte, oly méltósággal mint egy királyné emel fel fejet és mondá:

— Mi következik ebből.

A vizsgálóbíró a fegyvert az asztalra tette. Férsiak és nők megütöközve egymásra néztek, egy sem tudta, mit gondoljon erről.

Közvetlen háttam mögött mely sóhajtatást hallottam, midőn visszafordultam, láttam, hogy Mari unokanővére a rémület pirosságával arcon tá-mult rá, mintha neki is, mint minden jelenlevőnek hiányoznék a kulcs ezen talányszerű magaviselet megfejteséhez.

(Folytatás következik.)

Felelős szerkesztő:
Dr. LÓKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:
FISCHEL FÜLÖP.

HIRDETÉSEK:

A világhírű STEYRI fegyvergyár
SWIFT

KERÉKPÁRAINAK

kizárólagos főraktára és képviselősege

Nagy-Kanizsa és Zalamegye részére:

Unger Ullmann Eleknél

Nagy-Kanizsán.

Ezen kerékpárok, úgy tartósságra, szerkezetre mint könnyű járásra az első helyen állanak az összes Európai gyártmányok között.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Egy doboz ára:

1 forint 20 krajcár.

Utánvétellel vagy az

összeg előleges bekül-

dése után küldetik.

KLYTHIA a bőr ápolására,

szépitésére és finomítására **Puder**

Legelőkelőbb öltözéki, bál és társalgó PUDER.

— Fehér, rózsaszín. és sárga —

vegyileg analizált és ajánlja Dr. Pohl J. J. Cs. Kir. tanár által Bécsben.

Ellenemő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB

cs. és kir. udvari toletté-szappan és illatszert-gyár Bécsben.

Főraktár: BÉCS, L. Wollzeile 2.

Kapható a legtöbb illatszert-,

gyógyszer kereskedésben és gyógy-

szertárban.

Minden verseny kizárva!

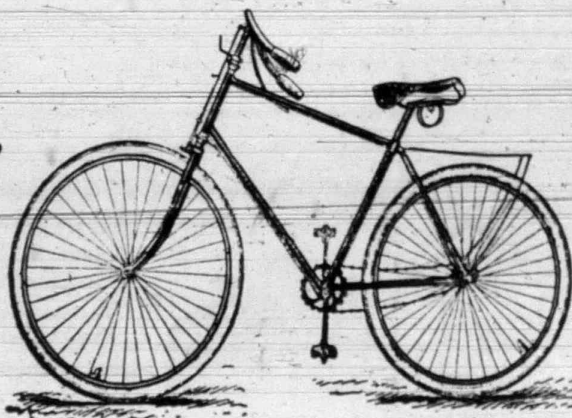
**Nagybani
butorgyári képviselőség,
dus raktárral.**

**Ujonnán berendezett asztalos műhelyemben
mindennemű butort gyártok és külön megren-
delés szerint is készítek.**

**Hálószoba berendezés 92 trttól kezdve.
Teljes ebédlő berendezés 135 trttól kezdve.**

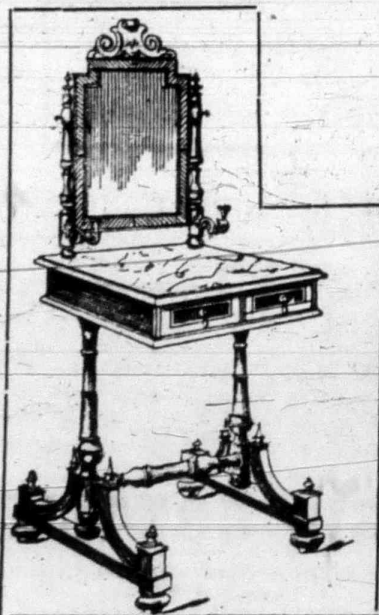
Eredeti angol
kerékpár

kizárólagos
képviselet
és

raktára
**3 évi
jótállás
mellett.**

Diszfaragványok asztalosok részére szintén készíttetnek.
Kedvező fizetési feltételek.

Friedmann Károlynál

Nagy-Kanizsán

Német-utca, Zerkovitz-féle házban.

Szerkesztőség:

F. S. T. C. S. A. Ollopl-Álló háza.

Ide intézendő a lap eszméleti részére vonatkozó minden közlemény.

Mentation levelek csak ismert kérésre.

bő fogadtatnak el.

Külföldi levelek nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár. a „nagy-kanizsai malátagyár és söröződe r. t.” hivatalos közlönye.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischer Fülöp könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetések jutányosra számítottak.

Nyiteltér poltikáira 10 kr.

Külföldi levelek, valamint a hirdetésekre vonatkozó Fischer Fülöp könyvkereskedésbe intézendők.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

A cselédügy.

Nagy-Kanizsa, aug. 6.

(—n.) Ha van ügy, amelynek rendezése városunkban is majdnem elodázhathatatlanná vált, a szegényügyön kívül bizonyára a cselédügy az, melynek célszerű módon való rendezése közszükséggá vált, nemcsak a cseléd tartók házak érdekéből, hanem maguknak a cselédeknek érdekében is, kik többnyire lelketlen közvetítők önkényének kiszolgáltatva, rendszeren demoralizáltak. Innen az a végtelen sok panasz az asszonyok részéről, hogy jó, megbízható nőcselédet alig lehet már kapni; hogy az eredetileg jó cseléd csakhamar megrosszul, aminek következtében oly cselédet, ki több éven át egy házat szolgált, igen keveset lehet már találni, s ha van is, ez is oly kénytelen-kelletlen szövetség, mely csak a cseléd tartó elnézése következtében állhat fenn. Legtöbbnyire azonban a cselédek majdnem minden hónapban változnak. Viszont sokszor a cselédek is panaszkodnak a hely miatt, hogy sokat kívánnak tőlük, nem bírnak maradni stb. Pedig az igazság az, hogy a cseléd tartók nagyon is megjuhászodtak és sok esetben a cseléd től azt sem merik követelni, a mit joggal megkövetelhetnének, abból az egyszerű okból, mert nem szeretik,

ha minduntalan új cselédet kell betanítani. Így tehát cseléd tartó és cseléd között nem a legkellemesebb viszony uralkodik nálunk, pedig a cselédek legnagyobb részét nem panaszkodhatnak, hogy rossz fizetésük volna, és rossz bánásmódban részesülének, sőt inkább nagyon is megbecsülik, hogyha a cseléd tartók látják, hogy a cseléd magamagát is megbecsüli.

A bajnak forrása nézetünk szerint ott van: a cseléd közvetítés nálunk divó intézményében. Azok a közvetítők asszonyok (ugynevezett zuberlingnők) már saját érdekében is azon vannak, hogy a nőcselédet az egyes házakban mentül többször változzanak; mert a hányszor új cselédet visz, annyiszor kap jutalmat úgy a cseléd tartótól mint a cseléd től; neki tehát éppen nincs érdekében, hogy a cseléd sokáig maradjon egy házban, mert ez a körülmény megfosztaná őt keresetétől, azért van, hogy azon ürügy alatt, hogy jobb helyet szerez neki, a nemrég elhelyezett cselédet megint másfelé csábítja. A cseléd, habár rossz is minden esetben, sokszor enged a hívásnak, s félmond a házban, ahol alig töltött még pár hetet, sőt az egyik-másik cseléd egyszerűen átmenetnek tekinti helyét, ahol mindjárt azzal a szándékkal lép be, hogy csak ideig-óráig lesz, míg a közvetítő igé-

rete szerint valami jobb találkozik. Ez pedig demoralizálja a cselédet, s nagy kellemetlenség a cseléd tartóra nézve. Nem szabad feledni azt sem, hogy sokszor a cseléd kénytelen két-három, vagy több napig várni, míg új helyét elfoglalhatja; ezt az időt a cseléd közvetítőnél tölti, a mi ismét ennek a jövedelmét gyarapítja, de a cseléd erkölcsére nézve káros hatása.

Mai napság pedig, mikor a családi élet általában nem oly bensősébbé, s a gyermekek igen sokszor a cseléd felügyeletére vannak bízva, a jó megbízható és erkölcsös életű cseléd életkérdés a családra nézve, megbecsülhetetlen egyszerűsége, kinek testi és lelki java sok tekintetben a cseléd tartó gondját képezi. Jó és megbízható cselédek vannak most is, de nem oly általánosok, de bizonyos, hogy ott, ahol a cseléd látja, hogy törődnek vele, ahol emberségesen bának vele, s a hol érzi, hogy őt is embernek tartják, azt a helyet a cseléd is megkedveli s igen könnyen jóra hajlítható. A cselédügy rendezése nem lehetetlen.

Erre azonban első sorban szükséges, hogy a cseléd közvetítés módja alaposan megváltozzék. Bizonyos, hogy annak eddigi módja rossz és megbízhatatlan, semmi garanciát sem nyújt. A cseléd közvetítés magának a városnak kell kérésre venni, s a

A „ZALA” tárcája.

Az arokép.

Írta: Balgó G. Sándor.

— A „ZALA” eredeti tárcája. —

A tiszti kaszinóban a ragyas kadét egy este pezsgőes közbén nevetve kiáltott fel:

— Fiúk, Schröder ezreded hasonlít! Igynak a menyasszony egészségére!

A tisztek befogták a kadét száját, mert részeg fejtel sok ostobaságot hadart össze-vissza az ezredesről.

Schröder, főhadnagykorában dőleg, szép katoná volt, ki után két varmegye szép asszonya és leányai ésegték. Egy haszontalan ostoba kis golyó, mely Maglájánál bokáját zúzta össze, romba döntötte ifjuságának ragyogó lelegvárjait. Ép az napon, midőn az ezred ironija előtt tűztek fel széles mellére a vitészégi érdemkeresztet, menyasszonya a recei nábob szép leánya viaszaküldte jeggyűrűjét azzal az üzenettel, hogy ő nem kíván sánta ember felesége lenni. E nap óta került a társaságot és a hadtudományok szentelte minden idejét.

A mult őzei Nizában mulatoit és ott egy előkelő olasz család nevelőbőjével ismerkedett meg, ki gyakran kérte őt arra, hogy meséljen neki multjáról. A szép szinorina megindultan, néha könyezve hallgatta végig az ezredes bun történetet. Mindketten sajogva hordták vésző szívükben a mult ábrándjait a szerzetesolt

illuzioikat. A két elzárkózott lélek titkos ajtaja megnyílt a kölcsönös szánalom előtt, míg végre irgalommal, rejte édes télelemmel kerestek egymás társaságát. Schröder ezredes megházasodott.

Urnapja volt.

Tiszta volt az égbolt és a nap tüzes fény sugarai szikrásva törtek meg Schröder ezredes csillogó rendjelein. Aranyos csákját félretelve izzó homlokáról, lütyörösva baktatott fel a szőnyeges lépcsőn. Csörítve huzta maga után kardját az előszoba paritetjén, és bekukucált a szalomba, hol csendesen állt minden. A nyitott zongora elefant-osont billentyűjén egy kis levélke hevert felőve. Önkéntelenül és utána nyult. — Szemei szikráztak, orriyukain gyorsan tolt ki és be a levegő, míg végig tutott a finom, apró lérfias betűkőn. Rángatózó ujjai között össze-markolta a finom papirt, majd meg líhegve elsimította térdén, hogy újból olvashassa:

Nagyságos asszonyom! Ma délután három és négy óra között ott leszek önél. Ugy hiszem ez a legalkalmasabb idő, hogy az ezredes ur meg ne lepheessen bennünket. Tisztelettel: Dorelli.

— Olga! Olga! ordítá az ezredes.

Egy babaképi bóbítás feji kis szőke német leány jelent sepegye az ajtóban.

— Hol a nagyságos asszony?

— A templomba ment, hogy végig nézhesse a díszmenetet, mondá a leány felélemmel.

— Mond meg a nagyságos asszonynak — kiabálta mind hangosabbau az ezredes, — hogy

sürgős dolgom akadt és csak öt órakor jöhetek haza. Mehetez!

A leány osodálkozva a furcsa szokatlanságon nem mozdult helyéből.

— Mit baneluz?! Menj! — ordítá az ezredes egészen kikelve magától és ezzel dühösen felszapia fejére aranyos csákját és bicogva-sietett le a lépcsőkön.

Az utcán mindenki utána nésett a rohanó ezredesnek, ki tiszter is belebotlott a járdán fickándozó inas gyerekekbe, míg oda ért a kazárnya kavicsos udvarára.

Az istálló előtt a ragyas kadét rohögve olvastott valamit egy rózsaszínű kis levélkéből, de a mint meglátta a ziháló, bicogó ezredest, hirtelen összehapta sarkantyus csizmáit és „foraristmosszig” arcot öltött.

— Itt van Konrad őrnagy ur? — kérdé haringosan az ezredes, ki az imént egy pillanattig figyelemmel kísérte a vityörgő hadspródot.

— Igen is ezredes ur, itt van.

Az ezredes szőnékül fordított háta a ragyas kadétnak, ki mereven szalutálva állt ott egy helyben, akár csak egy eszomta, régi kőszobor.

Konrad őrnagy ép kardját kötötte fel oldalára, mikor belépett hozzá az ezredes.

— Szervusz Luci, no vassz iz?

— Egy szivessegre kérek Géza.

— Caak nem ségedeket keressz?

— Eltaláltad!

— Ugyan a manóba! — mondá mosolyogva az őrnagy.

főkapitányi hivatalban oly intézményt létesíteni, mely ezzel foglalkozzék, s hivatalos formájánál fogva nagyobb garanciákat is nyújt. Ezt annál könnyebben véljük kivihetőnek, mert az intézmény a városnak pénzébe nem fog kerülni, maga magát fizeti ki, de úgy a cselédtartókra, mint a cselédekre nézve sokkal olcsóbb lehet. Azt tartjuk, hogy ennek kivihetése elé akadályok nem gördülnek, de talán nem csatlakozunk, ha azt hisszük, hogy nemcsak gyakorlati, hanem erkölcsi sikere is lenne. A gyakorlati siker közé számítjuk a cselédek nyilvántartásának célszerűbb módját; továbbá azt, hogy nézetünk szerint a cselédek ritkábban cseréljenek helyet, mert nem volna senki sem, aki a cselédet jobb helyszerzés ürügye alatt folyton máshová esábitaná; egyéb helytelenségek, amik a cseléd tartással kapcsolatosak, ritkábban fordulnának elő. Ezt a hivatalos helyközvetítést tartjuk az első és legfontosabb lépésnek a cselédügy rendezésére, s a cselédek és cseléd tartók közötti viszony kellemesebbé tételére. Ha ez rendszeresen és jól keresztülvihető, akkor rövid idő alatt megszűnnek azok a vizátságok, melyek a cseléd tartó körében minduntalan előfordulnak.

Talán új főkapitányunk, kinek körültekintő erélyétől közrendészetünk terén sokat várunk, erre a fontos ügyre is kiterjeszti figyelmét. Lakosságunk bizonyosan örömmel és megelégedéssel venné ez ügyben való kezdeményezését.

A nagy-zsüri ülése.

Budapest, augusztus 6.

A kiállítási nagy zsüri csütörtökön délelőtt tíz órákor a kiállítási ünnepségek csarnokában Wekerle Sándor előköleve alatt körülbüti ket-százötven táz jelenlétében ülést tartott. Az ülést Wekerle Sándor nyitotta meg a következő magvas és nyághatásu beszéddel:

Tisztelt uraim! Midőn az ezredéves országos kiállítás ezen zsürijének alakuló ülését meg-

nyitom és a zsüri tisztelt tagjait üdvözlöm, mindenekelőtt (szinte köszönetel kívánok mondani abbéli készségükért, hogy a nehéz és felelősségteljes szörizsüriekre vállalkoztak és erre az alakuló ülésre idefartadtak.

Nehéz, felelősségteljes a feladat, amelyre vállalkozunk, amit a pártatlan ritka és jelentős alkalom, amely ezt a kiállítást létrehozta.

Ezeréves ünnep egy nemzet hordta itt össze szellemi és anyagi munkakodásának gyümölcseit, hogy számot adjon a tudomány és művészet, a társadalmi élet, a mezőgazdaság és ipar terén elért fejlettségéről és levonja ebből a nagy következtetést: a haladásnak irányelveit. És a művelt népek rokonszenves figyelemmel kísérik a nagy számosságát.

Nekünk ebből az ünnepi hangulatból, amely körülvesz, csak egyet szabad és kell működésünkre átvinni és megővni, hogy eljárásunkban méltók legyünk a nagy alkalomhoz. És méltók leszünk, ha a pártatlanság lesz vezérünk, ha szigorúak, de mindig igazságosak maradunk. Nagy könnyelműség lenne, ha könnyedén igyekeznénk átsiklani utunk göröngyein és mindent tetszős színben tüntetnénk fel. Komolyságot és igazságot követelünk önként bírósztünk és a közügynek is nagyobb szolgálatot teszünk, ha csak kis világot sikerült vetni a jövő utátra, mintha esetleg meg nem érdemelt fényugárt akarnánk hárítani a jelenre. Egyet minden körülmények között meg kell óvunk: elcsesíteni kell az önbizalmat kulturális fejlődésünk, mezőgazdasági és ipari tevékenységünk terén, mert melyen gyökeredző önbizalom nélkül nincs fejlődés, nincs haladás és a verseny mai korszakában még csak megállapodás sem lehet.

Lényegesen megkönnyíti ezt a feladatot az, hogy kiállításunk nemcsak a külső csínre és pompára, hanem a valódi, a maradandó belső értékre nézve is a fejlődésnek, a haladásnak oly sokoldalú ismérveit tünteti magában, hogy ezek a jövő sikerének is biztos zálogaként tekinthetők.

Ezért bennem a meggyőződés, hogy ennek a gyűlékeznek minden tisztelt tagját nemcsak a teljes pártatlanság és tárgyilagosság vezeti bírói tisztének betöltésében, hanem hogy mindegyikünk azzal az elhatározással kezeli meg és folytatja működését, hogy megadja kiérdemelt jutalmát az eddig elért sikernek, hogy ezáltal újat egyengetse a jövő nagyobb meretű előhaladásának.

Ebben a reményben állok mindig rendelkezésükre; kérem és szavakat szives támogatásukra és közreműködésükre. (Hosszas lelkes eljenzés.)

Ezután az előkök választására került a sor. Abszolút szótöbbséggel Marikovic Sándort és Thék Endrét választották meg.

A csoportzsürii ügyrendjének tárgyalása, illetőleg néhány módosítás tevése után az ülés véget ért.

A zsüricsoportok megalakulása e hónap 10. és 12-én megy rébbe.

Az összes zsürii alakuló gyűlésén elfogadott a csoportzsürii működését szabályozó ügyrend fontosabb rendelkezései a következők:

A zsüri tagok a bírálás időpontjáról a kiállítók előzőleg értesíteni kötelesek, hogy ezek megadhatssák a kellő felvilágosításokat. A csoportzsürii határozataikat szótöbbséggel hozzák. A kiintézetések a következők:

1. Diszoklevél.
2. Millennáris nyágyérem.
3. Kiállítási érem.
4. Közreműködők érme.
5. Elismerő oklevél.

A diszoklevelek odaítélése kizárólag a zsüri tagcsot illeti és csak száz adható ki. Csak a jelenkori csoportkiállítók kaphatják meg, akik mellett, hogy a legkivalóbb dolgokat állítottak ki, működésükkel országos érdemét szereztek. A millennáris nyágyérem a történelmi és jelenkori csoport kiállítói közül azok kaphatják meg, akik a kiállítás tényét és létét jelentékenyen emelték. A kiállítási érem méltó érdemek kitüntetésére szolgál. A közreműködők érdemeiről indaszok igényt tarthatnak, akik a kiállítás rendezésében érdemes módon résztvettek. Vegül elismerő oklevelet oly kiállítók nyernek, akik elismerésre méltó tevékenységet fejtettek ki a kiállítás körül.

E kiintézetésen kívül lesznek még állami érmek is és pedig: száz aranyérem és kétszáz ezüstérem. Ez érmekkel a kormány a közgazdaság különböző ágaiban kifejtett érdemeket fogja megjutalmazni. A kiintéző oklevelekbe a bizottság a következő kiemelt és dicsérő jelzőket iktathatja.

Versenyképeség, kivitelképesség, nagyban termelés, új iparág meghonosítása, új termelési ág meghonosítása, új találmány, fontos javítás, iparművészeti haladás, jó ízlés, jó munka, kitűnő termelés, kitűnő tenyésztés, haladás.

Mindezeket a bizottság külön-külön, avagy egymással való különböző kombinációkban is alkalmazhatja.

A zsüri összes határozatait azok hivatalos ki- hirdetései titokban tartja. Megjegyezzük még, hogy külföldi gépek, amelyek a kiállításban segédeszközökként használtatnak, a zsüri bíralat alá sem vesz.

Allategészségügyi egyezmény.

A kiegyezés kérdése ugy-lászik elvezetette egész aktualitását. Nehéz sem tárgyalnak és senkit sem gyanoztanak. Csak itt ott merül fel a biz apok közgazdasági részében egy-egy kis közlemény, mely a bank-zabádalom megnyitása körül tolyó tárgyalásokra vonatkozik, de a közvélemény e kérdés iránt nem mutat nagyobb érdeklődést, mint akár mely más közgazdasági kérdés iránt.

— Megcsal a feleségem — mondá tompán az zszede.
 — Lehetetlen!
 — Itt van, olvasd ezt, akkor majd elhiszed és ezzel átnyújtotta az ö-zszegyírt kis levelet.
 — Nos és mit van ezzel?
 — Ej, hát nem érted?! A feleségem szobájába jelletem ezt.
 — Hihetetlen.
 — Saját lakásomra fogadja az udvarlót. Ismered őt?
 — Kit?
 — Ezt a Gerellót, Dorellét, vagy tudja isten mi a neve.
 Konrád Örnagy mormogva ráncigálta deresedő bajuszát, aztán oda lépett az ezredes ele és melegen megszorította kezét:
 — Számíthatsz ráem. Majd elvágzem én azzal a sehonauival az egészét. — De megmondtam én neked akkor regen, hogy ne házasodj, mert megcsal az asszony, ha tizezhat esztendő vagy s ó már ha az ötvenen is túl van. Az a gyerekes ostobaság, — a házaság — nevelésgeen az ilyen magunk saját lejtűek idejében.
 — Ha hallanád, hogy tud tetteini, milyen álnok. Apró kedve-kedéssel távol tartja a gyanyu-nak legkisebb árnyát is. De a veletlen most kezembe adn. Még tegnap is, hogy kissé éreztem a fájó szurást ebben a hitvány lábam, oda üt vellem a pamlagra, hizelegve karolta at nyakam és oly gyengédséggel, annyi szeretettel vigasztalt. Pedig akkor már megcsalt.
 — Mit szándékozól tenni?

— Semmi egyebet, minthogy meglepem és mezőlöm a gaz csabót.
 — Ejnye öreg, teleded, hogy katoná vagy és még hozzá olyan, kinek rendjelei tanuskod-nak hőségéről. Ez így nem lenne egyéb, mint örozva gyilkolás.
 — Jó, akkor kívánom az első emelet ablakán, és ha még aztán is marad egy ép esontja, össze-tuzom benne azt is.
 Egy percet elhalgattak mindketten. Schröder szóltan járt fel a alá a szobában, olykor csörrenve csapott kardjával a padlóra, mintha csak arra mére volna ütéseit, két becsületes leike mélyéből oly végtelenül gyűlöl.
 Az ablak alatt egy kikent bajszú öreg húsár dudorázva járatott egy kapalódzó tüzés fekete mént. Schröder ezredes odaszólt hozzá:
 — Hej János!
 — Parancsol ezredes ur.
 — Hozz két üveg sömlőt a kintinból. Egy-kettő.
 — Ugyan Laci, mondá némi megbotránkozás-sal az Örnagy.
 — Hagyd el, ez egy kicsit megedz. Aztán együtt megyünk ebédelni és három óra után el-jösz velem lakásomra. Megecsipjük a hitványi!

Az éreki templomban ép litániára harangoz-tak. Ropogós szoknyában, piros ar leányok és betyke menyecskék kemény, kopogó léptekkel, kezökben a kis káposcsos imakönyvvel siettek az egyházba.

Némelyik megállt a sokáig elnézte azt a két arány-újítás-ot nagyogósa katonát, kik hangosan beszégetve haladtak keresztül a kolostor téren; csak ott fordultak be a Megyeház-utca magas palatásorai között. Az utca túlsó végén Schröder ezredes kapuja előtt egy bérkócsi állott. A lovak álmosan horgaszottak le tejeket a nagy meleg-ben és erősen hajszoltak magukról farkasap-kodva a csipkedő legyeket. A kocsis egyik lábát a másira rakva egy képes uszágól silabizált valamit fel hangosan és majdnem letordult a bakról, amint Schröder ezredes váratlanul rá-mordult.
 Konrád Örnagy erőszakkal vonszolta a bősáult szerelmest a boltíves kapu alá és csatlóítani igyekezett.
 — Csendes leszek! Nyugodt leszek, akar egy kis csecsemő, — mondá zihálva az ezredes és olya rugott lába alá tévedt kis mopszilijára, hogy ez vonitva egyenest a lépcsőházi lámpát tartó ércszobor karjai közé repült; aztán ügyet sem vetve a nyoszörgő tőrtőlábu kis jósággra, fel-rohant az emeletre.
 Az előszobában majd hogy jkeresztül nem bu-kott egy kis szamolyon és ha Konrád Örnagy nem fogja fel, ott terült volna el a szalon ajtaja előtt.
 A szalonból az ezredesné csengő hangja hal-latszott ki.
 — Siessünk uram, hogy mire férjem hazá jön, készen legyen már mindem.
 — Hallod Géza, hallod! — mondá fogcsikorra

Aztán ismét csend borul minden hajlékra és az időbeli válságzásti agitációkról szóló tudósítások felé fordul a figyelem.

Mivel közelebb jön a felmondás határideje, annál érdekesebbnek kellene lenniök a vámszereskedelmi szövetség megújítása felől folyó tárgyalásoknak és az ország közvéleményét annál nagyobb buzgalommal kellene felvilágosítani a kérdésekre nézve. Tüzélesen elő kellene adni az egyes kérdések állását; megmagyarázni, ez vagy amaz mint volt és mint lesz. A nép-elé a kormányoknak igaz képét kellene állítani és a kormányzat szemben igazságosan eljárni, amely mindazok szerint, ami eddig hallatszik, kijelentésnek megfelelőleg az ország érdekeit megóvni törekszik és megóvni tudja.

E helyett a merev tagadás álláspontjára helyezkedik az ellenzéki kritika és inkább lúrdostul kiönti a gyermekeit, hogy sem megelégedjék az elérhető, az anyagi lehetőséggel. Szívesen feláldoz mindent, ami elérhető, hogy mindent követelhesen, ami egyáltalán elérhető. Ez azonban nem kiegyezési tárgyalás, hanem hadüzenet, amely csak azért hangzik oly tévovázva, mert fél, hogy még kevés követelést emel. A higgadt közvélemény a közgazdasági békek kívánja és kárhözátja a háborút minden aron. Követeli az ellenlétek kiegyenlítését.

Az Ausztriával való állategészségügyi egyezmény kérdésében az ellenzéki héroszok egy intőszózatot hangoztatnak, mely azt a szemrehányást foglalja magában, hogy a magyar kormány lemond erre vonatkozó kötelezéséről és egyáltalán elállt volna egy állategészségügyi egyezmény megkötésétől. A magyar követelések közt ez a pont első sorban a magyar mezőgazdaságot érinti és az új választásokra való tekintettel természetesen hogy a magyar gazda szemé elé kell állítani azt a körülményt, hogy no lám mily bizalmasan és könnyelműen elhanyagolja a kormány ily nehez időkben a mezőgazdaság érdekét.

Now hát mindenesetre tény az, hogy egy állategészségügyi egyezmény kötésétől elálltak, amde az erre vonatkozó pontozatokat és a történet megállapodást a kereskedelmi szerződés keretében juttatják kifejezésre, mely kö. ümény természetesen feleletessé teszi a kü.ön egyezményt. Ez irányban meggyezés jött létre, mely meggyezés jóformán az összes magyar igényeket kielégíti anélkül, hogy ártana az osztrák állategészségügyi érdekeknek.

Az osztrák koronariományok önkormányzati joga bizonyítja nekik azt a jogot, hogy adotti esetben egész megyékből, sőt egész országrészekből eltiltsák az állatbevitelt az illó koronariományba; eltilthatják még az atvitelt is. Az osztrák koronariományoknak ezt az autonóm jogát nem törölték ugyan, mert az egyenlő lenne az erőszakos jogfosztással, amit azok nehezen tűrtek volna ellenállás nélkül; de megszorították és módosították a jogot. Mint kitűnően értesült forrásból jelenhetjük, ez a megzorítás abban áll, hogy minden egyes állatbeviteli tilalom csak egy érvényes, ha az illetékes osztrák belügyminiszterium megerősíti, mely megerősítés

nélkül ily tilalmat nem lehet kibocsájtani és így meg van adva a biztosíték, hogy az ily fontos kérdés-kben nem lesznek többé mérvadóak a helyi érdekek. A koronariományok autonóm jogának módosítása pedig abban áll, hogy a kibocsájtott tilalom sohasem szólhat egész megyékre vagy területekre, hanem csak arra a községre és legközelebbi környékére, melyből járványgyanus állatot vittek be, vagy amelyben tényleg rágalys állatbetegség uralkodik. E megállapodáshoz képest jövőre lehetetlen, hogy egyes betegségek miatt egész nagy vármegyék állatbevitelt megakadályozzák. Másrészt csak igazságos és okvetlen szükséges, hogy rágalys állatbetegségek által meglátogatott községekre és azok környékére 15-20 kilométert elrendeljenek a kiviteli tilalmat. Csak akinek egyáltalán semmi érzelme sincs a mezőgazdaság érdekei iránt, tudja tagadni azt az előnyt, mely a mostani állapottal egybevetve, a történet megállapodásból a magyar állattenyésztőkre származik, de a minden aron ellenzéki mezőgazdák cókókjába beleillik larmát ütni és az ország közvéleményét félrevezetni.

Ez megmagyaráz mindent!

H I R E K.

Az iparfestület köréből. A f. hó 2 an tartott jótékonyceu vigalom alkalmával felülfizetni sziveskedtek: Miltenyi Sandor, Csolozs Jenő, Rumpold Gyula és Szántó János 2-2 forint; Kaufmann Mór 1 forint 50 krajcár; Juk Pál, Hahn Sándor, Csóka Ferdinand, Horváth Károly, Geröcs József, Dobrovics Milán, Imrei Ferenc, Weisz Lajos, Pollák József, Zampa Antal, Kohn Lajos, Sölétormos Géza, 1-1 forint; Knausz Ferenc 80 kr.; Mihályi István, Slujtner József, Kéler Mátyas, Fehér Pál, Horvát György, Koch Ignác, Tóth Lajos, Matácz Gyula, Ujhelyi Ferenc, Feiglák Adolf, N. N., Zollner János, Kohn Samu, Strém Todor, Ledóky Ernő, Kovács Mihály, Horváth József, özv. Fancsiatiné, Segesdi István 50-50 krajcár, Tresztenyák Bodog, ij. Otenbeck Károly, Brenner János, Németh János, Turek Géza, Szauber N., Rosenberk N., Kanász János, Topolics János, 30-30 kr., Szalay Mihály 10 kr. Az összes bevétel 130 frt 70, a kiadás 102 frt 20 kr. és így a tiszta jövedelem 28 frt 50 kr. volt, mely összeg másnap a segélyezésre érdemes elagott iparosok közt szétosztott. — A szives felülfizetőknek hála köszönetet mondja rendezőség. — Helyreigazítólág megjegyezzük, hogy Halász Frigyes ur nem volt a vigalmi bizottság elnöke és csak mint erre felkért bizottsági tag intézte a n.ult számunkban közzét beszédet Csolozs Jenő urhoz.

H.füredi Anna-bál. Mult vasárnap volt Balafon-Füreden az Anna-bál. A fürdőben időző vendégek és a szomszédos vármegyék intelligenciája köréből oly díszes társaság adotti találkát a bálon, hogy — el lehet mondani — már régóta nem volt ilyen lényesen sikerült Anna-bál B. Füreden. Megjelent a bálon Daniel Ernő kereskedelmi miniszter is nejevel. Fesztelem, vig kedélyhangulat uralkodott a bálon mindvégig, a mely vilagos reggelig tartott. A négyeseket 40 pár táncolta. A hölgyek névsora a következő: Daniel Ernőné, Kovacs Kalmánné, Johannisé, Püspöky Margit, Borsitzky Ella, Keller Antalné, Bobuláné, Klingsborne baróné, Vecsey Aranka, Klinkard Bódogné, Klinkard Margit, Getto Kornelia, Herer Gyuláné, Herer Ilonka, és Irénke, Csékö Imréné, Tamássyiné, Tamássy Mária és Klaudine, Neugebauer Hilda, Hercegek Mihályné, Hercegek Lenke és Ella, Stefanideszné, Stefanidesz Olga (Budapest), Berger Anna, Barthalus Olga, (Pápa), Szabó Imréné, Szabó Irma és Juliiska, dr. Purgly Sándorné (Veszprém), Marffy Emilné, Marffy Ferike, és Innica (Kapovár), Póány Józsefné (M.-Óvár), özv. Kiss Vilmosné, Kiss Ilona (Köttse), Vésey-Sándorné, Vésey Margit (Szécsény), Vasdényi Beláné, Vasdényi Mária (Kenese), Bezerédy Lászlóné, (Csopak), Hertelendy Ferencné, (Toma), Dervarics Imréné, Dervarics Györgyné (Kihman), Tőrek Aladárné, Tőrek Margit, Kautz Gyuláné, (Bécs), Tarányi Ferencné (Csopor), Bap Zsenie, Vadnay Beláné, (Veszprém), özv. Hermanné, Herman Mária (B.-Füred), Bogyai Pistáné, Bogyai Steffnia (Zala-Haláp), Farkas Abrahámné, Farkas Matild (Tamásfalu), özv. Nagy Aronné, Nagy Ilona, Keglevics Deszóné, Markovics Edéné, (Székesfehérvár), Rkualics Lenke, és Gizi (Zala-Egerszeg) stb.

Hangverseny Légradom. Légrádi levelezők írja: A légrádi ifjuság f. hó 2 an lényesen sikerült hangversenyt rendezett, melynek műsora a következő volt: 1. Udvarosi dal Z. F.-től előadja az énekar. 2. Munkács Bartók L.-től előadja Kucsera Alajos. 3. Quartett (pizz.) B. L.-től. 4. Szendergő (Tengerész dal), előadja az énekar. 5. Loco vig monolog Gaál M.-től szavalja Kumper Márton. 6. Népdal egyveleg; előadja a zenekar. 6. Ezer szentéje... előadja az énekar. 8. Magyar nota Czinka Pannától, előadja a zenekar. 9. Simon Judith; Kiss J.-től, szavalja Mészery Gyula. 10. Batthány-induló, előadja a zenekar. — Az előadott darabok között kiválóan sikerült Czinka Panna Magyar nótája. A szavaltatok ugyszintén a többi ének és zeneszámok is igazán meglepő jól sikerültek. E-hogy minden darab-bal oly nagy hatást kellett a minden nemesért lelkesedni tudó légrádi ifju generáció, az első sorban is Mikler György urnak, mint az ének és zenekar fáradságtalan karmesterének köszönhető, a ki ernyedetlen tevékenységeért fogadja e helyen is az ifjuság hála köszönetét; másod sorban pedig elismeréssel kell adoznunk a helybeli műérti közönségnek, a mely egyrészt megjelenésével imponásnak tette a szerénynek igérkező hangversenyt, másrészt pedig tapsalval reményt nyújtott a buzgó határszágunk arra, hogy adandó alkalommal egy második hangversenyt is előfoglalja mozdítani pártfogó megjelenésével. A működő ifjakat pedig elég elismerésben részesítették azon zajos és sokszor megújuló tapsok, a melyeket a jelenvolt díszes közönség oly pazarul osztogatott. A hangversenyt tánc követte, a melyen szintén megmutatta az ifjuság, hogy tudja miként kell vigadni. A hangverseny jótékony célra rendeztetvén, a belvoti 10 forint tiszta jövedelmet a tapolcai tűzkárosultak felségélyezésével megbízott városi elöljáróságnak küldötte el a rendezőség. A hangverseny alkalmával felülfizettek: Konkoly J. (Bpest) 40 kr., Fiacsik Lipót (Drankovecz) 60 kr., Friedfeld Miksa 40 kr., Friedfeld Henrik 10 kr., Goldschmid Fülöp 20 kr., Goldschmid Salamonné 40 kr., H. I. 30 kr., Hirschl Armin (Bukovecz) 60 kr., Kucsera Albert 30 kr., Kondor Ödön (Nagy-Kanizsa) 60 kr., Lauschl Lipót 20 kr., Löwy Lajos (Nagy-Kanizsa) 10 kr., Neusinger Béla 40 kr., Neusinger Janosné 30 kr., Riedl Jenő (Zala-Egerszeg) 20 kr., Riedlmayer László (Nagy-Kanizsa) 10 kr., Salamon István 50 kr., Weiss Israel 40 kr., Weiss Simon 60 kr., Zaborzsky I. (Gyékényes) 20 kr., Zaborzsky N. (Porrog-Szt. Király) 20 kr., Sch. A. (Nagy-Kanizsa) 60 kr., Fischer Lipót (Szt. Mária) 60 kr., dr. Szabó Zs. (Periák) 1 frt, Masznyák R. 40 kr., Klausz I. (Ludbrig) 40 kr., Goricsanecz Gy. 20 kr., Reich A. 15 kr., Deutsch Bódog (Nagy-Kanizsa) 60 kr., Spitzer Soma (Nagy-Kanizsa) 60 kr., Rubinstein (Nagy-Kanizsa) 60 kr., Nyitrai Ernő (Nagy-Kanizsa) 60 kr., Stolcer Leó (Zakány p. u.) 60 kr., Lauschl Zs. 20 kr., Hochsinger N. (A. Dombory) 60 kr., Pich (N.-Kanizsa) 60 kr., Kaszti Géza 40 kr. A jószívű adakozók fogadják a rendezőség hála köszönetét.

Zivatar és égháboru. E hét második felében megékán minden részében zivatar és égháboru rémitgette a lakosságot. Jég és felhőszakadás vonult végig az egész megyében roppant pusztítást és kárt okozva. A beérkezeti tudósításokat a következőkben adjuk: Nagy-Kanizsán 6-an reggel 8 és 7 óra közt vészjelző sötét felhők annyira elötétítették a láthatárt, hogy a lakosság aggódva várta a történéseket. A felhők azonban szerencsésen elvonultak, anélkül, hogy csak egy csepp eső is esett volna. Midőn már attól tartottunk, hogy elmúlt felettünk a vész, ismét tornyosulni kezdtek felettünk a felhők és délután 5-6 óra közt néhány percen át sűrű tömegben, ijeszítő nagyságu jég hullott alá, mely szerencsére az itvitéki szőlők nagyrészt nem érintette és csak a házi kertekben és üvegtáblákban tett nagyobb kárt. A jégesőt egész éjjelen át tartó égháboru követte, az esőzés pedig még most is tart. — A felhők, melyek városunk lakosságát a reggeli órákban rémitgettek úgy látszik Keszthelyen állapodtak meg, mert ottani levelezők a következőket írja: „Városunkban és vidékén csütörtökön reggel 8 órakor nagy felhőszakadás volt melyet jég is kísért. Borzongó látványt nyújtottak a koronákozott felhők; valóságos éj állott be; reitges fogta el a lakosokat, a boltokat bezárták, mert valóságos itélet napját tekintettek a felhőzetben. A jég tönkre tette az egész Ba

az ezredes. Ere-szsz hadd ölöm meg a cudart, — és lekaptam a falról egy hosszú csövű pisztolyt. — Hadd, én lepem meg öke, maradj te addig Laci. De egyszerre csak felpattant a szalon ajtaja és a szobaleány üres borospalackot hozott ki nagy ezüst tálcán. Schröder ezredes felhuzott pisztolyal rohant az ajtóhoz, de ott állt meg a küszöbön. Keze alahanyaltottak és mereven bámult a szalonba, hol önmagát látta egy hatalmas aranyozott keretben. Szép kis felesége mosolyogva nézte az amulót és rámutatott a szöke korszakák olasz ifura, ki egy létra fokán állott az új kép mellett. A két katona szégyenkezve tekinteti egymásra és keserű megbánást éreztek lelkökben. — Ha most közlegény volnék — sugta Konrad órnagy az ezredes felélebe — most azt mondanám: „Ezredes ur alázatosan könyörgök huszonegy napi egyes.” — Aztán oda lépett a naiv kis asszonyka elé és melegen csókolta meg feleje nyújtott puha kacsóit, úgy hogy egy forró könyecsepp odahullott alabastrom fehér ujaira. — Az ezredes szótlanul némán állt ott és zavartan szemlélte pisztolyának fényes csövét.....

Bucsu-szó

Székesfehérvárra történt áthelyeztetésem alkalmából célgéles elköltszünkkel, nehezünkre esnek mindazon jóbarátaink és ismerőseinkől személyesen bucsut venni, kikhez érek sorozata óta a legősztőbb barátság fűz ezért ez uton mondom azoknak szívesen „Istenhozzádat” kérem őket, hogy az időnyunkban mindenkor tanúsított jóindulatukat és igaz barátságukat részünkre továbbra is megőrizni szíveskedjenek.

Székesfehérvár, 1896. augusztus 5-én.

Goldschmied Jákó és neje.

Budapest.

Budapest.

Vadászkürt szálloda

Elsőrangú szálloda a főváros központjában. Lift, villamvilágítás, fürdők, távbeszélő, legfinomabb magyar és francia konyha, saját termelésű borok. Huzamosabb tartózkodásnál 20 százalék arányú kedvezmény; teljes ellátás egyezség szerint, mérsékelt árak.

Krammer Ernő,
szálloda tulajdonos.

Felelős szerkesztő:

Dr. LÓKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FINCHEL FÜLÖP.

Hirdetések:

Clayton & Shuttleworth
 méregtelenítő gépjárműk Budapest Váci-körút 63. sz.
 Alkat- és legújabb típusú áruk mellett ajánlatunk.

Locomobil és gőzcsepő gépjármű-készletek
 20, egyes 22 lóerős, bővebb lóerős, csapágyasok, csatlakozók, szállító szerelvények, kocsik, kocsik, és hajtógépek, boronák, szénnyelvények.

COLUMBIA a legjobb szerelvények, kocsik, kocsik, és hajtógépek, boronák, szénnyelvények.

Egytelmes acél-ékek
 és minden egyéb
 gazdasági gépek.

2 és 3 vasúti ékek
 gazdasági gépek.

Mindezen árucikkeink mindenre legelőn és bármilyen hálalásnak.

KLYTHIA a bőr ápolására,
 szépítésére és
 finomítására **Puder**

Legelőkelőbb öltözéki, bál és társalgó PUDER.
 — Fehér, rózsaszín, és sárga —
 vegyileg analizált és ajánlja Dr. Pohl J.-J. Cs. Kir. tanár által Bécsben.
 Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz
 mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB

cs. és kir. udvari toletté-szappan- és illatszergyár Bécsben.
 Főraktár: BÉCS, I. Wollzeile 5.
Kapható a legelső illatszergyőzgyeszer kereskedésben és győzgy-szertárban.

Egy doboz ára:
 1 forint 20 krajcár.
 Utánvétellel vagy az
 öszeg előleges hőkül-
 dese után küldetik.

Lázár Dávid utódai cég
 Gyöngyösön (Hevesmegyében)
 ajánlja az 1895. évi saját termésű
Gyöngyös-Visontai vörös borait
 literes üvegekben
 100 üvegenként,78 Irtjával,
 hordókban 100 literenként63 „
 Üvegek ingyen, hordók saját árban
 számíttatnak.
 Legkisebb mennyiség 56 liter.
 A bor kitűnő, tisztá minőségéért ke-
 zesség vállalattal.

Szülők figyelmébe!

**Nyilvánosjogu minta elemi fiu- és leányiskola
 és Középkiskolai Internátus.**

Budapest, IV. Újvilág-utca 16. szám.

A nagyv. vallás- és közokt. m. kir. ministerium által engedélyezett és állami segélyben is részesült fiu- és leány tan- és nevelőintézetembe bejáró félkosztos és bennlakó növendékek beirattása a jövő tanévre naponként 9—1 óráig eszközölhető. Kellő igazolás mellett azonban az iskolai év folyamán bármikor vétetnek fel növendékek.

Elemi 5- és 6-ik osztály egyesrangú a polgári I- és II-ik osztályigal

A magánvizsgálatok szeptember havában tartatnak.

Ministeriileg engedélyezett Középkiskolai Internátusomba elfogadok más nyilvános gymnasium-, reál-, kereskedelmi vagy polgári iskolába járó tanulókat is a legméréselőbb díjak mellett; az ilyen tanulók correpeticióra is bejárhatnak az intézetbe.

Szakképzett tanítók, nevelő tanítónők és tanárok vezetése és felügyelete alatt tanításteremben a gondos nevelés és tanítás mellett az előirt tantárgyakon kívül a testnevelésre, a zenetanításra, valamint a német és francia nyelv oktatására fordítatik kirelő figyelem. — A vallástantárat a hitoktatások a tanintézetemben tartják.

Kitűnően felszerelt tantermek külön torna-, játékos-, fürdő- tágas és jól szellőzhető kő- és éttarterek a növendékek részére rendelkezésre állanak.

A leánytanulók nevelő tanítónők által külön tantermekben taníttatnak és azoknak gondos nevelése és ápolása alatt állanak.

A tanév-szeptember 1-én kezdődik és a tanítás naponként 9—1 óráig tartatik. A lefolyt tanévben intézetemben 40 fővárosi és vidéki előkelő család gyermeke részesült oktatásban mérő számos elismerő nyilatkozat tanusodik.

A bizonyítványok államérvényesek.

Kiváratra bővebb felvilágosítással szivesen szolgál

Szánkási Janos,
 intézeti igazgató-tulajdonos.

A világhírű STEYRI fegyvergyár

SWIFT

KERÉKPÁRAINAK
 kizárólagos főraktára és képviselősege

Nagy-Kanizsa és Zalamegye részére:

Unger Ullmann Eleknél
 Nagy-Kanizsán.

Ezen kerékpárok, ugy tartósságra, szerkezetre mint könnyű járásra az első helyen állanak az összes Europai gyártmányok között.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

„BUDAPESTI NAPLÓ”

Politikai, társadalmi és közgazdasági napilap.

A **Pesti Napló** főszerkesztője, felelős szerkesztője és valamennyi dolgozó társa július 30-án megvált ettől az újságtól és még augusztus hónap folyamán **új politikai napilapot** indít

„BUDAPESTI NAPLÓ”

cimen.

A **Budapesti Napló** már első számával a magyar közönség régi barátja gyanánt fog az ország elé lépni, mert a szerkesztőség elveit, szellemét, irányát, hangját magával hozta és olyan újságot ad az olvasónak, amely a magyar szabadelvűség, a nemzeti politika, a magyar társadalom, a magyar gazdálkodás szolgálatában, az európai sajtó orgánumai körében a legelső sorban kíván helyet a maga számára stílusának előkelősége és zornalisztikai tökéletessége következtében.

A **Budapesti Napló** főszerkesztője: **Vérsi József.**

A **Budapesti Napló** felelős szerkesztője: **Braun Sándor.**

A **Budapesti Napló** belső dolgozótársai:

Abrányi Emil

Clair Vilmos

Cerri Gyula

Erős Gyula

Fái Béla

Gergely István

Holló Márton,

Horváth Elemér

Janovics Pál

Dr. Kovács Jenő

Lyka Károly

Márkus József

Merkel Adolf

Papp Dániel

Pekár Gyula

Dr. Soltész Adolf

Sváb Tivadar.

Vezércikkírói a legkitünőbb politikusok. Tárcáirói kiváló novellisták, művészek, és műbírálok.

A **Budapesti Napló** politikai rovata találkozó helye lesz Magyarországnak legillusztrisabb publicisztáinak. Tárcarovata tükrökre lesz a magyar irodalomnak és nagy figyelemmel fogja kísérni a külföldi irodalmi terméket is. Újdonsági rovatának frissesség, elevenség jól értesültség lesznek a jellemvonásai. Művészeti rovata a legmagasabb esztetikai törvények és a művészet igaz szükségleteinek megfelelőleg készül. Távirati rovata hűségével és kimerítő információival fog kitűnni. Közgazdaságtudósainak alapos értesüléseivel, bő informatív anyagával és megbízhatóságával a magyar közgazdaság érdekeinek hű és barátságos szegődik.

A **BUDAPESTI NAPLÓ** kiadótulajdonosa: a **BUDAPESTI NAPLÓ** szerkesztősége.

Előfizetési feltételek:

Egész évre	14 frt.	Negyedévre	3 frt 50 kr.
Félévre	7 „	Egy hónapra	1 „ 20 „

A ki most legalább negyedévre előfizet, a **Budapesti Naplót** szeptember 30-ig (az évnegyed kezdetéig) **díjtalanul** kapja, most teljesített előfizetése tehát az **október—decemberi évnegyedre vonatkozik.**

Mutatványszámokat kívánatra 8 napig ingyen küld

A BUDAPESTI NAPLÓ kiadóhivatala:

Terecz-körút, 41-ik szám.

Szerkesztőség:

F. S. U. T. O. N. A. Ollo-p-féle há.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bármentesen levelek csak ismert korszakból fogadtattak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajczér.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankgyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőződe r. t.” hivatalos közlönye.

Kiadóhivatal:

Városkés-épület: Fischel Fülöp könyvtároskodás.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr.
Félévre 6 korona (3 frt — kr.
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.

Hirdetések jutányosan számítottak

Nyilttáré postára 10 kr.

Előfizetéseket, valamint a hirdetések vonatkozású Fischel Fülöp könyvtároskodásba intézendik.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

A magyar társadalom és a nemzetiségek.

Nagy Kanizsa, aug. 12.

(—.) Van-e remény arra, hogy a nemzetiségi igazgatásoknak politikai uton lehessen elejét venni? Erre a kérdésre majdnem bizonyossággal tagadólag kell felelni. Eddig legalább, amint a következmények mutatják, keveset használt a memorandisták elcsuktatása, nem volt eredménye a királyi kegyelmi tényének, melylyel szabadságukat visszanyerték. Az elégedetlen oláhok, szerbek, tótok még tovább is hazudoznak és tele lár-mázzák a világot panaszaiikkal. Olyan célért küzdenek, amelyet nekik elérni a magyar nemzet sohasem engedhet meg, hacsak öngyilkosságot nem akar elkövetni; utópiákat kergetnek a meggyőződés fanatizmusával, habár tiszta percekben be kell látniok törekvéseik lehetlenségét, fáradozásuk eredménytelenségét; vannak azután az agitátorok között olyanok, akiknek semmi más vágyuk nincsen, mint hogy ebből éljenek, és eddig kétségtelenül nagyon jövedelmezőnek mutatkozott ez az agitáció. Nem volna ez olyan nagy baj, ha meg nem bénítaná a nemzetet cselekvésében; hazugságok ugyan, a miket elnyomatásukról mondanak, olyanok, amelyeket maguk sem hisznek, de a jövőre

a veszedelem magvát hordják magukban, mert ezeket a hazugságokat, melyeknek a tények nyilvánvalóan ellentmondanak, igen sokan elhiszik; s végre is a magyar nemzetre nem lehet közönyös, hogy itt az ország határai között vannak nemzetiségi csoportok, amelyek tolyton szitják az ellenségeskedés és gyűlölet tűzét a magyar ellen, s nem engedik meg, hogy a nemzetiségek kibéküljenek a magyar állameszmével, az egységes nemzettel, melyről a magyar le nem tehet. Nem lehet reá nézve közönyös, hogy a lakosság egy jó nagy része folyton ellenséges lábon álljon a vezérszerepre hivatott magyar néppel, mely szivesen osztja meg a jogokat a magyar föld minden lakójával, de megköveteli, hogy úgy mint ő, ismerjék a kötelességeket is, s ne nézzenek másfelé, hanem legyenek ragaszkodó gyermekei a közös anyának.

De ha politikai uton ezt a pacifikációt nem sikerül véghez vinni, lehet-e ez érdekében társadalmi uton valamit tenni? S minő feladatok hárulnak a magyar társadalomra a nemzetiségi agitációkkal szemben? És tett-e már valamit ez érdemben az a társadalom, mely a nemzetiségek meghódítását fontosnak, nagyon fontosnak tartja?

Ez utóbbi kérdésre feleljünk első sorban. A magyar társadalom már előbb is be-

látta szükségét annak, hogy a nemzetiségek agitációjának ellensúlyozására erkölcsi eszközökkel tegyen valamit. Ennek köszönhetik keletkezéseket a közmivelődségi egyesületek, aminő három van. Az Emke, az Fke, és a Dke. Mindhárom egyesületnek megvan a maga hivatása, de kétségtelen, hogy nagy eredményt ezek nyomán csak hosszabb idő után lehet észlelni. Ámde ezek az egyesületek s különösek a két utóbbi az anyagi eszközök elégtelensége miatt csak lassú tevékenységet fejthetnek ki. Sem a F. k. e., sem a D. k. e. a nagy társadalom-részeről nem részesülnek abban a hathatós pártfogásban, mely lehetővé tenné nekik, hogy hatalmasabb akciót indítsanak. S így bizony tevékenységük kisebb körre szorítkozik, ez csak a részvétel mértéke szerint történhetik. Azért kellene gondoskodni, hogy ez egyesületek pénzbeli eszközei gyarapíttassanak.

A pusztá tagsági díjak, anélkül, hogy ezekhez kisebb nagyobb adományok járulnának, csak nagyon lassan növesztik meg az egyesületek tőkéjét. E hazában nem szabadna olyan jómódu családnak lennie, mely örvendetesebb családi esemény alkalmából meg ne emlékeznék ezen, a magyar faj szaporítására nézne oly fontos egyesületekről, egy-egy kisebb, nagyobb adománnyal; mert oly tevékenységhez, aminőt az egye-

A „ZALA“ tárcája.

Szabadföld.)

— A „ZALA“ eredeti tárcája. —

Fejcsóválva rászántuk magunkat s beszállottunk az önmozgó kocsihoz. Atyám, Ney urali ellogialta az első, Dáviddal én a második fűst; egy nyomás az emeltyüre s nesztelenül indult meg a répezet első celunk, az Eden-tó felé. Ennek partja, északkelti részét kivéve, hol öt kilométernyi terjedelemben az áru-forgalomra szolgáló part terjed, 4 soros pálmával van szegélyezve a részben széles, egész a víz tükreig lenyúló márvány-lepcsőkől, részben pedig a tóba benyúló tölésekből áll, melyeket oszlopos gyalogutak fednek. Mert az Eden-tó csak melleleg forgalmi ut; fő re-deltetése, hogy dísz- és mulatóhely legyen. Partjának nagy részét a fűnyüzessel berendezett fürdő- és tornahelyiségek foglalják el, melyek messze benyúlnak a tóba s melyeket szrenként látogatnak a nap minden szakában a fürdőzők, a tornászok és vívők. A többnyire árnyas ligetek által körülvet s a régi görögök „gymnasiumai“ mintájára épült fürdők közelében vannak Edenvölgy színháza, operái és hanversenytermei, számszerint 16, melyek azonban egyelőre

csak kívülről szemlélünk meg. Vendégszerető gazdink figyelmestettek, hogy az Eden-tó csak hold- vagy villanyvilágnál fejt ki fő baját s ep ezért látogatnók azt meg valamelyik legközelebbi estén.

Megfordítottuk a kocsi s ama sugárutak egyikébe fordultunk, melyek a tóti Edenvölgyet félkörben körülvevő magaslathoz vezetnek. Itt, habár még bőven 2 kilométernyi távolságban voltunk tőle, óriási építmény tűnt elénk, a mely még a látáshoz hozzá szokott szemet is csodálattal kell, hogy eltöltse. Ep oly elérhetlen nagyságában, mint hasonlíthatatlan összes alkatrészei aranyosságában és összhangzó tökéletességében. Egyidejűleg gyakorolja a megrendítő nagyszerűség és a messes kedvesség hatását. Ez az 5 évvel ezelőtt befejezett oszodmú Szabadföld ország-háza, itt székel a 12 legfőbb kormányhatóság és a 12 képviselőtestület. Tisztán fehér és sárga márványból van építve; nagyobb mint a Vatikán, szelőlő kupolái magasabbak, mint Szent Péter temploma; hogy 9 és fél millió font költséggel volt felépíthető, az csak ugy magyarázható meg, hogy az ország összes építési és legelőkelőbb művészeti versenyeztek az építésnél valami alkalmazást találhattak. „Ez — így magyarázza Dávid, — nem történt hazafui, hanem tisztán művészi lelkesedésből. Elég gazdag Szabadföld, hogy bármily magas árral fizethesse meg országházát; nem mondított volna meg tehát senki egy követ sem, hogy az építést olcsóbbá tegye; de a műnek már a tervezetből látszó sajtánosság, megható szépsége elragadta valamennyi művészünket.“ Jól em-

lékezik még ama lázas izgatottságra, melylyel meg a vizsgáló-bizottság tagjai is, kiknek az eléjük terjesztett tervet lelet kellett határozniok, mindenütt beszéltek, hogy oly terv érkezett be, hogy eddig ismeretlen fiatal építészől, mely ki-mondhatatlant nyújt; veje az építést új szaka nyílt meg, új építészeti módor lett felalálva, mely az alak nemességében a legjobb görög, nagyszerűségében a leghatalmasabb műemlékeket meghaladja. Mindenkit, a ki látta e tervet, elragadott a lelkesedés és a pályázók — 84-en voltak, mert akkor már Szabadföldön sokat és szépen építettek, — kivétel nélkül viszavonattk tervüket s kétséggel hódoltak a művészet egen teiragogyó új csillagnak.

Alig tudunk ez építmény megtekintésétől meg-válni s mások felé fordulni. Végre miután már háromszor megkerültük az országházát, bele-egyeztünk, hogy házat fordítsunk neki. Nem terheltek ama szamos épület felsorolásával, melyek előtt elrobogunk; csak annyit mondhatok, hogy a különböző tudományos és művészi célokat szolgáló nyilvános intézetek különféleisége és nagyszerűsége reám igazán nyomasztólag hatot. Az akadémiáknak, múzeumoknak, vegyeszeti és kísérleti intézeteknek stb., nem akart vége-hozza lenni, s mindegyikben meglátszott az első pillanatra, hogy pazar bőkezűséggel lettek felszerelve.

Miután már számos nyilvános épület előtt elhaladtunk, melyek közül többnek rendelkezését csak nehezen tudtam felfogni, mert „civilizált“ Európánk ilyenekkel nem bír, — példának okáért

*) Műtervát a „Szabadföld“, a jövő korszak társadalmi képe ca. mából, írta: Dr. Hortáka Tivadár, fordította: Dr. Herman Sándor. — Szakszerkesztő: Klóknér Páter ca. és kir. ndv. könyvtároskodó kiadása. Ára 3 korona.

sületek kifejtési kívánnak, nagyon sok pénz kell, és csak az adakozásnak általam említett módja növesztené meg néhány év lefolyása alatt százakkal az egyesületek tőkét.

Ez volna az egyik módja annak, hogy miképen vehet részt a magyar társadalom a nemzetiségek meghódításában. Az ily áldozatot minden jobbmódu magyar embernek meg kellene hozni.

Nem kevésbé fontos a nagy eredményekkel biztató a nemzetiségek egyes a magyarság körében élő csoportjainak társadalmi beolvadása okkal móddal. Ugy látszik, hogy ezt célozza az Országos Nemzeti Szövetség, amely a napokban tartott ülést dr. Bochner Károly egyetemi tanár elnöke alatt, mely három céljához képest három szakosztályra oszlik, s a társadalmi ügyeket, a munkás ügyeket s a nemzetiségi ügyeket kívánja propagálni. E szövetség az egész országra terjedne ki, s a vidéken fiókok felállításával akar nagyobb akciót megindítani. Ott, ahol a magyar lakosság mellett kisebb nemzetiségi csoportok vannak, ezeknek beolvadását minden uton módon kellene a magyar társadalomnak megkísérelni. Nemcsak az iskolának kell magyarosítani, ez nem elegendő, hanem a társadalomnak is, a melynek hazafias törekvései e téren sikerrel biztatnak. Egyes vidékenként a helyi igényekhez alkalmazva van ennek sokféle módja; alkalmazazzák azt a legjobban, s a szót váltsa fel márr egyszer a tett. Politika és társadalom csak együttvéve fejthetnek ki oly tevékenységet, mely később a magyar nemzeti államtól minden eshetőség ellen megóvni képes.

A vakok érdekében.

A vakok budapesti országos intézetének tanfelügyelője a következő felhívást küldte be hozzánk:

Engedje meg a tisztelettel alulírottaknak, hogy most, midőn hazánk az ő fennállásának ezredik évét nemzetünk nagyáldozat mellett pompával s hazafias kebel telmagasasággal ünnepeljük, a Mindenható Úrök irgalmasságába és az emberek soha ki nem merülő könyörületességébe vetett s ép azért meg nem csatározó bízalom-

mal fordulhassunk a hazának, a haza polgárait s azok valódi érdekeinek szeretetéből álmegittett emberbaráti keblekhez, annak a végtelen jószágú Mennyei Atyának nevében, aki minket jó és balszerencse között ezer évig megtartott ama szent hazai földön, melyben a nemes tettek árán nagygyőrő annyi jeles őseink áldott hamvai porladoznak.

Nagyság, dicővé teszi a hazát, boldogga tenni annak lakói — ez képezheti a második évezred elején minden valódi honfikebelnek legizsibb óhaját, legzsebb feladatát. Minden polgárnak meg kell ezt értenie s mindenkinek ott kell hatnia, ahova az Isteni gondviselés oda állította.

Engedje meg emellett a Melyen Tisztelt Cimedl hogy kötelességünkben következőleg olyan ügyben szolajunk fel és inditsunk mozgalmat, mely ügyet még eddig csak azért nem részestett a nagyközönség méltó figyelemében, minthogy felőle kellőleg tájékozva nem volt.

A statisztika hazánk 20 ezer vak lakója közül 5 ezre teszi a tanköteles vak gyermekek számát, kiknek képzésére és nevelésére még eddig az országban egy magában áll a vakok bpesti orsz. intézete, az idén kerek 100 növendékkel s a nem ismert s ezért elhanyagolt úgy továbbfejlesztésére csakélyzámú és alkalmazatlan helyiségekkel. A többi 4900 tanköteles vak gyermek felőle s a társadalomnak terhet képez, önmagára nézve pedig nem kapja meg a társadalomtól azt, amiben neki mint öccsének, művelt államban részesünie kell, amiben valamenyri más polgártárs részével — nem kap oktatást és nevelést. És még szerencsésnek mondható hazánkban az a vak, akinek szülői vagy rokoni körében, bár ekkor is önmagába temetkezve, csak az a baja, hogy világtalansága mellett még szellemi vak-sággal is sújtatik. Mily boldog es a vak, ahhoz képest, akit a vak-ságon kívül még a kenyer vagy ruha hiánya, a hajléktalanság keservei is gyötörnek! Mennyivel boldogabbak az ilyen vaknál az égi madarak avagy a föld okatlan állatai, akiknek számára mindenkor fel van terítve az Urnak bőséggei telikrakott asztala!

Pedig édes hazánk legtöbb vakjának ilyen sors jutott osztályrészül. Ott talajuk őket a mulató vagy ajtóalkodó tömegek között a templomajtóban, az utcákon vagy utcaellen ülve, valamilyen szűltöt egyéniséggel gondozására bízva; ott, ahol a kedélyek a mindennapi ünnepélyesebb avagy malasztosabb hazuliban vannak: ott iparkodnak, szegények, magukra vonni a figyelmet, meglágyítani a jótékonykodásra ilyenkor csak a tömegekre való tekintetből is — lokeányabb és hajlandóbb szíveket és elméket. Mondjuk ki röviden (hiszen sokan még természetesen is találják): hazánkban a legtöbb vaknak koldulnia kell másoktól: kézen vezetve, hogy végig szenvedhesse nyomorral telt életét.

Nem tudjuk: elég hűek-e me nagyon is rövid körvonalak, melyeket a vak helyzetének megközelítő esetelelésére imitt használnok.

Ti hatalmas és gazdag nagyok! kik hinton

robogtok végigama sima, vagy göröngyös utakon, melyeken a szegény vak vezetők nélkül eltévedne, ti közönséges jó módnak örvendő polgártársak! kiknek szorgalmas kezemunkáját bőséggel jutalmazza meg a jó Isten; ti ép kés-lábbal fáradozó napzamosok, kik oly jó étvágygyal költitek el megérdemelt láplálékotokat s oly jóízű alommal üdítitek fel munkában elfáradt tagjaitokat! te honom aranyifjúsága! kibez a haza jogai annyi szép reményű füz, s ki oly vidám gondtalansággal töltöd napjaidat; ti mindnyájan! kik látjátok az égen ragyogó napot a gyönyörrel telték el ama természeti csoda-remeknek szemléseben, melyeket a mindenség Alkotójának mindenható "Legyen" szava a semmiből létrehozott: gondolatok-e már a felett, hogy ti is megvakulhatok, avagy hogy nektek is vak gyermekeitek lehetnek? Es gondolkodjatok-e már a felett: hogyan lehetne és kellene ama súlyos csapásokat enyhíteni, ama nélkülözéseket pótolni, melyeknek eme százalomra méltó embertársaitok saját hibájukon kívül ki vannak téve?

A művelt külföldön a máskülönbön életrevaló vak a társadalomtól felkaroltatva a neki megfelelő foglalkozási körben (az ipar némely ágában és a zenében) célszerű intézkedések megtétele által és kellő gondoskodás mellett oly keresetképeséggel neveltetik, hogy nemcsak mindennapi kenyerét szerzi be önszorgalmával, hanem még sokan tőket is takarítanak meg maguknak keresetükből.

Nalunk még intézetünk növendékei sem részesülhetnek az eddigi 8 évi tanfolyam rövid ideje alatt mindabban, a mennyi szükséges volna ahhoz, hogy innen kilépve, mindennapi kenyerüket saját erejükből és ügyességükkal megszerzhessék. Mivel a vak a látóval szemben magára hagyatva versenyezni nem képes.

Pedig éppen nem hiányzik náluk sem a képesség, sem a jó akarat. Nem részletezhetem itt azt a bálmultha ejtő türelmet, azt a lankadást nem ismerő szorgalmat, mellyel a vak látó ember-társával versenyre kéri, velük lelke nemes rugóinál fogva egyenrangúvá lenni, szeretettel és becsülésüket megérdemelni iparkodik.

Most a kiállítás alkalmával, midőn vak növendékeinket kelet kötni, kosarat fogni, művirágot csinálni, írni, olvasni, látja a nagy közönség, avagy a fő drájk, számolás és kőta sajtáságon tanítását mutatjuk be neki: önkénytelenül is zsebe felé nyúl csaknem mindenki, még pedig sokan könyveze nyulnak ama zseb felé, mely a valódi szükséggel szemben mindenkor megnyílik, ugyanarra, hogy az emberbaráti intézetek pavillonjának öre szükségét látta annak, hogy intézetünk igazgatóságától a befolyó adományok számára perzselyt kérjen, melybe naponta 5-6 frt foly be az érdemes ügy öltárára minden pressió nélkül letett áldozatállérekből.

Most, midőn a tanítók II. egyetemesei orsz. kongresszusán az emberbaráti szakosztály belátta, hogy a vakon csak akkor segíthetünk igazán, ha egész élete sorát a kezükbé vesszük s ennek

csak az „antropológiai tényész kísérletezés” intézetét emeltem, melynek rendelkezése, kísérlet és megfigyelés által megállapítani azon befolyást, melyet örökletesség, életmód, élelmézés az ember fejlődésére gyakorol — feltűnt, hogy még nem mentünk el kórház előtt. Minthogy kíváncsi voltam, hogy a világhírű szabadföldi emberiség, mely évek óta legalább felet, a világ kórházainak oly gazdagon elátja saját hazájában, mikép gondoskodik betegéről, megkértem Dávidot, vezessen egy kórházba. „Ep oly kevésé mutathatok kórházai”, mint a hogy nem mutathatok Edenvölgyben bőrtől vagy kaszárnyát, egyszerűen az okból, mert ilyenek itt nincsenek” — volt válasza.

A bőrtől és kaszárnya hiányát értem, hisz tudjuk, hogy ti szabadföldiek bün- és katonaiügy nélkül is meg tudtok élni; de — így okoskodtam — betegség csak itt is van, ezeknek csak nincs közük szociális intézményeitekhez.

És utóbbi állítás nem oszthatom teljesen, elegendőt beszélgetésbe Ney apó; szociális intézményeink befolyása alatt a betegek is fogytak, de tény, hogy meg nem szüntek; Szabadföldön is vannak betegek, de nincsenek szegény betegek, csak azért, mert nincsenek szegényeink, sem betegek, sem egészségesekek. Nem is lehetnek a tömeges sorvadás ama gyűhelyei, melyeket ott kőn kórházaknak neveznek. Intézetünk, hol betegek magukra különös gondozás mellett ápolatják, vannak, s ezeket különösen

nehéz-műtétek eseteiben keresik fel, berendezés és bánásmód tekintetében teljesen az önk. előkelő betegek” részére berendezett gyógyhelyekhez hasonlítanak.

E közben elfáradtunk a kocsikázásban a mi négy óra után, a kocsi kényelmsége és csendes járása dacára érhető. Nerek tehát azon ajánlatot tették, küldenők haza a kocsit, s tegyük meg gyalog az utat hazáig, mit szívesen fogadtunk. A fuvarozási vállalat egyik állomásán megállottunk, ott hagytuk a jarművet, tovább haladtunk az arnyas lasorok közt, melyek Edenvölgy utcáit szegélyezik. Így jobban volt alkalmunk a csinos maganházakat közelebről megtekinteni, melyek bár mindannyian ama sajtásagos, félig a mórora; félig a görögve emlékeztető edenvölgyi építészeti módot tüntetik fel, különben azonban sem nagyságban, sem felszerelés tekintetében egymáshoz nem hasonlítanak. E villák kiváló báját csodálatosan kedves kertjeik képezik válogatott fakkal, hihetetlen virágpompájukkal, szökőkútakkal s különböző szobított állatokkal, — különösen kis majmok, papagályok, diszpintyöket és más éneklő madarakkal, — melyek e kertekben a körülöttük ujjongó gyermekek közt sürgölődnek. Meglepett az utcák rendkívüli tisztasága, minek lokat annak tulajdonítják, hogy az önmagok kocsik feltalálása óta semmitféle vonó-alat Szabadföld városainak utcáin a port nem kavartja fel és szemetet nem hagy.

„Itt tehát nincsenek lovak?” kérdem; mire felvilágosítottak, hogy igen is vannak, még pedig nagy számban s kiválóan nemes fajnak; azonban csak a város határáon kívül, a szomszédos réteken, ligetekben és erdőkben teendő sétalovaglásoknál használják őket.

„Ez azonban itt nagyon drága lényezés lehet”, vélekedék atyám. A lo maga s a mit megcszik, olósó lehet; minthogy azonban az emberi erő Szabadföldön a legdrágább, nem tudom elhízelni, miként tudná egy szabadföldi család a lovasztartás költségeit viselni. Vagy pedig a munkások ez osztálya kivételképen kevesebb fizetést kap?

„Ez alig volna nálunk lehetséges, — felelt mosolyogva Ney ur, mert ki akarja es esetben Szabadföldön lovász lenni? Nekünk az istállóban alkalmazottaknak ugyanazon átlagos jövedelmét kell juttatnunk, mint más munkásoknak és ha ama hét paripa gondozóinak, melyeket családunk használatára tartok a fuvarozási vállalat istáliban, nyugati fogalmak szerint kellene fizetnem, úgy erre öcsesz jövedelemem sem volna elég. De nagyon egyszerűen fejthető meg a talány az által, ha a loistállóban előforduló munkát is gépek segítségével végzik, minek folytán teljesen elegendő lesz 50 állat mellé egy ember. Hitelessen rázza fejét? Majd ha látja, hogy alig néhány perc alatt géppel mozgásba hozott hegyer-alaku kolérel tükörtartásra tisztítanak egy lovat; hogy mily rövid idő alatt tisztítják a leg-

Nyílt levél.

Skublics Jenő ur a Zalamegyei agrárpart elnöké a következő levél közzétételére kért fel bennünket:

Nagyságos Remele Géza
orsz. képviselő urnak,

Nagy-Kanizsán.

A Nagy-Kanizsán megjelenő „Zala” című lap augusztus 6-iki számában hoztam ítésett nyíltlevelére van szerencsém a következőket válaszolni: Mindenekelőtt örvendek tudomásul veszem Nagyságos ama kijelentését, hogy zalamegyei agrárpart elveivel nemcsak hogy ellentétben nincs, hanem ezt mint a nemzeti párt egy lelkes tagja, támogatni kész, csakis az ellen van kifogása, hogy ne csináljunk új pártokat, a midőn az ellenzéki pártok ugyis annyiféle árnyalattal bírnak, hogy a közös actio nagy nehézségekkel jár, — erre nevez csak azt vagyok bátor megjegyezni, hogy a mikor megalakultunk, de a kiadott kiáltványunkban is világosan kimondottuk, hogy miután jelenleg még országos önálló agrárpart nem létezik, s miután az országos nemzeti párt elveinkhez legközelebb áll, tehát azok csatlakozunk, ebből azt hiszem, hogy nem lehet azt következtetni, hogy új pártot alakítottunk, hanem csak azt, hogy a nemzeti országos párhoz egy új pártnyalattal is csatlakoztunk, amely a nemzeti párt programját mindenben a magáévá teszi, de a jelenlegi nyomozató viszonyok közt első kérdésnek tartja a törvényhatósági bajok szanálását.

Igy tehát ha a Keszthelyen felvett jegyzőkönyvbe kölcsönös félreértésen alapuló hiba csúszott volna be, annak helyesbítését a jövő gyűlésünkön készségesen teljesíteni fogjuk, mely jelentésem után maradtam nagyságodnak

kész szolgálja:

Badaacsony, 1896. aug. 10-én.

SKUBLICS JENŐ,
mint a zalamegyei agrárpart elnöke.

A 48-as függetlenségi párt Nagy-és Kis-Kanizsán.

A következő sorokat vettük: „A néppártunk” a közelmúlt napokban történt itteni szervezkedése óta sokan azt hitték, hogy e kerület népe által évtizedeken át vallott és a nemzet önállóságára, a nép szabadsága s jóléteire igazán törekvő függetlenségi és 48-as elvek zászlója alá a nép itt — legalább ez idő szerint — nem fog tömörülni.

A t. hó 9-én tartott „függetlenségi és 48-as párt” alakuló értekezlete után azonban alapos politikai meggyőződéssel néztünk ismét a kerület ezen pártjának sikeres actioja elé! Az említettem t. hó 9-iki alakuló pártértekezlet reményen felül látogatott volt. Öröm volt látni a mint az iparos' és

Vallalkozó mindenütt a városi község, a járszóművészek és a kezelő-személyzet alkalmazottjai; e mellett irányadó azon gazdasági elv, hogy az építés és az épület fenntartásának költségeit a közpénztár viseli, a belépti-díjak a személyzet, díjait, osztalékait és a kiállítás költségeit fedezik.

Dávidtól tudom, hogy Edényvölgynek a nagy operán kívül még vig operája és negy színháza, — azokivül három hangverseny-terme van melyben minden este zene-, énekar és házi zene hallható. Mint szabadföldi különlegességet: öt „színház” említtet, melyekben csillagászati, régészeti, földtani, őslénytani, történelmi, föld-és természetrajzi, szóval minden képzhető tudományos előadásokat tartanak a szemléltető előadási művészet képzhető legnagyobb pompájával kísérve. Az előadás a legzellemebb tudósok írják, a legügyesebb szakmók adják elő, legavatottak mérnökök és diszitők hozzák színre.

— Az ily színházak a leglátogatottabbak; a létező helyek rendszerint nem elegendők, úgy hogy a város két újabb ily előadási terem építettet, mindkettőt valószínűleg néhány hónap múlva nyitják meg. Az előadások — melyekkel a legközelebbi este ismerkedtem meg — igazán bámulatosak, s habár a hallgatóság nagy részét tényleg az ifjuság képezi, azért felnőttek is szorgalmasan látogatják.

földműves osztályból összesereglett régi gárda 48-as tagjai mennyire lelkesültek és mily nagymértékben szívőkön viselik a párt érdekeit!

Az úles felolvasásról felvett jegyzőkönyvet az alábbiakban közlöm rövid kivonatban.

„Az értekezlet megnyitvatván, — elnökül: Tuboly Victor, jegyzőül: Baboss László, n-ásod jegyzőül: Strem Károly, pénztárnokul: Szalay Lajos egyhangulag megválasztattak. A réghajót bizottságba pedig 54 tag választott; és pedig az értekezleten jelen voltak körül a következők: Hoch József, Zrinyi József, Csillag Károly, Geröcs János, Ifju Kiss György, Torma Lajos, Sípós Szalay György, Metz István, Herczeg József, Horváth Mikó Ferenc, Németh János, Szekeres József, Németh György, Boros József, Horváth Mikó György, Abraham József, Laski Ferenc, Bakos Sándor stb nagy-kanizsaiak, — továbbá a Kis-Kanizsáról jelen voltak közülmegválasztattak: Vajka czika Antal, Milei György, Fülöp Péter András, Szmodits László, Horváth János, Horváth László, Lengyel József ilj., Bai-Picz József, Sneff Péter József, Sneff Péter György, Mikó mesi György, Lengyel József idősb. stb. Ezután meg néhány távollévő és meg nem jelenhetett elvtárs is, úgy a választó kerület felső vidékéről Vízvendvay József, Vízvendvay Sándor, Dervarics Imre, Bakó Gyula, Baranyay Ödön, Tanczos Gábor stb. választattak meg egyhangulag a bizottságba; mely után a nagy- és kiskanizsai 48-as függetlenségi párt magát véglegesen megalakultnak nyilvánította. stb.

Ezek után Tuboly Viktor elnök az értekezlet bezárván, a jegyzőkönyv hitelesítésére Zrinyi József, Hoch József, Torma Lajos és Csillag Károly bizottsági tagokat kérte fel.”

Curiosum gyánant megemlíttük, hogy a „Petrics-féle vendéglőbe” összehívott értekezlet megtartása rendőrileg betiltatott, azon indokolással, hogy az értekezlet előzőleg bejelentve nem lett. Ugy tudjuk pedig, hogy a törvény nem értekezletre, hanem csak a nyilvános gyűlésekre, népgyűlésekre stb. vonatkozik és városunkban a párt-értekezletek eddig sem volt szokásban bejelenteni. Az értekezlet azonban mégis megtartott; mert a választók ezután Tuboly Viktor ügyvéd házában gyűltek össze, hol az értekezlet megtartott és pedig a fentebbiek szerint — lényes eredményel.

Egy 48-as választó polgár.

Tollfuttában.

Hűvös nyári este volt.

Az eső lassan szitálni kezdett.

A nagykanizsai „Polgári Egyet” kertjéből gyorsan oszlott a község.

Egy, nékőből és férfiakból álló, nagyobb asztaltársaság az egyleti tagok számára föntartott nyári kaszinói helyiségbe: a „kutakombák”-ba vonult be. A hosszú asztalnál foglalt helyet.

Ott volt Miklós, az örök-vidam cimbor, a nó-ták nagymestere, a faradhatatlan „mitmacher”, az unjnép turista; Laci, a szelidképű, legkedélyesebb szemlélő, a drámai hőnök és hősk legűszintébb elsratója; — Leo, a fúrge rendező-talented, kinek szíve nagyobb a fejénél; Emil a csendes emberkutató, aki agyával mérlegeli az emberi sziveket; és végre Tüni, az elegans gavallér, a szurók ezermestere, a pótolhatatlan „vcrüncer”.

Eleinte kissé vontatottan ment a társalgás.....

A hölgyek arcára lassan-lassan kezdett leereszkedni az a láthatatlan, fákó látvány, mely valami sajtósága átízűs halványaságot varázsol az arcbőrre, kissé megerjézi az idegeket; — amire azután ki szokott törni az első ásitás.

Az örök-éven Tüni rögtön észlelte ezt a lassan leereszkedő szürke látványt. Egyszerre vidám arccal lépett a hölgyek elé.

— Aprólé hölgyeim! méltóztattak-e hallani Miklós barátunk legújabb találmányáról?

A hölgyek arca egyszerre kiderült. Az első ásitás kiértő ördöge elsurraat melőlük. Klénken felelték:

— Nem! Mi az? Halljuk!

Tüni jóízű, ravaszka mosolylyal csipetett

következtében teljes ütésén el-lőnek fogadva a következő javaslatok: a) hogy országos társadalmi-mosogalom indítandó a végbő, miszerint a honi vakgyermekes tankötelezettsége mielőbb törvényhozással kimondassék; b) hogy az intézetünköl kilépett vak iparosok számára foglalkoztató műhelyeket kell berendeznünk, a kilépett zenészek számára pedig továbbképző iskolákra lesz szükség; végül c) hogy az intézettől függetlenül működő vakok zenekarnak látó zenekarvezetőket kell adnunk: érkezettnek látszik az idő, miszerint a vakok elhanyagolt oktatás-és nevelésügyének méltóképen való felkaroltására emez eső szózatunk felhasználásával megterjük az első és legszükségesebb lépést, annyival is inkább, mint hogy törekvésünk nem egy oldalról a buzditó jó akaratnak kiváló jeleivel találkozott, mi több: a jólétségünkre mindig hajlandó nagy közönség nyilván kitetszőleg örvend, hogy lelke nemes ösztönét emez irányban is kielégítheti.

Adigra is tehát, míg a fenti javaslatokban foglalt nagy horderejű reformok keresztülvitelére egy „vakokat képző és gyámolító orsz. egyesület” létesítésével lehet majd a szükséges intézkedéseket megtenni, (hogy a feltárt helyzetben a mielőbb változtatásunk és szegény vakjaink jövőjének biztosítására minden lehető előkészítünk a magát az ügyet is ismertessük) azt a kérelmet intézzük Mélyen Tisztelet Cimedhez, kegyeskedjék az elhagyott honi vakokat becses parifogására méltatni, ügyüknek hathatós befolyásával partíteleket szerezni, a tiszteletteljesen ide csatolt íven könyöradományokat gyűjteni. (Ezt főleg az oly áldásosan működő jóteknonyegyletek, a végrendeleteket fogalmazó és végrehajtó ügyvéd és jezsuiták, végül a különféle bírások kivételére jogosult hatóságok figyelmének felkeltése és jóakarátának megnyerése által lehetne sikerese tenni.) És kegyeskedjék emez adományokat, melyek bármi csekélyek lehetnek és a belügyminiszter 34872/1888. számú rendelete alapján porfömenetek, postautalványon a vakok budapesti orsz. intézete igazgatójának beküldeni, mint a ki emez adományokat hivatalánál fogva célszerűen és igazságosan felhasználni, róluk úgy az illetékes hatósággal, mint az adakozó közönséggel szemben elszámolni köteles.

Kelt Budapestem, 1896. július hóban.

Alfásatos szolgál, mint a vakok budapesti országos intézete tanfésületének tagjai:

PIVAR IGNÁC s. k.,
kegyesrendi áldozópap, igazgató.

Fodor Janka s. k., Pischinger Nándor a. k.,
Hauser Jakab s. k., Sára Lajos s. k.,
Horváth Antal a. k., Szidánis Ferenc s. k.,
Kosovits József s. k., Török Sándor s. k.,
Megyeri Károly s. k., Vucskics János s. k.

Megjegyezzük, hogy egy aláírási iv szerkesztőségünkben le van téve s az adományokat készségeggel ellagadjuk, nyugtázzuk és rendelkezési helyőkre küldjük.

nagyobb istétől a ganajtól s minden személtől seprőnk és vízvezetők; hogy mikép lesz a takarmány gép segítségével az állatok közt kiosztva: ugy nemcsak ezt, de azon tény is megéri, hogy Szabadföldön a „lovások” is művelő gentlemenek, üzletemberek oly tiszteltek és becsültek, mint a többiek.

Ilyen beszélgetés között értünk haza, hol jól megreggeliztünk s némely ügyeket végeztünk. A már leirhoz hasonló ebéd után gazdánkkal njólag az Eden-tóhoz hajtottunk, hol mindenekelőtt a nagy operába néztünk be, melyben e napon egy szabadföldi zeneköltő műtár adtak. Előtűnk ez nem volt újdonság, mert azon számosan szabadföldi zeneművek egyike, melyeket külföldön is gyakran adnak elő nagy tetszés között. Meglepett azonban a nézőtérnek sajátóság — minden szabadföldi színházban egyforma, — berendezése. Az ülőhelyek szinkör alakjában tetemes magasságig emelkednek, a tető oszlopokon nyugszik, melyen át a külső levegő szabadon ömlik be. 10,000 ember ilykép kényelmesen elfér az ily nagyobb színházakban, a nélkül, hogy bennük hőszag vagy rossz levegő volna.

Az előadás kitűnő, a kiállítás minden tekintetben lényes volt; dacára ennek, a helyárok — rendkölönbség a helyeknél nem létezik, — nyugalati fogalmak szerint, nevétségesen alacsonyak. Fel ülőhelybe került egy hely, de csak itt, a nagy operában; a többi színházak sokkal olcsóbbak.

Miklós barátja felé, aki mély basszus hangon mormolta a fogai között:
 — Már megint mit ketyvaszt fejében ez a gonosz kövrádó?
 Tóni most szertelen komoly arcot vágott.
 — Kérem hölgyeim, az egy titkos doboz.
 — Ah! Nagyon érdekes.
 — Az érdekeséget még inkább növeli az, hogy a titkos doboz csakis leányok számára rejti titkot.
 A társaság leány-tagjai ekkor már mind melléje rebbentek a mindegyiknek ajkáról hangzott egy-egy kíváncsi kérdés:
 — Milyen titok?... Mit tudunk meg belőle?... Erdemes lesz felbontani?... Hol van?
 — Kérem hölgyeim! Kegyeskedjenek türelmemmel lenni! A találmányuk neve: „A felnyithatlan doboz.” De ha még is akad olyan leány aki felnyitja; az megtudja belőle leendő vőlegénye nevét.
 — Ah ez pompás! Nagyszerű! Mulatságos lesz. Hangzott mindenfelől a tapsoló nők ajkairól.
 — Kérem, rögtön ide hozom. Csak előbb megvizsgálom nagysádjokat. Egy, kettő, három, négy, öt, hat, hét. Eppen heten vannak nagysádjok. Jó. Rögtön itt leszek a titkos dobozzal.
 Eltávozott és negyedóra múlva visszatért a titkos dobozzal.
 Mindenki kíváncsian várta a tréfás dolog végét.
 — Kérem hölgyeim, itt van a felnyithatlan doboz, Miklós barátunk legújabb találmánya. Ez nyolc, egymásba helyezett doboz. Nagysádjok közül mindegyik szives lesz egy dobozt felnyitani. A nyolcadik doboz azután kézről kézre adatik s aki felnyitja, megtudja a doboz titkát.
 A dobozcsomót körülhordozta s mindegyik leány kinyitott egyet-egyét. A nyolcadik, a titkot rejtő doboz ott maradt az ezermester kezében.
 — Ezen a dobozon, kérem felirat van. Arra kérem nagysádjokat, hogy mielőtt a doboz felnyitáshoz fogognak, kegyeskedjenek ezt a feliratot elolvassni. És ha valaki tudja, hogy nincs joga a doboz felnyitására, akkor minden meggyőzés, minden szó nélkül mellőztetések tovább adni. Diszkréciót és szigorú komolyságot kérek!
 Ezzel a dobozt átnyújtotta egyik hölgynek.
 Elolvasta a feliratot, fölbígyesztette aranyos ajkait és tovább adta.
 A másik kedves dúcassággal sietett átnyújtani a háttadiknak, aki még pirulva adta tovább.
 A doboz a hét hajdon kezéből sietlenül került vissza a tréfa-szerző ezermester kezébe.
 — Ime tehát, hölgyeim és uraim, a találmány bevált; teljesen patent; a doboz felnyithatlan. Tessék vele bárhol próbát tenni! Garanciát vállalok.
 A férjes nők és férfiak kíváncsian tömörültek a doboz megtekintésére.
 Annak födelére szép gömbírással ez volt írva:
 „Csak harmincven felüli hajdonok nyithatják föl.”
 (Az én véleményem is az, hogy ebbe a dobozba még Emil barátunk is minden vezedelem nélkül belelehetné nevét. Ebben örök titok maradna az.)

H I R E K.

— **Eljegyzés.** Kovács Pál köztisztviselőnek örvendő szentpéteruri körjegyző e hó 5-én jegyet váltott Varga János nemet-ürögbi községbíró szerelére melió, kedves leányával: Vilma kisasszonnyal.
 — **Házasság.** Neufeld Henrik nagykanizsai borkereskedő leányát Hermin kisasszonyt e hó 25-én délelőtt 10 órakor vezeti oltárhoz Reich Samu ur Bécából, a nagykanizsai izr. templomban.
 — **Az ipartestület köréből.** A közzétett felülről kimutatásból tévedésből Kimaradt

Tivolt János 1 forint felülfizetése, tehát ezt póllólag köszönettel nyugtázza a rendezőség.
 — **A honvédség köréből.** Weiss József őrnagy a pécsi 19-ik számú honvédegyalozredtől a nagykanizsai 20-ik honvédegyalozredhez helyezte át.
 — **Szent-István-napi hangverseny.** A nagykanizsai „Ált. munkásképző Egyesület” vizsgálomrendező bizottsága aug. 20-án (Szent-István napján) a „Polgári Egyesület” összes termelvény hangversenyyel és felolvasással egybekötött táncmulatságot rendez. Ez alkalomra meggyerték Huchstét Irén kisasszonyt, Rákosi Szidi jeles színésznőjének legszebb hangu kolatur-énekcsinóját és Csolozs Jenő ur vezetésével a nagykanizsai dalárdát, mely már egyszeri fellépésével teljesen meggyerte a közönség rokonszenvét. Szalay Sándor, a munkásképző egyesület elnöke, felolvasást fog tartani. A zártkörű mulatságra a meghívók még csak a napokban bocsáttatnak ki. Az érdeklődés azonban oly nagy, hogy már két páholyt előre lefoglaltak.
 — **Hangverseny.** Sárközy Jancsi jöbírű cigányprimás e hó 19-én városunkban hangversenyyel fog. Kedves idő esésén a Polgári Egyesület kertjében, ellenesében pedig zárt helyiségben.
 — **Halálhírek.** Tulabér Elek gym. V-ik oszt. tanuló, özv. Talabér Gyuláné szül. Schmidt Hermína fia, e hó 10-én hosszas szenvedés után életének 15-ik évében elhunyt Nagy-Kanizsán.
 — **Gyászjelentés.** Bezerédi Bezerédj Sándor Zalavármegye egykori szolgabírája és jelenlegi törvényhatósági bizottsági tagja, a közügyek-szentelt munkás életének 74-ik évében elhunyt Kis-Görbön. A család a következő gyászjelentést adta ki: Alulíraitak a maguk és gyermekeik, valamint az egész rokonság nevében bánatos szívvel jelentik a felejtethetlen jó sózornak és forrón szeretett nagybátyának bezerédi Bezerédj Sándornak Zalavármegye egykori főszolgabírájának és jelenlegi törvényhatósági bizottsági tagjának életének 74-ik évében rövid szenvedés után f. 1896 évi augusztus hó 10-én délelőtt történt gyászos elhunytát, sat. Kis-Görbön, 1896. aug. hó 10-én. Aldás és béke hamvaira.
 Özv. Bezerédi Bezerédj Lajosné szül. báró Mednyánszky Gizella, bezerédi Bezerédj István, bezerédi Bezerédj Lajos, bezerédi Bezerédj László, cserneházy Chernel Antalné szül. bezerédi Bezerédj Sarolta, Szabarhegyi Kálmáné szül. Iszai Anyos Ilona, gróf Gotzen szül. Alberti Mária, báró Krecs szül. Alberti Roza, gróf Alberti Taddenus, gróf Alberti Terézis.
 — **Nalmészett Nagy-Kanizsán.** E hó 22. kedji még Dobó Sándor a szekestehérvári—roni színházak igazgatója társulatával az előadásokat N.-Kanizsán, még pedig az Arany-Szarvas szálloda dísztermében, mely helyiség az igazgató nézete szerint sokkal alkalmasabb nyári színháznak mint a Polgári-Egyesület emeleten levő nagyterme. Alkalmunk volt a társulat néhány előadását látni és így tapasztalatból mondhatjuk, hogy a társulat, mely nagyrézt törekvő fiatal erőkből áll, nemcsak rokonszenves érdeklődést fog kelteni, hanem közönségünk igényeit kielégíteni is képes leendő. Az előleges színházi jelenés a következő: Tízfellettel van szerencsém értesíteni Nagy-Kanizsa és vidéke m. t. színházlátogató közönségét, miszerint a mai kor igényeinek megfelelően szervezett dráma-, népszínmű-, vígjáték-, és operette színházunkkal előadásaimat az Arany-Szarvas szálloda dísztermében szombaton, 1896. aug. 22-én megkezdem. Társulatom névsora: Nők: Hegyi Janka, operette, soubrette és népszínmű énekesnő. Thurzó Iona, operette-coloratur és népszínmű énekesnő. Stetner Aranka drámai hősnő. Márkus Ilona, drámai és vígjátéki szende. Aranyosy Janka, szíva és soubrette. Csókáné Julia, drámai anya. L. Mihályfi Juliska, vígjátéki és operette comica. Kékai Ilona, segéd szende. Mézáros Lujza, Zádor József, Vadász Karolin, Losonczy Etel, Udvardi Vilma, Marosi Tere, kardalósok és segédzsinészek. Férjek: Dobó Sándor, comicus, operette-buffó. Lomniczi Béla, hős és társalgási szerelme. Delli Henrik, operetti tenor, népszínműénekes. Hegyesi Gyula, barleszk comicus, tenor buffó. Haynal Andor, lyrai szerelmes és bonvivant. M.zei Andor, operetti-bariton és népszínmű énekes. Farkas Béla, apaszínész. Fekete Adolf, Erőss József, Gondos Alajos, Köszegi Károly, Szarvassy Jenő, Sándor Kálmán, kardalósok és segédzsinészek. Zenekar: Bihari Zoltán, karnagy. Tihacsék József, zenekarigazgató és L. hegedős.

Riedl Ágoston, I. hegedős. Kormos Béla II. hegedős. Jakubetz Ferencz, viola. Drescher Emil, nagybőgős. Volfsthal Salamon, fuvola. Thumser János clarinétos. Műszaki személyzet: Dobó Sándor, igazgató és főrendező, Lomniczi Béla, rendező, Bihari Zoltán, karnagy. Szalkai Béla, titkár. Dobó Matild pénztáros. Fekete Adolf, ügyelő és könyvtáros. Erőss József, díszlet- és Miholcsa Kálmán, tőrhatáros. Fried Mánó, dízmester. Kovács Ferencz, színházi szolga. Róza József, kellekes és színlapokoró. Múcoromból, mely a fővárosi színházak összes udjónságit magában foglalja, a következőket emelem ki: Gyermekablónd, francia dráma. A bectelenek. A blüncs, Vozstól: drámák. — A kis lord. Csali meg édes. Az államtitkár. Eljen a kis iparos. A helyettes. Kisvárosi nagyság Gábányitól. Tiltott gyümölcsök. Egy bolond gondolat Laufstól, vígjátékok. — Mellőszégek csizmadia. Oh drága Margareta. A vígceek, énekes bohócok. — Komédiások a táborban. Brigitta. A királyné dragonyosa. Rika. A potyafráter, operettek. Berletet csak néhány bemutató előadás után fogok nyitni. Magamat és tarsulatom tagjait a t. közönség jóindulatába ajánlv, maradiam kiváló tisztelettel Dobó Sándor, a sopron—szekestehérvári színházak igazgatója.
 — **Gymnasiumi építkezés.** A csurgói főgymnasium igazgató tanácsa legutóbb tartott teljes üléseben hozott határozata szerint a főgymnasium új épületének keresztlíttelével Morandini Román és Tamás nagykanizsai épít-mesterek bízták meg. Az építési költségek 83.000 forintra ragnak. A vállalkozó cég az előmunkálatokat már megkezdte és az összes munkálatokat 1897 augusztus hó 15-ig befejezi, úgy hogy a jövő tanévben már új épülete lesz a csurgói főgymnasiumnak. A régi épület éppen 100 év előt emellett.
 — **Országos vásár** volt Nagy-Kanizsán e hó 10-én. Tekintettel azon körülményre, hogy a marhák közt uralgó száj- és körömájás miatt a marhák felhajtása, — a sertésvesz miatt pedig a sertések be- és kivitele tilos, a vásár ezen piaci zárlatok miatt általában igen életellen volt. Lovat is csak keveset hajítottak fel, ezek közül gazdák cserélt 110 ló, melyek egy része a bec-újhegyi piacra került, a többi pedig it, vidéki gazdák kezében maradt. Alig volt a vásáron más látható, mint bábozó sátor, úgy hogy országos vásárunknak inkább bucsu jellege volt.
 — **Tíz.** Vasárnap délután Bunczum Ferenc kiskanizsai polgár házának udvarán levő szalma bogya ismeretlen okból kigyuladt. A tűz a közelszomszédságban levő zsúptetű gazdasági épületek és minden oldalról felhalmozott szalmaszalmában bő táplálékot nyervés, lecsató gyorsasággal harapódzott el. Mindamellett sikerült a gyorsan megjelent tűzoltóságunk a lakosságvalyálvélve a tűzrövid idő múlva lokalizálni. A mentési munkálatokban bannalatos kitérősségek és példás buzgóssággal működött közre a ös. és kir. 48-ik gyalogezred két altisztje nevéleg: Huszti Alajos és Stern Szidney tisztecsk, kiknek jó példája serkentőleg hatott az összesereglet nagy népjörmegre. Elégett több paja és istálló, azonkívül tömérdek takarmány, széna és szalma. A két mintegy 2000 forint. A károsultak a következők: Bagonyay György, Bunczum Ferencz, Szlavocz Ferencz, Szlavocz János, Hajdu István, Hajdu György és Hajdu Lászlóné. A kár egy része biztosítva volt.
 — **Kik olesón vásárolnak.** Nemeth Mari letényei lakos a hétfői vasáron több rendbeli edényt lopott, melynek havazítélet kézben rendkívül nehézkesnek táltta. Elment tehát a kosárfonóhoz és ott egy hatalmas kosárra tett serti, fizetvén pedig érte ugyanannyit, mint a bentlő cserépportékért. A kosárba még egy és más elfert volna, miért is Nemeth Mari újra elindult vásárolni, mielőtt azonban még valami kezébe került volna, 5 jutott a rendőrség kezébe és így további bevásárlásaiban megakadályoztatott. — A Killer-féleg ültében Nagy Józsefné ihárosi lakos tett hasonló módon bevásárlásokat, de midőn távozni akart, az ültelbeliek nyakonszípték és átadták a rendőrségnek.
 — **Egy újsg története.** A legközelebb mult napokban az egész hazai sajtó foglalkozott azzal a rendkívüli esettel, hogy egy egész szerkesztőség: a „Pesti Napló” szerkesztősége, lelelé szerkesztője és valamennyi munkatársa testületileg megvált atól a lapról, a melyet évek óta szolgált. Az egész sajtó és az egész közönség érdeklődéssel fordult a magyar sajnószerkesztőknek

e legújabb eseménye felé, a melyre eddig nem volt példa az újságírás történetében. Egy lelkes csapat, a magyar hírlapirodalom busz-kipróbált munkása, a legregibb magyar napilap közönségének megannyi hűséges barátja hagyta oda a régi műhelyt, a melyben súlyos elvi differenciák miatt nem volt többé maradása. Az egész közönség, de főleg az a része, a melyet megszokott mindennapi olvasmánya révén meghitt barátság kapcsolott a távozó szerkesztőhöz, rokonszenvvel várakozással fogadta azt a hirt, a mely a távozás nyomán kelt, hogy a lelkes munkás csapat együtt marad és az elhagyott műhelyből új hajlékba költözött és ott folytatja rövid időre megszakadt munkásságát. Újult kedvvel, újult lelkesedéssel, nem csökkent erővel, elszántan meggyarapodva csoportosult az új otthonban a régi zászló körül. Az erőárvitel spontán folyamata adott létet a Budapesti Naplónak, a mely még augusztus hónap folyamán megindul. Ezekből következtelve, valószínűleg nagyon rövid idő alatt meg fog győződni róla a magyar közönség, hogy a Budapesti Napló a magyar szabadelvűség a magyar nemzeti eszme, az egységes magyar társadalom becsületese, bátor harcosa lesz. Fényes nevek sorakoznak a Budapesti Napló köré és maga a szerkesztőség, a melyet az egész ország közönsége régtől fogva ismer és szeret, és amely a Budapesti Naplónak egyuttal kiadó tulajdonosa is, úgy van szervezve, hogy minden egyes rovata a legnagyobb zsurnalisztikai tökéletességet igéri. A Pesti Napló volt főszerkesztője, Vészi József, felelős szerkesztője: Braun Sándor, és ősszes helyes dolgozótársai: Ábrányi Emil, Csir Vilmos, Cerri Gyula, Erdős Gyula, Fái Bela, Gergely István, Holló Márton, Horváth Elemér, Janovics Pál, dr. Kovács Jenő, Lyka Károly, Márkus József, Merkl Adolf, Papp Daniel, Pekar Gyula, dr. Soltész Adolf, Sváb Tivadár, mind együtt vannak az új otthonban és szellemi tökéjük a maga oszonkitalan épességében áll a közönség rendelkezésére. A magyar politika és irodalom kitünőségei közül számosan csatlakoztak hozzájuk állandó közös dolgozótársakként. A magyar napisajtónak tehát olyan új organuma támadt, a melynek régi tisztelt hagyományok, régi elvek, régi lelkesedés, régi sikerek és régi erőforrások teremtettkék meg szíriárd alapját. Ez a Budapesti Napló keletkezésének története. Felhívjuk erre a rendkívüli körülmények közti keletkezés és megszabásának ígérekző lapra a közönség figyelmét.

— Jelzőkölcsönnel eléggé biztatnak a pénzintézetek, de a közvetítők megbízhatósága és ügyessége nélkül a ház-, gyár-, malom- vagy föld-birtokosnak kisebb kölcsönben van része. E nehézségek nélkül szerez kölcsönt Schwarz Zsigmond kereskedelmi és pénzügyi irodája (Budapest, VIII. Kerepesi-ut 63.) I helyre 50 évre 4¹/₂%, II. és III. helyre 6% tőke és kamattörlesztéssel, ráltóra pénzt 10.000 forint 5—6%.-ra.

Az Ó. cs. és kir. Fensége János 16. herceg védnöksége alatt álló Első Biztosító Intézet Nemzeti Szolgálat Esetén; — Az Ó. cs. és kir. Fensége Gizella főhercegnő védnöksége alatt álló Gizella-Egyet pesti vezérőrnöksége ügye és megbízható helyi és mozgó ügynököket keres, kitűnő feltételek mellett.

CSARNOK

Örökletes szenvedélyből.

— Amerikai bűntény történet. —
Németből fordította: **Magan Ede.**
(Folytatás.)

Kinos szünet után újra felvéve a vizsgálóbíró a szót és mondá:

— Ön azt kérdezi, mi következik ebből. Azt felelhetem önnek, hogy sem betörő, sem fogadott orgyilkos nem vette ki e fegyvert és a tett elkövetése után ilyenek közül egy sem vette volna magának a farsadást, azt újra megtisztítani, megtölni és visszatenni abba a fiókba, amelyben bezárva volt.

Erre nem felelt semmit.

De láttam, hogy Gryos ur sajtósága, nyomtatékos fejbőlintással egy megjegyzést írt jegyzőkönyvébe.

— Azután egy ember sem — folytatá a vizsgálóbíró fokozott komolysággal, — ki nem járhatott a szobákban tetszése szerint minden időben, vehette volna ki e fegyvert helyéből és a

halószobában átmeve, közlekedhetett volna Leavenworth urhoz a szükséges távolság anélkül — és ez az orvos jelentése szerint nem történt meg — hogy őt hátratekintésre ne kényszerítette volna.

Mi azt vártuk, hogy a fiatal leányban felébred a lelkiismeret. De a közlés, mely hivatalos volt bizonyítani azt, hogy a vizsgáiban már jelentékeny haladást tettek, semmi felelmet nem látszott neki okozni.

Sőt ellenkezőleg sokkal nyugodtabb maradt, mint Mari, ki üléseről önkénytelenül feingrott, a természet gyors pillantással áttekintette, száját szótásra nyitva ki és mondott is volna valamit, ha Eleonora nem fordult volna hozzá és egy jel által tudtára nem adta volna, hogy türelemmel kell lennie.

A talánszerű leány aztán hideg, számitó hangon mondá:

— Bizonyosan tudja, hogy így áll a dolog? Feltéve, hogy nagybátyám tegnap délután bármely okból kilötte volna a fegyvert, ami mindenkor lehetséges, habár nem is valószínű, nem lálták volna meg olyan állapotban a minőben most van?

— Leavenworth kisasszony, az orvos a golyót nagybátyja fejéből vette ki.

— Ah! azt nem tudtam.

— Ez tökéletesen egyez az asztaliókban talált öltényekkel és meg van a száma azon golyónak, amelyek e revolverbe illenek.

Laura kezét homlokára tette, szemét lesüté, és oly tartást arult el, amely bizonyítá, hogy bátorsága hanyatlak.

Midőn a vizsgálóbíró ezt észrevette, még komolyabb lett, mint az előtt.

— Leavenworth kisasszony — mondá — még több kérdést kell önöz intézmem.

— Hol töltötte a tegnapi estét?

— Szobámban.

— Egyedül?

— Igen.

— De nagybátyját és unokanővérét csak látta?

— Nem; vacsora után senkit sem láttam többé.

— csak Tamást, tette hozzá, némi meggondolás után.

— És hogyan volt ez?

— Névjegyet hozott egy úrtól.

— És szabadna tudnom, hogy hívják ezt az urat?

— A névjegyen egyszerűen az állott: Le Roy Robbins.

— E körülmény nagyon csekélynek látszott előttem, s azért csodálkozom, hogy szomszédom birtelen összerázkódot.

(Folytatása következik.)

Szerkesztői üzenetek.

Karl. Bocsnát, hogy kissé késünk kell a közléssel.

A féltékeny feleség. Úgyesen van megírva, de maga a történet szeretlenül bizarr. Egy féltékeny asszonykát a disztigált férj máskeppen is meggyógyíthat. Ilyen különös, (mondjuk hogy fantasztikus) lúrával talán a féltékenységből kigyógyíthatná, de legtöbb valószínűség szerint elvesszené a nő szerelmét. Féltékenységi esetekben a jóízű terjek nagyon diszkrétan szoktak eljárni. Elis lehetett volna p. egy ismeretlen unakestvér, de egy nőnek öltözött férfi? Aztán a leleplezés!?

Természet-költők. Beccos munkáját a tárcarovatban nem közhettjük, mert olyan hosszú időn át nem foglaltuk azt le. De a Csarnokban, — ha a most folyó regény közlése véget ér — szivesen helyet adunk. Lehetőleg az iránt is intézkedni fogunk, hogy könnyen olvasható írással szedessék.

Tárcarovat. Már mások is sürgették nálunk a kissé csakugyan kopott garmond-írás kicserélése iránt tett ígéretünk beállítását. Annyit ez uttal is mondhatunk, hogy tudomásunk szerint lapunk kiadója ez iránt már megtette a lépéseket.

NYILTÉR.

Vidéki tanítók figyelmébe. Egy előkelő családnál Nagy-Kanizsán teljes ellátást kap egy vidéki, legalább 6 gymnasiumi osztályt végzett tanuló, ki ket. a gymnasium 2 ik, illetve 3 ik osztályába járó fiúnál a *correspondenti* állást elfoglalni hajlandó. Bővebbet a kiadó hivatal.

Felelős szerkesztő:

Dr. LŐKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

HIRDETÉSEK!

9292/896.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Nagy-Kanizsa város rendezett tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a további intézkedésig ideiglenesen betöltendő és a folyó évi szeptember 1-én elfoglalandó VI. és VII. kerületbeli kántori állásra, — mely ez idő szerint 100 frt évi fizetéssel, 8 öl tűzita és a szokásos stóla jövedelmek élvezetével van egybekötve, — pályázat hirdettetik azzal, hogy a kik ezen állást elnyerni óhajják, szabályszerűen felszerelt kérvényüket a **f. hó 18-ig** alólirt városi tanácshoz adják be.

Nagy-Kanizsán, 1896. augusztus 1.

A városi tanács.

A világhírű STEYRI fegyvergyár
SWIFT

KERÉKPÁRAINAK

kizárólagos főraktára és képviselősege

Nagy-Kanizsa és Zalamegye részére:

Unger Ullmann Eleknél

Nagy-Kanizsán.

Ezen kerékpárok, úgy tartósságra, szerkezetre mint könnyű járásra az első helyen állanak az összes Európai gyártmányok között.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Minden verseny kizárva!

Nagybani
butorgyári képviselőség,
dus raktárral.

**Ujonnán berendezett asztalos műhelyemben
mindennemű butort gyártok és külön megren-
delés szerint is készítek.**

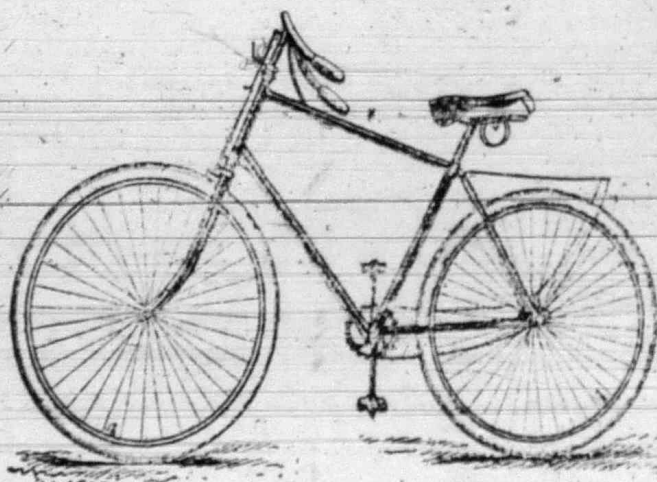
**Hálószoba berendezés 92 trttól kezdve.
Teljes ebédlő berendezés 135 trttól kezdve.**

Eredeti angol

kerékpár

kizárólagos
képviselesége

és

raktára

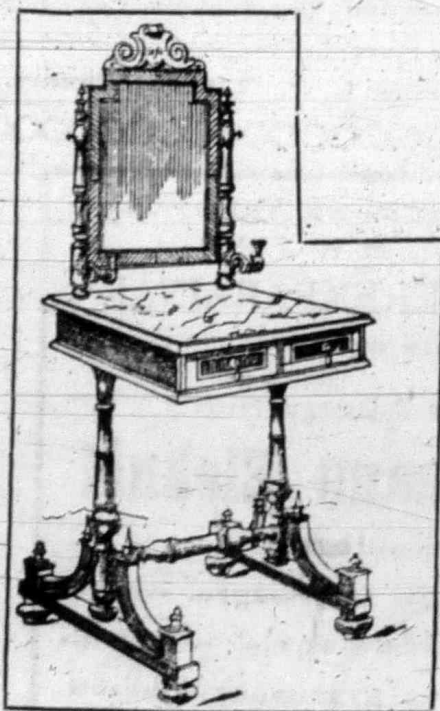
3 évi

jótállás

mellett.

Diszfaragványok asztalosok részére szintén készíttetnek.

Kedvező fizetési feltételek.

Friedmann Károlynál

Nagy-Kanizsán

Német-utcza, Zerkovitz-féle házban.

Szerkesztőség:

F. A. T. C. S. A. Ollopp-féle ház.

és intéződé a lap szellemi részére
vonatkod minden közlemény.

Mindenféle levelek csak ismert kezektől.

Mű fogadtatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letényei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőződe r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fiacsal Földy
könyvtérkezelés.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt-50 kr.)

Hirdetéseik jutányosan számítottak

Nyilatkozó poltsora 10 kr.

Külföldiek, valamint a hirdetőszöveg
vonatkod Fiacsal Földy könyv-
kereskedésbe intézendők.

Politikai szemle.

Nagy-Kanizsa, aug. 13.

(—n.) Az európai politika szakácsai tanácstalannul állanak a krétai eseményekkel szemben. A balkánállamok s az ezek között különösen Görögország örökös veszedelmei az európai békének s hogy a felkelők egy pár nagyobb hatalomtól is folytonos biztatást nyernek a lázadásra, az bizonyosnak látszik, máskülönb a portának talán sikerült volna már a pacifikációt végrehajtani. Ez az erkölcsi és anyagi segítség azonban, amelyben a felkelők egy-két oldalról részesülnek lehetetlenné teszi Törökországnak, hogy területén tartós békét hozzon létre, s a lázangókat lecsillapítsa. Az actio mindig reactio szül s így nem csodálkozhatunk azon, hogy mindkét oldalról a kegyetlenkedések egymást érik s a lapok napról-napra alig győzik regisztrálni ezen nem épen kedves híreket.

Altalában be sem lehet látni, hogy e veszedelmes állapotok mikor érnek véget, s ha — amint remélhető — véget érnek, s az európai hatalmak nyomásának sikerülni fog a pórtától bizonyos reformokat kicsikarhatni, bizony ez a sok veszteség emberéletben és egyébben egészen hiábavalónak fog bizonyulni. Majd Örményország, majd

Macedonia, majd Kréta beszélget magáról s az európai hatalmasságoknak valóban nincs egyéb dolguk, minthogy ezekkel foglalkozzanak az európai béke megóvása érdekében; bizony drága béke.

Oroszország azt a javaslatot akarta tenni, hogy az európai hatalmak egyértelműleg körülzárolják Krétát, de ez a szándék meghiúsult, mert Angolország ebben nem akar résztvenni, mert Törökországnak nem akar rendőri szolgálatokat teljesíteni. Egyelőre be nem látható, hogy mivé fognak fejlődni a dolgok. Egy azonban bizonyos, hogy Oroszország a Balkán-félszigeten növeszteni akarja befolyását; a panszlavismus törekvéseit csak az nem látja, aki látni nem akarja. Egy kissé mindenesetre furcsa, hogy Görögország ez érdemben szolgálatokat teljesít, mert Oroszországtól bizony mitsem várhat, amely Ausztria-Magyarország befolyását a Balkán-félszigeten nem igen szívesen látja, s azt minden áron csökkenteni akarja.

Ezeknek a kis államoknak pedig ott a félszigeten meghatározott okos politikájuk nincs. Belátják ugyan, hogy reá szorulnak Ausztria-Magyarországra, de mégis oda kacsintanak Oroszországra, melynek állítólag hálával tartoznak felszabadításukért; de azt nem tudják eldönteni, vajjon biztos fenmaradá-

sukhoz, és fejlődésükhöz szükségük van-e Oroszország atyáskodó gondjaira. Sehol sem szeretnék elrontani, s azért senkinek sem tudnak kedvére járni. Államférfiaink, miniszterei bizony nem nagy bölcseséggel vannak megáldva; azt még a legnagyobb jóakarat sem foghatná rájuk. Talán mégis sikerül majd a hatalmaknak a portát arra birni, hogy legalább ígéreteinek eleget tegyen, s a krétaiakat kibékítve, vessen véget a kölcsönös vérengzéseknek.

Franciaország örömben uszik; a köztársasági Franciaország magán kívül van, hogy az orosz cár meglátogassa őket. Ugy látszik, hogy Miklós cár nem kerülhetette ki a látogatást, s európai utjában kell hogy Franciaországot is érintse, azt a köztársaságot, melyben most annyira lelkesednek Oroszorszáért. Sokáig remény és kétség között voltak, míg most végre bizonyossá vált, hogy a franciák színről-színre láthatják majd szövetségésüket és mindent megtehetnek, a mivel még jobban magukhoz fűzzék. Tényleg tesznek is ehhez előkészületeket s a franciák lelkesedése nincs minden komikum nélkül. A lapok napról napra telve vannak e látogatás hírével, s egymást érik a tervek, hogy miképpen lehetne a cárnak megmutatni, mennyire lelkesednek érte.

A „ZALA” tárcája.

Csillaghullás.

— A „Z A L A” eredeti tárcája. —

Irla: Lilly.

Ez a história már nagyon elavult kezdetül végig, mindig volt és lesz, ezerszer megtörtént, és én nem kezekedhiedem, hogy meg ne történnék még tán ezerszer is.

Leírva még ily sokszor nincs, mert eddig nem volt divat olyan históriákat írni, hol a szerencsétlen hősnő nevet és bálba megy, hanem ahol annak rendje szerint megölte magát, mint afféle buskomor hőlgyek teszik. Már pedig az én hősnőm nem teszi ezt, sőt ellenkezőleg. Pedig talán éppugy fáj neki a nevetés, mint a sírás, de miután ugy is egyre megy, az én hősnőm ezeket volt és nevettek, azaz hogy mosolygott, ha igaz akarok lenni.

Tehát Andorffy Cloé mosolygott, midőn a vőlegénye elkisérte egész a szobájáig, hogy aztán újra visszatérjen, a nagyterembe, a vidám társasághoz, mely jókedvű volt, miat az egy eljegyzésnél másképp nem is várható.

A vőlegény megbíjolta, megcsókolta Cloé kezét, — „Tehát egy kis pihenőt tart? Egy félóra múlva érte jövök!”

Cloé intett és mosolygott. A mosoly még ott

volt ajkán, midőn kis íróasztala előtt ült és egymásután buzta ki a kis és nagy fiókokat.

Minden rendben feküdt ott. Levelek, intézeti emlékek, egy kis napló, kulcs és zár nélkül; az emlékkönyv, sehol egy szalag, sehol egy virág. De aki Andorffy Cloét ismerte, mitsem csudálkozott ezen.

Cloé visszatolta a fiókokat és ujjai lázasan keresnek egy kis rugót. Végre megtalálta.

A rugón egy nyomás s egy kis fiók pattan ki. Hol van a rend?

Sok-sok fonnnyadt erdei virág köt nyugszik két kép.

Cloé ki akarja venni, de nem teszi; behunyja szemeit, álmodozik.

Az egyik anyja képe. Ha ő élne a lánya eljegyzésénél. Mit szólna?

— „Cloé, én édes gyermekem, boldog vagy?, Es a másik kép? Egy egyenruhás, deli férfialak.

A vőlegény? Nem!

Hogy jutott Andorffy Cloé e lényképhez.

Cloé, a hideg, büszke márványarcu Cloé, azt lopta.

Még mult tavaszkor volt.

Hogy hogyan és mikép? maga sem tudta.

A kastélyban lakott egy öreg néni; jótórnán a kegyelemkenyeret ette. Őt látogatta meg az a deli fiatalember, ki senkivel se látszott törődni, miat a nevelő-anyjával: Betti néniel. Ő, mint szerette őt.

Cloé szíve ugy fáj! Őt nem szerette így senki s ő igy nem szeretett.

Az apja? Az apja olyan volt mint Cloé; látszani akart; hideg, büszke és önsó.

Egyszer-kétszer látták egymást naponkint Cloé és a fiatal ember, egy párszor sejtáltak együtt a mezőn, szólanul egymás mellett, virágot szedve.

Ki tudta volna elgondolni, hogy Cloé ugy gyűlölte ezt az embert, hogy szinte sírt, ha meglátta és kerülte, ha lehetett. Ottó pedig nem kereste fel.

Jött az idő, midőn Ottónak el kellett utaznia. Reggel korán volt. Még alig azürkült.

Ottó épp-kilépett szobájából a sütiét folyosóra, midőn egy alak surrant melléje, oda nyujtá kezét és egy hang halkán, oh olyan halkán, sutlogta:

— „Isten veled!”

Cloé szipirult; ő, ő volt az! Oh mily-sokszor megbánta!

De aztán!

Másnap Betti néni hiába kereste Ottó lényképét, mely ott feküdt imakönyve mellett. Eltűnt, nem találtak.

Ki gondolt volna arra, hogy Cloé, a büszke Cloé, Andorffy Clotilde grófné, tudta csak, hogy hol van.

Cloé kivessi a képei rejtekeiből. Két nagy könyűl szemébe. Maga sem tudja: a bánat vagy a harag köny-e?

Utálja önmagát, a világot, ezt az egész nyomoruságot, kislelkü komédiát. Még szeretne halni. De nem, ő mennyaszony, neki egy embert bol-

Beszélnék diszhintóról, ezüst bölcsőről a cárné gyermeke részére, a mit a hölgyek adakozásaiból vennének. No hát a lobbánakony franciák bizonyára nagy lelkesedéssel fogják fogadni az ő kedves tárjukat; a köztársaság az egyeduralkodót. Nagyon rá lehet alkalmazni az idők e forgandóságára az öreg Vilmos császár e szavait: Welche Wendung durch Gottesfügung. Ki is hitte volna, hogy egy köztársaság, a melynek a párisi község tanácsa csupa szociálisokból és radikálisokból áll, ennyire lelkesedhessék egy abszolút uralkodó iránt. Bizony bizony: tempora mutantur.

A vig Muzsa új hajléka.

— A budapesti Vigszínházról. —

Mióta a görög istenségek nem járnak többé a földön a kileve Muzsa kikötözött az Olympuson hírt szellőse lakából a vi-szarüppent a hatalmas Jupiterrel együtt az égbe, azóta itt lenn fényesen megváltoztak a lakáviszonyok. — Mesea Olympus te, a te berkeid és ligeteid nem voltak parcellákra osztva és helyrajzi meg hateti számokkal, tulajdoni és teherlapokkal ellátott te ekönyvbe leírmozva. Isteneid szabadjára csatangolták a ven Homérosz által megénekelte pindarosi berkekben s ha bájos nimfák a tilosba tévedtek olykor-olykor, nem alkalmustak rájuk semmitféle mezőrendőri törvényt. Először azért, mert akkor mezőrendőri törvény nem is volt még, másodsor, meg ha lett volna is, a bájos nimfák tilosba tévedése — más paragrafus alá tartozott.

De ne bolygassuk a Mythologia klasszikus pikanteriat.

A nagy Jupiter nem kalandozik többé a földön s mióta Pán-isten meghalt, azóta a Muzsák se találnak többé ingyen szállást itt lenn, legfeljebb csak a fűzlapóétek verseiben.

Valójában úgy áll a dolog, hogy ma már a Muzsák is csak felekkönyvezett teikeken találhatnak maguknak hajlékot s minthogy Caliopéól kezdve Terpszihoréig mind a kilenc nagyon kényes természetű hölgyecske, nincs költségesebb valami mint egy-egy új hajlékot teremteni a számukra.

Nem érik be egy illatos boudoirral, — palota kell nekik, amely szazezrekte kerül!

Ebből az előláró beszédből tan megvejt a nyájas tarcá olvadó, hogy a modern színházakról akarok beszélni. Shakespeare Drury-Caine színháza,

dogítani kell! Azt az embert, ki őt úgy imádja ki nem követel semmit, de ad neki egy egész életet és nem kér tőle mást, mint egy parányi szerelmet.

Oda megy a kandallóhoz és bedobja a képet, kreszt a tűzbe.

A gyors mozdulat által a kép megfordul és Clóé az egész idő alatt mozdulatlanul nézi a férfarcot, mely szinte elni kezd a különböző világításban, a melynek szemei szinte beszélnek: „Andorffy Clóé en sajnáltak!”

Nem, őt ne sajnálja senki!

Betolja a kis fiókot és becsöngeti a koinornát:

— „Parancsol grófnő?”

— „A fehér ruhámat.”

— „Grófnő, átöltözködik?”

Clóé nem telet.

Egy pár perc múlva már átöltözködött, s rá mutat a levelet ruhára.

— „Ezt a ruhát elegetheti.”

— De grófnő e szép selyem-toilette! Megbocsát, de kár volna!

— „Vagy úgy, hát tartsa meg, igen tartsa meg, vagy dobja el, csak én többé ne lássam!”

Kopognak.

A vőlegény belép.

Clóé moolyogva lép hozzá és karját az övébe fűzi. Cobolypremes gallert vet nyaka köré.

Kimennek a nyitott terrasra s mindketten a csillagok égboltja néznek.

Egy lényes c-iling hull le a magasból.

— „Caillaghulak”, — mondja a vőlegény.

— „Caillaghullak”, — mondja a menyasszony,

— „tán valaki boldogságának csilloga bu lot le”

melyben a köznőség a földön tüve élvezte a nagy brit költő verseit, s amelyben rohadt almákkal dobálták meg Juliát, ha nem jól, domdorított, s a modern színháziragadó ember előtt úgy tűnik fel, mint valami képtelen mese. Manapság a legklasszikusabb shakespeare-i versek dalamos voltát, Ibsen pessimizmusát és Offenbach operett zenéjét, Sardou leleményét és Bi-son csintalanágait csak úgy találjuk élvezhetőnek, ha aranyos karikatidek támogatják páholyunk oszlopait s ha kényelmes zsölveszékünk puha barsonyával van kibelelve!

A modern építés talán sehol sem meríti ki úgy raffineriatát és fényűzést, mint a színházakban. Manapság már nemcsak a darabot kritizáljuk meg, a melyet nézünk, hanem magát a színházat is, a melyben nézzük, s a színházban járás-élvezetéhez szinte hozzátartozik, hogy a színházi Muzsának olyan hajlékban adózhassunk tapsainkkal a mely a kor színvonalán áll.

A modern színháziragadónak épolj gyönyörűsége telik a szép színházban, mint egy jó szindarabban s szinte megkívánjuk, hogy a színházban mindazzal a kényelemmel és pompával lássuk körülvéve magunkat, mely jól kiművelt izlésünk minden refinement-jének megfelel.

S mikor az ifjú magyar főváros mesés fejlődéséről beszélünk, bizonyos büszkeséggel mutatunk színházainkra is, a melyek úgy a kényelem, mint a fényűzés szempontjából is túlszárnyalnak sok európai nagyváros színházait. Csak a bécsi An der Wien és Carl-Theater kényelmetlen szűk ülésaire és megkopott nézőtereire kell gondolnunk, hogy igazi büszkeséggel töltsenek el bennünket a mi színházaink.

S nem hiába aposztrofáltam előláróban a Muzsák helikontéi ingyen szállását, mert amint már megjegyeztem, a legköltségesebb passiók közé tartozik manapság a Muzsáknak hajlékot építeni.

A nemrégiben lezajlott nemzetközi és hírlapíró kongresszus tartama alatt egy pár külföldi hírlapíró collegával végűjartam a budapesti színházakat s a nagy nemzeteknek hozzáuk került tollforgatói, alig bírtak kifogyoi a bamaulából.

Mikor ezekkel az urakkal beleptem az újonnan épült Vigszínház nézőterére, egyikük (egy angol világlapnak a színházi kritikusa) így szólt:

— „Es egyike a világ legszebb színházainak!”

S önkénytelenül hozzátette:

— Meghajlok a magyar kultúra előtt.

Az angol kollóga, aki mellesleg megjegyezve, nagyon jó humorú ember volt, aztán egy kis értekezést folytatott arról a témáról, hogy a modern kultúra fokmérője nem többé a szappan-fogyasztás, hanem a színház s ezzel az apercu ve lejezte be értekezését.

— Egy nemzet tíz milliárd kilo szappant fogyaszthat el, de kulturájának a fokát abból fogom megítélni, hogy milyenek a színházai. A Vigszínház a magyar nemzetet a legelső rangú kulturánépek közé emeli!

S a vig-Muzsának legújabb lipót-körúti hajléka teljes-tökéletesen megérdemli ezt a bókot. Csak egy pillantást kell vetni ebbe a színházba, hogy az ember meggyőződjék a felől, — hogy a modern színházépítés technikája a legnagyobb tökéletességre emelkedett ennek a Muzsahajléknak a felépítésénél. A 2100 négyzet méter területen álló épület külsajéről nem is gyanítana az ember, hogy a nézőter milyen impozáns nagyságu, színpada és összes helyiségei milyen tágasak. A Vig-színház színpada a legnagyobb a budapesti színházaké közt s nézőtere csak valamivel áll az Operáé mögött. A tulajdonképeni színpad 24 méter, mélysége 12 és fél méter, a proscenium közel tizennégy méter széles és 8 m. magas.

Gondoskodtak hátsó színpadról is, mely 13 1/2 méter széles és hét méter mély. A földszinten vannak szerelések, butoraktárak, szőlisza szobák és öltözők is, továbbá kapuspáholy és gépműhely. Az elliptikus előcsarnokból alkalmas módon szolgál több szimmetrikusan alkalmazott nyílás a két-két karzat és páholy-lepcsőhöz.

A mezzanin magában foglalja az udvar páholyát, a melyhez külön lépcső vezet, van itt ezenfelül 19 kisebb-nagyobb páholy és néhány női öltöző.

Az első emeleten a veszthűb fölötti tér ruhahat gyanánt szolgál; a nézőteret itt is folyosó veszi körül. Van itt 217 erkélyszék, 20 páholy, igazgató, titkár, lópnéztáros, dramaturg, rendező és könyvteló helyisége, próbaterem, olvasószoba és könyvtár.

A második emeleten 4 páholy, 399 ülő és 420 állólhely, fegyvertár, szociálati mútrem, női és titkári szoba talál elhelyeztet. Az itt levő szerlár egymaga negyven néter hosszú. A veszthűb fölötti elliptikus, teret büffe céljár használják föl. A nézőterre két oldal 7-7 nyílás vezet ki az aszfaltozott nyitott terrasokra, amelyek tüvész eseten jó szoyalatokat tehetnek.

A 30 zenészre számított orkeszter súlyesztett helyen van. A nézőter hátra telet a an-fővárállisan emelkedik; ugyanigy az ő-sz-a emeletorok, szintegy a mennyezetek is; az újítást optikai és akusztikai szempontok indóljak.

A hátsó színpad mögött dobozó szolgalat oly célra, hogy lovak, kocsk a színpadra legyének szállíthatók.

Az alagsorban van a központi lúto és szellőző berendezés; egy óriási elektromos pulzator óránkint 60.000 köbméter friss levegőt hajt az alagsorban elhelyezett keverő kamarába; innen a nézőter földszinti padozatának nyílásához és a színház összes helyiségeihez közlekednek csatornák. Az alagsorban vannak továbbá nagy butoraktárak és szerelések, képezetek, súlyesztők.

A színház bels-jében mindenütt aranyozott stukkómunkával találkozzunk; különösen szép a proscenium nyílásnak díszesen tagozott és aranyozott széles kerete. A nézőter mennyezetei ugyancsak érdekes stukkómű díszít, amely egybe olvadni látszik az orpheum néző teréhez hasonlóan a mennyezeti-siményével, mely utóbbi Krenner-Viktornak, Ló-z tanár tehetséges tanítványának alkotása, míg a stukkódísz Friedl szobrász műve. A mennyezeten Gaál József, Jókai Mór és Szigligeti Ede öröknevt írónknak, géniusok által tartott arcképei láthatók. Az épület külsején vigjáték irodalmunk másik két jelesének, Csiky Gergely és Kisfaludy Károlynak óriási meretű mellszobrait helyezték el a főhomlokzat jobb- és baloldali körmélyedé-be. Az orium belsejének pompás színházisa ismétlődni fog a Vigszínház nézőterében, melyet ugyancsak fehér falakon dískért aranyozás és a haterekben vörös atlasz draperia fog elénkíteni.

A búffeke, cukrászda- és egyéb helyiségeket gazdag, bronz-színtű selyemdraperiák és igen szép butorok ékesítik. A XIV. Lajos korabeli butorzat teljesen elűt a színházi butorok ismert színtónjától. Fodor Mihály utódei, a kik annak idején a nép-színház berendezését is készítettek, ugyancsak kitétek magukert, amint azt a díszítő és kárpitos munkáknak immar készen álló részéből meglehet itélni.

A színház biztonsága tekintetében a legmegszébb menő intézkedéseket tettek meg. Az épületben e helyezett tűzveszélyt nagy számmal alkalmazott tűzjelző villamos csöngettűjükkel értesítik a netaláni veszedelemről. A nézőteret a színpadtól szépen megtesztelt vasfűzőny vámsztja el. A terrasok, a jól szellőzött és dappal is világos körülosok hozzájárulnak a színház teljes biztonságához.

Ilyen lényes hajlékot kapott a vig Múza a lipótkörúti, negyedik magyar színházban és semmi kétsésem benne, hogy Euterpe kiasszony, ha visszazsállíthatná régi lakásába Helikon hegyén, köszönettel visszautasítaná és azt mondáná:

— Merci, megmaradok a budapesti Vigszínházban!

Márkus József.

H I R E K.

— **Névmagyarosítások.** Krausz Antal kereteyi lakos, valamint kiskoru Laszló nevű fia, nevüket befűgyminiszteri engedélytyet Kordcs-ra, Kiskoru Lósy Vilmos és József nagykanizsai illetőségű lakosok László-ra, Toplak János bocskai illetőségű, pöb-keffői lakos, valamint kiskoru Lajos és Hermina nevű gyermekei Nagy-ra magyarosították meg nevökert.

— **Szent-Isztvánnapi hangverseny.** A lapunk múlt számában jelzett Szent-Isztvánnapi mulatságra a következő „Mehbívo-t boc-átóiták ki: A nagykanizsai „Alt. munká-képző Egyesület” vigalomsrendező bizottsága 1896. augusztus 20 án a Polgári Egylet összes termeiben és kerthelyiségében az egyesületi könyvtár-alapjára Huckatdát Irén k. s. Rákosi Szidi színessziskolájának legszebb hangú kóloratur-énekese-nője, Hermann Aranka jeles énektanárnő növendéke, továbbá Szalay Sandor ur, valamint Csoloss Jenő

ur vezetésével a nagykanizsai dalárda közreműködésével hangverseny és felolvasással egybekötött zártkörű táncvigalmat rendez. Kezdetre 8 órákor. Tánca alatt Sárközi János barocsi zenekara játszik. Helyiárak: Párhely 4 frt. Ühohely 1-3. sorig 1 frt, 4-6. sorig 86 kr., a többi sorban 60 kr. Földszíni állóhely 50 kr. Karzat 30 kr. Jegyek előre válthatók Belus Lajos ur gyógyosztályában és este a pénztárnál. Feldíjazások, a nemes célt tekintve, köszönettel fogadják és hírlapilag nyugtázták. Karzati jegyek a táncra érvénytelenek. A meghívó márára át nem ruházható és kívánatra a pénztárhoz felmutatandó. Műsor. 1. Magyar népdalok. 2. Érdia a n. kanizsai dalárda. Csolozs Jenő ur vezetésével. 3. Dal a két Hunyadyról. Verő Györgytől. Részlet az "Ezer év" című színműből. Enkeli: Huckstedt Irén k. a. 3. Felolvasás, tartja: Szalay Sándor ur. 4. Csalogánydal, Káldi Gyulától. Enkeli: Huckstedt Irén k. a. 5. Erdei kisdud virág. Fischer C. L. Enkeli a nagykanizsai dalárda, Csolozs Jenő ur vezetésével. Az énekdarabokat Bischoitzky Miksa ur fogja kíséni zongorán.

Muraköz népe a kiállításon. Muraköz két járásának a perlakinak és csátornainak főszofigabiraja, Kovács Rezső és Kohbenichag Bela, — mint levelezők írja — fülhírták járásuk horvát-ajku gazdait, hogy minél tömegesebben látogassák meg az országos kiállítást. A fülhívásnak lett is eredménye, mert máig 474 földműves jelentkezett, akik a két járás főszofigabirájának vezetésével a 27-ikén reggel négy órákor C-aktornyáról kiülővonattal utaznak Budapestre, s háromnap utaznak vissza, szintén kiülővonaton.

Sajtó hiba. A lapunk legutóbbi számában közölt "Nyitólévi" vége felé gonosz sajtó hiba csúszott az egyik mondat szerkezetbe. *Skubics Jenő* urnak, a zalamegyei agrárpárt elnökének leveleiben az volt, hogy az új pártaranyat (az agrárpárt) a nemzeti párt programját mindenben a magáéval teszi, de a jelenlegi nyomozástó viszonyok közt első kérdések tartja a közgazdasági bajok szándékát. A szerzők a "közgazdasági" szó helyett "fővárosi" szót szedtek s ez a korrektor figyelmét — mivel nem volt éppen értelem zavaró hiba — ekerülte s így a hibás szöveg maradt a szövegben.

Hangverseny Légradón. A következő sorokatt vettük Légradóról: Az ezen cím alatt b. lapjának 64-ik számában közzétett közleménybe egy félreértésből származott hiba csúszott be, a melyben nem 10 forint hanem csak 7 frtot fordított a rendezőség, mint tiszta jövedelmét, a tapoleai tűzkárosultak felségélyezésére. Kérem a Tek. szerkesztőséget, kegyeskedjék helyet adni a rectificálásnak b. lapjában.

Változás a Zalai Közlönyél. Batorfi Lajos halála után Zalai Közlöny lapjának teletől szerkesztését és kiadását *Wajdits József*, a lap tulajdonosa, vette át. Ez azonban csak ideiglenes intézkedés volt. A Zalai Közlöny f. é. aug. 8-iki számában már dr. Kiss Ernő nevet találjuk, ki véglegesen átvette a teletől szerkesztőséget. Helyettes szerkesztő dr. Villányi Henrik lett. Tulajdonképpen ők ketten vezették eddig is a lap szerkesztését, s a lapot határozottan irodalmi színvonalra emelték. E szerkesztőségi változás tehát csak nyereség a vidéki hírlapiradalomra nézve.

Figyelmeztetés. A helyben állomásozó es. és kir. 48-ik gyalogezred tartalékos legénysége folyó évi augusztus hó 19-én delelőtt a m. kir. 20-ik honvédelmi miniszter f. évi aug. hó 21. és 22-én Kis-Kanizsán — Szepelnek — Bajcsa és a Principális kanális által átárolt szokott lőterületen barocsi céllovészetet tart. Erről a közönség minden szerencsétlenség kikérdése végett oly figyelmeztetéssel értesítették, hogy a jelzett lőterülettel 6000 lépésnél közelebb ne tartózkodják és ne közeledjenek. Nagy-Kanizsán, 1896. augusztus 13-án. A rendőrkapitányság.

Végladár. H. Rosenberg Miksa fűszerkereskedő Nagy-Kanizsán üzlete felosztása miatt hatóságilag engedélyezett végladár tart.

Vásár Tapolezán. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy Tapolea községben a f. évi augusztus hó 16-ára egy országos vásár, ez évben kivételosen folyó évi augusztus 17-én tartassék meg.

Gyilkosság egy kalap miatt. Hízi Zsigmond sójtőri parasztelegény *Sonkolyi Ferencz* nevű társával összevívott a miatt, mert utóbbi tréfalól elvette kalapját és azt eldugta. Sonkolyi nyugodtan hallgatta társa szitkozódását, ezekkel

mitsem törődve. Ez annyira bosszantotta Házit, hogy Sonkolyi távozásával utána sietett és hátulról lefőtte. A zala-egerszegi kir. törvényszék Házit ezen büntetés miatt 7 évi fegyházra ítélte. A kir. kuria, mely e hó 12-én foglalkozott ezen ügygel, Házi büntetését 5 évi fegyházra szállította le.

Rabbi ben Akiba meghazudtolva. A lángeszű főpapot, ki azt állította, hogy nincs semmi új a nap alatt meghazudtolta egy csinos kiskanizsai menyecske, szül. *Erdélyi Lizi*, ki elvélva ellérjérel. Meghazudtolta pedig azzal, hogy ellopott egy dunánt — cigánytól, kik Kis-Kanizsán telepedtek le. Felordult a világ; gondolták a morék, midőn észrevették, hogy a lopás ige az egyszer nem cselekvő, hanem a szenvedő alakban tejesedett be. Futottak a rendőr sőzhez, melynek kiskanizsai kirendeltsége csak vajmi nehezen akarta elhinni, hogy ők a panna-osok, illetve károsultak, — Kolompár Rozsi cigány asszony azonban nem azért foglalkozik a jóslással, hogy ki ne tálna, hol van a dunna, hogy az ellopott jószág Erdélyi Lizinél van; — hol ez tényleg meg is találta. De a dunna nem volt egyedül, egy csinos — parasztelegény volt mellette, kire a menyecske ráfogta, hogy ő terelte a bűn útjára, mely a dunához vezetett. Ezen érdektörőség folytán Mészáros János 18 éves legény szintén a rendőrség elé került.

A Budapesti Napló, az újságírók lapja kelti tel ezidő szerim nemcsak az egész magyar közönség rokonszenves érdeklődését, hanem a külföldi figyelmét is. Az a körülmény, hogy egy egész szerkesztőség elhagyja régi lapját s tömören együtt maradva, új lapot alapít, a melynek ő maga a kiadótulajdonosa s a melyben tehát a legnagyobb függetlenséggel folytathatja publicisztikai harsait: ez a körülmény meg a világ-tengeren túl is közfigyelmet gerjeszt. Az amerikai sajtó legtekintélyesebb organuma, a "New-York Herald" augusztus harmadiki számában rendkívüli esemény gyanánt regisztrálja, hogy a Pestii Napló egész szerkesztősége testülelileg kilépett s teljesen szabad kezét akaráván biztosítani jörelvéseinek, új lapot alapít, a melynek ő maga lesz a tulajdonosa. Ez az új lap, a **Budapesti Napló** szerkesztőségének közkedveltségű irói gárdájában a magyar sajtónak legényesebb neveit egyesíti. A **Budapesti Naplóban** tehát oly újágot kap a magyar közönség, a mely a hírlapiradalom legmagasabb színvonalán áll és a mely nemes és tiszta szabadelvűségénél fogva számot tart annak a közvéleménynek a támogatására, amely annyi lelkes jóakarattal kísérel ugyanennek az irói gárdának eddigi működését. A **Budapesti Napló** első száma Szent István napján fog megjelenni. A régi szerkesztőség új lapja a legényesebb kiállítással fog dicsekedhetni s ebben a tekintetben is mintaképe lesz a magyar újságoknak. Politikai cikkei s politikai értekezései előkelő irányú s a tökéletes megbízhatóság típusát fogják képviselni. Tárcáiról közül elég megemlíteni Ábrányi Emil, Lyka Károly, Papp Daniel, Pekár Gyula, Tömörkényi István, Szántó Kálmán neveit, hogy jelezsük azt a magas színvonalat, amelyet a **Budapesti Napló** tárcarovata már eleve biztosított magának. A lap egyéb részei eleven, szellemes és izléeses feldolgozásban fogják a nap történetét tárgyalni. A magyar sajtó erre a minta újságára, a teljesen független **Budapesti Naplóra** szeretettel és bizkeséggel hívjuk fel a hazai közönség figyelmét.

Az ő cs. és kir. Fensége József főherczeg védnöküége alatt álló Első Biztosító Intézet Nemzeti Szolgálat Esetén: — Az ő cs. és kir. Fensége **Gizella főherczeg védnöküége** alatt álló **Gizella-Egyet pesti vezérőrnökök ügysége** és meghítható helyi és mozgó ügynököket keres, kitűnő feltételek mellett.

IRODALOM.

Munkácsy Mihály. Árpád honfoglalása. Kötettel együtt 132 cm. hosszú és 92 cm. magas. Sainarany keretben, szőlőlevél díszítéssel. Dída keretben bronz-beítél. I. sz. aranykeretben. II. sz. aranykeretben. III. sz. fekete vagy barna fényezett keretben (lekököl száma). **Nándorfehérvár felmentése** Hunyady, János és Kapitány által 1456-ban. Festette **Osztobli J.** Kötettel 1 m. hosszú és 73 cm. magas. Aranyozott antik keretben. **Kiraly Miklós kiróhaná- s Szigetvárról.** Kötettel 1 m. hosszú és 73 cm.

magas. Aranyozott antik keretben. **Fenyő Árpád. "Árpád és a vezérek"** és "Aldona és Mordunak". A "Magyarok bejövetele" s körképnek részlete. Kötettel együtt 120 cm. magas. Mindérik kép: Sainarany-keretben, szőlőlevél díszítéssel. Dída keretben, bronz-beítél. I. sz. aranykeretben. II. sz. aranykeretben. III. sz. aranykeretben. **Conceptio immacolata.** Murillo festménye után készült rézmetset. Kötettel együtt 120 cm. magas és 83 cm. széles. Arany felülettel díszített fekete keretben. **Módorona Sztátián.** Rafael festménye után készült rézmetset. Kötettel együtt 120 cm. magas és 98 cm. széles. Aranyfelülettel díszített fekete keretben. **Módorona. Eberst** eredetű után készült színyomat. Kötettel 116 cm. magas és 98 cm. széles. Aranyozott antik keretben. **A menyasszony Álma.** **Martens** eredetű után készült színyomat aquarellmódorban: I. sz. díszkeretben, 90 cm. széles és 70 cm. magas. II. sz. antik aranykeretben, 85 cm. széles, 74 cm. magas. **A menyasszony ébredése.** **Leffer F.** eredetű után készült színyomat aquarellmódorban: I. sz. díszkeretben, 90 cm. széles és 79 cm. magas. II. sz. antik aranykeretben, 85 cm. széles és 74 cm. magas. **Ö feladása I. Ferencz József.** Díszes aranykeretben. Egyedül rátkár és képi-veltség Nagy-Kanizsa és vidékére **Fischel Fülöp** képszt kereskedésében, hol a képek megtekinthetők és megleg részletezésre is megrendelhetők. Vidékre csomagolást az a költségnek számítjuk.

A Millenniumi kiállítás látogató közegegek különös figyelmébe ajánljuk a következő kiállításokat: **Gelléri. Kiállítás** kalona 50 kr. **Erőeres Magyarországi múltjából és jelenéből** számos képpel 1 frt. **Ugyanaz** német nyelven, 1 frt. **Boros: Kiállítás képek útmutató** 50 kr. minden vezető 500 koronás kép, ha a kiállításra utazik vagy ott tartózkodás alkalmával balcsent éri. **Palóczy Budapest és Károlyi kiállítás** Budapest kerületi útmutatója vászonba kötve terjedelmű és számos képpel 1 frt 20 kr. **Budapest és az országos kiállítás.** Képek útmutató számos képpel és terjedelmű 50 kr. — **Budapest tervezési madártárlat** s több képi letek rajzaival 1 frt. — **Budapest tervezési s kiállítás** képpel 50 kr.

CSARNOK

Örületlen szenvedélyből.
— Amerikai bűnügyi történet.
Németből fordította: **Mugawf Ede.**
(Folytatás.)

— Nyitva szokta tartani ajtaját, ha azobájában tartózkodik, Leavenworth kisasszony?
— Meglepetve nézett, de hamar magához jött.
— Rendesen nem szoktam.
— Nos — és miért telte tegnap este?
— Nagyon meleg volt.
— Ez az egyedüli ok?
— Igen.
— Mikor tette be az ajtót?
— Mielőtt lefeküdtem.
— Es előbb feküdt le ön, mint a család?
— Később.
— Hallotta Harwell urat a könyvtárból kijönni és szobájába menni?
— Igen.
— Es utána azonnal betette ajtaját?
— Nem.
— Hanem?
— Ugy gondolom néhány perccel később.....
De a telet nyugtalanul hangzott.
— Ugy, azt nem tudja megmondani? Kifejezte tette tán?
— Igen — lehetetlen határozottan megmondanom, mennyi ideig hagyhattam nyitva ajtómat Harwell urnak feljörése után.
— De csak megtudja mondani, ha tis peronál több volt-e?
— Igen.
— Több husznál?
— Az is lehetséges.
Mily halvány volt arca és hogyan remegett.
— Leavenworth kisasszony, a családék bizonyítás szerint, nagybátyjának nemokara Harwell ur elmentele után kellett meggyilkoltatnia. Ha az ön ajtaja nyitva volt, lehetet, hogy lépéseket hallott szobájá felé menni és utána egy lövést. Most kérdem: okadatolt-e ezen vélemény?
— En nem hallottam semmiféle lövést. Egész bizonyosan tudom.
— Gondolkodjék egy kicsit; nem hallott lövést?
— Nem.
— Leavenworth kisasszony, bocsásson meg, ha még egyszer kérdexem, hogy nem hallott-e valamit. Határozott választ kell kérnem.
— Egy ajtót hallottam betenni.
— Melyik ajtót?
— Ugy hiszem a könyvtári ajtaját.
— Mikor volt ez?
— Azt nem tudom.
Görösesen összetévé kezét s magánkivül kiáltá:
— Miért kutat ennyire? Miért kínoz engem tulajdonképp annyira végtelen kérdései által?
En felugrottam; s tántorgott; úgy látszott, mintha eszméletét vesztené.

Mielőtt azonban hozzáérhettem volna, már újra felegyenesedett és magához térve, mondá: — Becsúszom meg, hogy oly különösen viselkedem... De ma nem egészen jól érzem magamat...

Azután a vizsgálóbíróhoz fordulva, a legnagyobb nyugalommal mondá:

— Kérem ismételje kérdéseit még egyszer.

— Azt kérdeztem öntől, — válaszolt éles barátságosan hangnnyomattal, amely mutatá, hogy nem igen hisz neki, — mikor hallotta a könyvtár aajtáját betelni?

— Az időpontot határozottan nem mondhatom meg, csak azt tudom, hogy Harwell ur már feljött volt, és hogy azobasajtómat még nem tettem volt be.

— Es nem hallott lövést?

— Nem.

— Leavenworth kisasszony, a cselédányok közül az egyik — Jankának hívják — tegnap este azon szándékát nyilvánította volna, hogy öntől orvosasszókérni; csakugyan jette is ez?

— Nem, nem jött hozzám.

— Mikor tudta meg, hogy eltűnt?

— Ma reggel, reggeli előtt, Molly találkozt velem az előtérben és kérde hol van Janka.

Nem foghattam fel, hogy miért fordul hozzám e kérdéssel, és csudálkozásomat ki is fejeztem neki. Rövid értekezés után azonban tisztában voltam Janka eltűnéséről.

— Nem volt sejtésem eltűnésének okáról?

— Nem, az előttem megmagyarázhatatlan.

— Nem jött arra a gondolatra, hogy valami goszított lehetett indító oka?

— Nem.

— Nagybátyjának meggyilkolásával nem is hozta ö-szeifüggésbe?

— Én nem tudtam még akkor, hogy meg van halva.

— De később?

— Az lehetséges, hogy e gondolat átjárja elmémet, hogy Janka talán képes volna e rejtvényt megfejteni.

— Mit tud e leánynak multjáról?

— Nem többet, mint unokanővérem már mondott.

— Tudja ön, miért szenvedett néha éjjel buskomorsági rohamokban?

— Eleonóra sötétpiros lett és azulán bosszusan válaszolt:

— Nem, uram, soha sem bízta rám titkait.

— Akkor azt sem tudja, hova mebegett?

— Természetes, hogy nem tudom.

— Még egy kérdést intérek kisasszonyhoz. Ugy értesültünk, miszerint az ön parancsára lett nagybátyjának hullája, azon helyről ahol találták, a szomszéd szobába átvive.

— Eleonóra lehajta fejét.

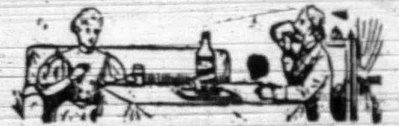
— Nem tudja ön azt, hogy mindazok akik egy meggyilkolt embert találtnak, ahhoz hozzá nyulniok mindaddig nem szabad, míg azt egy erre meghatalmazott tisztviselő szemügyre nem vette?

— Abban a pillanatban nem gondoltam erre, csak egyedül érzelmeknek engedtem.

(Folytatása következik.)

NYILTTÉR.

Henneberg-selyem csakis akkor valódi, — ha közvetlen gyárból rendelik — **fekete, fehér és színes 35 krtól 14 frt 95 krig méterenként** sima, csikos, kockázott, mintázott, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban) stb. a megrendelt áru postabérlés és vámtalanosan a házhoz szállítva és mintákat postafordultával küld: **Henneberg G.** (ex. kir. udvari szállító) **selyemgyára** Zürichben, Svájcba címzett levelekre 10 kros, és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. — Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Krondorf savanyúviz.

Stefánia trónörökösne forrás, **kitűnő gyógyviz,** kedvelt asztali viz. Nagy-Kanizsán mindenütt kapható.

1500 forint jövedelmező nagykanizsai házamat parkírozott udvarral, nagy gyümölcsökkel elutasítás miatt minden áron eladom.

Herrmanny Ferencz Nagy-Kanizsán.

Hirdetések.

3240/1kv.

183-1-1

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék tkvi osztálya részéről közhírré téteik, hogy a délzalai takarékpénztár végrehajtónak Praxl János vhsajtát szenvedő német szent miklósi lakos elleni 700 frt tőke, ennek 1894. november 5-től járó 8% kamatai, és ennek 8%-os kamatai, 10 frt hátralékos végrehajtás kérelmi 10 frt 55 kr. jelenlegi, s a még felmerülő költségek iránti vhsajtái ügyében a fent nevezett kir. törvényszék terü. étében tartozó német szent miklósi 31. szám tkyben II./4 s 13-17. sor sz. alatt felvett s 1168 frtra becsült ingatlanok

1896. évi szeptember hó 9. napján d. e. 10 órakor

Német Szt.-Miklós községánál Rapoch Gyula felperesi ügyvéd vagy helyettese közlegyűttével megtartandó nyilvános arverésen eladotai foguak.

Kikiáltási ár a fennebb kített becsár.

Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át ké-szpénzben vagy óvadékképes papírban a kikiáltóit kezébe letenni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. tszék mint. telek-könyvi hatóságánál 1896. évi máj. hó 27-én.

GOZONY, kir. törv. albró

Különlegesség polóka-halva, könyvharvar-

molj, és haziallatok letve ellen.

Kapható:

Nagy-Kanizsán!

- Fesselhofer József
- Armuth Nánán
- Deutsch és Ehrenfeld ifj. Fischer Ferencz
- Fleischacker Jozsef
- Marton és Huber
- Neu és Klein ifj. Rosenberg Miksa
- Schwarz és Tauber
- Strem és Klein
- Rosenfeld A. és Fia

Nagy-Hécsé:

- Dedinszky J. gyógyszer
- Kohn F.

Kapható:

Pácsa:

- Schleiffer M. G.

Periák:

- Kramarits Viktor
- Sosterits Pál

Sümege:

- Math Bodis
- Darnay Kálmán
- Markus Salamon fia

Felső Hegesd:

- Weiler Vilh. és Sauu

„ZACHERLIN“ bámulatos hatásu!

Förlumulhatatlan biztosság és gyorsasággal pusztit mindennemű kártékony férget és azért a vevők milliói által dicsértetik és kerestetik.

Ismertető jelei a következők: 1. a lepecsételt üveg, 2. a „ZACHERL“ név.

Papagály.

beszélő, és éneklő, teljesen azelőtt 30, 40, 50-100 márka darabonként. Törpe papagályok tenyésztésre igen alkalmasak párja 6 és 10 márka Kardinali-ok tűzvörös bőbitával szorgalmas éneklők darabja 6 márka. Indigo pintyöke, szép ég-kék, jó éneklő darabja 5 márka. Pápa-pintyöke szép tarka élénk éneklő darabja 6 márka. Afrikai diszpintyek, szép tarka, takaros éneklő párja 3 márka; 5 pár válogatott 12,50 márka. — Székküldés utánvét mellett jóállással az élő állapotban megérkezésért.

FÖRSTER L.

Vogel Import & Export. Chemnitz i. S.

Küldő madáreselés postai csomagokban minden helyre. 173 3-1

A világhírű STEYRI fegyvergyár

SWIFT

KERÉKPÁRAINAK

kizárólagos főraktára és képviselősege

Nagy-Kanizsa és Zalamegye részére:

Unger Ullmann Eleknél

Nagy-Kanizsán.

Ezen kerékpárok, úgy tartósságra, szerkezetre mint könnyű járásra az első helyen állanak az összes Európai gyártmányok között.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

A lótenyésztés emelésére alakult részv.-társaság.

Budapest Tattersall

(külső kerepesi-ut 17-19. a keleti pályaudvar leszálló udvarával szemben)

f. évi október hó 4. 5. és 6-án

luxus lóvásárt

rendez.

Bejelentések szeptember 15-ig a „Tattersall” titkárságához intézendők honnét kívánatra bejelentési lapok a hátlapjaikon foglalt vásárszabályzatokkal egyetemben barkinek megküldetnek.

Katalogusok szeptember 20-tól kaphatók.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Szülők figyelmébe!
Nyilvánosjogu mintá elemi fiu- és leányiskola
és Középsiskolai Internátus.

Budapest, IV. Ujvilág-utca 16. szám.

A negy. vallás- és közokt. m. kir. ministerium által engedélyezett és állami megilyben is részvevő fiu- és leány tan- és nevelőintézetembe bejáró felkészült és bennlakó növendékek beiratása a jövő tanévre napoként 9-1 óráig azelőtt lehet. Kellő igazolás mellett azonban az iskolai év folyamán bármikor vétetnek fel növendékek.

Elemi 5- és 8-ik osztály egyenrangú a polgári I- és II-ik osztályal.

A magánvizsgálatok szeptember havában tartatnak.

Ministeriileg engedélyezett Középsiskolai Internátusomba elfogadok más nyilvános gimnázium- real-kereskedelmi vagy polgári iskolába járó tanulókat is a legmértékeltőbb díjak mellett; az ilyen tanulók correspiciózára is bejārhataak az intézetbe.

Szakképzett tanítók, nevelő tanítónők és tanárok vezetés és felügyelete alatt tanintézetemben a gondos nevelés és tanítás mellett az előirt tantárgyakon kívül a testzésre, a zenetanításra, valamint a német és francia nyelv oktatására fordítatik kizáró figyelm. — A vallásitanítást a hitoktatók a tanintézetemben tartják. Kitérően felszerelt tanterem külön torna-, játszó-, fürdő-tázas és jól eselőszerű háló- és étterem a növendékek részére rendelkezésre állanak.

A leánytanulók nevelő tanítónők által külön tanteremekben tanítatnak és azoknak gondos nevelése és ápolása alatt állanak.

A tanév szeptember 1-én kezdődik és a tanítás napokint 9-1 óráig tartatik. A lefolyt tanévben júniusban 40 fővárosi és vidéki előkelő család gyermeke részvevő oktatásban miről számos elismerő nyilatkozat tanusodik.

A bizonyítványok államérvényesek.

Kivánatra bővebb felvilágosítással szivesen eszolgál

Szánkási Janos,
intézeti igazgató-tulajdonos.

Hirdetések

felvételnek Fischel Fülöp
könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

Költés tojások.

valódi brahma-tyukokból darabonként 15, hollandiaktól, fekete, nagy fehér bubbal darabonként 25 kr., hondas-faj drb 25 kr., valódi steyer-tyukoktól 10 kr. darabonként, ezüst paduainaktól 30 kr. darabonként, langhaus-faj darabonként 30 kr., gyöngytyukokból darabonként 30 kr. ezüst wyandotte darabonként 30 kr., olaszoktól darabonként 30 kr. törpe-tyukoktól darabonként 30 kr. chechinchina darabonként 25 kr., erdélyi meszteleu nyakasoktól darabonként 20 kr., derkingstól darabonként 25 kr., Yokohama-tól darabonként 50 kr., ezüst orias ludaktól darabonként 1 frt, pekingi kacskáktól 30 kr. darabonként nagy steyer kacskáktól 20 kr. darabonként.

Csakis fejleszta állatok, — melyek már több ízben lettek kitértve — költési tojásait küldöm szét és a faj tisztasága és valódiságáért teljes kezeséget vállalok.

Pauly Miksa,
Köflach (Steyersorság)

Egy doboz ára
1 forint 20 krajcár.

Utánvétellel vagy az

összeg előleges bekül-
dése után küldetik.

KLYTHIA a bőr ápolására,

szépítésére és
finomítására **Puder**

Legelőkelőbb stízséki, bál és társalgó PUDER.

— Fehér, rózsaszín, és sárga —

vegyileg analízált és ajánlva Dr. Pohl J. J. Cs. Kir. tanár által Németben.

Ellenmérő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB

és kir. udvari toilette-szappan és illatszert-gyár Bécsben.

Főraktár: BECS, I. Wollzeile 2.

Kapható a legtöbb illatszert- gyógyszerkereskedésben és gyógyszerárban. — Nagy-Kanizsán: Kreiser Gyula és Keleti M. Mór cégeknel.

„BUDAPESTI NAPLÓ”

Politikai, társadalmi és közgazdasági napilap.

A **Pesti Napló** főszerkesztője, felelős szerkesztője és valamennyi dolgozó társa július 30-án megvált ettől az újságtól és még augusztus hónap folyamán **új politikai napilapot** indít

„BUDAPESTI NAPLÓ”

cimen.

A **Budapesti Napló** már első számával a magyar közönség régi barátja gyanánt fog az ország elé lépni, mert a szerkesztőség elveit, szellemét, irányát, hangját magával hozta és olyan újságot ad az olvasónak, amely a magyar szabadelvűség, a nemzeti politika, a magyar társadalom, a magyar gazdálkodás szolgálatában, az európai sajtó organumai körében a legelső sorban kíván helyet a maga számára stílusának előkelősége és zurnalisztikai tökéletessége következtében.

A **Budapesti Napló** főszerkesztője: Vészi József.

A **Budapesti Napló** felelős szerkesztője: Braun Sándor.

A **Budapesti Napló** belső dolgozótársai:

Abrányi Emil	Holló Márton,	Merkel Adolf
Clair Vilmos	Horváth Elemér	Papp Dániel
Cerri Gyula	Janovics Pál	Pekár Gyula
Erős Gyula	Dr. Kovács Jenő	Dr. Soltész Adolf
Fái Béla	Lyka Károly	Sváb Tivadar.
Gergely István	Márkus József	

Vezércikkiről a legkitünőbb politikusok. Tárcáiról kiváló novellisták, művészek, és műbírálok.

A **Budapesti Napló** politikai rovata találkozó helye lesz Magyarország legillusztrisabb publicistáinak. Tárcarovata tükre lesz a magyar irodalomnak és nagy figyelemmel fogja kísérni a külföldi irodalmi terméket is. Újdonsági rovatának frissesség, elevenesség jól értésültség lesznek a jellemvonásai. Művészeti rovata a legmagasabb esztétikai törvények és a művészet igaz szükségleteinek megfelelőleg készül. Távirati rovata hűségével és kimerítő információival fog kitűnni. Közgazdasági részére alapos értesüléseivel, bő informatív anyagával és megbízhatóságával a magyar közgazdaság érdekeinek hűs barátságát szegődik.

A **BUDAPESTI NAPLÓ** kiadótulajdonosa: a **BUDAPESTI NAPLÓ** szerkesztősége.

Előfizetési feltételek:

Egész évre	— — —	14 frt.	Negyedévre	— — —	3 frt 50 kr.
Félévre	— — —	7 „	Egy hónapra	— — —	1 „ 20 „

A ki most legalább negyedévre előfizet, a **Budapesti Naplót** szeptember 30-ig (az évnegyed kezdetéig) **díjtalanul** kapja, most teljesített előfizetése tehát az **október—decemberi évnegyedre vonatkozik.**

Mutatványszámokat kívánatra 8 napig ingyen küld

A BUDAPESTI NAPLÓ kiadóhivatala:

Terez-körut, 41-ik szám.

Szerkesztőség:

F. A. T. A. Ollopp-féle ház.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bérmegtelen levelek csak ismert korszakból fogadtatnak el.

Külső iratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankgyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malatagyár és szérőződe r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és esütőtörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetések jutányosan számíttatnak

Nyilttartó petítőra 10 kr.

Közvetítések, valamint a hirdetésekre vonatkozó Fischel Fülöp könyvkereskedésbe intézendők.

Szt. István napján.

(—n.) Kétszeres jelentősége van ennek a magasztos nemzeti ünnepnek ezeréves ünnepélyeink sorában. A nagy és bölcs király, kinek polgárosító tevékenysége nem muló fényvel ragyog a századok homályán keresztül, ugyanazon varázsszal bír még ma is a magyar szívekre, mint birhatott akkor, amidőn polgárosító missióját annyi buzgalommal s oly feleköltségekkel teljesítette. E varázs nem gyöngült azóta, sőt rálan még nagyobb lett, mert a századok folyamán mind fényesebben emelkedik ki alakja s minden magyar ember szívét a kegyelet érzése tölti be, mikor történelmünk e fényes alakjára gondol. S e kegyeletben a magyar nemzet minden fia résztvesz igaz és őszinte érzéssel, s e nemzeti ünnep vallási jellege dacára nemcsak katolikus ünnep. A lapok már régebben hírt adtak arról, hogy augusztadika különös fényvel lesz ez évben ünnepelve, s hogy a nagy körmenet, melyben a dicsőséges szent jobb kéz körül fog hordatni, a pesti részre is átfog jönni. A nemzet fényesen fogja dokumentálni ezzel, hogy az első magyar király nevének varázsa semmitsem vesztett fényéből a hosszú századokon keresztül, s hogy alkotásai és tetteivel örök időkre emléket állított a nép

szívében, de dokumentálni fogja egyuttal azt is, hogy mindaz, amit ez országban a hitélet gyöngüléséről, a vallásos érzés fogyásáról, a buzgóság lankadásáról beszélnek, az mind ármítás, melynek forrása nem tiszta s melynek célzatai éppen a hitbuzgóság ápolására nézve károsak.

Az a szent ember, ki Magyarországot a keresztény civilizáció ösvényére vezette, örök emléket állított magának a nemzet szívében s ha évenként nem fordulna vissza napja, melyet a nemzet neki szentel, még akkor sem szűnnék emléke, mert hatalmas fejedelem volt, aki Magyarországot keresztény és alkotmányos állammá tette, s ki a kereszténység által szelidebb erkölcsökre vezetvén a magyar népet, fogékonyvá tette a műveltség befogadására, másrészt pedig az alkotmány bővebb kifejtése által, melyet az új viszonyok szükségessé tettek, megállapította az alkotmányos királyságot.

A magyar nemzet mély kegyelettel viseltetik első szent királyra iránt és méltán mert szelid, kegyes fejedelem volt, ki hosszú uralkodása alatt bölcsességének, jóságának sok jelét adta, az országot rendezte, benne törvényes viszonyokat teremtett, s az európai államok sorába illesztette. Azokban a jó tanácsokban, melyeket Imre herceg számára feljegyzett, nemcsak a nagy fejedelem, a bölcs és

jó király, hanem a nagy és igazságos ember lelke is megnyilatkozik, akinek szívén fekvő a nép boldogsága és jóléte, a nemzet felvirágozása.

Minden magyar ember részére nagy tanulságokat rejt magában a nemzet múltjának története, s jobban megítélhetjük a jelen, hogyha ismerjük a múltat, s különösen, ha ezt a múltat elfogulatlan szemmel tekintjük. Erre pedig annál inkább szükségünk van, mert politikai életünkben oly áramlat jelentkezik és iparkodik terjeszkedni, mely népünköt idegen, de amely annál veszedelemesebb, mert a vallás, — a hit állítólagos veszélyeztetésének jeiszavai alatt zavart és nyugtalanságot okoz.

Ez a magasztos ünnep világos jele annak, hogy a hit, a vallás veszélyeztetve nincs, hogy a szabadelvű fejlődés nemhogy veszélyeztetve, hanem inkább megszilárdítására szolgál, s hogy a hitélet, mint minden embernek, minden felekezetnek legbensőbb lelki ügye, semmiféle akadályra nem talál, és igen jól megfér az ország szabadelvű fejlődése mellett, mely minden hitfelekezetnek megadja a magáét. Hiszen a honpolgárok vallás-erkölcsös élete, ezen életnek megszilárdulása, az államnak legelső érdeke s így nem lehet érdekében ezt bármilyen módon gyengíteni, s különösen nem lehet és

A „ZALA” tárcája.

Jézus-Jehova.

— A „Z A L A” eredeti tárcája. —

Írta: Kart.

A vadászati után bizony ott feneklettek meg az erdei csárdában, az öreg Kovács bácsinál.

Otten voltak a puskások.

— Kiss Marci a földes ur, kinek birtokán volt a vadászterület, aztán a jegyző, a járásbíró, a patikárus, meg a szomszéd község boltosa, Oblath bácsi.

A szánokat a vadászszákmányával már hazaküldték, — csak Kiss Marci négyese maradt az erdei csárdában, hogy a vendégeket hazaszállítsa. Maga a vendéglátó, gyalog szokott a felőrai úton haszatérni majorjába.

Nem volt kastélya, pedig bőven tellett volna, — hisz maga Oblath boltos három millió forintra becsülte Kiss Marci.

Spleen-je volt-e Marcinak, vagy hogy utálja a fényűzést, — annyi bizonyos, hogy úgy lakott s élt, mint egy kurta uraság.

Most unottan kelt fel a kártyasztaltól, — előtte vagy kétszer forint bankjegy, eszét, vegyesen hevert. Nyerte.

— Öreg! — szólt a kibicelő kocsmároshoz, — nézze a kártyámat, kimegyek a levegőre.

Marci kiment a pitvarra. Széllenvállu, egészséges, egyenes gondolkozású földbirtokos-típus.

Voltak, kik szép embernek tartották. Apja az öreg Kiss elvégeztette vele a jogot s aztán megyei szolgálatra szánta. „Legyen ur belőle, teheti!” — mondta az öreg filikus.

De Marci megkötötte magát, s a gazdasági akadémiát akarta erőnek erejével tanulni. Az öreg hát elküldte Németországba, Hohenheimba: „Gyerekk, csinálj amit akarsz, — csak ugy csinálj, hogy az adósságaid miatt saját aklomban hálhassak meg!”

Hat ezer forint appanása volt Marcinak. Egyet sem költött el belőle az első évben.

— Eb az inge Marci! — mondta vakációkor hazatérő fiának, — te, talán birkasajtot banketetezel a németeknek, lelkelem Marcin, — talán nem is merz jólakni — mi? Hékas?

A második évben tizenkétezer forintot kellett a Marci gyerekeknek Hohenheimba küldeni. Erre aztán az öreg adósságvettőzést; de azért nem kérdezte fiától, hogy hova tette azt a rengeteg pénzt. Marci sem hangozott vele. A harmadik évet kénytelen volt Magyar-Ováron tanulni, mert Hohenheimból úgy szokott meg. Bizony el is zárták volna, mert ő kelme leszurta a „Saxonia” Burschenschaft senior-ját. Es aztán cseppet sem segített a dolgon az, hogy becsületese, rendes párbajban történt, — megvolt az az atyafi tisztára halva.

Mondom: Marci kiment a pitvarra. Az erdei csárda tekintélyes épület volt, — akár egy szálloda, meg a régi időknek épült, három vármegyének országúján állott.

A pitvarban ember nem láthatott, oly bozor-

kánytancot járt a vibartól megkerült havará.

A konyha előtt lefüggő nagy, patriálikalis lámpa csak immel-ammal világított. Marci befordult a konyhába.

— Nagyságos Ur! — szólt hozzá a tüzélynél forgódó Örsze. — Isten segits! oda benn az uri ivóban olyan szép zsidó asszony van, hogy a farsangi szűz se különb. Bocssád meg uram vétkeket!

S Örsze háromszor is keresztet vetett magára. — Hát aztán lelkelem Örsze? Azért nem késsz a nyulpörkölt? Hé?

— Dejszen mindjárt kész, ebben a minutumban, Nagyságos Uram! de az a szép asszony.....

— Ne beszélj lelkelem! Kinek inge? Hadd legyen szép, csak azt vedd a lelkedre, hogy éhes vagyok!

— Igenis, — de mikor olyan szép. Biz Isten Nagyságos uram, nem látott még olyan fehér-személyt, mint ez az asszony.

— No Örsze lelkelem, ha belő szeretek abba a fehér-személybe, a te lelkeden szarad ám! — mondá Kiss Marci, és benyitott az uri ivóba, — egy szarvas agancsokkal, odon-butorszáttal ellátott terembe.

— Marci felé háttal, egy nő hlt a kandalló előtt; oldalát a levett botos fektűt; kabajakája, — bundája, karmantyuja az asztalon szanaszátt szórva.

— Jó estét kívánok! — köszöntött Marci.

A nő hirtelen megfordult. Marci megállott, — A nő haja tonásáig elhalványodott..... Csak néstek egymást.

dekében gyengíteni a katolikus vallást, mely még most is, mint régebben, első helyen áll ez országban, melyet el sem vitat tőle senki.

Akik tehát e hon polgárai között fennálló egyetértés szétbontásán fáradoznak, ezek nem az első szent király intencióiban járnak el, s nem szivlelik meg a történelem tanulságait, melyek elég világosan szólnak, hogy e nemzetet csak lakosainak egyetértése teheti nagygyá, csak a nemzet fiainak a közös anya iránt érzett egyetértő szeretete teheti virágzóvá.

Vajha a szent király dicső ünnepe magabátérésre ösztönözné mindazokat, kik azt hiszik, hogy a gyűlölség eldobott úszkével tesznek szolgálatot, ahelyett, hogy a szeretet meggyőző szavával fordulnának hűveikhez, s a béke jelszava alatt a haza szeretetére buzdítanának.

A vármegye házából.

Hirdetmény.

Q Csiszári és Apostoli Királyi Felsége a f. évi 83. katonai nagy hadgyakorlatok alkalmával vármegyénket legmegőbb megjelenésével szerencsétlenül fogja.

Es örvendetes alkalmul szolgálókn arra, hogy Zala vármegye közönsége az ősi szokásához híven hódolatát küldetésére által kifejezse, ezen küldetés megválasztása céljából f. évi augusztus hó 24-én délelőtti 10 órakor Zala-Egerszegben rendkívüli törvényhatósági bizottsági közgyűlést fog tartani, melyre a törvényhatósági bizottság tagjai tisztelettel meghívotnak.

Zala-Egerszeg, 1896. augusztus 13.

Dr. Gróf Jankovich László sk.,
Zalavármegye főispánja.

Közig. biz. ülés.

A megyei közigazgatási bizottság augusztus havi ülését dr. gróf Jankovich László főispán elnöksége alatt f. hó 12-én tartotta.

Az alapítási havi jelentés a vármegye területén a közigazgatás egyes agraiban július hó folyamán előfordult eseményekről felolvasatván, helyszínelg tudomással vétetett.

A közigazgatási bizottság a szolgabíróságok útján felhívja a körjegyzőket, hogy ügyeimezesnek a községi előjárásokat arra, miszerint a

miniszteri rendelet intézkedéséhez képest jégverések alkalmával az adólerák eszközése vegett nem elegendő a jégverések egyszerűen hivatalból való bejelentése, hanem szükséges, hogy az illető községekben a kárvalottak, vagy ezek közül kettő, tgyen jelentést a jegyzőségnél s ezek bejelentése terjesztessék fel.

A közigazgatási bizottság jóváhagyta Zala-Egerszeg rendezett tanácsa város képviselőtestületének határozatát, amelylyel a kétős fogatú igás napszám megváltását 2 forint, az egy fogatút 1 forint s a kéni napszámét 45 krajcárban állapította meg a közmunka leszolgáltatásánál.

A magy. államvasutak igazgatóságát feliratilag megkeresi a közigazgatási bizottság az iránt, hogy Zala-Egerszeg és Szent-Iván között a már létező h. é. vonat összeköttetésen kívül oly vonatot indítson, a mely az utasokat a Szent-Ivánról Nagy-Kanizsára reggel 5 ó. 57 perckor induló vonathoz kiszállítsa s a Nagy-Kanizsáról reggel 7 ó. 33 perckor Szent-Ivánra érkező vonatot bevarja, továbbá este 8 ó. 30 perckor Szent-Ivánról Nagy-Kanizsára induló vonathoz az utasokat közvelelül kiszállítsa, a 7 ó. 30 perckor Nagy-Kanizsáról Szent-Ivánra érkezőket pedig Zala-Egerszegre beszállítsa.

Ugyancsak megkeresi a közigazgatási bizottság a magy. államvasutak igazgatóságát az iránt, hogy a törje-balaton szentgyörgyi vonalon a B.-Sat. Győgyről reggel 7 ó. 40 perckor Tüdjére induló, valamint a Tüdjérfől B.-Szi-Győgyre délután 4 óra 20 perckor induló s augusztus hó 17-től beszűntetni terveh veti vonatokat továbbra is tartsa fenn.

A helyügyminiszter által Zala-Egerszegre engedélyezett helyettes anyakönyvi állásra jelentkezett tíz pályázó közül a közigazgatási bizottság kinevezésre Rédey Alajos Lajos perlaki járásbíró-sági irnokot, hodosáni anyakönyvvezetőhelyettes-tet s okleveles jegyzőt hozza javaslatba.

A lemondás folytán Bredesdebe jött kapornaki anyakönyvvezetői állásra Szekeres István nagykapornaki körjegyző helyettesét, továbbá anyakönyvvezetőhelyettesekké a stridói anyakönyvi kerületben Novák László stridói községi aljegyzőt, a mura-szerdahelyben Horvath Antal mura-szerdahelyi földbírókat, a szobocaiában Brunner Gyula jegyző-irnokot, a pacsaiában Zábó Gyula járási irnokot hozza kinevezés végett a közigazgatási bizottság a helyügyminiszternél javaslatba.

Náprátia község kérelmére az Ukk—Csáktornya h. é. vonat mentén egy átvezés létesítése tárgyában a helyszíneli eljárás foganatosítása Háczy Kálmán közigazgatási bizottsági tag elnöksége alatt elrendeltetett.

A Balatoni Gözhajózási Társaság számára Keszthely, Badacsony és Raviölöpnél végleges kikötő építését a közigazgatási bizottság csak az esetben hajlandó készíteni, ha a társulat biztosítja a vármegyét, hogy a megye érdekeinek

megfelelő járlatokat létesít a Balatonon, ellenkező esetben a szerződés szerzők még fennálló három évre a kikötőket csak kijávitatja s a három év eltelével továbbra semmi kötelezettséget sem vállal magára a kikötőket illetőleg a vármegye.

A felhőszakadás által megrongált badacsonyi út megvizsgálására Skublios Gyula járási ügyelő-ségi elnök elnöksége alatt Lányi Kálmán főmérnök és Szentmiklósy Gyula járási főszolgabíróból álló bizottság azai küldeték ki, hogy a szükségesé válándó munkálatra nézve a véleményes jelentést a közigazgatási bizottság szeptember havi üléséhez terjesztse be.

Kir. tanfelügyelő jelentése szerint a miniszter jóvá hagyta a bacsu-szent-lászlói millenniumi Állami iskola helyisége ügyében kötött bérszerződést; a tanítói állásra a pályázat ki is iratott. — A nagyfalusi és királylakai Állami iskolák részére tervezett építkezést a miniszter most nem teljesíthetvén, a jövő év első negyedében az összes műszaki iratok kaposzában teendő újabb jelentést rendelle el. — Ugyancsak ez időszakban a miniszter a zala-szent-grófi összes felekezeti iskolák államosítása ügyében újabb adatok felkutatását rendelve el, a képviselőtestülettel és a felekezetek képviselőivel újabb tárgyalást tartott. — A csabrendeki Állami iskola részére kiválasztott telek illelve rajta levő épület hasznavehetősége iránt műszaki vélemény felterjesztését rendelle el a miniszter. — Személyesen intézkedett Mura-Szerdahelyen a millenniumi Állami iskola helyiségeinek alakítása és beburkolozása iránt. Személyesen tárgyalt a keszthelyi községi iskolákkal a szeptember elején megnyitandó Állami polgári leányiskola összes személyi és dologi viszonyairól; egyelőre ké, esselg három osztály nyitattik meg szeptemberben. — Nagy-Kanizsán a községi iskolákkal az ottani községi polgári fiu- és leányiskolák államosítása iránt tárgyalt, Tapolcán pedig a képviselőtestület és iskolazétek együttes ülésében az Állami polgári fiuiskola még fenlorgott mozzanatai végleg megoldottak. Ugyanott meglátogatta a zárda ovdát. — Jelenté, hogy a csáktornyai polgári fiu- és leányiskolák tanítótestülethez még szükséges tanerők ügyében a pályázat kiirattott. Udvarnok közegében az előjárókkal új iskolaházak ügyében járási főszolgabíróval tárgyalt. — Szent Grót polgárvárosban ugyancsak az új iskolaház ügyét biztosították. — A tankerület több fontos ügyéről személyesen tett előterjesztést a miniszternek. A tankerület két tanítóját a miniszter a Pápan tartandó gazdasági szaktanfolyamra vette lel.

Az alnok-rajki községi iskolánál a tanítóválasztásnál elsőnkül Köller István közigazgatási bizottsági tag küldetett ki.

A letenyeri járás főszolgabírójának jelentése a letenyeri, egyedutai, tót-szent-martoni, tót-szerdahelyi, becsehelyi, hancok-szent-györgyi és pusztamagyaródi gyermekmenedékházak megnyitására,

— Ha nem csalódom..... — kezdé az idegen

nő, magához térvé — Kics ur?

— Büchler Julcsa?

— Igenis, nem is; — mert most már özvegy

Rittar Zeimoudné vagyok.

— Ön férjhez ma? — kérdé mintegy indu-

latoson Kics.

— En Ön? Ön meg megadóult. Olvastam fé-

nyes esküvőjének leírását a lapokban.

— Igna! — monda halkán Marci, — hisz csak a meglepetés beszél belőlem, boosásson meg, hogy kérdőre vontam.

A nő nem felelt.

Csend lett, — csak nézték egymást, mintha

mindkető egy történetkét mondott volna el és egyik a másiktól várna véleményét.

Marci nem tart be az asszony nézésével. A

handalló tűznek sárga-piros fénye végig táncolt

lencsere elakján. Déli lejáznak minden szépségét

e nőre látszék pazarolni a természet. Illatos haja,

mely még nedves volt a tergetőtől részért hó-

lód, — oly-tekere volt, hogy fekete bárony

sokéje szinte világosnak tűnt föl haja mellett.

— Halovány édes arca kissé kipirulva az átélt

viharból; gyöngéd-kihívó, bátorító-szuasító, kérő-

parancsoló, szende-mérsék szemei égették is, meg

féhűdöget is érzettettek. Gyenge, lányos keble

ismeretlen vágyakat kellették, parányi kezei az

urnót hirdették.

Marci csak nézte.

— Most nagybátyómban megyek Zalára, Kis

ham nála van az halokk; de kocsiom lovai

tidőreik a szűgyir erő hóban s nekem itt kell

vesztegelnem tán-reggelig. Addig szegény, ara-

nyos hacsakm tán meg is hal, — meghal anél-

kül, hogy édesanyját még egyszer láthatta volna.

A nő görcsös zokogásban tört ki.

Kics felugrott és kirohant az ebédől.

— Fülöp! hallá az asszony Marci kiáltását.

— Itt vagyok! — válaszolt egy mály hang.

— Azonnal fogj be. A hetes segítsen, — a

lovak inait dörzsoljétek be pálinkával, — aztán

a nagyszobából valamennyi puskát és löllényt

tegyétek a szándéba. Egy-kettő, lögyetek készen,

mert ha tíz perc múlva nem mehetek, meghalsz.

Nagy lárna lett erre a töle soha nem hallott

fenyegetésre. Marci sohasem parancsoló, — még

az utolsó hajdujától is csak kérni szokott. Há!

most szedje a kasz-lobát, aki jól akar, mert az

urasságot így még nem látta senki. Bent a nagy

ivóban is elhagyták a kártyázást.

Azon a helyen, ahol a Marci ült, egyzersmint

Fortuna asszonyág is ült; az öreg Kovács vagy

kétszáz forintot nyert meg a már Marci által

nyert kétézer forintot.

— Holnap revanche-t adok, — monda kurtán a

líhegre belépő Kics. Engedjétek meg, hogy most

reggelig mulassunk. Kovács bácal! amit maga

bozzája nyert, azt elmeiatjuk. En becsalodok

Zalára — cigányért. Hanem a puskákat mind

elviszem kölcson.

— Az Istenért! Csak nem mezt el az eszed!

kiáltották a vendégek.

— Marci! — kiáltott a patikáros — larkasok

járnak, mi jut ezvedbe?

Marci mosolygott.

— Há! olyan sibered kölyök vagyok én? Vén

asszony van köztetek?

S kiindult a puskákat cipelő kocsis után.

Két óra múlva itt leszek, kiáltotta még hátra.

Csalingelés jelszava, hogy a szán kirepült a

csárda udvarából. Csak az amuló Orszo nézett

a vak éjszakák; költényében az egész nyert

összeg, — Marci adta neki.

— No Orszo itt a hozományod! koszorura is

kerül, lehet: részemre is.

A kocsi-ülésen balról Marci ült térdel közt

két dupla csövű lankaszter, — jobbról az az

asszony.

Fülöp kocsis, — meg Kovács bácsi hetese,

vont fegyverrel a hátsúló ülésben.

A tőlygerdő előtt megrattotta a gyepőket

Marci. Mintegy villaműsere állott meg a négy

nemes állat.

— Fülöp, vedd le a csengőket.

A kocsi levette a csalingelő löszöcskéket, ismét

felugrott — és hájra! repült a könnyű szán, az

országuton Zafata felé. Most egyszerre az ostor-

hegyen megállt; de Marci felkelt ütésből és ha-

ragosan vágta az ostorral.

— Fülöp vigyázz! Érték már a beútkiak!

Hosszú vonatortól börtök hangzóit az erdőből,

a lovak prűskölve vágattak s nemtelezői repülő

szánnal.

Az asszony remegett ülésében.

— Julcsa! gyermekedre legyen esed!

Addig, míg én mellette leszek, nem fogja baj

érsi. De fogozzék meg jól, hogy hí ne csak a

számból.

tudomásul vétetem s-Pola községnek a kért felmentés egyelőre egy évre megadatot.

A káptalanfai r. k. iskolánál a második tanítói állás szervezésére a miniszter államsegélyt csak az esetben helyez kiállításba az 1893. évi 26 t. c. rendelkezéséhez képest, ha a község megfelelő helyi-jarulékok biztosít. A miniszter eme rendelete a községnek másolatban kiadatik.

A nagykanizsai áll. segélyezett községi polgári fiú és leányiskola tanfolyamának felfolyamodása a közigazgatási bizottság végzése ellen a miniszterhez felterjesztetik.

A zalabéri róm. kath. iskola második tanítói állásának államsegély ügyében leérkezett miniszteri rendelet a benne érintett jegyzőkönny beszerzése céljából a k. tanfelügyelőnek kiadatik. A közigazgatási bizottság jóváhagyólag tudomásul vette a kir. tanfelügyelő által Udvarnok községgel a helyszínen felvett, bemutatott jegyzőkönnyvet, amelynek értelmében a járási főszolgabíró megbízatik az iskolánál balaszthatatlanul szükségessé vált kijávitás- és a kutatásának tavaszig keresztülvitelével, tavaszkor való halogatás eseteire pedig az egész építkezés foganatosításával.

A pölöskei községi iskolához megválasztott Preisinger József okleveles tanító ez állásáról lemondván, az új választás elrendelített s a választási elnökség ellátásával Nyáry Kálmán törvényhatósági bizottsági tag bizatott meg.

A gellenházi községi tanító fizetésének 400 frt-ig kiegészítése ügyében érkezett miniszteri rendelet a kérvény mellől hiányzó okmányoknak beszerzése céljából a kir. tanfelügyelőnek kiadatik.

Az erdőfői r. k. iskolánál a tanítói fizetésnek 400 frtra való kiegészítése végett a miniszter 62 frt, a dráva-szt. iváni r. k. iskola részére 100 frt, a galsai ág. ev. iskola részére 104 frt évi államsegélyt utalványozott. A miniszteri rendeletet másolatban a községnek megküldetnek.

A bollahidai ág. ev. hitv. tanító államsegélyéhez szükséges egyházi főhatósági beleszöveg nyilatkozat, a lenti-szombathelyi r. k. iskola államsegély ügyében a tanító-díjvel beérkezvén, a miniszterhez felterjesztetnek.

Az akali r. k. iskola tanítója fizetéséhez szükséges okmányok hiányozván, pótlás végett kiadatik az ügy a kir. tanfelügyelőnek.

A monostói ev. ref. iskola államsegélye ügyében a főszolgabíró jelentése alapján a kir. tanfelügyelő előterjesztést tevén, a miniszterhez annak értelmében tétetik felterjesztés.

A pénzügyigazgató jelentése szerint július hóban 137,496 frt 12 1/2 kr. adó folyt be. A f. év január 1-től július végéig a vármegye területén betölti adó összege 1,072,387 frt 48 1/2 kr. — A hátralék az év végén a vármegye területén 1,928,487 frt 03 kr. egyenes adóban, 92,398 frt 57 1/2 kr. hadmentességi díjban, 2,031,345 frt

54 1/2 kr. szőlődezmaváltságban, 353,263 frt 85 kr. bélyeg- és jogilletékben, 8,434 frt 44 1/2 kr. illetékgyenértékben, 126,012 frt 39 1/2 kr. fogyasztási- és italdobban, 15,174 frt 86 kr. italmérségi illetékben, összesen 4,468,116 frt 70 kr. Leiralt július hóban 3,173 frt 26 kr. egyenes adóban, 71 kr. hadmentességi illetékben. Fizetési halasztás 5 esetben adatott 650 frt 95 1/2 kr. adó- és illetékfogyasztásokra.

Az árvazségi h. elnök jelentése szerint a fogalmazói kornál június végén hátralékban volt 8,537, július hóban beérkezett 3,434 s így elintézés alá került 11,971 úgydarab; ebből július hóban elintéztek 3,055 dbot s így július végén hátralékban maradt 8,816 db. — Az irodánál június végén hátralékban maradt 874, július hóban leírás végett kiadott 3,055, összesen 3,929 úgydarab; ebből július hóban leírtak és expedáltak 2,647 dbot s így július végén hátralékban maradt 1,282 úgydarab.

Tollfuttában.

Nagy-Kanizsának egyik vagyonos polgára, — aki városi virilista s mint ilyen: valószínűleg liberális érzelmű és nem-ellenesége az egészséges reformoknak, — egyik unalmas kanikulai délután éppen arról gondolkozott: hogyan lehetné a közügyek érdekében, ha mindjárt tetemesebb befektetéssel is, esetleg a városi pótlék emelése útján is a megöregedett város-atyáknak megfiatalodniok.

Mikor valamelyik öreg város-anya ilyen szent önzetlenséggel töpreng a közügyek sorsán: akkor okvetlenül nagy dolgok érnek, részint a levegőben, részint a veszett gyorsasággal emésződő idegszálakban.

A mi város-atyánk is valami sajátos rezgést érzett idegszálakban. Egy-egy fiatalkori emlék suhant át lelkén, meregve nézett emelei ablakából a kiskanizsai rétek felé, ahonnan Ludwig Franz gözmalma villámfényt szór a nagykanizsaiak szemébe, hogy ne lássák, ha nem égnék az ivlámpák.

Megállott tekintete az épületróris fölött, nagyot sóhajtott. Valami kedves pasztoróra emléke villant meg agyában, mely mosolyt varázsolt ajkaira. Ereiben egyszerre felpezsdült a vér; lökelt, indulni akart; de csakhamar komor képpel sülyedt vissza szőlyéjébe. Eszébe jutott, hogy itthon van a felesége.

Abban a pillanatban fölpatlant a szoba ajtaja és kikelt arccal lépett be felesége.

— Hát itthon vagy? Már érted küldtem a kaszinóba? Valami gonosz attentát van ellened Anarchisták törnek ellened.

Az érdemes férjü szépei elborultak.
— Micsoda attentát?
— Valami parasztleány levelet hozott neked.

Otves forintot kérnek tőled. A levél kezembe került. Már elküldtem Bay kapitány urnak, hogy nyomozza ki a gazembert.

A férfi arca kezdett fehérebb lenni érdemekben megöszült szakállánál.

— Talán csak tréfa az egész?
— Semmi tréfa. Valóságos anarchista attentát.

Csak azt mondom neked: vigyázz a te életre. Egy virilistának bisonyára érdemeiből vigyázni életére, mint valami közönséges adófizetőnek. Li. hegye ment a rendőrkapitánysághoz, kis séfakó képpel, de a lehető legleereszkedőbb virilista nyájussággal surrant be Bay kapitány dolgozó szobájába.

Bay kapitány éppen egy vérozásdás nagylejzést forgatott kezében és vagni próbált vele először is..... az ajtó felé.

— Halt! was isz? kapitány ur!

— Ah, pardon! Nem is vettem észre! — szólt udvariasan a kapitány.

— Kérem, kérem!

— Küönben éppen most akartam uraságodért küldeni. Kedves neje egy levelet küldött ide.

— Igen, igen; kérem aláasan; ha lenne szives megmutatni.

— Tessék.

Az irás láttára a virilista még sáppadiabb lett.

— Kérem, kapitány ur, ez csak valami ostoba tréfa lesz. Ne tessék beöle lármat csinálni. Semmiatik meg a levelet.

— Bocsánat uram, az nem lehet. A rendőrségnek meg kell győződnie, hogy egyszerű tréfa vagy valami büntény forog-e leán. A levélben az van, hogy Uraságod ma este hét órakor jelenjék meg a Franz-féle gözmalomnál és vigyen magával 50 forintot. Most 6 óra. Egy óra múlva mindent megtudunk. Már az őrszemek felállítottam.

A virilista dadogni kezdett:

— Mit akarnak csinálni?

— Semmit kérem. Csak azt, aki 7 órakor a gözmalomnál gyanus módon várakozni fog, el fogjuk és így bizony nyomára jövünk, az egész komédiának.

A virilistának egyszerre valami gondolat villant meg agyában.

— Nem lenne jó, ha én is elmennék?

— Sőt erre már kéni is akartam, mert ezzel csak megkönnyíti uraságod a rendőrség dolgát. Csak tessék bátran viselkedni.

Este 7 órakor a bátor város-anya kimért léptekkel haladt a gözmalom felé és — amint a kiskanizsai föltesen meglátott egy tarka napernyőt libbegni, erős gesztusokkal megadta a jelt a visszavonulásra. De a tarka napernyő és alatta a két villogó fekete szem egyre közeledtek, az attentatumnak még látszatát is kizáró bizalmas kedvességgel.

Mikor egészen egymás közelébe értek, a virilista a hatalmas termetű hölgygyel kezét fogott mire ez sarkon fordult és ment vissza Kiskanizsa felé, nagy óvatosan rejte valamit zsebébe.

Az öreg Don Juan még egy kis ideig maszkírozta a várakozását, aztán idült haza felé.

A malom kapuja mellől kilépett Bay kapitány.

— Ugy-e bár kapitány ur, nem kell semmitől tartanom. Senki sem jön. Tréfa lehetett az egész.

Bay kapitány ajkai körül szarkasztikus mosoly játszodozott.

— Nagy Isten! — kiáltott Fülöp.
És e pillanatban az erdőből vagy harmincz ordas tört elő.
— Ne duplazzatok! — ordítá Marcsi.
— Csak egyet löni.

Két lövés dördült el. Most a hold előbúj a hótelhök közül, ijesztően világos volt az országut mentén. A két hentergő, utálatosan vonító tenevadat hamarosan szédjél tépték a társai. Három perc alatt már a szán nyomában loholtak a bestiak.

— Lőjjetek! — kiáltá Marcsi.

Ismét két két lövés és ismét két farkas porzott a hóban. E pillanatban az asszony kiesett a szánból.

— Jehova segits!

— Jézus segits!

Marcsi óriási erejével megrántá az iramodó lovak gyeplőjét, és azok megálltak. Fújva bár és toporzékolva; de megálltak.

— Fülöp csak löj a tömegbe! E szavakkal leugrott Marcsi a szánról és odarohant az imádot asszonyhoz. Jobb kezében legyverét tartva, balkezelével az asszonyt átnyalabolva, visszafele, indult, folyton szem előtt tartva a farkascsordát.

— Lőjjetek mindaketten!

— Duplazzatok!

Most a szánhoz érve, felfektette az alatt asszonyt s maga is felugorni készült.

— Jaj a bestiaja! — kiáltott fel Marcsi.

Senkitől sem vétele észre, egy ordas megkerülte a szánt, Marcira ugorva, beharapott annak karjába. Fülöp e pillanatban ráolt az állatra; le is hullt az nyomban Marcsi karjáról.

A szelvész sem száradott még Zalata fele

egy, mint Marcsi szánja. Vörös balkezelével a gyeplőket tartva lazán, jobbával az elájult asszonyt dajkálva — rohantak ki a halál torkából.

Másnap az asszony fogadta őt.

Gyermekeit, az öldöklő torokgyik elől megmenté Jehova. Gyenge mosoly révedezett halvány arcán; s kis beteg ágyacskája előtt ült, tekintete Marci alakjára tapadt.

— Es most asszonyom, megtudott mindent, a mi önt-érdekelheti. Nőm, ki sohasem szeretett engem, már két éve meghalt. De — tevé hozzá, és hangja reszkelett, — de azt is tudja meg, hogy a midőn most önt elhagynom, az örök sötétségbe térek — a napot, azt a nagy fényt, mely szívemet, elmémet megvilágítani képes lenne, azt — itt hagynom. Bocsásón meg, ha ön előtt térdre borulok, hisz önt imádom, és bizonynal csak mindig önt szerettem.

Kiss, ez az erős ember, ott térdelt az előtt a gyenge asszony előtt — és sirt.

— Marci!

— Juleám! édes Juleám!

Es Julea lehajolt érte, magához emelte és homlokon csókolta.

— Enyém vagy, enyém! — ujjongott az asszony, míg egy csók, hosszú, égető, kéjteli, le nem zárta ajkai.

— Mond édes! a te, vagy az én Istenem vezérel-e ki bennünket a biztos halálból, — és a boldog élet révébe?

— Mindkettőnké édesem! Jézus és Jehova! — sohajta a szoborszerűségű nő.

— Rendőri szempontból mi szívesen tréfának vesszük az egészét. Csak méltótlaság ez iránt meggyőzni kedves nejeit is.

A virilista meredt szemekkel nézett. Bay kaptány egykedvűen folytatta:

— Önagysága t. j. innen az őrház melől szintén tanuja volt ennek a kis tréfának. Nem tudom mi hatotta meg annyira, de nagyon dulti arccal men vissza a városba.

— Végem van! — pygote az érdemes városalya és megtörtén bandukolt haza felé, mintha azt mormolta volna az egyszerű suszter inással:

— Istenem csak már kikaptam volna!

H I R E K.

— **A király születésnapja.** Aug. 18-át, királyunk születésnapját, mint minden évben, ez idén is szépen megünnepelelt városunkban. Az előleket felbogozták. Delelőt 9 órakor a szentferencrendiek templomában isteni tisztelet volt, melyen a polgári és katonai hatóságok mind képviselve voltak. A mise alatti díszlővésekre kirendelt honvéd-zászlóalj már a templom-terre vonult, de a közben kitört viharos eső haza verte a boriczót katonákat. 11 órakor az izraeliták imaházában volt istentisztelet, hol dr. Neumann Ede főrabbi tartott nagyszabásu alkalmi beszédet.

— **Tanfőrnök választása.** A nagykanizsai isk. hitközség által fenntartott tanintézeteknél több állás jött üresedésbe, melyek a napokban töltettek be. Választás után. Miután dr. Schwarz Adolf, ki a felső kereskedelmi iskolában a kereskedelmi és váltójogot tanította, állásáról, melyet éveken át nagy sikerrel töltött be, lemondott és lemondását többször lekerés dacára sem volt hajlandó visszavonni, dr. Rosenberg Mór ügyvéd választotta meg helyébe, ki a kereskedelmi iskolában eddig is mint tanár működött a nemzetgazdasági és pénzügyi tantárgyban. Dr. Schwarz Adolf lemondását a hitközségi elöljáróság sajnálattal vette tudomásul s ügybuzgó, eredménydús működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

— **Boronkay Károly,** ki az elemi iskolában 40 éven át tanított, saját kérelmére jól megérdemelt nyugdíjba helyeztetvén, helyébe Hirschfeld Rezső elemi iskolai tanító Gálócziól választott meg. — A polgári iskolánál üresedésben levő rajztanári állásra Neubrunn Tóbiás zalaegerszegi illetőségű okleveles rajztanár választott meg.

— **Eljegyzés.** Fekete József a Phoenix biztosító társaság penztárosa Nagy-Kanizsán e hó 18-án jegyet váltott Hochstädter József vendéglős és birtokos leányával Adó kisasszonnyal Marczaiiban. A Hungaria kerékpározó sportegyesület, melynek Fekete egyik oszlopos tagja, a következő sürgőssé menesztette hozzá: „Öröndünk és gratulálunk, hogy a bájos és kedves menyasszony utáni országos versenyben a mi emberünk lett győztes. Üdv!”

— **Tűzoltóink az országos kongresszuson.** A nagykanizsai önk. tűzoltó testület 40 tagja utazott Budapestre a tűzoltói ünnepségeken résztvevő. Tűzoltóink, kik Knortzer György főparancsnok vezetése mellett tették meg az utat, már utközben is igen szíves és ovációkban részesültek, mi főleg a zenekarnak, melynek majdnem minden egyes tagja felrúndult Budapestre, volt köszönhető. A zenekar, mely majdnem egész uton szüntelenül játszott, könnyen magára vonta a figyelmet és a síófoki állomáson összerendezett közönség magyar vendégszeretlethez részesítette tűzoltóinkat, kik a budai pályaudvartól a magukkal vitt zászló alatt gyalog vonultak a Margit-hídig. A tűzoltó zenekar folyton játsza, nagy feltűnést keltett Buda utcáiban, úgy hogy több ezer ember kísérte tűzoltóinkat a Margit-hídig, hol kocsi szállítás. Állalában tűzoltóink zenekarának kijutott a díszőrszolgálat. A mosoniról felvonulásban ők voltak legelől, ők nyitották meg az imponáns menetet, melyen mintegy 10,000 tűzoltó vett részt. Búcsún is lobogtatták az egyesületi zászlót, melyet többszörönként meg kellett hajtani, mert majd minden lépés nyomon zajosan megjelentek a kanizsaiakat. A versenyben Viola Kálmán tüntette ki magát, ki a 3-ik emeletől oly ügyesen ugrott a menőponyvára, hogy ezzel megszerezte a tűzoltó testületnek a díszoklevelet. Tűzoltóink legelőbbje kedden tért vissza.

— **Színhézet Nagy-Kanizsán.** Szalkai Béla színház-uralati tükár már megérkezett és kedden hozzáfogott a színpad felállításához az Arany-Szarvas szálloda dísztermében. A társulat penteken delutái vonattal érkezett meg és az előadásokat — mint már jeleztük — szombaton este „A királyné dragonyosa” új operettel megkezdte. Vasárnap két előadás lesz. Delutai helyarákkal d. u. 4 órai kezdettel gyermekekadás. Szinre kerül Goldstein Szómi az új honpolgár. Este rendes helyarákkal: „A méltóságos csizmadia” énekes bohózat. Az esti előadások mindenkor pontban 1/8 órák kezdődnek.

— **Képviselői beszámoló.** Zalaszentbalázi levelezőnk írja: Héviz János, a nagykanizsai kerület országgyűlési képviselője, 1. hó 15-én tartotta beszámolóját Zala-Szt.-Balázson, mintegy 1500 hallgató előtt. A képviselőt Vízleány József és Sándor, Derrarics Imre, Derrarics Ákos, Baranyay Ödön, Koltay Ajajos és Egyed Kálmán kísérték. — Előbb Derrarics Imre kilimáui földbirtokos tartott szép megnyitó beszédet. Azután a képviselő mondta el körülbelül 3 negyed óráig tartó beszámolóját. Lelkesen megjelentek. — Végre Hugauff Ede zalaszentbalázi tanító hosszabb beszédben köszönte meg a képviselő eddigi működését.

— **Halálhíradás.** Öv. Scherc Jakab é szül. Ladiszlav Mína urnó e hó 19-én hosszas szenvedés után életének 85-ik évében elhunyt Nagy-Kanizsán. Temetése pénteken delutól 10 órakor lesz. Kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Hangverseny.** Huckstedt Irén Kisasszony koloratúr-énekesnő, városunk szép tehetségű szülöttje, Kálmár József bécsi tenorista és több műkedvelő közreműködésével szeptember hó 5-én hangversenyt ad Nagy-Kanizsán a Polgári-Egyet. nagytermében. A műsort legközelebb közöljük.

— **Népünnepély a sörgyárban.** Ma esztörtökön Szent-István napján a sörgyárban 10 krajcár belépti-díj mellett nagy népünnepély tartatik. Lesz hangverseny, tánc, leghajó feleresztés és nagyszériú tűzijáték.

— **Cimbalom-hangverseny.** Steiner Gizella cimbalom-művésznő vasárnap e hó 18-án ének kísérettel tartandó cimbalom hangversenyre hívta meg a közönséget a Polgári Egyet. helyiségébe. A Kisasszony már egy ízben itt járt Nagy-Kanizsán és akkor sok jó barátot szerzett magának, kik ugy látszik: ezen első alkalommal alaposan meggyőződtek tehetségéről, mert ezen újabb hangversenyén alig egy keletőt látunk a régi ismerősök közül. A közepes számban levő közönséget bámulatba ejtette a Kisasszony egy énekével mint játékkal. Ilyen „művészi” produktió még nem élvezett közönségünk. A Kisasszonynak fogalma sincs a zenéről és egyedüli művészetében abban áll, hogy oly kegyetlenül veri a cimbalmot, hogy szinte isz az embernek a zive s így nem osodálható, hogy a közönség annyira megindult, hogy a művésznő csakhamar egyedül maradt cimbalomával, mely sajnos nem szökhetett meg előle.

— **A keszthelyi templom felszentelése.** Az 1397 éven épült keszthelyi templomot, a mely igen értékes műemlék és a melynek restaurálását most fejezték be, szeptember 8-án fogja Vaszary Kólos bíboros hercegrímás, Hornig Károly veszprémi püspök és több notabilitás jelenlétében felszentelni. A két egyházfejedelem 7-ikén indul Balaton-Füredről Keszthelyre ahol lelesült örömmel készülnek őket fogadni. — A hercegrímás ez alkalommal a keszthelyi kath. Legényegylet zászlóját is fel fogja avatni.

— **Menyül viz esztől egy nap alatt?** Az augusztus 1-én városunk felött is elszárgott vihar és felhőszakadás, mely oly sok pusztítást okozott minden felé, úgy látzunk vendég-szeretelt jött meg Európában. A táviró a világ minden részéből valóságos gyász híreket hoz. Augusztus 7-én valóságos anárkia tört ki a természet-erői közt és voltak helyek, ahol a csapadék átlag 63 milliméter volt, sőt Lugano 98 milliméterrel büszkélkedhetik. Feltéve most már, hogy Európának 9,884,706 négyzet kilométeres területéből csak 3,400,000 kilométernyi területen 16 milliméteres csapadék volt, a lecsúsz víz mennyiség így 3,400,000 + 1,100,000 = 3,400,000,000 + 1.6 köbcéntiméterrel = 54,400,000,000,000 köbcéntiméterrel, vagyis 544 trillió liter vizre tehető 24 óra alatt. Hectoliterekben kifejezve ez 544 billió hectoliter. Ausztria-Magyarország összes serfőzdéi (1942) az elmúlt évben 18 millió hectoliter őrri gyártottak. Ez összes serfőzdeknek

418,461 évig kellene dolgozniok, hogy oly sörmennyiséget gyártsanak, amely az egy nap alatt esett vízmennyiséggel felér. E sörmennyiség felvételére 80 kilométer magas, 80 kilométer széles és 80 kilométer hosszú edény kellene és ha az edényből másodpercenként 100 hectoliter folyne ki, 5,750 év kellene, amíg az egész tartalom kifolyik.

— **Írkedmény.** Az 1892. évi XV. t. c. 25. §. értelmében azok a szőlősgazdák, kik szeszest juttatnak kimerésével vagy kis mértékben való elárúsítására nem foglaloznak, a saját termésű borraiktól a házi szükségletre szánt bormennyiség után, fogyasztási adónál kedvezményben részesülnek, ha ebbeli igényüket szeptember hó 15-ig a község előjáróságánál bejelentik. Felhivatnak tehát mindazok, kik az éripteit kedvezményt igénybe venni óhajtják, hogy bejelentésüket 1. évi szeptember hó 15-ig a városi adóhivatalnál annál is inkább tegyék meg, mert ezen határidő letelte után a bejelentés figyelembe nem vehető. Nagy-Kanizsa, 1896. aug. 18. A városi tanács.

— **Fővelé a budapesti állami ipariskolába.** A budapesti állami ipariskolában (VIII. Népszínház-utca 8. sz.) a rendes szaktanulatra való beiratkozás ebben az évben szeptember hó 20. napján kezdődik s bezárólag szeptember hó 24. ik napjáig tart. Az előadások szeptember 25-én kezdődnek.

Az intézetnek öt szakosztálya van, u. m. az építészeti, gépészeti, vegyészeti, fém-vasipari és faipari szakosztály.

Rendes tanulókat a gymnasium real- vagy polgári iskola IV. osztályát sikerrel végzett tanulók jelentkezhetnek, akik szakjokban legalább egy isk. évi nyári szünet alatt gyakorlatilag foglalkoztak s erről hiteles bizonyítványuk van.

A vegyészeti, fém-vasipari és a faipari szakosztályba rendkívüli tanulókat az a. t. ipariskola III. osztályát jó sikerrel végzett parasztszűkés is felvétetnek.

A beiratkozásnál bemutatandó iratok: 1. keresztlevel vagy születési bizonyítvány, 2. az öszt. es elvégzett középiskolai osztályokról szóló bizonyítványok, 3.) hitelesített gyakorlati bizonyítvány, 4. himnológiai bizonyítvány, 5. megyei, városi vagy járási orvos bizonyítványa. A beiratási díj egész évre 2 forint, a tandíj felvételenként 10 forint.

Az Ó. cs. és kir. Fensége József főherceg védnöksége alatt álló Eötvös János Intézet Nemzeti Szolgálat Esetén; — Az Ó. cs. és kir. Fensége Gizella főhercegnő védnöksége alatt álló Gizella-Egyet pécsi vezérőrnöksége ügyes és megbízható helyi és mozgó ügynököket keres, kitűnő feltételek mellett.

IRODALOM.

— **Nagy-Kanizsa város és környékének hadtörténelmi múltja** című történelmi eredeti műre, írója Balogh János m. kir. honv. százados, a következő megrendelési felhívást bocsátotta ki:

Edes hazánknak 1000 éves fennállása ha eléggé nem is bizonyítaná lezajlott dicső múltunkat, a művelt Európa élő tanuja, hogy nemzeti létünknek itteni megismerni, világra szóló véres harcokban dus korszak volt, melyben Nagy-Kanizsa városa, illetve vára -- miből később a város keletkezett, -- igen gyakran jeles szerepet játszott és nehézküdelmek színhelye volt. Kr. e. VI. századtól kezdve, egész a Kr. u. XVII. század végeig; tehát: majdnem huszonhárom évszázadot át különféle népek és nemzetek küzdöttek egymással és onták véreket birtoklásért, különösen ama korban, midőn hazánk nyugoti Európának védbástyája, a keleti pogány armlatnak minden hullámrását visszavető szürke volt. Ez azon harmadik évszázados korszak, melyben a városunk ősmagját képezett vár, leghősiőbb korát élte és a melynek végeztével a történelmi véres színteréről végképen letűnt a csendes békeben egy ujkori fontos pontfávi lett hazánknak, mely egy nagy történelmi könyv, egyes vidékei pedig mind megannyi lapok benne, melyek nemzeti létünknek lényeges kiegészítő részét képezik.

Minden magyar ember kiváló és büszke kötelességének tartja: őseink által véres áldozatok árán szerzett s számánlan vesztéi között honfai

erélyvel védett és megtartott haszánjának multját ismeri; mit nevezetesebb s korszakot alkotó helyek, személyek és események tanulmányozása által iparkodik aláírni, mivel jól tudja, hogy:

„Haszánját néktil a honzeretel:
Csak puszta ábránd és eszménykép!”

Haszánknak, de különösen a szép Dunántulnak, vagyis: a hajdankor Pannoniájának történelmében: Nagy-Kanizsa hadtörténeti multja s ennek hősei — Nádasy, Esterházy, Zrínyi, Bathyhányi, Erdődy, Horváth, Kerecsényi, Malokócy, Bánffy, és Rozgonyi grótok; Alapy, Csányi, Dersffy, Huszár, Ghyczy, Jankovich, Draskovics, Lemlay, Mór, Tahy, Thury, Török, Serényi, s többek által itt vívott harcok oly lapot képeznek, hogy kinek ismerete tárából az hiányzik: nemzetünknek dicső multját csak részben bírja.

De van-e magyar honfi, ki ezzel beérné? !
Bizonyára nincsen, mert a mellett, hogy koszorúsként állni alkalmatlan, igazságát teljesen átérzi, egyszersmind tudja is, hogy:

„A nagy világon a kívül,
Nincsen szomszéd hely,
Aldjon vagy verjen sere kesz:
Itt sincs halandó kell.
Es a föld, melyen anyanyisor,
Apának vére folyt;
Es, melyhez minden azent nevet,
Egy saródv cselelt!”

Nagy-Kanizsának hadtörténeti leírásánál különben alig van gazdagabb, változatosabb leírás és érdekfeszítőbb helyeírás, melyben kelta Brennások, római Caesarok, keresztény uralkodók és korukbeli vezérek, hősök és vitéz népekkel, korszakokra osztva, történelmi sorrendben szerepelnek? !

Ezeknek összeállítására és leírásából mintegy 12—13 tömött ivre terjedő munkám ily címen: „Nagy-Kanizsa és környékének hadtörténeti multja” sajtó alá immáron teljesen rendezve van, mely a mellett, hogy szórakoztató, egyszersmind tanulmányos is leendő.

E munkára lenát — hogy a nyomtatandó példányok mennyisége iránt eleve tájékozást nyerhessek, — ezennel „Megrendelési felhívásokat” bocsátok ki, melyeknek minél szélesebb körökben, szives terjesztését és mielőbbi visszaküldését kérve; teljes tisztelettel tudatom, hogy a mű s kitőlött ivék beérkezésétől számítva egy pár hó múlva, de legkésőbb szeptember hó végeig bérmentesen lesz minden megrendelőnek elküldve; a nem bérmentesen érkezett példányok visszaküldhetők. A t. megrendelők nevei a munka végén, beérkezési sorrendben lesznek kimutatva.

Egy megrendelt példánynak utólagos — akár tetemes szerinti részletekben is — beküldhető ára: 3 korona.

A kitőlött megrendelési ivék és előfizetési pénsek Nagy-Kanizsára Fischel Fülöp könyvkereskedésébe küldendők.

Minden megrendelt tíz-tíz példány után a gyűjtőnek egy-egy tiszteletpéldány jár; a könyvek árának pontos beküldése iránt azonban a „gyűjtő” szavától.

Nagy-Kanizsán, 1896. év július havában.

Honfiai üdvözléssel:

BALOGH JÁNOS.
nagy. kir. honvéd százados,
népfelkeltési nyilvántartó tiszt.

CSARNOK

Örületes szünetélyből

— Amerikai háziügyi történet. —
Németből fordította: Hugauß Ede.
(Folytatás.)

— Egyedül érzelmének engedett tehát akkor is, midőn megmaradt annál az asztalnál, ahol a gyilkosság történt; míg jobb lett volna, ha a hullát a szomszéd szobába kísérte, arra ügyelt volna, hogy jól égyasszák.

Amint tovább folytatók:
— Vagy talán jobban el volt ugyanabban a pillanatban egy bizonyos papir által foglalva, hogysem arra gondolt volna: mi illik önnek? Bocsánom: miért vette el a darab papirt?

— Egy darab papirt kiállta, lejtét egy határozott mozdulattal visszavetve. Ki mondta, hogy egy darab papirt vettem el az asztalról...?

— A tanúk egyike megengedte sere, hogy láts, miniszert én észleltem az asztalra, s melyen a darab papir hevert, egy székelt láts, hogy midőn

éppen az előtérbe lépett, egy darab papirt dugott zsebébe. A következtetés tehát magától jön, Leavenworth kisaszony.

— Ez jól irányzott dőles volt, és mindnyájan azt vártuk, hogy találva éri magát általa. De büszkén pittyedt ajkai nem remegtek.

— Ön rég következtetést vont le, de a tény bizonyítania kell.

— Ez bátor felelet volt. Így semmi esetre sem voltam meglepetve, midőn a vizsgálóbíró egészen meghökkenve nézett rá.

De hamar magához tért és kérde:

— Még egyszer kérdem kisaszony: Nem veti el az asztalról semmit?

Laura keresztbe foná karjait.

— Erre nem fogok feleletet adni, mondá nyugodtan.

— Csak lassan, kisaszony, az alól nem menthetem fel.

Még jobban összeszorítá karjait és vonásai még büszkébb kifejezést öltöttek, mint az előtt.

— Ha birtokomban valami gyanús papirt találnak, elég jókor less akkor is, tölem magyarázatot követelni, kiáltá.

E dacos felelet nagyon lehangolta a vizsgálóbíró.

— Gondolja meg csak, mily nagy gyanúnak teszi ki magát makacs tagadása által! — figyelmezteté őt.

Lesüté szeméit.

— Sajnálom, de másképp nem tehetek, mondá csendesen.

A vizsgálóbíró ez irányban nem puhatolt tehát tovább.

Mindenki előtt tisztán állott, hogy Laura eltorlasztolni akarja magát, hogy ilyen állásban tanusított.

Még unokanővere is, ki eddig kevés kivételekkel mindig nyugodtan maradt, kezdett izgatott lenni és elárulni azt, hogy fél.

Ugy látszott, mintha ezen fordulat által eszálkóznék, s ez különös volt, mint hogy oly könnyen, minden késedelemzés nélkül oly vádat mondott volt ki egy időben, amely semmi kívánni valót nem hagyott hátra. Azt képzelte-e magának, miszerint lehetetlen, hogy más emberek is, a kényszerítő körülmények által arra a meggyőződésre juthatnak?

— Leavenworth kisaszony, kezdé a vizsgálóbíró újra, megmásítva eddigi tamadási levet — nemde mindig szabad bejárása volt nagybátyja szobáiba?

— Igen.

— Bemehetett és közeledhetett volna-e késő este hozzá néhány lépésnyire, anélkül; hogy szükségesnek tartotta volna önhöz visszafordulni?

— Igen, mondá.

Emellett lájaldalmassan megindulva szorítá össze kezét.

— Leavenworth kisaszony, a könyvtár kulosa hiányzik?

— Erre nem adott feleletet, csak kezét tette mellére.

— Az eddigi állítások szerint, ön a gyilkosság felfedezése előtt egyedül ment a könyvtárajtáig. Mondja meg, ha akkor a kulcs benne volt-e a zárban?

— Nem volt a zárban.

— Bizonyos ehten?

— Egész bizonyos.

— Volt-e a kulcsnak akár alakján, akár nagyságán valami sajátosága?

— Láthatólag iparkodott a kérdés által okozott rémület elpalástolni. Tekintete átsiklott a termen, egészen a ocselódságig, mintha ezeknek gondolatait akarná eltalálni, azután lassu, remegő hangon mondá:

— Egy bizonyos tekintetben különbözött a többi kulcsainktól.

— Mi volt ez?

— A fogantyú törött volt.

— Hallják, uraim, a kulcs fogantyúja törött volt, mondá a vizsgálóbíró az esküdtökhöz fordulva.....

Folytatása következik.)

NYILTTÉR.

1500 forint jövedelmező nagykanizsai házamat parkirozott udvarral, nagy gyümölcsöskerttel elutazás miatt minden áron eladom.

**Herrmanny Ferencz,
Nagy-Kanizsán.**

Felelős szerkesztő:

Dr. LÓKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Hirdetések.

Papagály.

beszélő, és éneklő, teljesen szelid 30, 40, 50—100 márka darabonként. Törpe papagályok tenyésztésre igen alkalmasak párja 6 és 10 márka. Kardinalisok tűzörös bóbítával szorgalmas éneklők darabja 6 márka. Indigo pintyöke, szép ég-kék, jó éneklő darabja 5 márka. Pápa-pintyöke szép tarka élénk éneklő darabja 6 márka. Afrik diszpintyek, szép tarka, sarkos éneklő párja, 3 márka; 5 pár valogatott 12.50 márka. — Szétküldés utánvét mellett jótállással az élő állapotban megérkezéséért.

FÖRSTER L.

Vogel Import & Export. Chemnitz i. S.

Külföld madáreléség posta csomagokban minden helyre. 173 3—1

A világhírű STEYRI fegyvergyár
S W I F T

KERÉKPÁRAINAK

kizárólagos főraktára és képviselőisége

Nagy-Kanizsa és Zalamegye részére:

Unger Ullmann Eleknél

Nagy-Kanizsán.

Ezen kerékpárok, ugy tartósságra, szerkezetre mint könnyű járásra az első helyen állanak az összes Európai gyártmányok között.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Minden verseny kizárva!

Nagybani
butorgyári képviselőség,
dus raktárral.

Ujonnán berendezett asztalos műhelyemben
mindennemű butort gyártok és külön megren-
delés szerint is készítek.

Hálószoba berendezés 92 trttól kezdve.

Teljes ebédlő berendezés 135 trttól kezdve.

Eredeti angol

kerékpár

kizárólagos
képviselet
és

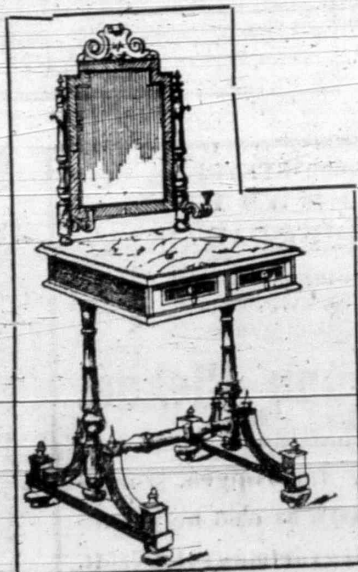
raktára

3 évi
jótállás

mellett.

Diszfaragványok asztalosok részére szintén készíttetnek.

Kedvező fizetési feltételek.

Friedmann Károlynál

Nagy-Kanizsán

Német-utca, Zerkovitz-féle házban.

Ceylon, China, Japán, Mongol, Siam Tonking és Tibet hindu népeinek. E keleti népek gondolkodásának telet ez meg legjobbban a Nirvánával együtt. Hogy a budhaizmusnak éppen nincs kitétele arra, hogy Európa lakóit közt terjedjen, főleg külön is említeni.

Párisból legújabbban az a hír kelt világra, hogy ott egy társaság alakult, mely fel akarja ujítani a görögök természet-és bálványimádását. Ez sem a legutolsó azon hóbortok közül, melyeket a 19. század utolsó évtizede megérett. Csodálatos csak az benne, hogy ép a franciáknál keletkezett, amely nemzetben igen kevés érintkező pont van az ó-kori görög étellel, mikor a régi istenek még nem veszítették hitelüket s a görög népelet még nem fajult el. Lélektani rejtelmet számba mehetne, ha Franciaország legújabb kori története a politikai és társadalmi élet terén, nem sajátosabb történeteit nem mutatná a zűllésnek. El sem lehet gondolni, mi létesítette ezt az eszmét a franciák egy csoportjában, ahol a tudomány csodjéja is feltalálták, s a görög kultusszal a szépet és egyszerűt akarják visszaállítani, a modern embert, a tudomány mai előhaladása és napról-napra tett újabb vívmányai mellett, aligha elegendő ki.

Összevittetésben látszik lenni ezzel a már eltemetettnek hitt és most újra feltámadt mozgalom a szabad szerelem theoretikusai részéről. Míg az előbbi kettő csak hóbortos, ez a harmadik mozgalom, amely felől egész irodalom keletkezett újabb, egyszerűen veszedelmes.

Nem kell ugyan félni attól, hogy a szabad szerelem apostolai nagy eredményeket érjenek el egyhamar, ilyen bolondok, akik mellette szálltak sikra minden időben voltak úgy a férfi mint a női nem részéről, de a tények bizonyítják, hogy mindazok

kik a társadalmi jog és törvényen kívül helyezték magukat, boldogtalanokká lettek, s életük végén be kelle látniok, hogy egy utópiáért küzdöttek, erkölcselen elvért, mely a családot támadná meg alapjában, s ezzel együtt a nőt és társadalmat rontaná meg, az emberiséget pedig évezredekre döntné vissza. Előbb mondtuk, hogy ez bizonyos összefüggésben van a socializmussal, mely a vagyonközösséget állítja fel elvül, és tényleg úgy is van; emez lerontaná az egyéniséget becsúgyát, értékét, amaz pedig a valódi élet erkölcsösségét, s minden jót és nemeset, a mi e nélkül nem is képzelhető. Csodálatos a dologban az, hogy míg a szabad szerelem elméletének szülőföldje voltaképpen Franciaország, addig a legújabb korban Angolország áll a mozgalom élén, hol igen sok író foglalkozik ennek elméletével. De csak elmélet fog maradni. S ha lesznek, a kik átengedik magukat a hóbortnak, azok mártyrjai lesznek neki. Az emberiség pedig tovább fog haladni fejlődésében, leküzdve tévelyeit s hasznára fordítva bölcsen és okosan a tudomány óriási vívmányait.

Az örök-eszmékről.

Írta és a nagykanizsai „Ait. munkásközpont-egyesület” aug. 30-iki ülésén felolvasta: Szalay Sándor.

Az emberiség haladása hullámzatos. Van emelkedése, van esése. Egy-egy korszak haladása hasonlít a világ-tenger nagy áramlatához.

Az emberi haladás nem rendszeres, mint hatalmas áramlat indul meg valamely egyetemes cél, közös eszmény felé. Hullámoisan emelkedve, esve, ha célját elérte, a körül kavarog, örvénylik; majd egyes ágakra szakadozva, más-más irányban oszlik el az örök-fejődés tengerében, hogy idő folytán megint egy közös cél felé egyesüljön. A haladás áramlatának ilyen útja rendszeren egy századot, esetleg századokat ölel magába a végtelen időből. Ezért már szinte megszoktuk és már átment a köztudatba is, hogy minden század újabb haladási áramlattal nyomul be az emberi fejlődés történetébe.

A nagyok, a korszakot alkotó társadalom-erkölcsi mozgalmak, forradalmak, átalakulások egy-egy nemzetenek, mint az egész emberiség életében mindig három eszme körül: az egyenlőség, szabadság és testvériség eszméje körül tömörülnek.

Ezeket a világreformáló nagy eszméket, miket tízezer évekkel ezelőtt a szabad szerelem hirdetői és a világszakra ébredett milliók lelkebe fűszerezték, az emberiség történetében mindig három eszme körül: az egyenlőség, szabadság és testvériség eszméje körül tömörülnek.

Az emberiség történetében mindig három eszme körül: az egyenlőség, szabadság és testvériség eszméje körül tömörülnek.

A százados hagyományokat s szokásokat, de bizonyan emészto erejével őrteni kezdő a 18-ik század végén felszálló örök-eszmék hatása. A napkeleti bölcsek vezérelt hármasság csillaga legathatott sugáraként a szabadság csillaga ragyog fel. Az ige, az eszme mindeneiket bevillágozó fényugara útát tör magának kanyókba, pályákba egyaránt és világszereget áraszt nagy milliók szívébe.

Es megindul lassan, csendben, méltóságosan, elcsinálta alig sejtendő erővel az emberi haladás hódító áramlata a kibontakozott csillag: a szabadság felé.

Újában nő ereje; a magával ragadott csapatok hullámokká tömörülnek és az egyesített parányok hatalmas foglalt, győzelmesen nyomul előre, álmossá, megrázza mindenütt a korhadt

alkotásokat, az örök-eszmék igazságán nem nyugod, elavult intézményeket. Megrendülnek, omladozni kezdenek, a megőrzött kor szűzragott hagyományai és az örök-eszme lényéről megfosztott lélekkel, kibontott szellem-szárnyakkal, termékeny gondolatokkal új alkotásokat terem: milliók közös akarata.

A kiváltságosok kényelmellenlők kezdik érezni magukat a hagyományos előjogok válságai között; a feiragogyott eszme átmelegíti, addig soha nem érszti hevüléstre ragadják és az ó alkakon csendül meg előben a szabadság igeje: „Legyen szabad a föld! Legyen szabad a gondolat! Legyen szabad egyformán minden ember!”

A kimondott ige szárnyakat bont; a kor méltóságát hatalmas érelt közös érzés, közös gondolat tüneményes gyorsasággal szállja meg a szíveket; ami addig milliók lelkében csak sejtélem volt: tudattá lesz; a névtelenül táplált gondolat és érzelmek artikuláltan bonitakozik ki: nevet kapott, kifejezésre talált és az öntudatra ébredt milliók ajkán világrázó mennydörgéssé lesz a fontos ige: „Legyen egyformán szabad mindenki!” Igy nyomul az emberi haladás tömör áramlata az egyetemes cél, az örök-eszme felé.

Nagyon csodás a tömör haladás hatalma. A közös eszme, az egyetemes cél tudatának hatása alatt mesés gyorsasággal omladoznak szerte az addig bámulatos mátkasággal őrizett, még csak közeledési sem törő válságok. A faji, vallási, nyelvi, vagyoni és egyéb rétegleges érdekek — mint megannyi porszemek — csapnak át a közös cél felé nyomuló áramlat hullámai és a közös akarattal, közös erővel haladó milliók ölekezésének bőve hatására kibontakoznak a napkeleti bölcsek másik két legendás csillaga: az egyenlőség és testvériség. Ez ekként tízezer évek óta szertelen múltán is a hármasság csillag: az egyenlőség, szabadság és testvériség örök-eszméi lesznek a vezérlő csillagok, melyek a nemzeteket, az emberiséget a megváltás bölcsőjébe vezetik.

E világreformáló eszmék együttes ereje lüktet a 19-ik század közepén és Nyugat haladásának szellemébe oly diadalmasan hatol be, hogy Európa népeinek törekvése egyes pontokon — a haladás eszményibb elfogása szempontjából is a tökéletesedés magasabb színvonalára emelkedik: Mert lehet-e ideálisabb feltételek az emberek jogi és társadalmi viszonyáról, mint amint századunknak közepén Páris, Bécs és Budapest intelligens elemeinek közös érzelmeiben és gondolkodásában, közös törekvésében érvényesült? — Lehet-e szebb, magasztosabb, szentebb obaj, mint amint akkor milliók ajkairól tört fel az Eg kárpitájai, meghallgatást kérve a mindenség Istentől: hogy mindnyájan, egy nemzeti fiai, legyünk egyformán szabadok, egymással egyenlők és testvérek! — Vajjon ez az epochális, nagy mozzanat nem a nemzetek különböző rétegeit hatalmas egységes szeretet diadalra, megősiölése volt-e? Mikor egy nemzet milliói ölelkezve a szétomlott válságainak romjain, a világszabadság indulójával tették meg első lépéseket a nemzeti és társadalmi átalakulás szebb világa, az ígért földje felé? Mikor az a csodás megváltó szellem homlokot csókolta a nemzeteket s nagy milliók szíve dobant meg ugyanegy magasra emelt érzelmetől, és e szívdobbanásban a szeretet letenének ihletése volt!

Amaz nagy pillanatban megérették az egy akaráttal küzdő nemzetek, hogy azoknak a halhatatlan eszméknek követése mindig megváltást, mindig üdvözülést jelent egy az egész emberiség, mint egyes nemzetek életében.

Híez-e szavatori eszmék háromasága teremtette meg mindenütt, de különösen nálunk, a heterogén elemekből álló magyar nemzetnél, a nemzeti egységet. Ez hármasság eszmény diadaljával lettünk egy nemzetű.

Amde a századnak haladása ott, akkor, ama nagy pillanatban, elérte tetőpontját. Időig tartott a hullám emelkedése. Be kellett kövöznie az eszméknek is, azonnal is inkább, mert a fejlődésnek ez az áramlata csak politikailag tudta egységes tömöríteni a nemzetet, társadalmilag nem. Ez a jövőnek maradt.

Az a hatalmas erő, mely az egy célért küzdőket tömörítette, sokáig együtttartotta, lassan-lassan megcsúszott, elerogyott.

Megkezdődött a haladás egységes áramlatának széttagozása.

Az a méltóságoson indult fejlődési folyam, mely (miként földünk egyenlítői nagy-áramlata tavaszt hoz Európá nyugati országába,) süllyeszté hozzánk az örök-eszmék tavaszát: immár külső.

Gida minden tekintetben nélkül elmondta az szentali imát.

Semsey majdnem elnevette magát. Ha ezt a bajtársak látják! De egy pillantás Gida komoly szemébe, meg arra a csepp aszanyokára: és Semsey barátunk kénytelen volt az egészet komolyan venni. Zsizi folyton kérdezett, benséit egész órád alatt.

Milyen a kaszinó! Izzak ott? Kártyának-e ott? Az ő ura is kártyázott? Ugy-e nem? Hát persze hogy nem! Oh, az ő ura olyan jó! Es így tovább.

Semsey Pali pedig csak nézte, nézte a megye híres paravallját és azt gondolta, hogy mégis igaz az, hogy a legvadabb orosziant is meglebhet szelidíteni.

Ebéd után Gida félrehívta Palt. — Te gyerek, menjünk ki a hársfa alá szivarozni. Tudod: nem szereti a szivarfüstöt, még köhögni találja tőle!

Kimentek.

— Na hogy tetnik? — szölt a férj.

— Nagyszerűen!

— Ugy-e? Es olyan szölogódó! Mindent megtesz, amit mondok; én meg tehetek, amit akarok. Mindig mondtam én: ha megházasodom, ur leszek a hársban!

Mikor Semsey visszatért, majd nagyon kirosták kérdésekkel.

Ó meg kijelentette: — Fiúk, ha megházasodom, csak olyan feleséget veszek, mint Tarr Gidát! — Az a bolondos meg se érdemli!

bőző irányban, elszakadott. Az alaposan el nem sodort társadalmi válságokat újra erősen rákaj, részben föl is építettek láthatatlan sötét kezek. — Csalódságban ringatók magunkat, ha azt hinnék, hogy ezek csak gyöngö papir-alkotások. Erős talak ezek, miket ugyan lakargatunk a nagy jelszavak, a felkapott divatos igék szép mezével, de amiknek ridegségét eltagadhatatlanul és egyre erősebben érezzük.

Hol van az az égbemelő, eszményi lelkese-dés, mikor a szabadság kénusza e nemzet milliói fölé terjeszté szárnyait s mikor a mindnyájunk által imádtott egy Isten: a szabadság. Istenének templomává avattuk e hazát — mi e szentely-bánkban az egyenlőség és erény tudatával, mint polgártársak, mint testvérek ölelkezünk?

Elzárkózás, bizalmatlanság, tartózkodás, rideg-ség, gőg nyomozású levegőre nehezedik ránk, mely alatt egyre kísérőbb alakban jutnak előtérbe az élet, a sors kiáltó aránytalanságai.

A testvéri öleléses szent rögein gyűlölet üli mar orgiát, tajtékzó ajakkal. A laji és vallási gyűlölet ördögei a sárral dobálják meg, átkokkal fertőztetik be a szabadságküzdő diadalra jutott eszményeit: a nemzeti ügyünket megtor-romló eszméket.

És miért? Volt valaha akár egyesek, akár az egész em-beriség történetében csak egyetlen példa is arra, hogy a gyűlölet elvetett szele után nem iró vi-har, hanem a béke, boldogság, jobblét aratása következett volna?!

Vagy örök-átok rajtuk, hogy folyton más uton, más eszközökkel keressük az általános boldogságot, mint amit az emberiség megváltói ki-jelöltek?!

Vajon nem boldogítóbb, nem üdvözítőbb öu-tudat-e az, ha szeliden lelkünkre simul a cse-dés, békes, mindenkinek jóakaró, soha senkit nem gyűlölő ember szeretet? Ha minden gyűlö-lelet kioltunk szívünkben és szeretni tudjuk még azokat is, akik minket gyűlölnek?

Ha a szeretet nagy vértanújának isteni alakja legeg előtűnik és lelkünk templomából kiűzzük mindazokat az érzelmeiket, amik azt az önző ku-fárkodás, a nagy célokkal szemben elenyésző ér-dekek kereskedésének helyévé tehetnék?

Ha szeretettel magunkhoz ölelünk mindenkit, mert ember, mert testvérünk és belátjuk, hogy mindenkinek jogában van, sőt kötelessége (ha tán különböző eszközökkel is) keresni szíve nyu-galmát, boldogságát, lelke tökéletesedését; azt a tökéletesedést, mely népek, nemzetek és az egész emberiség életében csak a krisztusi örök-eszmének lelkünkbe gyökerezésével érhető el...

Századunk végnapjait éli. A századot haladasi áramlatnak, mely a múlt század folyamán oly hatalmas erővel nyo-mult ez eszmék felé, az örök-fejlődés, a folytonos alakulás törvényénél fogva újra tömörülni kell...

Az új század előrelátásilag új irányokba, új törekvések felé fordulni hozni. Már a szerzetes jelentkező forrongás, hullámvérés mutatja, hogy a jövő század az általános nagy társadalmi re-formok százada lesz.

Es ahogy jelen századunkban, a nemzeti ala-kulások a nemzeti reformok megvalósításához nemcsak nagy elmék, de (talán még inkább) nagy szívek is kellett: ugy a jövő század nagy re-formmunkájához olyan jó, szerető, békes szívek, igaz világszágással megajándékozott elmék kel-lenek, akik az általuk az örök-eszmék vértelen diadalával tudják majd megvalósítani. Akkor is ez kell majd, hogy az örök-eszmék háromsága legyen a nap, melynek fénye haasa át az új irányok, új törekvések érvényesítésére tömörülő milliókat.

De az ily magasztos értelemben vett reformáló közszellem nekünk kell örökségül hagyni a jövő századnak.

Mindé szépletelebbül adják át nagy esz-ményeinket a jövő század nemzedékének; mindé erősebb mértékben sikerül elsimi-tani, egyensúlyba hozni az élet, a sors aránytalanságait; mindé nagyobb leu-lehanyagó századunk hagyatéka az ellenléteket kigyenglítő általános ember szeretetben: annál biztosab zálo-gát adjuk annak, hogy a most még csak álmo-dott örök-béke hajnala mihamarabb pirkadni fog; hogy a haladás minden vonalán diadal fog ülni a munka s az egész emberiség lelkes munkások-ból fog állani, kik a tökéletesedés nagy érdekein munkálva s egymás boldogulásán testvéri szer-elettel csungva, az örök-eszmék paradicsomává vál-oztatják a földet.

Egy érdemes tanító nyugdíjaztatása.

Nemcsak a tanítói, hanem az írói körökben is eléggé ismert Boronkay Károly nagykanizsai íz. hírközsegi el. főtanító urról akarok szólni. Ismerve Boronkay ur szerénységét, (tudás mennyire ke-rüli a nyilvános kitüntetés) nem lehet szándé-kom ezen lap becses olvasói Boronkay bővebb életrajza, szélesebb körű olvasottsága, sokoldalú műveltsége, és a paedagogiai irodalomban szer-zett érdemeivel megismeretni, utalok Szainyey J. magyar írók biográfiájában Boronkayról bőve-ben közölték. Itt csak a tanító és kántárrol akarok egyet mást elmondani, mert tudom, hogy mindnyájan szeretik és becsülik ezen érdem-ekben megöszült kollégát, a ki most, 46 évi fár-ad-ságos és lelkiismeretes működése után nyugalmiba vonal. De tudjuk, hogy buzgó munkása marad továbbra is a tanügynek, valamint ózsinle barátja a tanítósnak. Ugy hiszük, hogy helybeli és vidéki tanulóinak, kiknek száma ezerszázra menő, némi szolgálatot tessünk, amídon tisztelt tanító-juk atyai gondoskodásának és hazafias buzgó tanításának emlékezetét feltrisszítjuk. —

Az újabb kántáraknak pedig serkentő példa-ként szolgáljon ezen, az ur kertjében 46 éven át ügyesen és szorgalmasan munkálkodó tanító.

Aki ezen derék tanterfút ismeri, tudja, hogy az iskolában a szó szoros értelmében néptanító és a nevelés és oktatás mestere volt. Ő nem ismert különbséget szegény és jobb módú tanuló között; sőt iparkodott a házban elhanyagolt tanulóinak nevelését a szülőikkel való gyakori találkozás által aképen javítani, hogy figyelmeztette őket a gyermekeiknél tapasztalt hiányokra. Közmondása volt: „A szegény szülők gyermekeit első sorban nevelniük kell, hogy jó tanulókká válhassanak.“ Legnagyobb örömet lelta abban, ha több érdemes szegény sorsu tanuló sánlhatott osztályából megajándékozásra és kitüntetésre. Tanulói halassk voltak iránta, mert tisztelték és atyáknak szeret-tek a még ma is halásan emlegetik a már atyákká lett volt tanítványai.

A haladásnak híve lévén, örömet karolta fel az újabb tanítási rendszerek. Jól érte az elméletet a gyakorlati összehangzásba hozni, az az általa írt magyar Nyelvtanokör könyv-ben látszik. — 1830 ban Sarbogárdon Sz. Felh-vármegyében született. Tanulmányait több helyütt végezte, 1849-ben mint magán és segédtanító működött. Ezalatt is iparkodott ismereteit és tanulmányait magánzorgalom által bővíteni; míg aztán 1854-ben a budapesti, akkoriban leg-jobban szervezett képezdét kitűnő sikerrel vé-geszt. 1869-ban pedig a Sopronban újonnan fel-állított képezdében a főelmi tanítói vizsgát tette

le. Az újvidéki normál iskolában mint vezértanító 2 évig működött a legnagyobb siker és el-ismeréssel. Az 1868/7 tanévre pályázat útján, mint kitűnően minősített, a magy. és német nyel-vel tökéletesen bíró tanító öt választották a nagykanizsai íz. hírközsegeknek akkor már jó hir-névnek örvendőtt írói és keresk. iskolájába. Ezen megajándékozást nagyra bec-ülve elfogadta az alkalmizást, lemondván az éppen akkor kapott több jövedelmet ígérő hononnai íz. igaz-gatói állásáról. Itt szán áldásosan működött a hazá és a község javára.

Első teendője volt szerzett tapasztalatai alap-ján osztályi számára az akkori rendes héber iskolakönyvek hiányán segíendő, egy héber magyar ABC és olvasó könyvet megírni, melye az akkoriban az államtól kivezett íz. gondnok bold. Löwi József hírneves tudós, a község költ-ségén kinyomtatott. Ezen héber magy. iskolakönyv volt az az első, mely a felejtéhetlen emlékü, felekezeti különbséget sem ismerő m. kir. vall. és közoktatásügyi miniszter Eötvös József báró által approbáltot és a nyilvános iskolák hasz-nálatára ajánlatot.

Már az akkor divott első felévi vizsgálat után az iskola, valamint a hírközsegek haladása körüi, magának felejtéhetlen érdemeket szerzett bold. Dr. Horschitzky gyi nyalkozott Boronkay mű-ködéséről (ki már akkor az irvoiasai tanmó-dot hozta be és behisnyította, hogy tanúí már az első felévben tudtak tökéletesen írni és olvasni). „Ha iskoláknak ilyen alapja lesz, mint itt látom, ugy sokat várok jövőjétől.“

Elváltzatatlan érdemeket szerzett magánál Boronkay ezen virágzó iskolának magyarosítá-sá-nál; még pedig az által, hogy már az ötve-években a Bach-korszakban magyar szellem-t bősított meg. Tanulóinak az iskolába hozott német nyelvét és német neveit magyarra változ-

talta. Az akkoriban az iskolákat gyakrabban meglátogató győr-tankertületi főigazgató dr. Kadas Rudolt több ízben megdicsérete osztályát és dicsőre okmányával tüntette ki. Az utána következő Bója Gergely megyei tanfelügyelő fel-terjesztésére a magas oktatásügyi kormány a legérdemesebb tanítókat között az első osztályu 100 írton ösztöndíjban részesítette.

Mint erős híve a collegialis-összetartásnak, egyik buzgó alapítója és dolgozó társa volt a Zala megyei tanítóegyletek, melynek első pénz-lárosa volt 6 éven át és az egyet legbuzgóbb és legtevékenyebb tagjai közé tartozott.

Igy működött Boronkay egész tavalyig, amíg megrendült egészsége ugy kívánta, hogy kedves foglalkozásáról lemondjon. Kérte tehát nyug-díjaztatását azo igérettel, hogy addig megtartja szerzetelt osztályát, míg a magas miniszterium nyug-díjaztatását az orsz. tanítói alaptól el nem ren-dekli és a hírközsegek hozzá méltó utódot nem vála-stot, kérvén egyszerűságra a hítközsegek, hogy a miniszterium által megállapított nyugdí-ját, mely szídon szerint a szolgálati éveket csak 1870-tól számítja, ugy egészítse ki, hogy teljes fizetést kapja nyugdíjil is; amit a hítközsegek hu-manusan teljesített.

Boronkay folyamódványa az íz. szakosztály ülésen fölolvastatván, egyhangulag elfogadtatott azon hozzáadá-sal, hogy elég soká fáradozott és megérdemli a békes nyugalmat. Mi is, kik köze-lebből ismerjük ezen derék tanítóunk hazafias buzgó működését, azt reméljük, hogy ezentul is, kedves kántárunk marad és jó szívvel kívánjuk hogy élveze 46 éven át jó- és balsorban oly híven és buzgón teljesített tanítói hivatalában kiérdemelt nyugdíját jó egészségekben még sokáig!

— 1. — 6.

H I R E K.

— **A király születésnapja a vidéken.** Keszthelyről a következőket írja tudósítók: A király születésnapja alkalmából Keszthely város loxodóziát ült. Az egész város egy szível lélekkel ünnepte a koronás király születés-évfordulóját. Délelőtt 9 órakor a r. m. kath. templom restaurálás folytán az irgalmas nővérek zárdája kápolnájában volt az ünnepi isentiszte-lel, melyen Dunst Ferencz apát-plebanos fényes segédlettel celebrált. Az isteni tiszteltem részt-vevtek a polgári és katonai hatóságok, a honvé-d-huszárezred tisztikara és nagyarámu közönség. — A tartós eső miatt az isentisztelet, a kalona-ság által ez alkalomra készített táboriasorban nem volt megvárható.

— **Tömeges felrándulás a ki-álításra.** Vésze Zsigmond városunk fá-radhatatlan tevékenységű polgármesteré — mint elismeréssel és örömmel értesülünk mozzalmat indított az iránt, hogy városunk földmives osztálya a közeli napokban, tö-meges részvét mellett csekély néhány for-intért megtekinthesse a kiállítást. A pol-gármester már minden előzetes intézkedést megtett, hogy a szép terv megvalósítható legyen. Az ut két napra tervezetik és be-tudva az utazást, ellátással és belépőjegy-gyel együtt nem kerülne többé mint 4 fnt 70 krajcárba személyenként. E napokban a városi képviselők köréből meg fog alakít-tatni a rendező bizottság, mely kerületen-ként össze fogja írni a kirándulásra jelent-kező földmivéseket. A végleges intézkedé-sek megtétele végett Lengyel Lajos városi főjegyző ma vasárnap Budapestre utazik és visszatérte után az elutazás napja, mely valószínű a jövő hó első napjaiban lesz, véglegesen megállapíttatni és köztudomásra fog hozatni. Ugy az oda- mint a visszautazás különvonaton történik. Földmiveseink tényleges vezetője Vésze Zsigmond polgár-mester lesz. — de mint szívesen halljuk — megynék főispánja dr. gróf Fankovich László azon kedves ígéretet tette, hogy a felrán-dulók élére fog állani.

— **Szent-Érván napja.** Méltó kegyelettel és hazafias érdekl. ünnepte meg városunk kö-zönsége az egyedüli törvénybe ígaltot nemzet-

ünneppont Szent-István napját. Délelőtti ünnepi istentisztelet tartották a ferencrendiek templomában, melyen a polgári és katonai hatóságokon kívül a hívők nagy serege vett részt. A misét nagy segédlettel Weber Vince az új házfőnök szorgalmazta, az ünnepi beszédet pedig Horváth Ilonora hitázónok tartotta. A délután folyamán több nyilvános helyen nép-ünnepélyek tartottak, este pedig az általános munkaképező egyesület tartotta mulatságát, melyről más helyen emléksünk meg és itt csak annak felemlyegetésére szorítkozunk, hogy a mulatság műsora oly ügyesen és hazafias szellemben volt összeállítva, hogy méltán képezte a Szent-Istvánnapi ünnepségek kimagasló részét. Városunk lobogó díszben pompázott: *Altalános feltűnést kellett, hogy hónapunkban ezen szent napon, melyet a törvényhozás is ilyennek ismert el, gyakorlatot tartottak, épny, mint j. hó 18-án Ó Felsége koronás királyunk születésnapján.*

Keszthelyről a következő tudósítást kaptuk: Szent-István napját kegyelettel és magasztos érzéssel ülték meg Keszthelyen. A római káth. templomban restaurálás által léven, a szent misét az Andrásy-terem a huszársereg tisztikara által teallított tábort satorban dr. Dunst Ferenc apátplébános végezte fényes segédlettel. Reggeli 9 órakor imára kondultak meg a harangok. Az áhítat helyét a katonai és polgári hatóságok, a város és a vidéki helységek közönsége foglalták el, kik Bontz József remek alkotásu, hazafias szellemű szent beszédét hallgatták nagy és áhítatos lelkesedéssel. A szent misét az egyházi ünnepélyen jelenvolt debreceni *Daleyjet* által igen hatatosan előadott „Szózat” fejezte be. A város összes épületein díszlobogók lengtek, jelezvén a magyar nemzet ünnepét.

Hofrichter Emma kisasszony, az előnyösen ismert zenetanárnő, több heti távollét után ismét körünkbe érkezett és szeptember hó 1-től kezdve megkezdte működését azon téren, melyen eddig is már oly sok szép sikert aratott. A nagy tehetségű hegedűművésznő, ki nemcsak tudásával, hanem kitűnő tanítási módszerével is kiválk, az iskola-utócsban levő Tóth-féle házban lakik, hol a tanítási feltevéket megudhatók.

Szent-Istvánnapi mulatság. A nagykanizsai „Altalános munkaképező Egyesület” vizsgálma nagy közönséget vonzott csütörtökön este a Polgári-Egyet nagytermébe. De meg is érdemelte ezen este a nagy érdeklődést, mert egy a hangverseny, mint a felolvasás valódi szellemi élvezetet nyújtott. A műsor „Magyar népdalokkal” kezdődött, előadva Csolozs Jenő karnagy által kitűnően betanított dalárda által. A népdalokkal a dalárda rendkívüli tisztelet ér el. Sárcs József, a dalárda egyik tagja gyönyörű soló-baritonjával nagyban emelte a hatást, mely felkes tapokban nyilvánult. A dalárdisták után Huckstedt Irén k. a. a mi nővéradék-művésznőnk lépett a podiumra a közönség biztató tapsával fogadva. De a mint meggyőződöttünk a kisasszonynak nincs már szüksége a biztató tapokra, mert lelépése teljesen biztos, mi különben nem csodálhatók akkor, ha valaki oly gyönyörű iskolázott hanggal rendelkezik, mint minővel Huckstedt kisasszony bír. A közönség frenetikus tapsal jutalmazta a kisasszony művészi énekét és ig-zán örvendünk, hogy legközelebb ismét alkalomunk lesz a kisasszony művészi énekében gyönyörködhetni, mikor is érdemlegesebben fogunk vele találkozni. Ez után Szalay Sándor, az egyesület előnöke ült a felolvasó asztalhoz és általános figyelem közt felolvasta „Az örök-eszmékről” című munkáját melyet más helyen egész terjedelmében közlünk. A felolvasást és felolvasót egyaránt lelkesen megjelente a halgatóság. Ezután ismét Huckstedt kisasszony, záradéku pedig a dalárda énekelt, mely a szerelt karnagyt emléklű szép ajándék tárgyval tisztelet meg. A hangversenyi reggeliző tartó vidám tánc követte. Az első négyest 60 pár táncolta.

A debreceni daleyjet a Balatonon. A debreceni daleyjet Márk Endre ügyvéd, a daleyjet előnöke vezetése alatt Budapestről lerándult a Balaton” vidékére is, hogy saját maga gyönyörködve ezen vidék természetesen szépségeiben, gyönyörködésse az egyes fűrdőhelyek közönségét a szépséges dal tenéségével. *Almdából* górházjával vált a daleyjet Keszthelyre, honnét a következő tudósítást vetük: A daleyjet szerdán délelben érkezett ide. A hajó állomásán Nagy István város bíró Cské Árpád szolgabíró, a vizalmi bizottság tagjai és városi közönség fogadta a vendégeket, kiket Imrik János meleg szavakkal üdvözölt, mire

keszthelyi dalárda „Eljen soká” üdvözlő énekelte; ugyancsak felhangzott ezen dal Márk Endre a debreceni daleyjet előnöke lelkes köszönő válasza után. Délután 5 órakor a Balaton szálloda teraszán hangversenyzetek a debreceniek. A köszönés, mely az egész telepelt ellepte (zeneiükssal tapsal jutalmazta a dalosokat. — Másnap Hévízre rándultak a debreceniek, kiket Keszthely város előjárósága mint vendégeit tisztelet. Lemard Ernő kir. közjegyző kíséretében megtekintették a grófi kertet is, melynek szépséget nem bírták a vendégek eléggé magasztalni. — A vendégek tiszteletére csütörtökön este 7 órakor lampionok fényes világítása és zeneszó mellett díszszónoklás volt, mely gyönyörű láványt nyújtott. 500 lampion világította be a park sétányait, hol még soha annyi ember nem volt együtt, mint ez alkalommal. A díszszónoklás közben tüzijátékot rendezett Huszár gyógyszerész-segéd, mely oly fényesen sikerült, hogy mindenki lelkes tapsal adózott a tüzijáték nagy mesterének Huszárnak. A vizalmi bizottság, de főleg ennek előnöke dr. Illés Ignác szedro orvos minden lehetőséget elkövetett, hogy felejthetlenné tegye ezen napot a vendégek és egyéb közönség részére, mi a legnagyobb mérvben sikerült is neki. A felejthetetlen szép nap kitűnően sikerült ténkezősorucskával záródott, mely a Hullám szálloda nagytermében reggeliző tartott. A jelenvolt díszes hölgyközörső a következő ékes virágait jegyezte fel tudósítónk: Hoffmann Jolan, Brodsky Rosa, Revai Olga, Erdődy Margit, Dezsényiné, Bendekovic-né, Hirsch Malvina, Takács Iréné, Schiesinger Frida, Pollák Terka, Hencz Bella, Csanádi Elza, Mestericóné, Fábriné, (Bécs) Hoffmann Margit, Hoffmann Irma, Mautner nővérek, (Budapest), Böhm nővérek (Budapest), Klein Gizella (Veszprém) srb.

Hírlészet. A jézeti időben megérkezett városunkba Dobó Sándor szíatár-utata és a szombaton tartott előadás az operette társulat mutatta be magát. Az előadásról lapunk legközelebbi számában fogunk érdemlegesen megemlékezni. Ma vasárnap két előadás lesz. Hétfőn ismét ünnepség kerül bemutatásra. Előadatik „A minta férj” legújabb francia vígjáték.

Kerekpárverseny Keszthelyen. A Balaton Kerekpár Egyet augusztus hó 20-án házi versenyt rendezett, melyet szép-számú közönség nagy érdeklődéssel nézett végig. Az első verseny-számban Balaton-Ederics Keszthely 15000 m; Balaton (ánév) 25 perc és 35 mp. alatt érkezett be mint első, a második Schwaiger Leo lett, ki 25 perc és 38 mp. alatt tette meg az utat. A II-ik verseny-szám Vanaryka-Keszthely: 5600 méter volt. Első Krassa Jenő (9 perc 50 mp.), második Fisch Vilmos (10 perc.) Díj ezüstérem az elsőnek, bronzérem a másodiknak. A lassu versenyben színlén Krassa Jenő lett a győztes, ki a 100 méteres távolságról legutolsónak érkezett-be és mint ilyen, elnyerte az ezüst érmét. — Elismert érdemel Hoffmann Gusztáv a verseny titkára, ki a rendezés körül nagy buzgótságot fejtett ki.

Déli vasút. Kisasszony ünnepe alkalomával f. évi szeptember hó 6-én a Déli vasúti magyar vonalainak állomásairól Bécs, Fiume, Triest, és Velencbe rendkívül mérsékelt áru menetű jétek lesznek kiadva, melyek 14 napig érvényesek és még azon kedvezményi nyújtják, hogy visszajövetkor ezen jégyekkel az utazást kataszer tiszétszerinti állomásokon (élebe lehet szakítani. Ezen jégyek kiadására és áráira nézve külön hirdetémények adattak ki, melyekben a vonatok, melyekhez rendkívüli mérsékelt áru jégyek érvényesek, indulási idejükkel fel vannak említve.

Iakolai értesítés. A nagykanizsai közönség népiszkolákban a beírások augusztus hó 30-ától szeptember 6-ig, mindenkor reggel 8 órától 11-ig és délután 2-től 5-ig tartotnak. Szeptember 7-én pedig ünnepélyes „Veni Sancto”-val a tanév megkezdődik. Kelt Nagy-Kanizsán, 1896. augusztus 22-én. Az igazgatóság.

Balesetek. Lakatos Károly túrjei lakos gabonát szállított a mezőre. Utközében elaludt a kocsi s így a vonat közlekedését nem vette észre, a kocsi a mozdony alá került, mely az egyik lovat elgázolta, a kocsit azonban a rajzó alvó gázdával elütötte. Szerencse, hogy nagyobb baj nem történt. — Lérant József 60 éves, nő, földműves, kehidai lakos kazalrakas bűzben az általa lévő magas létráról leessett, mely alkalommal bal lábát elverte. — Markó János 11 éves pakodi fiu, a náluk dolgozó járgányos csaplóra ült, hogy a lovakat hajtas. E közben a kerek

közé került, melyek ivar-szerveiről a bőrt teljesen leszaggatták úgy, hogy a súlyosan megsebesült fiu élet-halál közt lebeg. — Ugyancsak a járgánynál járt szerencsétlenül, Tóth. Erzsébet polai 11 éves leánya, ki több játszóhárral Bak István géptulajdonos ösztönzésére a gépkihajtótól tolt, hogy a vonó lovak munkáját megkönnyítse. A leánya lábászárni a kőről alá kerülvén, többrendbeli csonttörést szenvedett. Beszállították a nagykanizsai kórházba, de életben maradásához vajmi kevés a remény. A vizsgálat megindított.

Elvezett. Folyó évi augusztus hó 20-án Csengery-utócsban a Sörgyárig egy fekete lánc szemekkel körített több apró és egy nagyobb gyémánt köböl álló karkötő dísz elvezett. Felhivatik a becsületes megtaláló, hogy azt a hivatalos órák alatt a rendőrkapitányi hivatalban adja át, hol a tulajdonos által illo jutalomban részesítetik.

Két fiatalember, esetleg tanulók részére intelligens Budapestben lakó nagykanizsai családnál teljes ellátás adatik. Cím: Kemény Mórné Eötvös-utca 33.

M. Dukas bécsi hirdetői iroda tulajdonos irodáját eladja Leschner Imre és Augenfild Miksa uraknak, kik már Dukas irodájában is több éven át foglalatostoktak. Az iroda helyisége továbbra is Bécs I. Wollzeile 6-8 szám alatt marad, mire a kereskedőket figyelmeztetjük.

IRODALOM.

Munkácsy Mihály. Árpád honfoglalása. Kerettel együtt 132 cm. hosszát és 82 cm. magas. Szalarny keretben, szőlő-levél díszítéssel. Diófa keretben bronz-betéttel. I. sz. aranykeretben. II. sz. aranykeretben. III. sz. fekete vagy barna fenyvesz keretben (ikolaki számár). Nándorfehérvár fölmentése Hunyady János és Kaplancsán által 1456-ban. Festette Oulibis J. Kerettel 1 m. hosszát és 73 cm. magas. Aranyozott antik keretben. Erinyi Miklós kirohanása Salgotvártól. Kerettel 1 m. hosszát és 73 cm. magas. Aranyozott antik keretben. Fossy Árpád, „Árpád és a veszerék” és „Alsdorf Hódornak”. A „Magyarok bejövetele” c. körképnek rémletei. Kerettel együtt 120 cm. magas. Mindégik kép: Szalarny-keretben, szőlő-levél díszítéssel. Diófa keretben, bronz-betéttel. I. sz. aranykeretben. II. sz. aranykeretben. III. sz. aranykeretben. Conceptio Immacolata. Murille festménye után készült rézmetszet. Kerettel együtt 180 cm. magas és 93 cm. széles. Aranyreliefel ellátott feket keretben. Madonna Sixtina. Rafael festménye után készült rézmetszet. Kerettel együtt 120 cm. magas és 98 cm. széles. Aranyreliefel ellátott fekete keretben. Madonna. Ebert eredetije után készült színyomat. Keretével 116 cm. magas és 98 cm. széles. Aranyozott antik keretben. A menyasszony álma. Mártena eredetije után készült színyomat aquarellmodorban: I. sz. diszkeretben, 90 cm. széles és 70 cm. magas. II. sz. antik aranykeretben, 95 cm. széles, 74 cm. magas. A menyasszony ördöge. Leffer F. eredetije után készült színyomat aquarellmodorban: I. sz. diszkeretben, 90 cm. széles és 79 cm. magas. II. sz. antik aranykeretben, 95 cm. széles és 74 cm. magas. Ó fellege I. Ferenc József. Díszes aranykeretben. Egyedül raktkér és képviselőseg Nagy-Kanizsa és vidékére Fischel Fülöp könyvt. kereskedésében, hol a képek megtekintethők és esetleg részletekre is megrendelhetők. Vidékre csomagolástért saját költségünkkel számíttunk.

A Millenniumi kiállítás látogató közönségnek kitűnő figyelmébe ajánljuk a következő kiállítási katalógusokat: Gellért, kiállítás katalógus 50 kr. Esztervén Magyarország múltjából és jelenéből számos képpel 1 frt. Ugyancsak német nyelven. I frt. Boros: kiállítás képes Utmutató 50 kr. mind a fentebbi 500 koronát kap, ha a kiállításra utazás vagy ott tartózkodás alkalmával baleset éri. Palocz Budapest és Erdéves kiállítás Baedeker szerű utmutatója vízszintes kötet terjedelmű és számos képpel 1 frt 20 kr. Budapest és az erdélyes kiállítás. Képes utmutató számos képpel és térképpel 50 kr. — Budapest tervrajza madártárlatból a fűbb épít letek rajzaival 1 frt. — Budapest tervrajza a kiállítás-térképpel 50 kr.

Közgazdaság.

Egy érdekes könyv. „Magyarország szőlő-termelésének múltja és jelene” címmel egy érdekes díszű könyv a f. évi augusztus hó 31-én a sajtótl. A művet Baross Károly a Borászati Lapok szerkesztője szerkeszti és adja ki. A magyar szőlő-és bortermelés teljes egészét öleli fel a munka, melybe legjeltelegbb szakfőnök dolgoztak. A mű úgy van összeállítva, hogy nemcsak a szakembert, de a nagyközönséget is érdekli. A millenniumi alkalomát adtván ki, kiváló gondot fordít az erdélyes kiállítás megfelelő részére. Bevezetését emléklű szenteli a király látogatásának a bortárlásában. Külön mellékletét képezi ó fellege sikerült arcképe és egy bajos csoportban azoknak a magánshölgynékné arcképei, akik a királyt a kiállítás megnyitása napján fogadták. Közlünk annak az erőt ívő-képletnek rajzát, amelyet a király látogatása al-

kalmára készített a budapesti ipariskola Varday Szilárd tanár terve szerint. Több sikerült fényképen mutatja be Rombay Dezso magyarországi szőlővel és kiállítás bor- és szőlőgazdasági részét, és közi az őmzes kiállítás névsorát. Herczegh Mihály egyetemi tanár a »A magyar szőlőtermelés története« írta meg kilenc fejezetben a római hódítás előtti időkől napjainkig. Rubinek Gyula az O. M. G. E. titkára a »Magyar szőlőtermelés statisztikáját« nyújtja, kiterjeszkedve a fontos termelési ág nemzetgazdasági jelentőségére. Saillassy Zoltán az O. M. G. E. titkára a »A gazdasági egyesületek szőlészeti és borászati szövetkezetei és társulatok szerepéről« a szőlőművelés terén. Angyal Dezso, a budai kertészképző intézet tanára a szőlőművelés mai gyakorlatát írja le számos ábrával. Mezey Gyula a magyarországi gazd. akadémia tanára a szőlő növényi különösen gombabetegségeit és ellenőseit írja le (lisztbarmat, antraknoziz, black-rot, white-rot, gyökér-pénész), szintén sok ábrával magyarországi munkálataiban; míg Sajó Károly, hasonló terjedelemben ismerteti a szőlőrovarellenségeit, és a gommose bacillaire-t (a szőlő mézgabetegsége), szintén egy külön fejezetben. Szilárd Gyula a cskvári földművelésközpont segédjének a »Peronospora viticola«, a szőlők ez újabb Magyarországon ma már sajnos mindenütt elterjedt betegségét és az ellene való védekezést ismerteti szintén számos magyarországi rajzzal. Dr. Szilárd Ferenc köz- és váltó ügyvéd »A szőlőtermelési érdeklő magyar törvényeket« magyarázza. A munka további részét százszáz magyar szőlőtelepnek a leírása képezi. Mára ez a nagy rész feletle érdekes és megbecsülhetetlen munka. Magyarországi legjellegesebb szőlőtelepei vannak itt szakszerűen ismertelve, a telepítés, a művelés részletes leírásával, számos rajzzal illusztrálva. Rácz Sándor magy. kir. szőlészeti felügyelő terjedelmes monográfiát írt Jajica Géza szőlőszőlőgyári 200 holdas szőlőjéről, sok rajzzal mutatva be a művelést, a használt eszközöket, az épületek, pincék, présbázak terveit és költségvetéseit. Serező Géza a pestvármegyei gazd. egyj. titkára több pestvármegyei telepet ír le; míg Biró Géza a kecskeméti »Helvetia« telep igazgatója, ezt a nagy vállalatot ismerteti. Az alábbi tulajdonosok szőlőtelepei vannak a munkában ismertelve:

- Almási Tibamér (Kecskemét), Agárdy Jenő (Izák), Allstock J. és fia (Budapest), Balási József (Érkötvenyes), Bory Béla (Pa. Bánháza, Szabolcs), Buding Károly (Nagy-Ósz), Brogli Béla (Máza), Budrog-Szerdahelyi immunis szőlőtelep r. t., Blasko László (Győr-Szent-Iván), Bartalos Kálmán (Izák), Bayer Henrik (Eger), Balaton Almádi s. sz. t., Batory Antal (Orkény), Borászati Lapok szőlőtelepe, (Pilis-Szántó), Csákvári gazdasági uradalom, Cséh Mihály (Véence), Druisich Sándor, Dienes Barna és Fazekas Sándor (Uj-Léta), Debreceni szőlő és bortermelői szövetkezete, Dirhan Ede (Budapest), Erdélyi szőlőoltványtelep (Medgyes), Ermelléki első szőlőoltványtelep (Nagy-Kágya), Filloxera ellen védekező első miskolci egyesület (Miskolc), Földváry László (D. Haraszt), Fachleitner Mihály (Szent-Endre), Forster Géza (Concohat), Gauser János (Nagy-Csengőd), Glevitzky Sándor (Sárospatak), Hangel István (Szegeárd), Heinrich József (Királyalmok), Horváth Ödön báró (Alvinc), Jajica Géza (Szőlőgyál), Karácsonyi Gyula (Kovaszinc), Kovácsy Miklós (Tasnád-Szántó), Krausz Péter (Nagy-Csengőd), Károlyi Tibor gróf (Nyirbátor), Károlyi Tibor gróf (Karuly), Karácsonyi Camillo gróf (Kamenica), Körmeny Sándor (Moór), Lindmayer Ferenc (Gyón), Lissakay Lajos és tsa, Leszlényi Arthur (Győr-Szent-Iván), Lengyel Arthur (Szolnok), Móczár Andor K. K. Fegyverháza, Meisels Lajos (Beregassz), Heisels Vilmos (Beregassz), Mailat Géza gróf, Muhoray Kálmán (Jászberény), Mezey Pál (Nyirbátor), Mayer F. (Tolna-Kéty), Migazzi (Aranyos-Ménth), Nagy Izácz (Almád), Nagyvárad szőlőszete, Oppenheim E. és H. (Nagy-Körös), Oppenheim Emil, Lajos és Henrik (Izák), Ormódi Adólf (Gyöngyös), Pestmegyei gazdasági egyesület halasi telepe, Perényi József dr. (Kecskemét), Palóczy Horváth István (Orkény), Pestvármegyei szőlőtelepe, Rácz György (Kula) Rombay Zsigmond (Pankota) Rombay Zsigmond (Királyalmok), Stark Adólf (Békés-Csaba), Szigeth Gábor (Paks-Csampa) Siposs Imre (Sajó) Szabó Lajos és tsa (Uj-Léta), Szalay László (Gulács), Szécsy Ferencz (Nyitra) Szily László (Gödre-Sz. Márton), Szily Pongrácz (Vásznok) Steinberger

(Kálcza) Szabó József (Kálcza) Szarka Mihály (Nagy-Körös), Tschida Arthur (Paks-Gyapay) Tausseg Zsigmond (Pécs) Uzovics Pál (Izák) Wardman V. (Gyón), Wolkenstein Oswald (B.) Keresztur, Weisz D. H. (Gyöngyös), Weiner Lipót (Budapest), Vass Imre (Sárospatak) Vekovő A. (Táziar), Zichy Rezső grófnő (Toka) Zselénzky Róbert gróf (Uj-Arad).

Végül Angyal Dezso a »Borászati Lapok« 28. évfolyamát írja meg, száznál több fényképen mutatva be a lap régi és mostani munkálatait. A mű nagy quartalakban 350 rajz és fénykép illusztrációval jelen meg, és számos/tező alkotás szakirodalmunkban. A »Borászati Lapok« összes előfizetői milleniumi ajándékul kapják, bolti ára 3 ft lesz. Augusztus 1-ig azonban kedvezményképp elfogadnak reá előleges megrendeléseket is. Ha a »Zala« bármely előfizetője 2. ft. bekiold előre a »Borászati Lapok« kiadóhivatalához (Budapest, Köztelek), az a művet bérmentve fogja megküldeni. Bolti ára 3 ft.

CSARNOK

Örületlen szenvedélyből

Amerikai bűnügyi történet.

Németből fordította: **MAGYAR EDE.**

(Folytatás.)

Gryce ur va'osszintűleg azt hívé, hogy e szavak ő hozzá vannak intézve, mert jóvá hagyólag intett fejével.....

— On tehát a kulcsot azonnal megismerné, kisasszony, folytatá a vizsgálóbíró.

Rémülten nézett rá, mintha attól félne, hogy a kulcs a kezében van. Amint látta, hogy félme hlába való volt nyugodtan hozzá tevé:

— Igen, úgy hiszem.

— Nos jó, mondá, kezével jelt adva, hogy el van bocsájta.

Az »kiküldökhöz fordulva, hozzá tette:

— Uram, most kihallgatjuk az összes házbelieket és azért —

E pillanatban Gryce ur által lón megzavarva,

ki lassan közeledett hozzá és megérinté karját.

— Egy közlést kell tenni, mondá.

Es a füléhez hajolva, néhány szót sugott neki.

En alig mertem lélegzeni.

Elárulta-e a bírónak azt, a mit mi fejn, a hölgyek ajaja előtt véletlenül hallottunk.

De egy másik tekintet az arcára, megnyugtatót arról, hogy e végtelen felledezést nem közölte, mert a vizsgálóbíró szemmel láthatólag nem igen örült a kellemetlen háborgatásnak.

Nem hitesszék neki, hogy a kihallgatás még tovább bűzódik.

— Leavenworth kisasszony, fordult újra a fiatal leányhoz, ön azt mondta, hogy tegnap este vacsora után nem látta többé nagybátyját és szobájában sem volt. Késs ezen állítását megismérlni, kisasszony.....?

Ezzel intett Gryce urnak, és ez most egy különösen bemocskolt zsebkendőt vett elő zsebéből.

A vizsgálóbíró megjegyzé:

Meglepo, hogy e zsebkendő, a melyet azon ur kezében tart, ma reggel az illető szobában találtatott.

A fiatal leány egy rémitő kiáltást tett.....

Azután, mialatt Mari arca a kétségbeesés kinyomatát ölté, erőszakolt szilárdsággal monda:

— Miért lepi ez meg önt annyira? Hiszen ma reggel voltam abban a szobában.

— Es ott elvezettete?

Egy mély, fájdalmas kifejezés ölt ott egy pillanatra szép arcán, de válasza nem adott.

— Es már meg voltak rajta a foltok? folytatá könyörtelen szigorral?

— Foltok? Mitéle foltok? kérem — mutassa meg.

— Azonnal, de tudni szeretnék előbb, miképp került ez nagybátyja szobájába.

— Azt nem tudom. De lehetséges, hogy már napok előtt fejezettem ott, Már mondtam, hogy én szoktam rendszerben tartani a szobákat.

Azután hozzá tevé:

— De bizonyosan tudja, hogy ez az én zsebkendőm?

Es kinyújtá karját, hogy átvegye.

Azon aligha lehet kételkedni, mondá; neve itt van a sarkában...

— Azután Gryce urhoz fordulva:

— Gryce ur, kérem adja oda a hölgynek a kendőt.

Megtörtént.

— Isteneim! mily különös foltok ezek, kiáltá elhalványulva. Hogyan jöttek ezek befe?... Epeny néznek ki — mint — mint —

— Ugy, a mint valóságban, egészíté ki a vizsgálóbíró.

Azután folytatá:

— Ha valaha tisztogattot revolvert — Leavenworth kisasszony — akkor ismerni fogja e foltokat.

Önkénytelenül ejté le a zsebkendőt és rémültekinnettel bamúlt rá.

Azután kiáltá:

— Ez előttem megfoghatatlan, uram! Ez ugyan az én zsebkendőm, de...

Bizonyos okból nem lejez be a mondatot, hanem e szavakat ismétlé:

— Igazán uram ez előttem megfoghatatlan.

Erre elbocsájították.

Most Katalin — a szakácsné szállítottatott fel, hogy mondaná meg, mikor mosta utoljára e zsebkendőt.

— Ezt a zsebkendőt?... kérdi zavartan. Epen ezen a héten — és félelken nézett arnőjére.

Folytatás következik.)

Szerkesztői üzenet.

Keszthely. Isten őltesse Önt! 22 grammos, hiányosan bélyegzett levele 10 krajcárunkba került ugyan, de bőven kárpótolta ezt az ön verse, melynek elvezetésében olvasóinkat is részeseitlenőbajjuk, tehát ime közöljük:

G. Margit hoz.

(sajálva)

Igaz rajongásig szeretlek tégedet,
Mint földön a legzsebb lényt,
Szerelmem tiszta, s a szeretet,
Mely hozzád van, mint tenger mály.

Ts vagy a legzsebb e földtekén,
Mint »Günczöl« az égboltozaton;
Te rólad még jobban lórn a fény,
S több van, mint bármely csillagzatón.

Szeretlek forró szenvedélyvel,
Lobogó kedveléssel; Mint a tűz
Oly forró, mely nem alakít el,
Mint a nap, mely földre tús.

Nem unalmas e világ nekem
A pazar fény s pompa között,
Nem celtalan, s hit életem,
Ha szerelmed nem törött.

Szeretlek mély iszulattal
Szerelmem háborog, mind vulkán,
A mely a nagy tűztől megheasod,
S lez belőle nagy ocska.

Szeretlek titkos réttégesél,
Mert az a tudat ostromol,
Hogy nem-e költőszél el
E világból látatlanul.

Erded meghalál késs vagyok,
Mert szeretlek kimondhatatlanul
Tűzviharoknak lelke lobog,
Pedig bídd el es csahalatlanul.

Téged bírnál vágylak
Ölálni, bírnál tégedet,
Mert nem bírnál s csontfalak
Feledni nevedet.

S. M.

NYILTÉR.

Hamisított fekete selyem. Egészíté el egy kis mintát a venni szándékolt selyemből, és a hamisítás rögön kiderült: Mert míg a valódi selyem az elvetésnél az elvetésnél nyomban összpödörödk és csakhamar kialszik, maga után csakely barna hamut hagyván; addig a hamisított selyem (mely szoros szűz szallónás lesz és könnyen török) lassan tovább ég (mint hogy rostanálai a festanyagtól telítetett tovább iszaanak) és sőt barna hamut hagy maga után, mely valódi selyem módjára soha önmé nem pödörödk, csak meggörbül: Ha valódi selyem hamuját összenyomják elporrik, a hamisítványé nem. — **Hennsberg G.** (ca. kir. udvari szállító) **szécsényi Gyára** Kärthözben, hához szállítva, postabér és vámmentesen szivesen küld bárkinek is mintákat akár egyes öltönyből való egész vágásokat valódi selyem szövetéből. Szécsényben címzett levelekre 10 kros az levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan állítgatotnak. (3)

1500 frtot jüvedelmező nagy-kanizsai házamat parkírozott udvarral, nagy gyümölcsösökkel elutazás miatt minden áron eladom.

Herrmanny Ferencz, Nagy-Kanizsán.

Felelős szerkesztő:

Dr. LÓKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

HIRDETÉSEK:

Papagály.

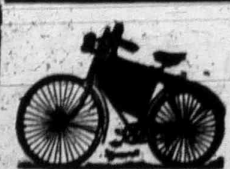
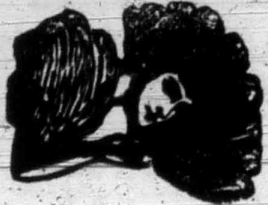
beszélő, és éneklő, teljesen szelid 30, 40, 50-100 márka darabonként. Törpe papagályok tenyésztésre igen alkalmasak párja 6 és 10 márka. Kardinalisok tűzvörös bőbitával szorgalmas éneklők darabja 6 márka. Indigo pintyöke, szép ég-kék, jó éneklő darabja 5 márka. Pápa-pintyöke szép tarka élénk éneklő darabja 6 márka. Afrikai diszpintyek, szép tarka, takaros éneklő párja 3 márka; 5 pár válogatott 12,50 márka. — Szejtüldés utánvét mellett jóállással szélő állapotban megérkezést.

FÖRSTER L.

Vogel Import & Export. Chemnitz i. S.

Kitűnő madáreleség posta csomagokban minden helyre. 178 3-1

Egy doboz drs. 1 forint 20 krajcár.
Utavételtel vagy az öszereg előleges behit-
dése után küldetik.

A világhírű STEYRI fegyvergyár
SWIFT
KERÉKPÁRAINAK
kizárólagos főraktára és képviselőisége
Nagy-Kanizsa és Zalamegye részére:

Unger Ullmann Eleknél
Nagy-Kanizsán.

Ezen kerékpárok, ugy tartósságra, szerkezetre mint könnyű járásra az első helyen állanak az összes Europai gyártmányok között.
Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Clayton & Shuttleworth
megőrzésig a gyártásból Budapest Vározkörút 68. sz. által a legutányosabb árak mellett ajánlatunk:

Locomobil és gőzszéplőgép-készletek, az egész 10 lóerőig, továbbá kőszelvények, csapófogók, vízszelő-roboták, kőmozgatók, karszálók, és aratógépek, borotvák, szőnyegszűrtők.

"COLUMBIA" a legjobb szőnyeggépek, szecakavók, résvetők, kőborotvák, vízszelő-roboták, karszálók, és aratógépek, borotvák, szőnyegszűrtők.

2 és 3 vasú elék gépkocsisági gépek
Egyetlenos aczel-ekék és minden egyéb
Készletek árjegyzékük kérésre ingyen és bérmentve küldetnek.

Szülők figyelmébe!
Nyilvánosjogu minta elemi fiu- és leányiskola és Középiiskolai internátus.
Budapest, IV. Újvilág-utca 16. szám.

A nagyv. vallás- és közelet. m. kir. ministerium által engedélyezett és állami segítségben is részesült fiu- és leány tan- és nevelőintézetembe bejáró felkészült és beállított növendékek beiratása a jövő tanévre naponként 9-1 óráig eszközölhető. Kellő igazolás mellett azonban az iskolai év folyamán bármikor vétetnek fel növendékek.
Elemi 5- és 6-ik osztály egyenrangú a polgári I- és II-ik osztályval.
A magánvizsgálatok szeptember havában tartatnak.
Ministeriileg engedélyezett Középiiskolai Internátusomba elfogadók más nyilvános gymnasium-, real-, kereskedelmi vagy polgári iskolába járó tanulókat is a legmérsékeltebb díjak mellett; az ilyen tanulók correpeticzióra is bejarkhatnak az intézetbe.
Szakképzett tanítók, nevelő tanítónők és tanárok vezetése és felügyelete alatt tanítástelemben a gondos nevelés és tanítás mellett az előirt tantárgyakon kívül a testnevelésre, a zenetanításra, valamint a német és francia nyelv oktatására fordítatik kivitő figyelem. — A vallástani tanítást a tanintézetemben tartják.
Külföldön felszerelt tantermek külön torna-, játszó-, fürdő- tágas és jól szellőzhető háló- és éttermek a növendékek részére rendelkezésre állanak.
A leánytanulók nevelő tanítónők által külön tantermekben tanítatnak és azoknak gondos nevelése és ápolása alatt állanak.
A tanév szeptember 1-én kezdődik és a tanítás naponként 9-1 óráig tartatik.
A lefolyt tanévben intézetemben 40 fővárosi és vidéki előkelő család gyermeke részesült oktatásban miről számos elismerő nyilatkozat tanakodik.
A bizonyítványok államérvényesek.
Kívánatra bővebb felvilágosítással szivesen szolgálunk.
Szánkai János,
intézeti igazgató-tulajdonos.

KLYTHIA a b ő r ápolására,
szőpítésére és
fínomítására
P u d e r
— Készletekben állásuk, hait és társaké **FÜDÖK** —
vegyőg analízist és általva Dr. Földi J. F. Or. Kir. tanár által bevizsgálva
Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz
mellékelve vannak.
TAUSSIG GÖTTLIEB
— a kir. udvari szőpítő-üzemnek és illatszert-üzemnek
Főraktár: BÉCS, I. Wollau 2.
Kapható a legtöbb illatszert-üzemben, gyógyszerkereskedésben és szőpítőüzemben. — Nagy-Kanizsán: Krosner Gyula és Keleti M. Kőr cégekkel.

Szerkesztőség:

F. S. U T E S A Ollóp-féle ház.

Ide intézendő a lap szellemi részére
vonatköz minden közlemény.Bérmantation levelek csak ismeri, csak
bél fogadtatának el.

Készítetek nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőződe r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városbék-épület: Fischel Fülöp
könyvkereskedése.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Egym évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 8 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetéseik jótányosan számítottak

Nyilttör petitsora 10 kr.

Előfizetéseik, valamint a hirdetések-
vonatköz Fischel Fülöp könyv-
kereskedésbe intézendők.

Városi muzeum.

Nagy-Kanizsa, 1896. aug. 24.

(—n.) A milleniumi esztendő minden tekintetben mely nyomokat fog hagyni a nemzet életében. A kor. materiális iránya, minden szellemi törekvései dacára, nem egy ideálisabb törekvést hiúsított meg, s a korzakot nagyban jellemző utilitarizmus igen sokakat elvont olyan törekvésektől, melyek ugyan azonnal nem igen kecsegtettek haszonnal, de a melyek a nemzet hagyományaira, s a hagyományokat megillető kegyeletre nézve éppen nem közömbösek. Hozzájárult még ehhez, hogy minden szellemi érdek a fővárosban pontosult össze. A milleniumra való előkészületek sok szunnyadó vágyat ébresztettek fel, a vidéki városok levették a hagyományos közönyt, s a nemzetnek örömben és búban eltöltött ezer esztendeje, a multa irányozá a nemzet fiainak tekintetét, a mult dicső és gyászos emlékei egyaránt kegyeletes lelkesedésre gyulasztották a sziveket, s a nemzet multjára vonatkozó kutatások terén — évszázadokon keresztül ném történt annyi, mint az utolsó két-három esztendőben, s a vidéki városok is elismerésre méltó buzgalommal látnak ama feladatokat után, melyek részint a nemzet mult, részint a nemzet kultúrája tekintetében reájok

háromolnak. Sokat ígérő módon látjuk nyomról-nyomra megvalósulni ama reményeket, melyeket hazafias szívek oly régóta tápláltak és táplálnak.

Igy városunkban is létesül a városi muzeum, mely első sorban hivatva lesz, minden Nagy-Kanizsa város multjára vonatkozó történelmi emléket összegyűjteni, akár eredetben, akár képben, a mely azután alkalmas megbecsülhetetlen eszközzel fog szolgálni a város történetének megismerésére, annak megírására. Városunk kétségtelenül sokat mulasztott hogy az ily muzeum-egedig fel nem állított. Magyarország jelenlegi nagybuzgalma kultuszminiszteré: Dr. Wlasió Gyula már 26 esztendő előtt szólatl fel egy történelmi társulatnak a megvében leendő megalakítása érdekében, később is történetek felszólalások, de hát — minden dolognak megjön az ideje, ennek is érnie kellett. Örömmel konstatáljuk tehát, hogy a városi muzeum meglesz, s a városi képviselőség határozata értelmében már 1896/97 évi költségvetésében egy bizonyos összeg lesz lejtvéve a muzeum költségeire.

Bármily dicsérendő ez egymagában, igen sok függ a kezdeményezéstől s az első év szükmarkusága hátrányára lehet a muzeum természetes továbbfejlődésének. Azért nem találnók elegendőnek, ha csak egy pár száz

forint vétetnék fel az első esztendőben. Eltekintve attól, hogy az első esztendőben a berendezésre, a szükséges szekrényekre is kell egy bizonyos összeget költeni, éppen most a millenárius esztendőben van a legjobb alkalom arra, hogy a történelmi kiállításnak Nagy-Kanizsa multjára vonatkozó objektumaiból lehetne részint egyet-mást bevásárolni, ha tulajdonosaik attól megválni hajlandók, részint pedig az ellenkező esetben — legalább lefényképeztetni lehetne e tárgyakat s ily módon a muzeumot velök gazdagítani.

Halis István ur lapunk mai tárcájában érdekesen összeállítja e tárgyakat, melyek a kiállítás elmulta után, nagyon nehezen vagy egyáltalában nem lesznek hozzáférhetők. Még ez előtt kell tehát hozzátámi azok beszerzéséhez, amelyek megszerezhetők, úgy a melyekről fényképi felvételek vehetők. Ez okból tartanók mi elégtelennek, ha az első évben csak pár száz forintot vennének fel e célra.

Nagyon jól tudjuk, hogy a városnak a közel jövőben nagy és a város kulturális fejlődésére való tekintettel elődázhatatlan kiadásai lesznek, de az oly ügyet, mint a városi muzem, nem szabad már kezdeményében sem megakasztani, ami megtörténék, hogyha oly összeg vétetnék fel céljaira, a

A „ZALA” tárcája.

Kanizsa a milleniumi kiállításon.

— A „Z A L A” eredeti tárcája. —

Nem szándékom felsorolni, hogy a kanizsaiak mit állítottak ki eszeréves ünnepeük alkalmával Budapesten.

Pedig elmondhatom, hogy *Spanics* Pal szücs-mester olyan remekül kivarrt bundát küldött fel, melyet egy új Hugó Viktor szívesen megvásárolna drága pénzén — szabadszámiménynek; vagy hogy a *Hálósz* Frigyes kalaposmester készílette utazó-sapkák pusztá látására is himnusokat zengnek a szakértők. Azt meg éppen főösleges volna megemlíteni, hogy a kanizsai tör a kiállított söröknek királya, mert köztudomás szerint még a hidegvérű angolok sem tudják elvenni a *kriglit* szájkürtől mindaddig, míg egy csöpp kanizsai sört éreznek benne.

Egyedüli céloom a kiállított tárgyak közül azokra felhívni földesim figyelmét, melyek Kanizsa város történetével egybefüggésben vannak. Az *Osli* nemesség birta Kanizsát a legrégebbi időkből. E nemesség egyik tagjától is — *Péter* ispántól — van a kiállítás román stílus kápolnájában 255. szám alatt egy hártýára írott levél 1292. évből, függő viasz pecséttel. Ezen oklevelet most, mielőtt a kiállításból elszállítanák, bizonyosan meglehetne szerzeni fényképi másolatban a tulajdonos német lovagrendtől.

Kanizsa történetére vonatkozó kiállítási tár-

gyak közül legnevezetesebb egy török nyelvű kézirat. (A renaissance épület földszinti termében 3088. szám alatt.) Igen szép betűkkel tiszta fehér hártýára írott könyv, mely Kanizsa megazállásának leírását foglalja magában. E kézirat a bécsi udvari könyvtár tulajdona. Királyunk bizonyosan megengedné, hogy Kanizsa város muzeuma részére a kéziratról fényképi másolatot vehessünk, s aztán a másolatról csekély költséggel magyar nyelvű fordítást eszközöztethetünk.

Ugyanezen teremben (3088. szám alatt) van Kanizsa egykori várának egy eredeti tervrajza. A rajz színezett és rajta a következők áll: „Plan von Canischa in Hungern.” A török uralom alatt kanizsai várnak terepét ábrázolja. E tervrajz nem valami nevezetes, de mégis érdemes volna másolatban megszerezni a tulajdonos bécsi katonai levéltártól.

A költő *Zrinyi Miklósnak*, — ki éjjel nappal azon igyekezett, hogyan lehetne kikergetni a török ebeket Kanizsa várából, — több areképe van, (a 2800., 2909., 3666. számok alatt.) Továbbá többféle tárgy van kiállítva, melyek rá vonatkoznak. Igy előjeinek a *Brebiri* göröknak II. Endre király által 1225. évben adott *adománylevel* (249. szám alatt a román stílus kápolnában) gyönyörű arany bullapecsettel.

Érdekes a *Zrinyi Miklós* által elfogott tatar *csoda embernek* (szarv-forma fülekkel, és előre hajló szonju hosszú nyakkal) rézmetszetű képe is, mely a renaissance épület földszintjén számolatlanul van kiállítva a 3221. számú tárgy mellett. *Zrinyi Miklós* tudvalevőleg sokat ellogott a

kanizsai törökök közül, s e foglyok többsé felvette a keresztény hitet is, sőt egyik volt török olyan kedves emberévé vált *Zrinyinek*, hogy mindig személye körül tartotta — keservesen megsiratta, mikor egy portyázás alkalmával a törökök megölték.

Utt van *Zrinyi Miklósnak* (3250. szám alatt) fehér márványból kifaragott gyönyörű mémszobra is, de reánk nézve legnevezetesebb *Zrinyi Miklós* egy igen szép rézmetszetű képe, mely a renaissance palota földszintjén 3666. szám alatt van elhelyezve. (Csak az a baj, hogy ugyanott van kiállítva *Brassó* város XVII. századbéli domborművű képe is, mely igen nagy levél, teljesen hozzáférhellenő teszi a falra függesztett *Zrinyi* képet.) A *Zrinyi* képek hátterét képezi *Kanizsa* vár 1664. évi ostromának rajza. Ez a kép igen ritka, de azt hiszem: megengedné gróf *Apponyi Sándor*, (kinek tulajdonát képezi,) hogy fényképi másolatot vehessünk róla.

A vajdahunyadi nagy lovagteremben (842. szám alatt) van kiállítva üveg alatt a nagyszékely *Thury Györgynek* erüst vésésű pompás kardja. Mellette van a bárszony kard-hüvely. *Thury György* Kanizsa végvárának kapitánya volt, kit a berzecei törökök 1871. évben a kanizsai vár-falak alatt öltek meg. Kardja királyunk tulajdonát képezi, és a király engedélyével bizonyosan lehetne e történelmi ereklyéről is fényképi másolatot szerzeni.

Érdekes megézni Magyarország 1566. évi térképet. (1549 és 1852. számok alatt.) ugy az 1567. évi térképet (1900. szám alatt.) melyek

melyből igen keveset lehet beszerezni; azután, a mint már említettük, nem szabad elmulasztani a most kínálkozó jó alkalmat, a melyet a történelmi kiállítás városunk multjára vonatkozó emléktárgyak bemutatása által nyújt; azért azt hisszük, hogy ezer forintot megszavazhatna a város az első esztendőre, s inkább a további években takarékoskodhatik.

Egész tisztelettel felhívjuk az elmondott körülmény szives figyelembe vételére a város intéző férjait; kik hazafias áldozatkészségükkel a létesítendő városi muzeum szilárd alapjait rakhatják le mindjárt az első évben.

Nem is kételkedünk egy percig sem, hogy városunk intéző férjai ilyen nemes ügyre való tekintettel fukarkodni nem fognak, s a város multjának minél teljesebb felderítése érdekében ezt az áldozatot meg is fogják hozni.

A kereskedelmi alkalmazottak orsz. kongresszusa

Tekintve, hogy a folyó évi augusztus hó 15-iki fővárosi napilapok egyik számikában egyesületünk létjogosultságára vonatkozólag oly rosszhiszemű támadásokkal — és gyanúsításokkal találkoztunk, amelyek egyesületünk tisztességes voltát és humanus jóakarát csakis a legfeltétlenebbül sérthetik, kénytelenek vagyunk sértett ügyünket a közvélemény elé vinni és a rosszhiszemű támadások alapjaitól kimutatni, szóval egyesnek homlokkal állást foglalni így akna munkákkal szemben, bár polemikára nincs időnk miután munkásságunkat és ügybuzgalmunkat a kongresszus ödvös kérdése igényli, a miért ki is jelenítjük, hogy jelen demitivel a helyzetet tisztázza, mindezt polemizálásnak elejét vesszük és netáni cikkelyeseket humanus törekvésünk szent tudatában feleltetni hagyunk.

Ma azonban, hogy a polemikában személyeser is belevonták és szereplésem jogosult volna is kétségbe vonható egyes rosszhiszemű jellem által csak azért, mert kereskedő nem vagyok és ma illetéktelennek jelezték eddigi ténykedésemet, fáradozásomat épp azok, a kik csak a közelmúltban is gazdálaltak és kegyemet vadasták, erkölcsi kötelememre ismerem megjelyezni, hogy tudva, hogy kereskedő nem vagyok: keretiem fel a titkári állomás elfogadására még mult év június 1-én a kereskedő itjak szervezkedő bizottsága

által, mely állásomban 1895. évi június 14-én tartott E. alakuló közgyűlésen erősítetttem meg, tehát szereplésem jogosult voltához ezek alapján mi kétség sem férhet, ha mindjárt nem is vagyok kereskedő, miután úgy itt, mint bárhol más egyesületnél a kereskedő alkalmazottak érdekében minden érdektől menten eddig 14 hónapon keresztül a legfeltétlenebb jóakarattal és ügybuzgalommal meg is feleltem és dolgozni fogok addig, míg a kereskedelmi alkalmazottak értelmes és éretl nagy zöme feltétlen bizalmát bírom és nagy munkámat be nem fejezem, mert elvem féltom meg nem állani.

Számolva a személyes kérdéssel, alulírott bizottság nevében megjegyzem, hogy az egyesves mozgalom, mely annyit nemis intenciótól vezéreltetve, országos jellegű egyesület életbehívása céljából, eme humanus programot valji, ugy mint:

a magyar kereskedelmi ifjuság, tehát az alkalmazottak hazafias érzületét fejlesztendő, társulás és önművelődés utján, minden szép, nemes és józan dolognak uttorjévé lenni, a hazafias termékeknek előjogot adni és azokat forgalomba hozni, a kereskedelmi személyzetből hasznos és gyökeres magyar kereskedőket nevelni, szakismeretekkel istápolni, szaktanfolyamokat alapítani önkéntesi tanfolyamot szervezni, az oklűlléstől megóvni, méltó társadalmi állásuknak visezőadni és így a kereskedelmi alkalmazottakból mévelt, szakképzeti kereskedőket nevelni, állás nélkülieket segélyezni, a mindnyájuk jót kiérdemelt, kényelmes nyugalmat biztosító összességes tőrhonát megvalósítani és végre a fűntés és a személyzet közötti rendezetlen és tarthatatlan viszonyokat törvényesabba módon a tisztesség és méltányosság szabványain belül szilaposan javítani és véglegesíteni, a magyar kereskedelem jó hírnevét biztosítani és ezzel szeretől magyar hazáknak a legfeltétlenebb szolgálatot teljesíteni, mert hol a kereskedelem virázklik, ott a hazza lényre derül, — az az egyesület létjogouit és minden támadás csakis rosszhiszemű és jogtalan lehet történjek az bárki részéről is.

Miután minden actió reakció volt maga után, szentül meg vagyok győződve hogy egy a fővárosi, mint a vidéki kereskedelmi alkalmazottak értelmes, minden politikai pártállástól ment, éretl és törekvő nagy zöme, törekvésük és így egyesületünk egy erkölcsi, mint hazafias, humanus voltát felismerni, méltányolni és minél tömegesebb hozzájárulással hathatósan támogatni is fogja anyae egyesületének a magyar kereskedelmi alkalmazottak országos segély, önképző és összpontosított helyszközöl-egyesületének a szeptember 5., 6., és 7. napokon a főváros kiállítási ünnepeknek osarnokában méltóságos Yürös László államtitkár ur fővédnöksége alatt tartandó kongresszusára vonatkozó törekvésit, miután sem az egyesület sem egyesek, de különösen maguk a tiltakozó elleniábasok sem kockáztatnak mitsem s így ama

hangoztatott „fiskától” sincs mit tartani, miután a kongresszussal kapcsolatban kiadásokat és költéseket a kereskedelmi alkalmazottak orsz. kongresszusának előkészítő alulírott bizottsága érdemes előlke: Markert Rezső ur, sajtójából fedezik és áldozza.

Ha már most tekintetbe vesszük nemis mozgalomunkkal szemben, — ugy Ó Excellenciája Dániel Ernő ur kereskedelemügyi miniszter kiérdemelt jóindulatát és paritogását, — mint az egyes igazgatóságok, vállalatok támogató készségét és erdemes ügyünk előrehaladót voltát, ugy meddő munkát végeznek és már el-késtek a robbantó elemek, miután kongresszusunkat, tett jogtalan óvásuk ellenére is muhatalom megtartjuk, tekintve, hogy az elleniábas tiltakozó elem csak igen parányi részét képezi a kereskedelmi alkalmazottak nagy zömének, a mely a kongresszus eszméjét nemcsak időszérűnek, hanem felette szűkegsének is elismeri és annak megtartása mellett harcol, mert szerelmes helyzetén csakis egy országos jellegű kongresszus és nem egy kényelmes kaszinó-rendszerte alapított ifjusági egyesület van és lehet csak bivaiva segíteni, és ezek után fennen tiltakozik e nagy zöme az alkalmazottaknak minden ellenségeskedés és tiltakozás ellen.

Dacára, hogy a kongresszus feletle sok tenni és végezni valót ölelt fel, és szórakozására alig marad pár rövid óra, az egyesület azonban megis odahatott, hogy a kongresszuson résztvevő vidéki szakértársak az ünnepekig folyamán minél juttanyosabb és minél kellemesebb elvezetéseket és látványosságoknak lehessenek részesei és a legszébb emlékekkel térhessenek vissza és lehessenek méltó apostoli szent és humanus ügyűnek, a magyar kereskedelmi alkalmazottak öszgyűnének.

Énnélogva a kongresszusra vonatkozó szűzeser példányban már a közeli napokban az országban szétküldendő nagy felhívásunkat megelőzőleg, felhasználva a jelenkényzerhelyzet szálte demitit is, felbivom ugy a fővárosi mint vidéki szakértársakat, hogy mind azok, kik a kongresszuson résztint mint személyes előadók, szakreferensek szerepelni szándékoznak, részint holmi egészenes javaslattal a tárgyakhoz hozzájárulni kívánnak, ugy az anyagot, esetleg a szakmunkát a lehetőségek jegyében már 8 napon belül a titkárságnak (Budapeston, Damjanich-utca 51. sz.) muhatalommal baktolteni sziveskedjenek.

Később érkezeti javaslatok az idő rövidsége miatt figyelemn kívül hagyatnak. A kellemesen tapasztalt vidéki nagy érdeklődéssel szemben felbivom vidéki szakértársink szives figyelmét a közel napokban megjelenő s a kongresszusra vonatkozó nagy felhívásunkra, és a kongresszusra leendő minél tömegesebb résztvételre.

Támogatókat azt a szent eszmét, mely boldozulástokat célozza, az egyesületre vonatkozólag

világosan kitüntetik, hogy a Zala vize azon időkben nem a Bajatonba ömlött, hanem Kanizsa felé folyt és a Drávaba szakadt.

„Magyarország 1883-ban a török uralom legnagyobb kiterjedése korában” címmel (4792. sz. alatti) kiállított térkép pedig azt tünteti ki, hogy Kanizsa pasalik volt; mely három szandakot foglalt magában, ugymint a szigetéről, pécét és magát a kanizsait, E térképről is jó lenne másolatot kérni.

Az arcképek között ott látjuk a renaissance palota földrajzinén. (3885. szám alatt) Bathydny Ádám olajfestésű képét, ki a keresztény sereg vesére volt Kanizsának a töröktől visszavételekor 1690 ben.

Ugyancsak ott találjuk (2335. szám alatt) Bathydny József bitoros érseknek olajfestésű képét, kinek öszidőzésére és közbejárására kapott Kanizsa városa gymnasiumot.

A renaissance palota emeletjén (5329. szám alatt) van kiállítva öveg alatt Kanizsa vár egykori urának Nádasdy Tamás nádorispánnak és a kunok bírójának, feleségéhez: Kanizsai Ursolához írott négy darab eredeti levele, mely leveleket a iréltás könyvs hang érdekessé teszi mindenki előtt, ellekinnye a hozzájuk rejlő történelmi anyagtól.

Egyikben így ír:
Szerelmes Orsikám..... Se te, se Ferkó, (Nádasdy Tamás és Kanizsai Ursola egyetlen gyermeke) se házad népe az házból soha csak egy lépést is kü ne merjétek mennyi, se az kerbe, se az szőlöbe, se Ka-

puba, se Söjtörre..... és se házias leányaid, se az szomszéd asszonyok hozzád ne menjenek mennyi, hanem..... tegyék le zedektokat és állják rajta.

Batydny uram valami retket küldött nekéd, közönd meg neki leveled által.

Kirdlynd asszonyt ne hagyj cserénye nélkül, az ő f. leányasszonyait se feledd el.

(Bécsből 1557 június 14-én)

Aláírás: A te vén nádorispánod.

Másikban (ugyancsak Bécsből 1560 július 16.) ezt írja:

Tekénitotes, nagyságos, tisztelendő és szerelmes feleségem..... En immár teljességgel meguntam az itt való lakást. Inyen ha császár az héten háza nem bocsát, bátor vizzla legyek, ha az más héten bucsuóllen is háza nem megyök..... Engömet pisztrángára várj háza.....

Aláírás: As te villámkövöcsöd.

Harmadikban (Bécsből 1561 april 1-én) szintén háza kívánkozik, még mindig eléggé fiatal feleségéhez.

Igy ír:
Szerelmes Orsikám..... Azt mondá ma reggel a császár, hogy ebéd után elbocsát, azért valamely késem, ha csak egy mértöldet mehetek is, kü megyek ismét.....

Aláírás: As te ösz kőnyydd.

A levelek mellett 5330. szám alatt van Nádasdy orvosának (valószínűleg Gáspár doktor-nak) eredeti receptje az 1564. évből, mely régt volta dacára jobban olvasható, mint a jelenlegi orvosok receptei.

A figyelmes szemlélőnek okvetlenül feltűnik, hogy Kanizsát érdeklő dolog sok van ugyan a történelmi kiállításban, de mindazokat mások állították ki, maga Kanizsa pedig épen semmit sem. Pedig egyes gyűjtőknek könyv, pénz, pécét és rézmetaszt gyűjteményét, valamint a régi óbéknek reliquiáit bátran kiállíthatuk volna, mint a hogyan a nagykanizsai izraelita hitközség ki tudta állítani kupaít és tálcáit.

Végül még valamire figyelmezteti városunkat a történelmi kiállítás. Látjuk ugyanis nemcsak Budának, Brassónak, hanem kisebb és jelentektelenebb helyeknek mint Saigetvár, Dévény 2-3 évszázad előtté várainak másolatait domborműben. Kanizsa régi híres várát! aincsen dombormű másolat, pedig a várról anyai kép és tereprajz maradtott lenn, hogy bármely képzetesebb katonalízst vagy ögyesebb rajzlanár könnyen csinálhatna róla gipsz-másolatot.

Ilyen domborműben nemcsak a vár falai, tornyai, kapui, hidjai láthatók: kicsinyített másolatban, hanem külön-külön megvan rajta az egykori minden egyes épület is, ugy hogy a nagykanizsai izsulók a dombormű egyetlen megtekintésére jobban emlékezettükbe véssék a régi Kanizsa formáját, mintha arról könyveket magolnak be.

Halla István.

pedig tömörüljete a szent ügyért. minél tömegesebben hazafii telkesedéssel legyen lobogtatott zászlók alá, kürdeni nem és pártoló ifjunkt a szent ügyért, a melylyel-ugy közös és mindnyájunk, mint szeretett drága magyar hazánk jövők érdekében hódolok és minél fényesebb tanúságot adjatok művelti értelmiségieknek, hogy minál törvényes alapon álló törekvő ifjak megértették a kor és helyzet intősságát és ismeritek a szent kötelességeit, a mivel önmagotoknak és szereteti hasznáknak tartoztok, mert a hol a kereskedelem virul, ott a haza fényre derül! Keveset beszéljünk és sokat tegyünk, ez legyen a fő elvünk. Bizoztok az egyesület jóhiszeműségében, mely edes mindnyájatokat szefeltet felőle.

Isten áldása törekvésünkön.

Szent ügyünk minél fényesebb sikerülte eredményben maradtunk egyesületünk 100-as bizottsága nevében

Budapesten, 1896. augusztus 21.

hazafiai üdvözléssel és szaktársi szeretettel hivetek:

Havas Jakab Markert Rezső
egyesületi elnök. kongresszus elnöke és biz. elnök.

Keresztes Zsigmond egyesületi titkár.

Bizottsági tagok:

Müller Ignác, Reich Lipót, Spitzer Zsigmond,
Grosshaus Mór, Corodini Gyula, Czukor Vilmos
Somlyay Gyula, Häusler Lajos, Schwartz Mór,
Obidi József, Hertz Rezső, Büchler Mór.

Az országos ipari kongresszus.

Már hetek óta sorélyen folynak az ezredéves kiállítás alkalmából szeptember hó 21. 22. és 23. napjain rendezendő gyáripari kongresszus előmunkálatai. Az eddigi értekezések a kiállításai csoportbeosztás alapján több összefüggő csoport, illetve rokoniparág képviselőinek részvételével tartattak. Tervezték azonban az iparosság, de különösen a gyáripar körében jelentkezett és mindegyre fokozódó érdeklődést, a kongresszus részvevőinek indítványa ösztönözte magát az egyes szűkebb iparágak képviselőit külön szaktanácskozássra felhívni, mely alkalmossal tag tér nyílik az egyes szakmákat külön-külön érdeklő speciális kérdések alapos megbeszélésére. Lehetőségig mellőzve a gazdaságpolitika nagy alapvető kérdéseit, ezen kongresszus főképen az egyes iparágak szorosabb értelemben vett fejlesztését vagy a fejlődést gátló akadályok elhárítását vette fel programjába. Az idevonatkozó és határozata emelendő konkrét javaslatok végrehajtását, a kongresszus rendező országos ipáregyesület fogja eszközölni.

Az ipari kongresszus iránt meglevő nagy érdeklődés legjobb fokmérője azon több száz jelentkezés, mely eddig már az ország kiválóbb iparosi rézszeről beérkezett. Ezen országos értekezést imponzans keretere enged továbbá ama tény következtetni, hogy három külön tervezett szakkongresszus, egészen ide csatlakozva, ennek keretében öhajítja az illető szakma kívánásait érvényesíteni. Javaslataik is szép számmal jöttek, bár azok zöme e hónap folyamán várható. Erdélyes adatként emeljük ki, hogy a munkásszövetség és általában a munkásszövetség érintő szociálpolitikai kérdések számos felszólalás tárgyát képezték, amelyek aztán összevétel néhány önálló javaslatban fognak a kongresszus napirendjén szerepelni. Megjegyezzük, hogy az orvoslait igénylő ügyet, a megoldást igénylő kérdést épen nem szükséges a maga teljességében kimeríteni, elég egy rövid levélben esetleg néhány adat felsorolása kíséretében arra osupán rámutatni. Egyes iparoktól alig lehet kívánni, hogy mindennapi elfoglaltsága közepette az általános iparpolitikai rendszerint összefüggésben levő ügyet minden oldalról megvilágítson, hanem a kongresszus előkészítő bizottság feladata, hogy a beérkező indítványhoz, a -- mennyiben az további kidolgozást egyáltalában igényel -- szakdolgozt jelöljön ki.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a kongresszus tagjait következő kedvezményekben részesíti:

a) Az összejövetel rendezőbizottságának megkeresése alapján a kongresszus minden egyes tagjának egy öt belépőjegyből álló tizet az ezért járó 2 frt 50 kr. helyett 1 forintért bocsájított rendelkezésére.

b) Intőzkedik az iránt, hogy a magyar királyi államvasutak igazgatósága az összejövetel rendező bizottságának megkeresése alapján darabonként 1 krba kerülő igazolványokat bocsájított rendelkezésére, mely igazolványok alapján a kongresszus illete díszllyű stb. tagja a magyar államvasutak és az ezek kezelése alatt álló vasutak kocsiján 1-50 osztályon 2-od osztály, 11-od osztályon 3-ad osztály III-ad osztályon pedig 2-od osztályú féléjegygyel utazhatik.

Aszonkivül a székesfeváros is intőzkedik tette a kongresszus tagjainak minél olcsóbb elszállásolása végett.

Mindeme támogatások csak fokozhatják az iparosság ügybizalmát, a mennyiben ebből ki derül, hogy a legfőbb tényezők is kiváló sulyt fektetnek a hazai ipar fejlődésére. Miután a kongresszus előkészítése, de különösen a kongresszusi tárgyak megszervezése és közrebovítása némi költséget igényel, -- a kongresszusban résztvenni kívánók tagdíjat tartoznak fizetni, mely személyenként 5 friban állapított meg. Ennek fejében a résztvevők szükséges jelvényt, nyomtatványokat, valamint a kongresszusról kiadandó művelti díjmentesen kapják. A székesfeváros látványosságainak kedvezményes áron leendő megtekintése és egyéb szórakozások ügyében külön rendezőbizottság fog eljárni.

A kongresszusban való részvétel iránti jelentkezések, valamint esetleges indítványok az országos ipari kongresszus előkészítő bizottsága címére (Budapest, VI., Uj-utca 4. szám I. emelet) intézendők.

Az agrárbank mezőgazdasági hitelegylete.

A gazdaközönség régi panasza az, hogy míg a kereskedő és iparos rövid lejáratu kölcsönökhöz aránylag olcsón és könnyen juthat, addig a földbirtokos és bérlőnek az ilyenmü hitel épen nem, vagy csak sulyos feltételek, betáblázás stb. mellett áll rendelkezésre.

A »Magyar Agrár és Járadékbank« ezen a hiányon öhajított segíteni akkor, amikor a közelmúltban az »Országos mezőgazdasági hitelegylet« szervezte.

A hitelegylet földbirtokosok és bérlőknek rendszerint egy-aláírásos váltókra ad kölcsönt, melynek kamatlátát ma a bank 5 1/4%-ban állapította meg. Oly alacsony kamatlábra tehát, a milyenért eddig a közép gazdasztály egyáltalán nem kapott kölcsönt, és oly könnyű feltételek mellett, a melyekről eddig nem is hallottunk. Nagyon természetes, hogy bár maga a hitelegylet a legnagyobb körültekintéssel van szervezve, szemben az egy-aláírásos váltóval, bizonyos garanciákra, biztosítékokra van szükség, hogy az intézményt nagyobb veszteségek ne érjék.

Ezt a biztosítékok első sorban magának a gazdaközönségnek egy bizonyos szervezetbe való tömörülése adhatja meg.

Ez a szervezet az »Országos mezőgazdasági hitelegylet«.

A kölcsönvevők a hitelegylet tagjai, a kik bizonyos autonóm szervezettel bírnak és a »kibelökből« alakult hitelengedélyező bizottság utján maguk szavazzák meg a hiteleteket.

Felkértettek egyuttal az összes vármegyei gazdasági egyesületek, hogy vidékükre egy véleményező bizottságot alakítsanak, amelynek utján a legjobb információk állanak az egyes gazdák hitelképessége tekintetében a hitelegylet rendelkezésére.

Már maga a hitelengedélyezés e módja is tehát a legnagyobb biztonságot nyújtja. Ezenfelül a hitelegylet egy tartalékalapot képez, a tagok korlátolt s a kölcsönök 10 %-áig terjedő felelősségének igénybe vételével.

Minden kölcsönből ugyanis a bank 5 szá-

zalékok visszatart a tartalékalap javára, a melyhez maga is fokozatosan 100,000 fribal járul. Ezenfelül a kölcsönvevő még 5 százaléki marad felelős.

A tartalékalap részére visszatartott 5 százalék azonban a tag tulajdona marad, neki a kölcsön törlesztése után visszafizette-tik, sőt az ő javára 4 százalékok kamatozik. Téves tehát az a felfogás, hogy a tartalékalap részére visszatartott 5 százalék a kölcsönvevőre nézve elveszett és a kamatot drágítja. Lássuk a példát. Valaki 10,000 fribal kölcsönt vesz fel a hitelegylet utján. Ezután fizet eg évre 525 fribal kamatot 5 százalék, vagyis 500 fribal visszatartatik a tartalék-alap javára, ez az összeg a félnek 4 százalékos kamatot hoz, vagyis 20. forintot. Tehát a kézhez vett 9500 fribal nem 525 fribal, hanem csak 505 forint kamatot fizet és mindenki egyszerű számitással meggyőződhetik, hogy ezen 505 fribal a tényleg kézhez vett 9500 fribalnak 5% százalékat képezi.

A tartalékalap képzésére 5%-ot csak abban az esetben lehetne a kölcsön kamataihoz számitani, ha ezen befizet 5 százalék a hitelegylet veszteségének fedezésére fordítatván, a kölcsönvevőre nézve elvesznék. Ámde az országos mezőgazdasági hitelegylet« szervezete oly biztonságot nyújt, hogy azt veszteségek előreláthatólag nem fogják érni.

Tulzokt és félreértésen alapuló tehát azok a hírek, melyek ebben az irányban különösen a pestmegyei gazdasági egyesület révén szárnyra keltek. Amint pedig a, ma még csak központi szervezet megerősödik, a bank az intézménynek egyes vidékekre való decentralizációját tervezi, hogy ez által is eleget tegyen ebben az irányban már több gazdasági egyesület öhajának.

Tollfuttában.

Az őszies esték idő előtt fódél alá kergetik a mulató embereket. Nem csuda, ha nyári idők helyett tarsangi komediák vannak napirenden.

A múlt napok egyik estéjén a Polgári Egyet étközöjének asztalainál csendesen poharagattak a századvégi mulatók: lassan, dongva, vidamság nélkül, kacaj nélkül, faradtan. Olyan volt a terem, mint valami nagy ember-kas, ahol mintha mind a »kvóia« lépjen ragadtak, vergődtek volna a kiegészés gondjával terhelt leik.

Egyik asztalnál kegyetlen egykedvűséggel rágta víziszínját a »Zala« általában ismert riportéja, a kis repülő Magellán, aki egy vasárnapi délutáni kirándulása alkalmával nem utazta ugyan körül a földet, de azt megtezi, hogy Szántódon megébedez, Siófokon megiszja a feketéjét, Kulcsán uszonnaz, Balaton-Füredén meghallgatja a hangversenyt; Siófokon a színházi előadás, a kényelmesen-megvacsoráz, a kritika érdekében megismerkedik Dobó színtársulatának minden-nemű és rendű tagjával és eszi teketőjét már Tivolt Centráljában szürcsölgeti. Neki ez az eleme; ebben a cigány-éjében ugy meg minden dolga, mint a gondolat. Kulmítás csak akkor éri, ha pihen.

Mert mikor pihen, akkor rendszeren ráveti lejt a szék támlájára, víziszínját rág és alszik.

Az alvó vagy álmos embert pedig sok minden érheti.

Ezen az estén is bohém-álmát aludta ott az asztal mellett.

Egyzserre mintha türjelést hallott volna.

Főlkapta lejt.

A szomszédasztalnál egy nyugalmas rótiast akkor tette el éppen zsekendőjét.

Riportertünk kőörzöklte azomat, fiseit. Fö-
vette ősi felöltőjét és ment hazá: megírni a
napi eseményeket.

Lakásához érve, kivéni azobjából a kapu-kul-
csonot.....

Néh passzol. Bizonyosan elősereite az iroda-
kulcsotval.

Zörget.

Beeresztik.

Elvágai dolgát, astán ujdágrói gondtalansággal
és sajtóhibáiban lekiismeretességgel Morleusz úr
nyoszolysáiba dül és magában még csendesen
dudorászása is:

„Engem edes dílmak környéksznek,
De nem alszom, ören dímodom.
Minden dímam egy tündér-kirdlysd.
Korondja te vagy”.....

A koronát már az álomra bizza.

Másnap fölkel.

Felöltözik. Vezri felöltőjét. Zsebébe nyul. Tal-
lál benne egy pár ismeretlen keztűt.

Mi ördög ez? Csak tán omi a riporternek go-
nosx ördögei inoselkednek vele?

Bandukol nagy egykedvűen a Fő-utca felé,
olyan formán löggatva fejét, mintha azt csak
ostoba, kényelmetlen divának tartaná, hogy az
embernek a fejét is minden pity-poty helyre
magával kell cipelnie.

Egyszerre csak vállon ragadja valaki.

— Magyan!

Az a sótitok áll előtte, aki este a szomszéd
asztalán idogált.

Végignérsz rajta.

— Mi van meg? Ha az archimedei pontot
keresi, hagyjon békét a vállamnak, mert ezzel
legfőlebb magát emelheti ki sarkából.

— Semmi tréfa, kérem alássan. Ön önkreletta
szézakánka.

— Kikéi?

— Nömét és az enyimet.

— Ön talányokban beszél. Engem az egész
város ismer és tudja, hogy.....

— Parasz, hogy ismeri és tudja, hogy ön a
tréfának nem keresi árát, Tudja, hogy ez a
boldogság 1 frt 50 krajcárromba kerül, a szoba-
lányt nem is számítja?

— De uram, én miaderekre éppenséggel nem
tagyók kíváncsi. Csak nem akar velem mind-
erről referáltatni a Zalában?

— Kérem tegyük félre a tréfát! Tudja meg
kérem, hogy mikor az este nőmmel hazamentünk,
nem bírtuk felnyitni a kaput.

— Önök se? Ez derék. Én se.

— Jó, de önnek módjában volt zörgetni;
nálunk azonban a kapu egészen különáll. Viszta
kellott jönnünk; azobát nyitattam s ez 1 frt
50 krajcárromba került. A szobalánynak külön
sdtam 30 krajcár trinkaldet. És ezt mind az
ön tréfájának köszönhetem.

— Igazán nem értem, uram. Én tudomom ki-
vül nem szoktam tréfákat csinálni. Erről pedig
nincs tudomásom.

— Komolyan mondja ön, valóban?

— Becsületesre!

— Becsületes! Akkor ön véletlenül vitte el ka-
bátomat.

— Az önéi?

— Igen. Ez az. Keztűm és kapukulcsom volt
benna.

— Igen..... De hisz ez az én kabátom!

— Csak olyan, mint az öné. Az önében szer-
kesztői szabadjegy van: Sifókra és 8 prima-
donna, meg...

— Akkor bizonyosan az az enyém.

A kölcsönös felvilágítások után barátságosan
kezet szorítottak egymással.

Riportertünk elővette erszényét. A sótitok meg-
üldöve kérdezte:

— Mit akar ön?

— Hát azt az 1 frt 80 krt. ...

— Ugyan kérem ne okoskodjék. Iszen csak
véletlenségből történt. És végre is elég ártalan-
ul ment a dolog, mert velem volt a feleségom
és így az igazolási bonyodalom ki volt zárva.

H I R E K.

— **Tömeges felrúndulás Budapestre**
Nagy-Kanizsa város polgármestere: *Vécsey Zsig-
mond*, igazán lelkes odasánsai büszködik,
hogy a lapunk múlt számában is említett töme-
ges felrúndulás az országos kiállításra, mentől
impozánsabban sikerüljön. A rendezés céljából
szervezett bizottsággal két ízben is értekezletet
tartott. *Lengyel Lajos* városi főjegyzőnk pedig a
tanács megbízásából Budapestre utazott; hogy
ott a kedvezmények iránt személyesen érintkez-
zék. Mindezek alapján megírték a végleges
megállapodás arra néve, hogy a felrúndulás
külön-vonaton fog történni s a budapesti tartó-
zkodás két teljes napig tart. Az utazási költsé-
g, a kétnapi szállás, ebédből és vacsorából álló elő-
szemés, s a kiállítás területére szóló belépő-
jegyek együtt a földművesek részére összesen 5
forintba, az iparosok részére 6 forintba kerül. A más-
társadalmi osztályból osztlakozni-ohajók a III-ik
osztályon 4 forint, a II-ik osztályon 5 frt 70 krt-
fizetnek; ok azonban a vasuti kedvezményen
kívül egyéb kedvezményben nem részesülhetnek.
A vasuti jegyek mindenki részére 8 napig lesz-
nek érvényesek, úgy, hogy akik a különvonat-
visszajöni nem akarnak, azaz később is a
gyorsvonat kivételével bármelyik vonattal vissza-
utazhatnak. A felrúndulás változtatható szept.
25-én történik, a visszautazás pedig szept. 27.
éste. A részletes értesítést polgármesterünk ma
és holnap fogja szétbocsátani.

— **Muraközök a kiállításra.** Mura-
közből ma esütörtökön reggel 600 főből álló,
leginkább földműves osztályhoz tartozó közönség
indult Csáktornayra, külön vonattal Nagy-Ka-
nizsán át Budapestre a kiállítás megtekintésére.
A felrúndulókat *Kodacs Rezső* főszolgabíró vezeti.
A muraközök délután 2 órakor érkeznek a déli
indóházba, honnét egyenesen a várba mennek,
hogy a fő és székváros gyönyörű tájképét meg-
tekintsék. Budáról egyes nevezetesebb épületek
és műemlékek megtekintése után az egész cso-
port a cirkuszba megy. Pénteken és szombaton
a kiállítást tekintik meg és este 7 órakor vissza-
utaznak a felrúndulók.

— **A csáktornyai hadgyakorlatokról.**
Ujabbban — legújabbabb hírből — a csák-
tornyai nagy-hadgyakorlatok illetőleg a követ-
kező értesítést nyertük: O feltege a király szeptem-
ber 20-án d. u. 1 óra 15 percor érkezik
Pragerhof felől Csáktornyára. A külföldi államok
katonai attaschéi szeptember 20-án Bécsből
Kanizsa felől este 9 óra 50 percor érkeznek.
Megérkezésükkor a várőrtomben fognak vacso-
rálni s azután lakásukra mennek. Szeptember
21, 22 és 23-án tartatnak a hadgyakorlatok.
Felsége 23-án 2 óra 30 percor d. u. indul a
zala-újvári kastélyból és pont 3 órakor a csák-
tornyai pályaudvarból. A katonai attaschék
24-én d. u. 1 órakor utaznak el Pragerhof felé
Bécsbe.

— **Házasság.** *Neufeld Henrik* nagykanizsa,
borkereskedő leányát *Hermina* kisasszonyt e hó
25-én délelőt vezette oltárhoz *Reich Samu* bécsi
kereskedő.

— **Keszthely ünnepel.** Szeptember 7-én
jön *Vosszary Kólos* hercegprímás Keszthelyre,
hogy szülőhelye restaurált templomát felszentelje.
Igazi, magasztos ünnepnapok lesznek ezek Kesz-
hely város részére, hol az alkalmossal báró
Hornig Károly megyés püspök s több egyházi
notabilitás, nemkülönben dr. gróf *Jankovich*
László, Zala vármegye főispánja is jelen lesznek.
A főispán az alkalommal először látogatja meg
Keszthely városát, melynek közönsége ünnepélye-
sen készült fogadni ő mellőiségét is. A biboros
értek fogadására a legmegbecsültebb előkészületek
vannak folyamatosan. Mint tudósítók írja: a vá-
ros képviselőtestülete folyó hó 24-én ülést tar-
tott, mely a fogadás és az ezzel kapcsolatban
lévő ünnepség részleteit megállapította és ennek
kereszteülvitelére 12 tagú bizottságot küldött ki.
A rendfentartásával az egyesületek és társulatok
bizaltak meg. A megállapított program szerint
a város a templom felszentelési ünnepélyt saját
ünnepének tekint és ennek külső illusztrálására

a primás 2 napi ott tartózkodása miatt lobogó-
dísz fog állni. O Eminenciáján *Balston-Füredről*
Tapolca értesítésével kocsin jön Keszthelyre. A
város közönsége báró *Hornig Károly* megyés
püspök vezetés mellett díszfogatokon s mesze-
győrűki dombig előre megy a primásnak, kit
ezen helyen Nagy letátn városi bíró fog üdvö-
sölni. A menet, *Czirke Iván* által vezetett 24
főből álló díszbandériummal az élén, tarack-
lövések által fogáda, a városba vonul, melynek
határán díszes diadalkapu emeltek, hol leher
ruhás leánykák fognak sorfalat képezni. Az ir-
galmas nővérek zárdájánál megáll a menet és az
ottani kápolnában csendes misét mond a herceg-
prímás. Innét O Eminenciáján kíséretével laka-
sára *Festetics Tassió* gróf palotájába vonul. Az-
nap este a város tényesen világlagittatik. 8-án
a hajnali órákban, taracklövések fogják hirdetni
a felszentelés nagy ünnepét. Reggeli 8 órakor
díszküldöttség tiszteleg O Eminenciáján és el-
kíséri a templomba, ahol az egyházi szertartások
kezdődnek vendök. A felszentelés után *Bucsek*
Antal győri esperesplébános fogja az alkalmi be-
szépet tartani, melyhez csak meghívókkal lehet
a templomba bejutni. Déli 10 órakor a gróf
palotában a hercegprímás a tisztelegéseket fogadja.
Először a klerus fő tisztelegőj báró *Hornig*
Károly püspök vezetés alatt; ezután jön a
megye törvényhatósága dr. gróf *Jankovich* *László*
főispán által vezetve; ezt követik a városi ha-
tóságok, tisztelegés és végül dr. *Dunat Ferenc*
apát-plébános vezetés alatt azon művészek, kik
a templom restaurálásánál tevékeny részt vettek.
A tisztelegés után gazdag lakoma lesz számos
meghívott vendég jelenlétében. Báró *Hornig*
Károly püspök *Sümegről* jön Keszthelyre. O
mellőiségét a város határánál *Sieder Lajos* vá-
rosi ügyész fogja a város közönsége nevében
üdvözölni. A primás, valamint a megyés püspök
szeptember 9-én fogják a várost elhagyni.

— **Hálfatónás.** A nagykanizsai orvosi kar
Neszlera dr. Dietrichstein David díszdoktor, tb.
megyei főorvos e hó 23-án reggel elhunyt. Az
általános ismert öreg ur halála előtt még 80
nappal buzgón élt hivatalának. Ez időben agyba
dől és deára kártársai önzetlen fáradozásának,
10 napi szenvedés után tevékeny életének 70-ik
évében jobblétre szenderült. Dr. *Dietrichstein*, ki
1844-dén promováltatott orvos, a 60-as évek-
ben jött Veszprémből Nagy-Kanizsára, hol csak-
hamar a legkeresettebb orvosok egyike lett s
még a legutóbbi időben is elég szép praxissal
bírt. Két év előtt a budapesti egyetemi tanács
megküldte neki a díszdoktori oklevelet, mely al-
kalommal kártársai bankettot rendeztek tisztele-
tére, mely baráti figyelmet mindenkor legazabb
emlékei közé sorolta. Temetésén minden délelőt
általános részvét mellett ment végbe. A gyász-
báznál dr. *Neumann* *Ede* főrabbi méltatta az el-
hunyt érdemét nagyhatán gyászbeszédben, a
sirnál pedig dr. *Mayer* *Ferenc* az orvosi kar ne-
vében veit búcsut a sok fáradozás után nyuga-
lomra léri kollégáit. A koporsóra a gyászoló
családon kívül kossorut küldtek: az orvosi kar,
Remete Géza orsz. képviselő és a *Bartos*-család.

— **Házasszeretet és hithűség.** Csáktor-
nyán megjelenő „Muraköz” lapjárunk e címen
vezérecikkben foglalkozik *Mincsek Antal* csák-
tornyai új lelkész helyettes szentivánnapai egyházi
szónoklatával, melyben a Nagy-Kanizsáról oda
helyeztet fiatal asztiferencendű áldozópapot min-
taképpül állítja a muraközi papság elé, hogy mi-
ként lehet és kell a házasszeretet és hithűség
igazi, fölmentajku apostola lenni. Szónoklatáról
és annak hatásáról a lap másik rovásában ere-
ket írja: *Mincsek* *Melchisedez* adminisztrátor
emlékezett meg a magyar nemzet első szent ki-
rályáról. Gyönyörű szavakban dicősfítette ma-
gasztos teitit és fejtegette mélységs hazafiság-
tól áthatott, remek beszédben a magyar nemzet
eredezés multját, bezibonyonítai iőrekedvés, hogy
a nemzet leghatalmasabb volt akkor, mikor a
kereszteülvételme s hogy Magyarorszáig is csak
addig fog lenni, míg a keresztet hű marad.
S azért házasszeretre inti a hallgatósiságot, hogy
ennek alapján a hithűségben is meg erősödhessen.
Kölői íblettéggel festvén a hazát és fejtegetvén
a házasszeretetet, a Mindenhatónak, Szent István-
nak s a Boldogság Szűznek apasztrotalás
után a Hymusz első strófájával fejezte be hit-
szónoklatát. — A csáktornyai zárda élére állított
adminisztrátornak beköszöntője volt ez a szép
predikáció. S a hatással, mit elér, meg lehet s
még fiatal zárdafőnök elégedve, mert alig hang-
zott el a helybeli templomban oly egyházi beszéd

mely ilyenmódon kellemes feltűnést kellett volna a hallgatóságban, mint ez az alkalmi beszéd. Egy csapással bódította meg a magyar intelligenciát a maga részére, a mely bisonyára a jövőben is szívesen meg fogja hallgatni egyházi beszédeit a lelkes papnak, ki ily egészséges hazafias szellemmel tartotta bevonulását a csaktornyai zárda-ba. Csak a hely szentbege tartotta vissza a hallgatóságot, hogy elragadtatásának tetézés nyilváníttásokkal hangosan kifejezést adjon, miben azonban nem fukarkodott templomán kívül, a hol szívesen gratulálta meg a szónokot, igazán szép szónoklatért.

— **A pécsi püspökség.** Székesfehérvárról hírlik, hogy a Dulánsky püspök halálával megüresedett pécsi püspökségre Steiner Fülöp székesfehérvári püspök volna kizemelve. Steiner a pécsi püspökséghez állítólag igen magas befolyás fogja segíteni. Ugyanezen forrás szerint Steiner utóda a székesfehérvári püspökségben Károly János ottani kanonok lesz. Egy másik forrás szerint, amely egyházi körökben igen bizalmas közlésben áll, a pécsi püspökséget minden valószínűség szerint Hubics püspök kapja meg és az 6. utódjául Fraknói Vilmos, a nagy tudományú püspök van kizemelve. Az sem lehetetlen különben, hogy a pécsi püspökséget Fraknói kapja meg.

— **Sajtóhírb.** Lapunk 62. számában, megjelent „Füredi lelk.”-ben szentartalmu helyi életrajzi olvasmány, valamint „Herkules” fürdő helyett „Lázi” fürdő.

— **A pápai állami tanítóképző-intézet megnyitása.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter, mint tudva van, Pápan a Dunánál részére, új állami tanítóképző felállítását rendelte el. Az új intézet első évfolyama t. évi szeptember hó 15-én nyílt meg, egyelőre ideiglenes bérhelyiségben. Lesznek belülről és bejáró növendékei. Állami költségén összesen 15 ingyenes belülről növendék vesznek fel az idén. Az intézetbe való felvételt a szabályszerűen felszerelt kervevények szeptember hó 8-ig Vargyas Endre királyi tanfelügyelőhöz küldendők Veszprémbe. A dunántúli ev. ref. egyházkerület a képzőintézzel kapcsolatosan szintén állít fel, képzőintézetű növendékek számára konviktumot, melybe az idén 10 ev. ref. vallású növendéket vesznek fel ingyenes belülről, kik a képzőintézeti tanfolyamot, mint bejáró növendékek fogják hallgatni.

— **Iskolai értesítés.** Az 1896/97-iki tanévre a beiratok a helybeli főgymnasiumban szeptember hó 1. 2. és 3. án délelőtt 9—12-ig és d. u. 3—5-ig eszkozzölhetnek. A növendék számára vagy ezek megbízottjai kíséretében jelentkeznek az igazgatóságnál és itt felmutatja az előbbi tanévéről szóló iskolai bizonyítványát, továbbá keresztelő levelét, illetőleg születési bizonyítványát, végre az orvosi bizonyítványt arról, hogy mikor volt utóljára beoltva és milyen eredményel. Az I. osztályba csak olyan növendékek vétethetnek fel, kik életévük kilencedik évét már betöltötték, és vagy a népiskola IV. osztályáról érvényes bizonyítványt mutatnak föl, vagy félével vizsgálaton igazolják, hogy az említett osztály tananyagához mért képzettséggel bírnak. — Szükség esetén kiltásba van helyezve párhuzamos I. osztály is, mivel egy osztályba 60 tanulóval több föl nem vehető, azért a szeptemberi beiratások 1. és 2. napjain a helybeli szülőknek II. osztályra jelentkező gyermekei előnyvel bírnak. A félével javító és pótló vizsgálatok aug. hó 29. és 31-én d. e. 9—12-ig és d. u. 3—5-ig fognak megtartatni. Tandij egész évre 16 frt. mely összeg két részletben fizetendő. Ezen kívül azon tanuló, kik elsőszőr vagy kisebb-nagyobb megszakítással lépnek az intézetbe, 2 frt 10 kr. félével díjat, — az ének- és zenetanár tiszteletdíjára fedezésére pedig minden tanuló 1 frtot, végre az évi értesítő és ifjusági könyvtár címen szintén 1 frtot fizet. Szept. hó 4-én fél 9 órakor lesz Veni Sancte a városi templomban és ez után a második évezred első tanévének ünnepélyes megnyitása az igazgató által a főgymn. rajztermében. Az igazgatólag.

— **Iskolai értesítés.** A helybeli áll. s. közs. polgári fiú- és leányiskolában az 1896/7 tanévi beiratások szeptember 1—4. napjain tartatnak, és pedig délelőtt 8 órától 12-ig a fiú-, délután 2 órától 6-ig a leánytanulókkal. Minthogy az I. osztályba csak korlátolt számú tanuló vehető fel, azért a beiratások első napjain a helybeli szülők I. osztályra jelentkező gyermekei előnyvel bírnak. A beiratásokat megelőzőleg

augusztus 31-én tartatnak a javító és félével vizsgálatok és pedig délelőtt 8 órától 12-ig a fiú-, délután 2-től 6-ig a leányiskolai tanulókkal. A félével szabályok a következők: 1. A tanulóknak szülei vagy ezek helyettesei kíséretében kell jelenkezni az igazgatónál és előmutatni: a) keresztelőlevelét vagy születési bizonyítványát; b) mult tanévi bizonyítványát; c) helybeli lakása címét az utca, ház-szám s esetleg a szállásadó megnevezésével; d) himnlóltási bizonyítványát. *Uj tanulók keresztlevelét vagy születési bizonyítványát nélkül egyáltalán nem vehetők fel.* 2. Az I. osztályba 9 évet betöltött fiúk és 10 évet betöltött leányok vehetők fel, ha az elemi iskola 4. osztályát jó eredménnyel végezték, vagy ennek hiányában kellő előképzettségüket sikeres félével vizsgálaton igazolják. Minden tanuló köteles a beiratáskor előre felészni 1 frt beiratási díjt és 15 krt az orsz. tanítói nyugdíjalpra. 4. Egész évi tandij helybeli rendszer tanulóknak 5 forint, vidéki és magántanulóknak 8 frt, mely szintén a beiratáskor fizetendő. 5. A kik tandijmentesrégre igényt tartanak, kellően felszerelt folyó-móvanyukat Nagy Kanizsa város tanácsához címezve, beiratás alkalmával az igazgatósághoz nyújtják be. Nagy Kanizsán. 1896. augusztus. Az igazgatólag.

— **Nagy-kanizsai isr. hitközség által** fenntartott elemi, polgári és lelk. kereskedelmi iskolában a beiratások aug. 31-én, szept. 1. és 2. napján d. e. 8—12., d. u. 3—5. óráig eszkozzölhetnek

Szinészet.

Igaz jóakarattal köszöntjük Dobo Sándor szin-társulatát falaink közt. Ismerve a „nyári” társulatok általános gyengéit, nem vártunk a szin-társulattól többet, mint a meenyit nyújt. A műsor elég változatos, jól megválogatott és ha az előadások nem is teljesen kifogástalanok, de azért elég élvezhetők. Szinpadri rutin helyett, melylyel csak 2—3 harcedzett tag bír, a pályájuk kezdetén levő fiatal ambiciozus erők abbéli törekvését látjuk: lehetőleg jól producálni, de ennek egyik legfőbb kelléke a szereptudás, mi azonban nem ritkán, teljesen hiányzik; ezen bajon segíteni kell, mielőtt kronikusvá válnék. Az eddigi előadáson a közönség mindenkor elég szép számban volt jelen és teljesen jól érzi magát a színház új, barátságos otthonában a „Szarvas” szálloda dísztermében.

Szombaton augusztus 22-én megnyitó előadásul: „A királyné dragonyosa” operette került előadásra, melyen Hegyi Janka (Sedaine) élénk játékkal és correct énekével, Thurzó Ilona (Kozsa) pedig szép megjelenésével és gyönyörű hangjával vonla magára a figyelmet. Hegyesi Gyula a társulatnak kétségtelenül legtehetségesebb tagja (Cornensic-Ahilles) Mezei Andor (Monteaucel kapitány) nagyban hozzájárult, hogy a közönség megelégedetten távozott. A zene és énekkar számszerűleg ugyan gyenge, de azért elég jól megállja helyét.

Vasárnap jkét előadás volt. A délutáni gyermekelőadáson Goldstein Számi fővárosi életkép került színre, a félhelyárak dacára teljes, kifogástalan előadásban. A címszerepet Dobo igazgató játszotta óriási hatással, mely újból meg

újból felzúgó tapsviharban nyilvánult. Kitűnő volt még Hegyesi Gyula Gólya tőkepézes szerepében.

Este Rónaszéki Gusztáv bohózata „A méltóságos eszmadia” kérdit bemutatóra oly pompás előadásban, hogy igazán dicsegetésre vállik a szin-társulatnak. Hegyesi Gyula Jancsi eszmadia legény hálás szerepét sokoldalú kiváló tehetséggel teljesen kiaknáztá és nagyban részvett a közönség szajos tevékenységére. Hajnal Dező (Hidvéghy báró) Lomniczy Béla (Varaljai Ervin gróf) igen előnyösen mutaták be magukat. Delli Henrik Kedves tiszartó szerepében, Farkas Béla mint Maller eszmadia mester igen jól alakították. A darab kerekded előadásához hozzájárult még Aranyosi Janka és Stettner Aranka. A közönség kitűnően mulatott.

Heilón „A méltóférfi” francia vígjáték volt a műsoron, Hogy a mulattató jelenetekben oly gazdag vígjáték nem zajlott le teljesen hatástalanul majdnem kizárólagosan Hegyessy Gyula (Malivand) érdeme. Ezen teljes alakító és előadó erő majdnem teljesen feledtette a többiek gyengéit, mely a szerepemtudás fölismerhellen tüneteit hordta magán. A külsőben igen szép tehetségű Stettner Aranka (Clementina) a legjobb igyekezet mellett sem volt képes a szereptudás hiányát egyéb előnyökkel fedezni, ugyancsak ezen bajban látszott szenvedni, a társulatnak rokonszenves neivája Aranyosi Janka. Csókánéval (Aurora teljesen meg lehetünk elégedve. A több szereplők közül megemlítjük még Lomniczy Bélát és Delly Henriket, előbbi Juvalint, utóbbi Thibeandier ügyvédet adta vajmi kevés sikerrel.

Kedden Millökker nagy operetteje: „A boszorkányvár” adatott. Az előadás kitűnő volt; határozottan a legjobb, melyet eddig a társulattól láttunk. A közönség érdemileg sokat tapsolt; de legtöbbet Thurzó Ilona (Coralie) és Hegyi Jankának (Verus). Előbbi a harmadik felvonásban való megjelenésekor egy gyönyörű virágocsokrot is kapott. A legnagyobb elismeréssel szólhatunk Mezei Andorról (Andris bojtar) ki ép olyan bravurral játszott, mint énekel, nagy élvezetere az elismerésel nem fukarkodó közönségnek. Hegyessy Gyula (gróf Kányavári) ez alkatommal is pompásan alakított Delly Józsi csordás. Aranyosi Janka (Marsika) szintén csak előnyére váltak a darabnak, melynek rendezése és kiállításra egyaránt kifogástalan volt. A miniatűrű előadás, mely a legesszeménebb igényeket is kielégítette, telt házat érdemelt volna.

Szerdán A becselenekszinmű került bemutatóra mely előadásra még visszatérünk.

NYILTTÉR.

Kronfeld nővérek szeptember 1-én folytatják a tanítást a magyar, német francia és angol nyelvben. — Lakás Kazinczy utca 691

Felolós szerkesztő:
Dr. LÓKE ENIL.
Laptulajdonos és kiadó:
FISCHEL FÜLÖP.

HIRDETÉSEK:

A világhírű STEYRI fegyvergyár
SWIFT
KERÉKPÁRAINAK
kizárólagos főraktára és képviselősége
Nagy-Kanizsa és Zalamegye részére:

Unger Ullmann Eleknél
Nagy-Kanizsán.

Ezen kerékpárok, ugy tartósságra, szerkezetre mint könnyű járásra az első helyen állanak az összes Európai gyártmányok között.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Minden verseny kizárva!

Nagybani
butorgyári képviselőség,
dus raktárral.

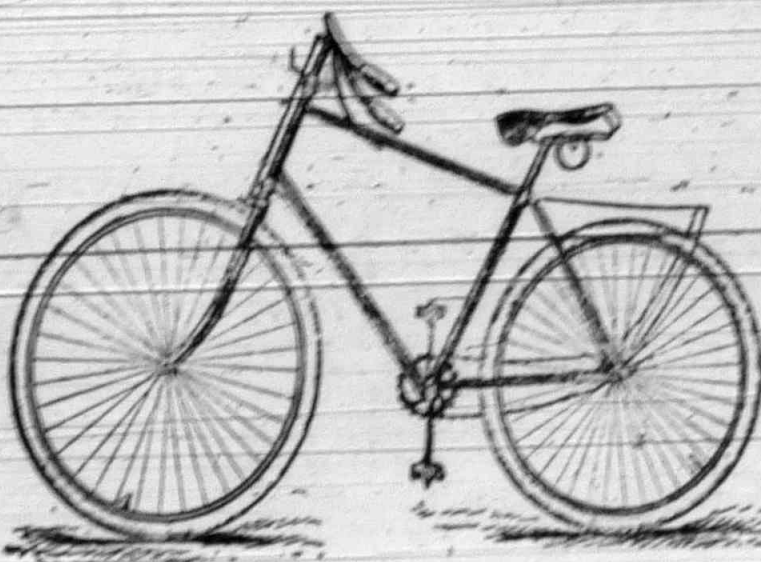
Ujonnán berendezett asztalos műhelyemben
mindennemű butort gyártok és külön megren-
delés szerint is készítek.

Hálószoba berendezés 92 trttól kezdve.
Teljes ebédlő berendezés 135 trttól kezdve.

Eredeti angol

kerékpár

kizárólagos
képviselősege
és

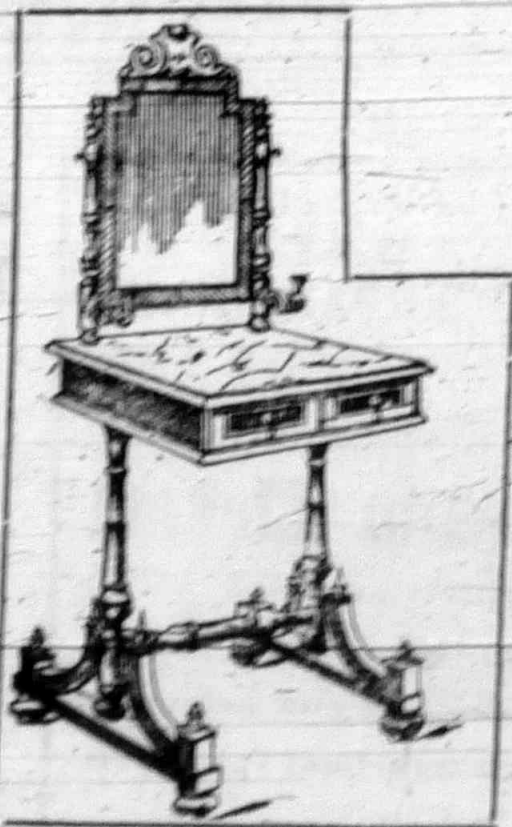
raktára

3 évi
jótállás

mellett.

Diszfaragványok asztalosok részére szintén készíttetnek.

Kedvező fizetési feltételek.

Friedmann Károlynál

Nagy-Kanizsán

Német-utca, Zerkovitz-féle házban.

Szerkesztőség:

F. S. U. T. C. S. A. Ollopfőte háza.

de intéendő a lap szellemi részére
vonatkod minden közlemény.Bármentesen levelek csak ismeri kenek-
ből fogadtatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyed szám dráf: 10 krajczár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankgyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letényei takarékpénztár.
a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőződe r. t.” hivatalos közlönye.Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp
könyvkereskedés.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetések jutányoson számíttatnak

Nyitltör petícióra 10 kr.

Előfizetők, valamint a Hirdetők-
vonatkozók Fischel Fülöp könyv-
kereskedésbe intéendőek.

Politikai Szemle.

Nagy-Kanizsa, aug. 28.

(—n.) Mikor e sorokat írjuk, a minden oroszok cárja pejével együtt Bécsben tartózkodik, mint felséges királyunk vendége. Váltig azon iparkodnak, hogy e fejedelmi látogatásnak valamiféle politikai jelleget ne tulajdonítsanak, azt hisszük azonban nem politikai jelentőség-nélküli az ilyen látogatás, habár külsőleg a pusztá udvariasság jellegét hordja is magán. Azt hisszük, hogy ebben is bizonyos mértékben a béke zálogát tekinthetjük, a mennyiben kétségtelenül megerősíti azt a viszonyt, a melyben az osztrák magyar monarchia — dacára a hármasszövetségnek — Oroszországgal kíván lenni, s a mely jó viszonyt eddig képes volt fentartani. Általában az egész, a hármasszövetség által teremtett politikai constellatio arra látszik mutatni, hogy a fejedelmek őszintén fenn akarják tartani a békét, mert belátják, hogy a legjobb esetben — t. i. a győzelem esetében és minő súlyos következményekkel jár mai napság egy háboru. Nagyobb a harcias kedv egyik másik népnél, mely sehogysem tud megérteni hőrében, egyáltalában egyes népeknél a mássikkal szemben oly nagy az antagonizmus,

hogy ugyancsak dolgot adnak az európai diplomáciának; hogy a békét fentarthassa. Nem lehet teljesen elzárkózni attól a gondolattól, hogy az orosz cár látogatása a béke újabb zálogául tekinthető. A fiatal orosz cár különben, a mint eddigi uralkodásának egy-egy ténye bizonyítja, ha nem is egészen, de legalább némiképpen szakított atyjának politikájával, különösen, a mi Oroszország belügyeit illeti. Valami messze-menő reformterveket ott sem igen lehet várni, egy olyan óriási birodalmat egyszerre átalakítani nem lehet, de lassanként a megszokott viszonyok lényeges megváltozása és megzavarása nélkül, a később egymásután életbe léptetendő reformok alapját meg lehet vetni, s erre nézve kétségtelenül történt is már valami. Az orosz-francia barátság nem olyan nagy, hogy Oroszország esetleg Franciaországgal háborúba keveredjék; ettől nincs ok félni. Az a tulságos, zajos öröm pedig, mely Franciaországon keresztül zug az orosz cár látogatása miatt, csak annyit bizonyít, hogy Franciaország nem tanult és nem felejtett, ép olyan sanguinikus, mint a minő mindig volt, s hogy minden egyes franciának szíve mélyében rejtőzhetik ugyan egy forró vágy, mely azonban az évek múltával mindig beljebb és beljebb húzódik. Elszigeteltsége mellett

pedig éppen nem csoda, hogy Oroszország ágbaráttságát oly nagyra becsüli.

Krétában talán mégis sikerülni fog a nagyhatalmaknak a rendet ismét helyreállítani. Sok vérbe, sok vagyonba került megint, s ha Krétában ismét teljesen helyreáll a béke, megint hozzáfoghatnak az elpusztított falv. k felépítéséhez. Törökország igazán a beteg ember képét mutatja. Ott nem szűnik meg a baj s ha ez egyik helyen valahogyan betapasztották a sebet, a kelevény más helyen ismét kitör. S habár a hatalmak mindenáron azon törekednek, hogy a nyugalmat ismét helyreállítsák, kétségtelenül van közöttük olyan, a ki titkon és kerülő utakon, a forradalmi propagandát buzdítja, bátorítja, a mi által csak a fölösleges vérontást mozdítja elő, s a végleges és tartós megnyugtatót gátolja.

Spanyolországnak is erősen meggyült a baja. Kuba függetlenségét akarja kivívni és élethál-harcot vív. Spanyolország pedig egyre küldözget katonát, fegyvert, pénzt a kubai felkelők leveretésére, de nem sikerül neki. A spanyol lapok persze egyre kürtölik világgá, hogy egyre-másra fényes győzelmeket aratnak a kubaiakon, de ugy-

A „ZALA“ tárcája.

„Béni bácsi“ és szerzője.

— A „Z A L A“ eredeti tárcája. —

A budapesti lapok színházi rovatában nagyon gyakran olvasok ilyeneket:

„A párizsi Figaró írja, hogy Victorien Sardou új darabon dolgozik a Theatre Francais számára. A szenzációs drámák francia nagymestere ezáltal az ókorból merített tárgyát, de erősen titkolja, hogy melyik lapját ütötte fel az ókori történelemnek. A darab címe is mely titok még. Vagy:

„A szenzációs Bisson, mint párizsi lapokban olvassuk, a mult héten fejezte be „Egy tucat házasságtörés“ című új bohózatát. A rendkívül mulatságos darabban tízenkét férj szerepel, a kik egytől-egyig szarvakat kapnak. A darab, mely a jövő évadban fog az Ambigue-ben színe kerülni, tele van a legkacagtatóbb helyzetekkel.“

Vagy:
„Coppée, a hírneves francia költő, ket hét óta azzal a gondolattal foglalkozik, hogy új darabot írjon. Targya még nincs, de a párizsi Temps, jól értesül forrásból arról értesül, hogy a hírneves szerző Bretagne-ba készül utazni, hogy ott tárgyat keressen magának. A darab különben öt felvonásos lírai színmű lesz, és csevegő jambusokban lesz írva.“

Még tovább is folytathatnám ezeket a nagyon tanulságos szemelvényeket a francia szerzőkről

és megírandó darabjaikról, de beérem a már beirottakkal és csak a tanulságot akarom levonni belőlük. A tanulság pedig a következő: A budapesti lapok színházi rovatának vezetői a legnagyobb lelkiismeretességgel böngészik át napról-napra a francia lapokat, s valóóagos véteket tartanak, ha nem tájékoztatnának bennünket a legapróbb részletek felől, hogy a francia színpad szerzői mit írtak, mit írnak, vagy mit fognak írni?

És a hazai szerzők? Ezek várhatnak, míg darabjaik színpadra kerülnek s ha színpadra kerültek, akkor aztán a legtöbb esetben, alaposan lecséplik őket!

Ez a különbség nálunk a francia és a hazai szerző közt.

Eszem agában nincs állítani, hogy Herczeg Ferenc, különb dramáiról Sardounál, s hogy Berzók Árpád jobban meg tud kacagtatni bennünket a színházban Bissonnal. Sőt ellenkezőleg! Magam is azt tartom, hogy a dolovai náhó leánya ügyefogyott kisbakkis a Szókimondó aszszonyasághoz képest s a Csaly meg edes-nek egyetlen jelenetében alighanem több kacagató van, mint Berzók Árpád összegyűjtött vigjátékáiban, — de ez semmit sem változtat a tennetebbi igazságon.

A hazai színpadi szerző valóóagos mostoha gyermeke a sajtónak s nem igen áldoz rá több nyomdafestéket, mint a meanyit egy premiére-kritika elfogyaszt, ellenben az idegen szerzők legapróbb dolgai felől a legalaposabban tájékoztatja a hazai közönséget, egészen addig a rész-

letig, hogy pl. Mascagni milyen nyakkendőt visol, mikor komponál.

Ezekben a sorokban meg akrok próbálni ézen a téren egy kis újítást. Nem fogok ugyan elmenni a nyakkendő színeinek részleteig, de beszélni fogok önöknek egyet-mást Béni bácsi-ról és szerzőjéről.

Utóvégre ha az idegen színpadi szerzőkről annyi mindent megirtunk, egy hazai szerző is csak megérdemel talán egy rövid tárcát. S már csak azért is megírom, mert hátha ezen a téren követőm akad s ezental valamivel több figyelemmel leszünk az iránt, ami, ha minőóagra tan gyöngébbvalamivel s külföldinél, de a — miénk!

Talán méltóztatik tudni, hogy Béni bácsi a Vigszínház legelső eredeti újdonsága s mely a napokban került bemutatásra a fővárosnak ebben a legzsebb színházában, s hogy szerzője Beóthy Laszlo.

Mint hogy a hazai szerzőnek, mint feutebb már magmondtam, feltétlenül kijár a sajtó részéről egy premiére-kritika s minthogy felteszem önök-ről, hogy elolvassák a lapok premiére-kritikáit, nem azandékozom Béni bácsit kritikailag felboncolni s beérem azzal az egyszerű megjegyzéssel, hogy a „Színparka család“ becsületének az óra, az eddigi négy előadása után tannemekben nagyon szépen hajott ifjú szerzőjének, ami kritikai nyelven annyit jelent, hogy a darab tele házakat csinál.

Tele házakat pedig csak az a darab csinál, a mely a közönségnek tetszik.

Béni bácsi rövid egy év alatt tehát már a má-

látszik, hogy ez nem áll, mert ennyi győzelem után, a melyről a spanyol lapok hírt adnak, a felkelőknek már régen el kellett volna pusztulniuk; sőt ők még mindig erősek, és az anyaországban kétségbeesztő a helyzet, s éppen nem lehetetlen, hogy a felkelők célt is érnek. A Fillippinákon összeküvést fedeztek fel, a mely a szigeték függetlenségének kimondását célozta. Ez azonban nem fog sokat használni. A kubaik felkelését különösen az egyesült amerikai államok támogatják, és Spanyolország sokkal gyengébb, mintsem hogy az egyesült államokkal kiköthetne, s vele esetleg háborúba keverednék. Ez növeli Spanyolország baját, s okoz nagy bajt az özvegy királynőnek, kít súlyos gondok aggaszthatnak; vajjon átadhatja-e majd a spanyol koronát fiának — a kis királynak.

Még váltig azon fáradoznak a hatalmak, hogy krétában a rend és nyugalom helyreálljon, a táviró egy újabb konstantinápolyi lázadásról ad hírt. Örmények és muzulmánok ismét öldöskög egymást, s a bombák is szerepet játszottak. Valóságos utcai harc folyt. Kezddtek pedig a zavargások, úgy hogy örmények behatoltak az ottomán-bankba s ott állítólag egy pár hivatalnokot meg is öltek. Ezt későbbi táviratok ugyan megcáfolták, de mondják, hogy az örmények az egyes üzletekből a rendőrségre és katonaságra löttek. Egy újabb távirat szerint az örmények az eseményeket azért idézték elő, hogy a hatalmak intervencióját produkálják. A külvárosokban is voltak zavargások. Diplomáciai körökben azt hiszik, hogy az eseményekért az örményeket terheli a felelőség, és ha ártatlan örmények is szerencsétlenül jártak, úgy ez a mohamedánoknak az ottomán-bank megtámadása miatti elkeseredésé következtében nem volt elkerülhető.

Párisba indított magántáviratok szerint a jelenlegi mozgalom értelmi szerzőjének Smirliant, az egykori örmény pátriarkát tartják.

Nagy-Kanizsa — Budapest.

Vécsey Zsigmond polgármesterünk, az országos kiállításra való tömeges felrándulás tárgyában a következő tájékoztató értesítést bocsátotta ki:

Fel Budapestre!

Az országos ezredéves kiállítás igazgatóságának, úymint a cs. és kir. déli vaspálya társaság budapesti üzletigazgatóságának, nagyra-becsült jóindulata és előzékenysége folytán átkerült Nagy-Kanizsa város hatóságának: ezen város közönségének, de különösen és főként a város derek földmives munkás és iparos osztályának is tetemesen olcsón, kevés költség mellett alkalmat és módot nyújtani, edes hazánk ezredéves fennállásának emlékére és megünneplésére rendezett országos ezredéves kiállítást megtekinthetni és egyszersmind edes hazánk szívével, a szépegekben oly gazdag, nagyságában oly bámulatos, a haladás oly magas fokán álló Budapest 10- és székvárosunkkal is megismerkedhetni.

Sikerült a város hatóságának a Budapestre való felrándulását és a kiállítást megtekinthetőséget az alább megjelölendő, valóban feltehetően kevés költség mellett — egy tömeges felrándulás szervezése és rendezése által — főként azoknak is lehetővé tenni, kik a mindenható gondviselés által kevesebb földi javakkal áldattak meg.

Tájékoztató.

Egy tömeges felrándulás szervezése esetére sikerült egy személynek (férfi, nő, 4 éven felüli gyermekek) külön vonattal III. osztályon Budapestre és vissza való utazását, két napi éjszai szállását, két napi ebédjét, két napi vacsoráját és két napra a kiállítás területére való belépti-jegyet 5 fr-tól fedeztetni.

Különösen ki kell emelnem, hogy ezen kedvezményekben — az itt jelzett összeg ellenében — a város közönségének csakis földmives és munkás osztálya részesülhet; az iparos osztálynak ugyanezen kedvezmények vacsora kivételével 6 frt-ért nyújthatók.

Mindazok, akik ugyanezen alkalommal óhajtanak a kiállításra felrándulni s ezen kedvezményekben (t. i. szállás, étkezés, belépti-jegy) nem részesülhetnek a III. osztályon 4 frt-ért, a II. osztályon 5 frt 75 kr-ért utazhatnak fel Buda-

ról a könyvről beszélt nekem, a melyben valami bolondos történet volt elmondva egy házasságról. Miként Sipulus beszélt, eszembe ötlött, hogy nem rossz bohózat-théma lenne egy nászutra induló ifjú házaspárnak a története, a melyről időközben kitud, hogy a házassága valamilyen okból érvénytelen... A nászutas asszonykának lehetne például valakije, például egy nagybátyja, aki abban a hiszemben, hogy a fiatal pár házassága érvénytelen, mindenütt nyomában van az ifjú párnak, nehogy a család becsületén valami foltosaka essék... És ezzel megszületett Béné bácsi, a Sziporka család becsületének őre. A téma egy kicsit borsosnak ígérkezett, de eszembe jutott Bisson az ó Pont-Biquet-jével, meg a Válás után-nál és isten nevében neki fogtam a munkának.

— És mennyi idő alatt írta a darabot?
— Három rövidesen végeztem vele. Mindössze három hét alatt a szerkesztőség munka szünetelése közben. Azt hiszem, a gyors munka észre is vehető egy kisé a darabon, de hát fiatal vagyok még és ráerek még az átgondolt, jól megfontolt munkára. Az én koromban ez tán még nem is lehetséges...

Ennyi volt az, amit Béné bácsi szerzőjéből ki tudtam szórolni. — Mellékesen megjegyzem, hogy honvédhuszárhadnagyi uniformisban volt, mert éppen aznapra behívták huszonnyolcnapos tegyvergyakorlatra. Ez az apró részlet is van talán oly érdekes, mint Mascagni nyakkendőjének a színe. Igen, Béné bácsi szerzője ez idő szerint a nyári hadgyakorlatokon izrad, míg a közönség jóüket mulat darabján a jól ventillált-Vigszínháznak nyáron is hűvös nézőterén. Márkus József.

pestre és vissza. Ezen jegyek úgy, mint a többi kedvezményes jegyek 8 napi érvényesnyel bírnak s ezen idő alatt ezen jegyek birtokosai a gyorsvonatokat kivéve, a hazautazásra bármely személy- vagy vegyes-vonatot felhasználhatják.

A közönség megkönnyítésére az ezen tömeges felrándulás rendezése és szervezése végett megalkult bizottság tagjai és pedig: Dr. Szekeres József, Knortzer György, Faisa Lajos, Kovács Károly, Tripammer Gyula, dr. Tuboly Gyula, Schwarz Gusztáv, dr. Fried Ödön, Unger Ullmann Elek, Mihályi Sándor, Eperjesy Gábor, Réti Lajos, Reinitz József, Takács József, Szívós Imre, dr. Plihal Viktor, dr. Lőke Emil, Kranicz József, Keller Ignác, Csizmadia József, Schweitzer Ferenc, Knausz Ferenc, Staab József, Krenusz József Zemplák, Szalay Sándor, Szalay Mihály, Halvax Frigyes, Muraközy Lajos, März Mátyás, Viola József, Topolics János, Thomka Endre, Csóka Nándor, ifj. Hegedűs László, Szedlmayer Ferenc, Varga Ferenc, Horváth László, Fülöp András, Szedlmayer László, id. Anek György, ifj. Hegedűs György, Plander György, Pukmann László, Bagonyai György, Kranicz János, Topolics János, ifj. Bona József, Szomodicz László, id. Hegedűs László, Inrei László, Plander János, Gaal György, Anek István, öreg Stezlin Ferenc urak aláírási ivallekkal láttattak el a kik igazán önfeláldozó és nagyra-becsült szívességből utaró-utára és házról házra járva keresik fel derek polgárainkat és hívják fel ezen valóban olcsó tömeges felrándulásban való részvételre.

Mindazok tehát, akik Budapestet és az országos kiállítást 5 forintos és 6 frtos részvételi-díj mellett megtekinteni és ezen tömeges felrándulásban részt venni óhajtanak — de véletlenségből az itt megnevezett bizottsági tag urak által fel nem kerestettek — ezen szándékukat vagy a fennebb megnevezett uraknál, avagy Halvax Gyula városi felvételárnok urnál (városház, tanácsterem) levő aláírási-lyre sajátkezűleg vezetett névanyasáikkal, az 5 frtos, illetve 6 frtos lefizetésével és ezen összeg lefizetéséről nyrendő elismervény (szelvény) átvételével folyó évi szeptember hó 10-ig okvetlenül jelentésk be, mert akik ezen határidő eltelté után jelentésk is be az itt jelzett módon a tömeges felrándulásban való részveletokei, azoknak a vasuti 4 frt és 5 frt 75 kr. ebéd, vacsora, szállás és belépti-jegy nélkül) kedvezményes jegyen kívül más kedvezményeket (t. i. szállás, étkezés és belépti-jegy) nem nyújthatók.

Azok, akik a jelzett kedvezményekben nem részesülhetnek, de ily olcsón Budapestre randulni óhajtanak, ebbeli szándékukat a fennebb nevezett uraknál, vagy a rendőrkapitányságnál Farkas Ferenc v. alkaptány urnál folyó évi szeptember hó 13-ig annak határozott kijelentésével, hogy a II-ik vagy III-ik osztályt óhajtják igénybe venni, továbbá a külön vonattal óhajtanak-e visszautazni, a kocsiosztályoknak megfelelő összegnek lefizetése ellenében, okvetlenül jelentésk be, hogy módomban álljon a kellő mennyiségű vasuti kocsiokról gondoskodni.

A tömeges felrándulás indulási ideje folyó évi szeptember hó 26-ik napjának (szombat) reggeli 11 óraja, találkozási hely Budapest (Buda) déli vasut indóháza.

A visszaindulás ideje külön vonaton folyó évi szeptember (hétfő) hó 28-ik napjának délelőtti 10 óraja, találkozási hely Budapest (Buda) déli vasut indóháza.

Mindazok, kik a tömeges felrándulásban való részveletokei a kitűzött időg bejelentettek a lefizetett összegek ellenében elismervényt (szelvényt) nyertek, ezt jól őrizték meg, mert a külön vonat indulása előtt, vagyis folyó évi szeptember hó 26-án (szombat) a kedvezményes jegyek és ismertető jelvények (vörös-fehér-zöld szalag, bokréta „Nagy-Kanizsa” felírással) csakis ezen elismervények ellenében a vonat elindulása előtt fognak kiszolgáltatni és pedig azon bizottsági tag urak által, akiknek ivén az elismervényeknek birtokában jelentésközki aláíratkoztak, ugyanazért iparkodjék mindenki, aki a felrándulásban részt vesz, a vonat indulási ideje előtt legalább egy fél vagy egész órával előbb megjelenni.

A földmives és munkások fehér, az iparosok piros, azok pedig, akik csak vasuti kedvezményes jegyekben (szállás, étkezés és belépti-jegy nélkül) részesülhetnek a III-ik osztályban óhajtanak utazni — sárga, akik a II-ik osztályban zöld elismervényeket (szelvényeket) kapnak.

Mind ezek után a városi hatóság és a rendező-

sodik sikere ennek a fiatal tehetségnek, aki szerkesztőségbeli íróasztala mellől ugygyóva készen pattant ki a színpadra. Egyserre tünt fel a ó Kazmírral a Népszínházban s ahg pár hónappal első sikere után, már egy második darabbal állott elő s első bemutatott eredeti szerzője lett a Vigszínháznak.

Pedig Beöthy László nincs több huszonhárom évesnél.

A múlt hétnak azon estéjén, a melyen Pálmay Ilka Szép Helénát játszotta a budai színházban, a lából épült szellős műcsarnok előtt összehalmoztam a Béné bácsi fiatal szerzőjével.

Gratuláltam neki sikeréhez.

Meleg megrázta kezemet. A meleg kézszorításból kiértezt, hogy a hazai szerző nem igen szokta meg az ifyosmitf íróársai részéről s annál mélyebb-hálát érez az ilyen gratulációra. A kérszerítés közben eszembe jutott Mascagni nyakkendője, s elgondoltam, hogy nem eslekedném egészen haszontalan dolgot, ha ott nyomban egy párás kis intervív-be ugratnám bele az én fiatal szerzőmet, a mely felderítene Béné bácsi megszületésének homályát.

Utóvégre ha Sardou, Bisson meg a többi francia szerzőnek, még csak megírandó darabja anynyira érdekel bennünket, talán csak érdekelhet az is, hogy mi egy eredeti bohózat megszületésének története.

Megszólaltattam hát Béné bácsi szerzőjét, aki egy pár ügyesen alkalmazott keresztkérdés alatt következőleg vallott:

Béné bácsit voltaképen Sipulusznak köszönetem. Valami francia könyvet olvastott, (a címére nem emlékszem) s a szerkesztőségben er-

bizottság nevében azon kérelemmel fordulok a város ügydemű közönségéhez, hogy ezen értekezésben foglaltakat át gondolva, a rendezendő tömeges felmérésben minél nagyobb számban részt venni sziveskedjenek, mert csakis ez által lehetősebb ily olcsón, ily kevés költség-mellett azon nemes célnak szolgálhatni tenni, miszerint mindazok, kik a kiállítás és szép fővárosunkat láthatják, megtekinthetik, az itt szerzett tapasztalataikkal is ismereteiket gazdagítják és gyarapítják a követe nemzetünknek és hazánkunk avára felhasználhatják.

Fel tehát Budapestre!

Ez legyen most minden polgárnak jelzava, ez a gondolat hassa át most minden polgárnak szívét. Ilyen olcsón egyhamar, de talán sohasem látjuk Budapestet és ily olcsón sohasem láthatunk kiállítását. Tegyük össze és rakjuk egymásra állásainkat és adjunk egymásnak folyó évi szeptember hó 26-án a déli vasút indóházánál találkót.

Kelt Nagy-Kanizsán, 1896. aug. 24.

VECSEY ZSIGMOND,
polgármester.

H I R E K.

— **Személyi hír.** Vidor Samu né szül. gelsei Guttmann Hedvig uróné Marienbaddól hazérkezvén ismét átvette az elnöksége alatt álló humanus egyesületet vezetését.

— **A dunántúli református püspök felavatása.** A dunántúli református egyházkerület közgyűlése a jövő hónap 13-án tartják meg Papán. Ezzel egyidejűleg lesz az új püspöknek Antal Gábor acsi református lelkésznek ünnepélyes felavatása és beiktatása. A szertartást sokas szerint az őregabb püspökök egyiké végezték, az által a legnagyobb valószínűség szerint Szász Károly.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter dr. Szegő Hugó kir. törvényszéki aljegyzőt, a zalai egerszegi kir. törvényszékhez jegyzőül nevezte ki.

— **Dr. Kahl Medárd a hercegprímás titkára** — mint levelezőnk írja — e hó 27-én Balaton-Füredről Keszthelyre érkezett. A vasúti állomáson dr. Burány Gyergely lögmánástumi igazgató, több főgym. tanár és Bonta József a. lelkész várták és szívélyesen fogadták. Keszthelyen való tartózkodása néhány napra terjedt és ezen idő alatt értekezett a város tekintélyesebb férfival a hercegprímás bevonulása alkalmával történő fogadás és a templomfelszentelési ünnepély érdekében.

— **Soldner (Hirschl) Julcsa k. a.** a szép készültségi énekesnő, szerény feltételek mellett szorgos és énekesnőként ad. Lakása: Temető utca 824-ik szám.

— **Névmagyarosítások.** Matkovich Gyula nagykanizsai illetőségű budapesti lakos *Markos-ra*, Kohn József lipótvishbroci illetőségű nagykanizsai lakos *Kardos-ra* magyarosították meg nevéket.

— **A gazdasági intézet Keszthelyen** új monumental épületet nyer a középjövőben. Az építkezéshez már a napokban hozzá is fogtak. Az új épület még ez évben tető alá jön és a jövő év szeptember havában teljesen elkészítve és berendezve átadják rendeltetésének. Ekkor ünneplik meg a Georgicou századik évfordulóját nagy ünnepségek közt. Ez alkalomból állítanak emlékoszlopot boldogult Fesztich György grófnak, ki a Georgicou alapította. Az intézet két emeletes hatalmas épület lesz és a város díszét fogja képezni.

— **Adomány.** Gstellner Vilmos és neje, fiuk: Henrik f. hó 29-én megtartott felavatási ünnepélye alkalmából, midőn f. l. a fiu 13 életét évét beöltözt, először járul a Thóra elé, egy igen értékes, lilis selyem-báronyból készült, dus aranybimessel díszített Thoraköpanyt ajándékoztak a helybéli ízr. hitközségnek.

— **Zászló-szentelés.** A keszthelyi kath. legényegylet 1896. szeptember 8-án zászlószentelési ünnepélyt és táncmulatságot rendez. B-lepődj az ünnepélyre és táncmulatságra személyenként 50 kr., a társasvacsorára 1 forint. Felülvezetésnek köszönettel fogadtatnak és a „Keszthelyi Hírlapban” nyugtáztatnak. Jegyek a társasvacsorára csak is előre válthatók Szalay Ignác és Taar József urak üzletében; a mulatságra este is a pénztárnál.

— **Eljegyzés.** Matosch Gizella kisaasszonyt Nagy-Kanizsáról, eljegyezte Pály János m. kir. honvédszázasos.

— **Huckstedt Irén hangversenye.** A mint már lapunkban jeleztük: *Huckstedt Irén* koloratúr énekesnő, *Tuboly* Viktor ügyvéd *Bischitzky* Miksa, *Totola* Károly, *Kalmár* József jelenleg Bécsben tartózkodó jeles tenorista közreműködésével 1896. évi szeptember hó 6-án a „Polgári Egylet” emeleti dísztermében hangversenyt rendez. E hangversenye most már a meghívók is széküldöttek. Kezdeté este 8 1/2 órakor. Helyárak: Páholy 5 frt. Oldalülések és szőllye 1 frt 20 kr. Elsőrendű zártszék 1 frt. Másodrendű zártszék 80 kr. Földszinti állóhely 40 kr. Karzati állóhely 40 kr. Karzati állóhely 30 kr. Jegyek előre válthatók *Belva* Lajos gyógyszer-tárában és este a pénztárnál. A hangverseny műsora lesz: 1. Kakuk-dal, éneklé *Huckstedt Irén*. 2. Románó az „Aida” című operából, éneklé *Kalmár József*. 3. Humorisztikus felolvasás, tartja *Tuboly Viktor* ügyvéd. 4. Kettős a *Cigánybárból*, éneklé *Huckstedt Irén* és *Kalmár József*. 5. Magánjelenet *Hugó Viktor* „Heróni-i”-jából, előadja *Totola Károly*. 6. Kis molnárgéből a „Madárdal” *Satojánovics Jenőtől*, éneklé *Huckstedt Irén*. 7. Dal a póstás kisaasszonyról, éneklé *Huckstedt Irén*. 8. Népdalok, éneklé *Huckstedt Irén* és *Kalmár József*. Az énekdarabokból *Bischitzky Miksa* fogja kísérni zongorán. Az igen érdekesnek ígérkező hangversenyt bizonyára pártolásban fogja részesíteni a közönség. A fiatal és kiváló hangzó énekesnő határozottan meg is érdemül, hogy pályája kezdetén szülőföldje elismerésétől nyerve az első buzdító babérleveleket.

— **Nyilvános közösnet.** A nagykanizsai ált. munkásképző egyesület szentistvánmapi mulatságán fellépzettek: *Huckstedt Irén* k. a. 5 frt. ifj. *Offenbeck Károly* 3 frt. *Csölösz Jenő* *Rumpold Gyula* 2-2 frt; ifj. *Wajdits József* 1 frt 50 kr. *Kovács Mihály*, *Kohn Ferenc*, *Kriptax Ignác*, *Halvas Frigyes* 1-1 frt, *Eperjes Gábor*, *Vincse Pálné*, *Leiner Ödön*, *Kilik Alajos* *Matajecz Gyula*, *Turek Gyula*, *Beehrlich N.*, *dr. Weisz Aladár*, *Weisz Izidor* 50-50 kr., *Rozenthal Jakab* 40 kr., *Czett István*, *Brenner János*, *Horváth József* 30-30 kr., *Günsberger B. G.*, *Pokrocz N.*, *Kollerits Margit* *Weisz Juliska* *Tanczenberger József*, *Singer Sándor*. *Szalay István* 20-20 kr., *Milhofer N.* *Szalay Mihály*, *Wellisch Mark* 10-10 kr. Összesen 25 frt 50 kr. A fellépzetteknek hála közösnetét mond a vilalomrendezősek. Azon kívül közösnetét nyilvánítja *Huckstedt Irén* kisaasszonynak: *Csölösz Jenő* urnak és az iparos dalárda érdemes tagjainak a szives közreműködésért, melyvel az estélynek igazán tenyes erköcsi sikert biztosítottak.

— **Örült a vasúton.** *Kralj Mihály* szentgeorginai krajnai illetőségű munkás, ki Erdélyben dolgozott, pénteken este a budai vonattal Nagy-Kanizsán át hazautazóban volt. Egész-úton nem beszélt másról, mint régen nem látott öveiről és azon örömről, melyet visszatérte okozni fog ezek körében, annál inkább mert nem hiába volt távol, megtakarított több mint 700 forint, mely részben takarékpénztári könyvecskében, részben készpénzben nála is volt. Minél közelebb jött hazájához annál fokozottabb lett öröme és lelke tuláradt a boldogságtól. Feleségét, gyermekeit már is maga előtt vélte látni, mindenkit, a ki közelébe jött, megölelni, megcsókolni akart; elméje megháborodott a szegénynek, mialott tényleg atölelbeite volna azokat, kikért egy ho-azú éven át a távolban dolgozott. — Nagy-Kanizsán az örölség már oly mérvben mutatkozott nála, hogy a tovább utazás nem engedtelett meg neki. A rendőrség behozta a városba és szombaton reggel kellő kísérettel elvitte a laibachi tébolydába.

Kronfeld nővérek szeptember 1-én folytatják a tanítást a magyar, német, francia és angol nyelvben. — Lakás Kázinizky utca 691.

— **Egy vagy két, jómódu családból való fiu vagy leány tanuló teljes ellátásba fogadtatik egy elsőkelő helybéli családnál. Zongora rendelkezésükre áll. Cím a kiadóhivatalban.**

— **Teljes ellátást nyerhet egy helybéli elsőkelő ízr. családnál egy jómódu családból való 7-13 éves fiu szabad zongora használattal. Cím a kiadóhivatalban.**

Színészet.

Szerdán aug. 26. „A becsületlenek olasz eredetű, pályadíjazott társadalmi színmű adatoti íit először. Ezen darab előadási jogát a Vig-zinhabza csak ék napokban szerzte meg és Budapestben még csak a téli idény alatt kerül bemutatóra. Elismeréssel kell tehát adoznunk *Dobó* színigazgatónak, hogy *Gerolamo* Rovella ezen művének előadásával azon ritka előnyben részesített bennünket, hogy előbb ismerkedhetünk meg a darabbal, mint a főaró közönsége. Hogy a színmű csak importálított quozzánk és nem a mi társadalmunkból merített, azt szinte jól esik tudnunk, mert annyi becsületesség, mint e kis keretben élénk táru, szomorú képet nyújtandó társadalmunknak. A mű drámai jelenetekben rendkívül gazdag, de irodalmi bécsé alig van. A személyek kikkel megismerkedtünk, nem usjk, csakis a keret u, melybe beleszorítottak. A keret pedig nem nyerheti meg tetszésünket, nem szeretünk ugyan szólni csakis „becsületlen” személyeket magunk előtt látni. Egyek alakoknál ugyan kétség támadt bennünk, vajjon tényleg becsületlen-e az az illető, vagy csak a látszat tünteti-e fel annak, de ezen kétséget a szerző nem osztalja el és ugy hisszük, hogy a szerző inteniója az volt: bemutatni, hogy a némesebb érzelmeikkel bírók is rányomja a becsületlenégy bélyegét s így a nagy-ságos asszonytól a szabálányig csupa jellemtelen egyéneketk találkozzunk, kivéve egy sikkasztó bankhivatalnok nejét, ki az akkoriban még becsületlen Morettinak, ki hivatva van férje felett bírálkodni, oda veti: „Senkisé meg keszeskedhetik saját becsületéről, addig míg meg nem győződöt, hasonló helyzetben lesz-e erie a kísértésnek ellent állni.” Es tényleg a becsületlen Moretti (*Lomniczy*) is csakhamar abba a hübe esett, mely miatt barátját 7 évi tegyházra ítélték. O azonban nem várja meg míg a földi bíróság elé kerül, öngyilkosra lesz. A legkétesebb jellem Moretti neje (*Stettner* Aranka) ki szereti férjét, szereti gyermekét, de szereti a kényelmet, a lényűzést is és minthogy erre férje szerény fizetéséből nem teik, szivesen fogadja *Sigismóndi* 50 éves bankár (*Farkas* Béla) ajándékait *Sigismóndi* csakhamar letűnik a felzáról,

mert — hogy miért, miért nem; világos nappal meggyilkolja az után. Ezen büntény nézetünk szerint csak azért követeltett el, hogy a bankár jegyzőkönyve Moretti kezébe kerüljön, ki ebből megtudja, hogy háztartásának költségei nagy részét a bankár fedezte. *Orleandi* (*Hegyesy*) Morettiné atyja egy 60 éves vén iuenc, ki a szeriet változtatja a leányánál bírt lakását, a melyen a szobaleány. *Therza* (*Aranyosi*) elmenetakor elmegy az öreg is a bázból és *Camilla* (*Kékési*) jövetelével már ismét ott van. Az előadás elég jó volt, uoha a szerep nem tudás ismét dominált. *Stettner* Aranka (*Morettiné*) helyes felfogással, de kevés készültséggel játszta nehéz szerepét. A drámai jelenetekben kiűnő volt és ha szerepét jobban betanulja, nagy sikert biztosít magának. *Lomniczy* (*Moretti*) szintén csak a drámai részbe vitt egy kis életet, a többire igen kevés sulyt fektetett. *Igen* jó volt *Hegyesy* (*Orleandi*), nekülönbön *Aranyosi* (*Therza*), ki a divatos szobaleányok igazi mintaképe volt: szép és szajás. *Igen* jól megfelelt meg *Csókné* (*Fornariné*) valamint *Farkas* Béla (*Sigismóndi*). Közönség csak gyeren volt.

Csütörtökön *A kis molnárné* operette került színre igen jó előadásban és telt ház előtt. *Hegyi* Janka (tejedelem), *Thurzó* Ilona (*Caelestá*) *Dobó* (molnár), *Hegyesy* (*Bicsky* András) pompások voltak s igazán rászolgáltak a közönség kitűnő tetszésre. *Igen* jó volt még *Mihályffy* Juliska (tejedelem), ki különben is igen hasznavehető tagja a társulatnak. A többi közreműködők: *Déli* Henrik (*Olah* Péter), *Mezey* Andor (testőrkapitány) joggal részt kérhetnek az elért sikerből.

Pénteken *A királyné dragonyosa* operette ismételtett fél helyárrakkal. *Thurzó* Ilona helyett, ki megvált a társulattól és *Somogyi* szintársulathoz szerződött, *Róssa* szerepében; a társulat kedves naivjai, *Aranyosi* Jankát láttuk. *Aranyosi* hanggal nem bírja ugyan annyira mint *Thurzó*, de elevensége, üdesége sokat kárpótolnak s igen kedvessé teszik, miért is mindenkor szivesen látjuk őt a színpadon, ha itt ott nem is saját szerepükben.

Szombaton *A szultán* általánosan ismert operette adatoti Szilágyi Aranka újonnan szerződött tagj teltelével, ki *Thurzó* Ilonát van hivatalpótolni, hogy menyire lesz képes, az csakhamar el fog valni.

IRODALOM.

Munkácsy Mihály. Árpád honfoglalása. Kérettel együtt 139 cm. hosszú és 89 cm. magas. Sínarany keretben, szőlő-lével díszítéssel. Diófa keretben bronz-betéttel. I. sz. aranykeretben. II. sz. aranykeretben. III. sz. fekete vagy barna fényezett keretben (lakók számára). **Nándor-felérvár fölmentése** Hunyady János és Kapistrán által 1466-ban. Festette **Osztócs J.** Kerettel 1 m. hosszú és 78 cm. magas. Aranyozott antik keretben. **Ernyei Miklós** kirohanása Saigetvárból. Kerettel 1 m. hosszú és 78 cm. magas. Aranyozott antik keretben. **Festty Árpád.** „Árpád és a vezérek“ és „Aldonai Hadúrnak“. A „Magyarok bejövetele“ a. kőképnek részletei. Kerettel együtt 180 cm. magas. Mindegyik kép: Sínarany-keretben, szőlő-lével díszítéssel. Diófa keretben, bronz-betéttel. I. sz. aranykeretben. II. sz. aranykeretben. III. sz. aranykeretben. **Conceptio immaculata.** Murillo festménye után. készült rézmetszet. Kerettel együtt 190 cm. magas és 98 cm. széles. Arany-rellifellátott fekete keretben. **Madonna Sixtina.** Rafael festménye után készült rézmetszet. Kerettel együtt 190 cm. magas és 98 cm. széles. Arany-rellifellátott fekete keretben. **Madonna.** Ebert eredetije után készült színyomat. Keretstül 116 cm. magas és 98 cm. széles. Aranyozott antik keretben. **A menyasszony Álma.** **Máriens** eredetije után készült színyomat aquarellmodorban: I. sz. díszkeretben, 90 cm. széles és 70 cm. magas. II. sz. antik aranykeretben, 85 cm. széles, 74 cm. magas. **A menyasszony ébredése.** **Leffer F.** eredetije után készült színyomat aquarellmodorban: I. sz. díszkeretben, 90 cm. széles és 79 cm. magas. II. sz. antik aranykeretben, 85 cm. széles és 74 cm. magas. **Ó felsége I. Ferenc József.** Díszes aranykeretben. Egyedüli raktár és képi szépség Nagy-Kanizsa és vidékére Fischel Fülöp könyvtárcsokjában, hol a képek megtekinthetők és esetleg részletezésre is megrendelhetők. Vidékre csomagolási sajtó költségeket számítjuk.

A Millenniumi kiállítást látogató közönségnek különbe ágyalásba ajánljuk a következő „**Művészeti Katalógusok**“ **Gelléri, Kiállítási katalógus 50 kr. Eszter-óv Magyarországi múltjából és jelenéből** számos képpel 1 frt. **Ugyanaz német nyelven 1 frt** **Boros: Kiállítási képes útmutató** 50 kr. minden vevője 500 koronát kap, ha a kiállításra utazás vagy ott tartózkodás alkalmával balaszt éri. **Falócsy Budapest és Eszteróv kiállítás** Budapestre utmutatója: vízszintes képe tervrajzzal és számos képpel 1 frt 20 kr. **Budapest és az eszteróvi kiállítás.** Képes útmutató számos képpel és tervrajzzal 50 kr. — **Budapest tervrajza** madártárlatból a főbb építetek rajzaival 1 frt. — **Budapest tervrajza** a kiállítás-térképpel 50 kr.

NYILTÉR

Foulard-selymet 60 krtól 3 ft 36 krig méterenként — japán, kínai, s. a. t., a legújabb mintákkal és színkés, s. m. **Írke, fehér és színes Henneberg-selymet** 85 krtól 14 forint 65 krig méterenként sima, csikos, kocskásított mintázott damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőségben 3000 szín és mintázattal) stb. a megrendelt ár postabér- és vámentesen ahányszor szállítva és mintákat póstaforrdultával küld: **Henneberg G.** (sz. kir. udv. szállító) **selyemgyára Zürichben** — Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. — Magyar nyelvű írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Krondorf savanyúvíz.

Stefánia trónörökösne forrás, **kitűnő gyógyvíz,** kedvelt asztali víz. Nagy-Kanizsán mindenütt kapható.

Köszönet-nyilvánítás.

Feljethetetlen drága jó atyánk: dr. **Ditrichstein Dávid** orvos betegsége, illetve elhunya alkalmával a collégialitás, kegyelet és részvétérzetek oly megható és megtisztelő módon nyilvánult testülek és magánosok, de főleg a tekintetes orvosi kar és nagyérdemű izr. hitközség részéről, hogy mélyen érzett hálánkat ez uton nyilvánítjuk.

Nagy-Kanizsán, 1896. augusztus hó 27. *A gyászoló család.*

Köszönet-nyilvánítás.

Fogadják mindazok, kik drága halot-tunk **Schwarz Mór** temetése alkalmával tömeges és megtisztelő részvétéllel fájdalomukat enyhíteni sziveskedtek, hálás köszönetünket. Fokozott mérvben tar-tózzunk ezzel a tek. **Önkényes** ültető testületnek és zenekarának az el-hunyt emléket megtisztelő testületi kivonulásért.

Nagy-Kanizsán, 1896. aug. hó 29-én. *A gyászoló család.*

Felölös szerkesztő:

Dr. LÓKÉ EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

HIRDETÉSEK:

3747/ik. 896. 190 1—1

Arverési hirdetmény.

A nagy-kanizsai kir. tszék tkvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Szolák Anna férj. Jakabfi Gáborné galamboki lakos vhaajtatonak Boda József vhaajtást szenvedő elleni 30 frt 46 kr. tőke, 5 frt 90 kr. vhajtás kérelmi, 7 frt 15 kr. jelenlegi s a még felmerülendő költségek iránti vhajtási ügyében a fentnevezett kir. tszék ter-ületehez tartozó a csapi 274 számú tkvben + 734/a hrsz. alatt felvett és 560 frtra becsült egész ingatlan — ugy a galamboki 231 számú tkvben I. 311, 537 és 956 hrszám ingatlanoknak Boda Józsefrel illető s 182 frtra becsült 1/3 része és pedig ez utóbbi ingatlanok Egyed Borbála özv. Boda Józsefné javára C. 5. alatt bekeblezett özvegyi használati jog épségben tartásával a galamboki ingatlanok

1896. évi szeptember hó 25-én d. e. 10 órákor

Galambok, a csapi ingatlan pedig u. az nap

d. u. 3 órákor

Csapi község házánál megtartandó nyilvános árve-résen eladatni fog.

Kikiállási ár a fennebb kített becsár. Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a ki-küldött kezéhez letenni.

Kelt N. Kanizsán, a kir. tszék mint telek-könyvi hatóságánál 1896 június hó 11. napján.

GÓZONY, kir. tszék albiró.

3031/ikv. 186 1—1

Együttes árverési hirdetmény.

A nagy-kanizsai kir. tszék tkvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy dr. Tuholy Gyula ügyvéd nagy kanizsai lakos végrehajtatonak Rákos Ferencné szül. Horváth Rozsi vhajtást szenvedő b. magyarodi lakos ellen 6 frt 10ke, 4 frt 10 kr. végrehajtás kérelmi 6 frt 55 kr. jelenlegi ugy Simon Gábor nagy-kanizsai lakosnak ugyanazon végrehajtást szenvedett elleni 6 frt 60 kr. per, 4 frt 10 kr. végrehajtás kérelmi s még felmerül-endő költségek iránti végrehajtás ügyében a fentnevezett kir. tszék területehez tartozó a szent-liszlói 103 számú tkvben + 397 hrszám alatt felvett ingatlanok Rákos Ferencné szül. Horváth Rozsiát illető s 104 frtra becsült fele része s ugyanon tkvben + 24. hrszám alati fog-lalt ingatlanok ugyanazt illető s 364 frtra be-csült fele része

1896. évi szeptember hó 17. napján d. e. 10 órákor

Szent-Liszlói község házánál megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiállási ár a fennebb kített becsár. Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át

készpénzben vagy óvadékképes papírban a ki-küldött kezéhez letenni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. tszék mint telek-könyvi hatóságánál 1896. évi máj. hó 20-án.

GÓZONY, kir. tszék albiró

3397/ik. 896.

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. tszék tkvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy a m. kir. államkincstár vhajtatonak Iberpacher Józsefné szül. Simon Anna vhajtást szenvedő oroszonyi lakos elleni 157 frt, 46 kr. tőke ennek 1896. július 27-től járr 6% kamatai, 9 frt 42 kr. ré-píbb kamat, 3 frt 14 kr. behajtási illeték, 8 frt 98 kr. végrehajtás kérelmi, 9 frt 15 kr. jelenlegi s a még felmerülendő költségek iránti vhajtás, ügyében a fent nevezett kir. tszék ter-ületehez tartozó az oroszonyi 270 sz. tkvben + 726 hrsz. alatt felvett s 196 frtra és a azon tkvben + 733. hrsz. alatt felvett s 936 frtra becsült ingatlanok

1896. évi szeptember hó 19-én d. e. 10 órákor

Orosztony község házánál megtartandó nyilvános árverésen eladatni fognak.

Kikiállási ár a fennebb kített becsár. Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a ki-küldött kezéhez letenni.

Kelt Nagy Kanizsán, a kir tszék mint telek-könyvi hatóságánál 1896. évi június hó 5. napján.

GÓZONY, kir. tszék albiró.

3313. tk. 896 188 1—1

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. tszék tkvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Zalamegye összesített árvaára vhajtatonak Sipos András vhajtást szenvedő szent-liszlói lakos elleni — az 1895. évi november 6-án fizetett 12 frt 30 kr. beszámításával — 29 frt 83 kr. tőke, ennek 1894. július 1-től járó 5% kamatai, 6 frt per. 5 frt 20 kr. vhajtás kérelmi, 6 frt 75 kr. első árverés kérelmi, 2 frt 30 kr. hirdetési, 3 frt 40 kr. jelenlegi, s a még felmerülendő költségek iránti vhajtási ügyében a fent nevezett kir. tszék területehez tartozó a szent-liszlói 95 sz. tkvben + 185. hrsz. alatt felvett ingatlanok Sipos Andrásat illető s 360 frtra becsült fele része

1896. szeptember hó 17-ik napján d. e. 11 órákor

Szent-Liszlói község házánál megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiállási ár a fennebb kített becsár.

Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a ki-küldött kezéhez letenni.

Kelt N. Kanizsán a kir. tszék mint tkvi hatóságánál 1896. évi május hó 29. napján.

GÓZONY, kir. tszék albiró.

Hirdetések

felvételnek

FISCHEL FÜLÖP

könyvkereskedésében

Nagy-Kanizsán.

A világhírű STEYRI fegyvergyár
S W I F T
KERÉKPÁRAINAK
kizárólagos főraktára és képviselősege

Nagy-Kanizsa és Zalamegye részére:

Unger Ullmann Eleknél

Nagy-Kanizsán.

Ezen kerékpárok, úgy tartósságra, szerkezetre mint könnyű járásra az első helyen állanak az összes Europai gyártmányok között.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Szülők figyelmébe!
Nyilvánosjogu minta elemi fiu- és leányiskola és Középiszkolai Internátus.

Budapest, IV. Ujvilág-utca 16. szám.

A negy. vallás- és közokt. m. kir. ministerium által engedélyezett és állami segélyben is részesült fiu- és leány tan- és nevelőintézetembe bejáró felkészítés és bennlakó növendékek beiratása a jövő tanévre naponként 9-1 óráig szakosítható. Kellő igazolás mellett azonban az iskolai év folyamán bármikor vétetnek fel növendékek.

Elemi 5- és 6-ik osztály egyenrangú a polgári I- és II-ik osztályival

A magánvizsgálatok szeptember havában tartatnak

Miniszterileg engedélyezett Középiszkolai Internátusomban elfogadok más nyilvános gimnázium-, real- kereskedelmi vagy polgári iskolába járó tanulókat is a legmérsékeltebb díjak mellett; az ilyen tanulók correpeticióra is bejárhatnak az intézetbe.

Szakképzett tanítók, nevelő tanítónők és tanárok vezetése és felügyelete alatt tanintézetemben a gondos nevelés és tanítás mellett az előirt tantárgyakon kívül a testnevelésre, a zenetanításra, valamint a német és francia nyelv oktatására fordítatik kiterjedő figyelem. — A vallásnevelést a hitoktatás a tanintézetemben tartják.

Kitűnően felszerelt tanterem külön torna-, játszó-, fürdő-tágas és jól szellőztethető háló- és étterem a növendékek részére rendelkezésre állanak.

A leánytanulók nevelő tanítónők által külön tanteremben taníttatnak és azoknak gondos nevelése és ápolása alatt állanak.

A tanév szeptember 1-én kezdődik és a tanítás naponként 9-1 óráig tartatik. A lefolyt tanévben intézetemben 40 fővárosi és vidéki előkelő család gyermeke részesült oktatásban miről számos elismerő nyilatkozat tannakodik.

A bizonyítványok államérvényesek.

Kivánatra bővebb felvilágosítással szívesen szolgál

Szánkási János,
intézeti igazgató-igazgató.

Izraelita ünnepi
ugyszintén mindennapra szóló

Imakönyvek

magyar német fordításban
egyszerű és diszkötésben.

IMAKÖPENYEK (talisz)

legfinomabb selyemből, gyapottszövetből stb.

Üdvözlőkártyák, levélpapírok nagy választékban kaphatók:

Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

Árverési hirdetmény.

Mura-Vid község elöljárósága közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező, ujonnan épült korcsmahelyisége, mely áll: egy tágas ivóteremből, három egymásba nyíló lakszobából, kövezett és takaréktűzhelyiellátott konyhából, az épület alatti nagy pinczével, az épülethez tartozó mészárszék és jégveremmel, kőből épült istálló és kocsiszín, valamint a belsőséghez tartozó fél hold kerttel 1897. évi január 1-től egymásután következő három évre

1896. évi szeptember hó 10-én d. e. 9 órakor

a községi irodában 150 firt kikiáltási becsár mellett nyilvános árverésen haszonbérbe adatik.

Az árverési feltételek a községi irodában bármikor megtekinthetők.

Kelt Mura-Viden, 1896. augusztus 27-én.

Babic Gábor
községjegyző.

Sztrbát Fülöp,
községbíró.

Ló-árverés.

A nagy-kanizsai uradalom bérlete letelte miatt az uradalom összes lóállománya és pedig:

100 darab 1 1/2, 2 1/2, 3 1/2 éves csikó és különböző koru ménes és használati ló

szeptember hó 15-én délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen el fog adatni.

Az árverés Nagy-Kanizsán az uradalmi majorban fog tartatni.

Karczag Béla és István.

Pipó doboz ára:
1 forint 20 krajcár.
Utánvétellel VARGY az
összeg eldőlges beküldés után kibideik.

KLYTHIA a bőr ápolására,
szépitésére és
finomítására
P u d e r

Kéretlenkább ártószék, hat és károsító PUDER.
Puder, rózsaszín, és fehér
Tegyük analízist és ajánlja Dr. Pohl J. O. Kir. kátr által Bécsben.
Elsimereg levelek a legjobb körökből minden dobozhoz
mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB

os. te kir. udvari kollektív-üzemű és Hinaszer-Ért. Bécsben.
Főraktár: HECH, L. Volkshaus.
Kapható a legtöbb Hinaszer-Ért. és Gyermekkereskedésben és Kézműszertárban. Nagy-Kanizsán: Kreiner új sán és Keleti M. Mór cégéknél.

Minden verseny kizárva!

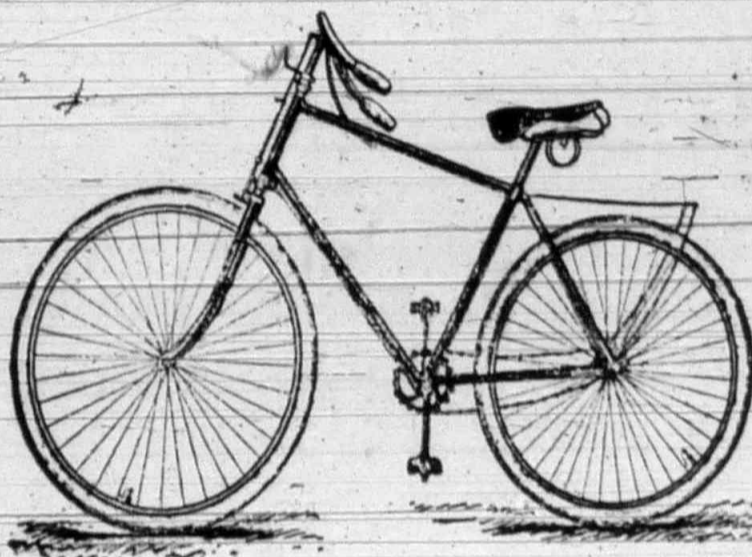
Nagybani
butorgyári képviselőség,
dus raktárral.

Ujonnán berendezett asztalos műhelyemben
mindennemű butort gyártok és külön megren-
delés szerint is készítek.

Hálószoba berendezés 92 trttól kezdve.
Teles ebédlő berendezés 135 trttól kezdve.

Eredeti angol
kerékpár

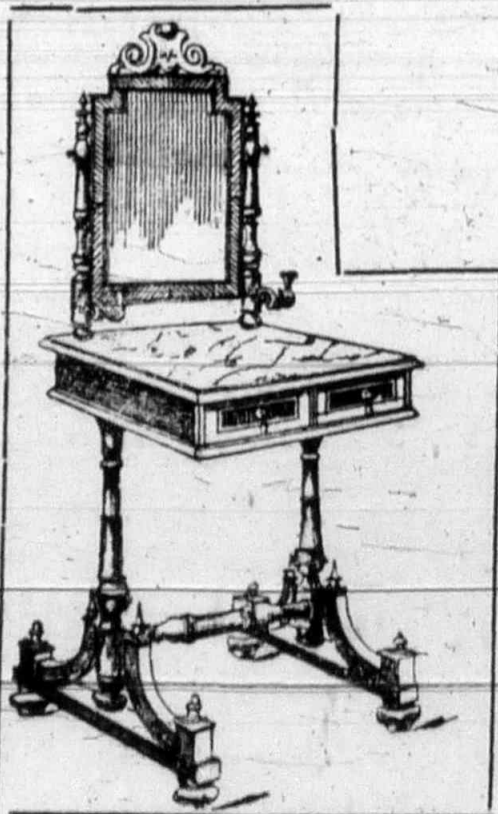
kizárólagos
képviselet
és

raktára
3 évi
jótállás
mellett.

Diszfaragványok asztalosok részére szintén készíttetnek.

Kedvező fizetési feltételek.

Friedmann Károlynál

Nagy-Kanizsán

Német-utca, Zerkovitz-féle házban.

